

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25062	ImageGroup:	I1KG25064
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ངང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་། drang nges rnam 'byed kyi dgongs pa'i don gsal bar byed pa'i me long/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

༣། །བྱང་པེས་རྒྱལ་འབྲེད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

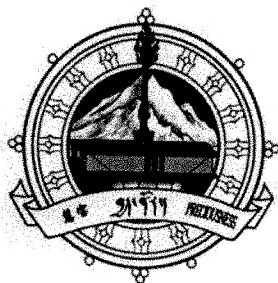
མེར་བྱེས་བྱེད་དག་པའི་སློབ་ཐུང་དག་ལེགས།

མེར་གཞི་གནང་བལྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོགས་སྒྲིག་ཁང་།

༣༣། །དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མེར་བྱས་བྱ་ཏི་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དགེ་ལེགས།

གངས་ཅན་བྱུང་ཞོར་དཔེ་ཚོགས།

སྒྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་ཐེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། བ་སྤྱེལ་ཆན་དང་། མ་བྲག་སྤོན་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དགོད་འདྲ་
མིན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་ཁྱུས་གཏོང་ཐུས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅོན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བརྩེ་རྣམས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མད་དུ་
བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྤོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་
ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཐོད་ལྡེ་བཅོན་གྱིས་
བསམ་ཡས་སུ་སངས་པུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་སྟེང་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སྟོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་
ནས་སྟོ་རིག་བཀའ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྟོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་
གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྟོང་བཅུད་ལྷ་ཆོགས་ལྗོངས་འདིར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛོད་
བརྒྱུའི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུལ་ཁམས་འདིར་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་མཁས་གྲུང་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེང་ཕྱོན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་བརྟན་
བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་ལྷ་ལུས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བརྟེན་ནས་བསྐྱངས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་དཀའ་བས།
བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱོད་པམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བརྩིགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་དཔངས་

ལའང་སྤྱིངས་པ་སྟེར་རྒྱུ་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅུ་རུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྤྱིངས་པའི་ནད་
བརྒྱ་འཛུལ་པའི་སྒྲིམ་མཆོག་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྒྱད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་ཤོག་
བུ་སྒྲིམ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྟེ་པོ་ལལ་པ་དག་གི་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆོད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྟོ་གསུམ་དགེ་བརྒྱའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བུམས་དང་སྟིང་རྩེས་
རྒྱུད་དུལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུའང་འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ལ་
གནས་པའི་མིའི་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྟེ་དང་། ཡང་སྒོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་གི་མི་སྡེ་
གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྟེ་མ་ཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
བརྒྱའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ཞོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་ཡུལ་ན་ཡང་སྒྲུ་ཐབས་བྲལ་བའི་
གངས་སྤྱིངས་ཀྱི་ཁྲད་ཞོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཅས་པ་ལལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
ཡུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རྒྱུ་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་
ནས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེང་དུ་ལྟག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་ལལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་
ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྩེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱད་བྱེད་
དགོས་རྒྱུ། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྟུན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་
བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྟེང་དུ་རྩ་བརྒྱུག་
མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྤྱད་གནད་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་ལེན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་ནས་ད་བར་

བཟང་བྱ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་
 ཙམ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དགོན་སྐྱུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉིར་བའི་ཉེར་མཁའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་
 ཟུང་ལོར་ཞེས་བའི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ཕན་བོད་འབྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲུན་ཟིན་
 པ་དང་། དགོན་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁྱུས་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མ་གཤས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཛོམས་ཁྱུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྟན་ལེ་སྤི་
 ལུ་དང་རིས་མེད་སེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ལུ་སྤྱི་ལུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་བའི་ལོ་ལྔའི་ནང་ངོས་ཚའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྤྱི་ན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དབྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཚའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་གྲོར་ལམ་
 སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ང་ཚོར་བྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟ་མེད་རྒྱབ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྟོང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་སེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་བྱུར་བའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བས་པར་སྒྲུན་ལུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྟོང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྟག་བསམ་ནམ་དབྱེད་ཅན་གྱི་རིས་མེད་སེར་སྐྱ་ཀུན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་
 ཅ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་སྤྱི་ལུ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ལུ་འོ། །

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོང་འཛོལ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞུང་ནས།

༡།	མཚན་བཟླ་།	༡
༢།	རྩམ་པ་དམ་བཅའ།	༢
༣།	སྒྲིག་པ་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ།	༣
༤།	དང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༤
༥།	དང་ངེས་འབྱེད་རྩལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྦྱར་བསྐྱེལ་བ།	༥
༦།	མདོ་སྤེལ་འགལ་སྤོང་གི་དེ་བ་དང་འབྲེང་རྒྱུ་བདུན་ལ་བྱུང་ ཆོས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་རྩལ།	༦
༧།	ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་མདོར་བསྐྱེལ་བ།	༧
༨།	ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་ གཞིར་སྤྱོད་སྤེལ་སྤོང་གིས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པ།	༨
༩།	ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༩
༡༠།	མདོའི་དམིགས་འབྱེད་ལྷགས་དགོངས་རྒྱུ་ལ་ཞལ་འཕངས་ དང་བཅས་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ།	༡༠
༡༡།	གཞན་དབང་སྤྱོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༡
༡༢།	གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྩལ་རྒྱས་པ་བཤད་པ།	༡༢
༡༣།	ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་ མ་བཞག་པའི་རྩལ།	༡༣
༡༤།	གཞན་དབང་ལ་དྲོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པ།	༡༤
༡༥།	དྲོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཉིད་མཁྱེན་གཏེར་རྗེས་གཟུང་ རྗེ་རྒྱ་བཀུར་དང་བཅས་ཞལ་གདམས་ནན་ཏན་གྱི་ རྩལ་དུ་གསུངས་པ།	༡༥
༡༦།	ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༦

- ༡༧༽ ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་
ཕྱོགས་སྒྲུབ་དགག་པ། ༣༧
- ༡༨༽ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབེར་བསྟན་པ། ༣༩
- ༡༩༽ གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་བཞན་
གཉིས་ལ་འང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ། ༣༩
- ༢༠༽ ཀུན་བཏགས་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་
གཞིར་གསུངས་པ། ༤༡
- ༢༡༽ ཡོངས་གྲུབ་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ། ༤༢
- ༢༢༽ ཀུན་བཏགས་སུ་སྒྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ཀར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། ༤༥
- ༢༣༽ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ངོས་བབྱང་བ་དང་།
དེའི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་འཛིག་ཚུལ་སོགས་ཇེ་རྒྱ་བའི་
གསུང་རྒྱན་བཞིན་འགོད་པ། ༤༨
- ༢༤༽ གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ། ༤༩
- ༢༥༽ བྱུང་ཚེས་གསུམ་ལྟན་གྱི་གཞན་དབང་ངོས་བབྱང་བ། ༥༡
- ༢༦༽ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བབྱང་བ། ༥༡
- ༢༧༽ རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་འཛིག་ཚུལ་དང་
ཙམ་སྒྲུབ་གཙང་བྱ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ། ༥༦
- ༢༨༽ དེ་དག་གིས་གྲུབ་དོན། ༥༧
- ༢༩༽ མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ༥༩
- ༣༠༽ དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ༦༠
- ༣༡༽ ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་དོན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་

ལྷ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།	62
337 སློབ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ།	63
337 བྱང་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སློབ་དོན་གསུང་ཚུལ།	64
337 བྱང་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐུར་བར་འདེབས་ཚུལ།	66
347 གཞན་དབང་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ།	68
347 སློབ་དོན་གསུང་དང་དེའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བའི་སློབ་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ།	69
347 སྐུར་འདེབས་དང་དེའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བའི་སློབ་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ།	70
347 གཞན་དབང་ལ་སྐུར་བར་འདེབས་བས་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ སྐུར་འདེབས་སུ་འགོ་ཚུལ་དང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཉིས་ དམིགས་ཆེ་བ་སོགས།	73
347 བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་སྟེས་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ རིས་ལན་གྱི་སློབ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	74
357 དེ་འདྲའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དོས་འཛིན་འགོག་པའི་ སློབ་ནས་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ཚུལ།	75
357 གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པར་བྱས་ནས་རོ་བོ་ ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བསྟུ་ བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སློབ་སྐུར་གྱི་ཚུལ།	76
357 རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྟོང་པ།	78
357 འཛིན་ཚུལ་སྟེ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་ དམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ།	79
357 བསྟུ་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐུག་བརྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར།	80
357 དངོས་བརྟགས་མ་སྟེན་ཐུག་ཐུག་ཡོད་ལ་བཞིན་འཛིན་ཚུལ།	81

- ༧༩། དབུས་མཐའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དམ་གསུམ་ངོས་བབྱང་བ། ༩༠
- ༧༩། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
 ཐུག་དང་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་དོགས་པ་སྦྱེ་ཚུལ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ། ༩༡
- ༧༩། ཡང་བལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དབང་ཀུན་
 རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། ༩༢
- ༧༩། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀུན་རྩོལ་དང་དོན་དམ་ཡོད་པར་
 འཛིག་པའི་དོན། ༩༣
- ༩༠། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལས་དང་རྣམ་སྟོན་ཡོད་ལ་
 བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ། ༩༤
- ༩༡། དབུས་མཐའ་ལས་ཀུན་རྩོལ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་སྡེ་
 རས་གསུམ་དུ་འཛིག་ཚུལ། ༩༥
- ༩༢། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་
 བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྡེ་རྣམ་གསུངས་པ། ༩༦
- ༩༣། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་གསུང་པའི་
 བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོས་བབྱང་བ། ༩༧
- ༩༤། སྦྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། ༩༨
- ༩༥། དབུས་མཐའ་ལས་གསུང་ཚུལ། ༩༩
- ༩༦། དབུས་མཐའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་
 སྐབས་དགག་བྱ་བ་ཀུན་ལུགས་ཏུ་ལྷག་མ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་དགག་

	ཏུ་དྲོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས།	༡༠༩
༡༢༡	ཐོགས་གྲང་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་ ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ།	༡༡༥
༡༤༡	དགག་བྱ་སྒྲིལ་འདྲེགས་ངོས་བཟུང་བ།	༡༡༩
༡༤༡	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་འགོ་ ཚུལ་དང་། དེས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བཅས།	༡༢༠
༢༠༡	གཟུགས་སོགས་མིང་བཟད་ཀའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ འགོག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་དང་ དེའི་ལན་བཅས།	༡༢༡
༢༡༡	ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་ པའི་རིགས་པ་གསུམ།	༡༢༩
༢༢༡	བྱང་མའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ།	༡༣༣
༢༣༡	གཞན་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིང་དགག་པ།	༡༣༣
༢༤༡	མིང་བཟད་བཞག་པ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་དང་། མིང་བཟད་ཀའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་ གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ།	༡༣༥
༢༥༡	རིགས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ རིག་ཙམ་དུ་འཛིན་ཚུལ།	༡༣༧
༢༥༡	ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ།	༡༣༩
༢༥༡	དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ།	༡༤༠
༢༥༡	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་ལན།	༡༤༡

༡༩༽	དགོངས་འགྲེལ་དངོས་ལུགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་ཚུང་གི་མདོ་དོན་ ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།	༡༩
༢༠༽	གནོད་འཛམས་གྱི་ལུང་དོན་གང་ཡིན་བསྟན་པ།	༡༩༠
༢༡༽	གནོད་འཛམས་གྱི་ལུང་ཡམས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་ ཆོས་བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་སོགས།	༡༩༡
༢༢༽	སྤྲུལ་ཡང་གནོད་འཛམས་གྱིས་ལུང་ཚུལ་རྒྱས་པར་འགོད་པ།	༡༩༢
༢༣༽	གནོད་འཛམས་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མ་མཛད་པའི་སྤྱབ་བྱེད།	༡༩༣
༢༤༽	འཁོར་ལོ་དང་པོ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་ གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།	༡༩༤
༢༥༽	འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ གསུམ་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།	༡༩༥
༢༦༽	འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར།	༡༩༦
༢༧༽	འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།	༡༩༧
༢༨༽	བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤྲིར་བསྟན་པ།	༡༩༨
༢༩༽	མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ།	༡༩༩
༣༠༽	དོན་གཞན་དུ་བྱང་ཚུལ།	༢༠༠
༣༡༽	བཟོད་བྱ་དང་ཟོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ངེས་འཛིག་ཚུལ།	༢༠༡
༣༢༽	བརྟན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཚུལ།	༢༠༢
༣༣༽	དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོར་བསྟགས་ཚུལ།	༢༠༣
༣༤༽	དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༢༠༤
༣༥༽	ཐ་སྲེད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༢༠༥

༡༥།	དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད།	༡༥༩
༡༦།	དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༡༦༡
༡༧།	མ་སྒྲིབ་དུ་བྱེ་རེལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༡༦༢
༡༨།	མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༡༧༠
༡༩།	རིགས་པའི་འགག་བྱེད་སྐབས་བཟུང་བ།	༡༧༥
༢༠།	དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ།	༡༧༦
༢༡།	ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་ བཞིན་འགོག་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ།	༡༧༩
༢༢།	དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱེད་བྱེད་པ།	༡༨༣
༢༣།	ཀུན་བདག་པ་དང་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དོས་བཟུང་ ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ།	༡༨༧
༢༤།	དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་དབྱུང་ནས་འཛིན་ཚུལ།	༡༩༡
༢༥།	རང་རྒྱུད་པས་མ་སྒྲིབ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་དང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ སྒྲོ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ་དང་དེའི་བྱེད་པར།	༡༩༧
༢༦།	ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན།	༡༩༩
༢༧།	རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་མེད་འཛིན་ཚུལ།	༢༠༣
༢༨།	བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར།	༢༠༦
༢༩།	ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར།	༢༠༩
༣༠།	བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ།	༢༡༤
༣༡།	སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།	༢༡༧

༡༠༢།	ཕྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།	༣༢༣
༡༠༣།	ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།	༣༢༤
༡༠༤།	ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།	༣༢༥
༡༠༥།	རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དུན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།	༣༢༩
༡༠༦།	རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ།	༣༤༣
༡༠༧།	རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ།	༣༤༥
༡༠༨།	སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་ བཞི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།	༣༠༣
༡༠༩།	དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བཞིན་ཚུལ།	༣༠༥
༡༡༠།	དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་གསུམ་འགོག་ཚུལ་ དང་། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བཞིན་ཚུལ་དང་བཅས་པ།	༣༠༥
༡༡༡།	གོང་གི་སྒྲོན་བཞིན་དེ་རྣམས་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ།	༣༡༠
༡༡༢།	རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་ལྟེ་གཞན་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།	༣༡༤
༡༡༣།	རྟག་བརྟན་ཟེར་བྱུག་གི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ མདོ་དང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་ པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།	༣༢༣
༡༡༤།	ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ངོས་འཛིན།	༣༢༥
༡༡༥།	ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲང་ངེས་འཛོག་ཚུལ།	༣༢༦
༡༡༦།	བུམས་ཁུས་ཀྱི་ལེན་དང་མི་མཚུངས་ཚུལ།	༣༣༡
༡༡༧།	འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་དངོས་པའི་འཛིན་རྒྱ་ཐལ་བ།	༣༣༢
༡༡༨།	ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དབྱེད་བཞིན་དུ་ཐལ་བ།	༣༤༣

༡༡༩།	རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ གཞིན་མེད་གྱི་ངོས་འཛིན།	363
༡༢༠།	དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ།	363
༡༢༡།	འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་རིགས་པ།	364
༡༢༢།	བཀག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན།	364
༡༢༣།	དགག་པ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།	365
༡༢༤།	དེ་ལ་རང་ལུགས་གྱི་དྲོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ།	365
༡༢༥།	ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་རྣམས་ སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ཏེ་བསྟན་པ།	366
༡༢༦།	བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	366
༡༢༧།	སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ།	367
༡༢༨།	རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་ངོས་འཛིན།	368
༡༢༩།	རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲིད་ཚུལ།	369
༡༣༠།	རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ།	369
༡༣༡།	ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ།	370
༡༣༢།	མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།	371
༡༣༣།	དག་བ་སྦྱོང་བ།	372

༡༡། །དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་སླིང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༩ མཆོད་བཟློག་།

༡༡། །སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་མེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་
ཐུགས་མེ་ཅན། །ཀུན་གྱི་ལྷ་དན་བྱ་བ་ཀུན་བཅོས་པ། །ཀུན་གྱི་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་
སྦྱོར་མཛད་པའི། །ཀུན་གྱི་འདྲེན་མཆོག་སྤྲུལ་པོར་འདུད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་ལམ་སྟོལ་སྟོ། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་དང་། །ཀྱན་
དུག་མཆོག་གཉིས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །པཎ་གྲུབ་དམ་པའི་ཆོགས་ལ་སླིང་
ནས་འདུད། །དེ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་ལེགས་བཤད་རྣམས། །ཉམས་སྦྱོང་ཆོད་
མས་གཞན་ལ་ལེགས་འདོམས་པ། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས་།
བཀའ་གདམས་དག་བཞེས་ཡོངས་ལ་སླིང་ནས་འདུད། །དེ་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སླིང་
པོའི་བྲིད་རྒྱལ་གྱིས། །རྟག་ཆད་ཉམ་ངའི་གཡང་ལས་ངེས་བྱངས་ཏེ། །ཟབ་ལམ་
དབུ་མར་འབྲིད་མཛད་ཐུགས་མེ་ཅན། །ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་མཆོག་དེར་སླིང་ནས་
འདུད། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཡང་བྱོན་པར་རྒྱུ་མཆོན། །རྒྱལ་བསྟན་དེ་མེད་རྩ་བ་མང་ནས་
འཇིན། །བདག་འདྲ་སྒྲོ་དམན་འབྲིད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། །རྒྱ་བྲལ་ཡོངས་འཇིན་
མཆོག་དེར་སླིང་ནས་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་རྣམས།

སྒྲེས་བྱ་གསུམ་དུ་བསྒྲིལ་བའི་མན་ངག་མཆོག་། །མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་འདོམས་
མཁམས་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་། །གསུམ་ལྡན་བྱམས་པའི་དཔལ་དེར་སླིང་ནས་འདུད།
སླིགས་མའི་སླིགས་མ་འདུལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན་། །དཔག་ཡས་བསྐྱལ་བར་འབད་
ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་གནས། །ཇི་བཞིན་མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མིག་། །སྟེར་
མཛད་གངས་ཅན་མགོན་པོར་སླིང་ནས་འདུད། །པ་རྒྱལ་བསྟན་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་བའི་
མཐུ་ཅུལ་ཅན་། པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་དང་སྟེལ་མཛད་ལ། །མ་གཤེལ་ལྷུར་དུ་
བྱོན་ཅིག་འགལ་རྒྱུན་སོལ། །མ་གཤེལ་ལྷུར་དུ་བྱོན་ཅིག་མཐུན་རྒྱུ་བས།

༥ རྩོམ་པ་དམ་བཅའ།

དེད་དུས་སྤྲིབ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་བྲོས་དམན། །དེ་བས་རྟོགས་དཀའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་
དགོན། །འོན་ཀྱང་བྲོགས་མཆོག་མཁྱེན་རབ་ཡངས་པའི་མཐུས། །བདག་གིས་
དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་འདིར་གསལ་བྱ།

༥ སྒྲོ་ལྡན་གཉན་པར་བསྐྱལ་བ།

ཞེས་འདིར། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། སོ་སོ་སྒྲུབ་འདི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།
ནང་དུ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་རྩ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་
མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱངས་
སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོ་བྲོས་ཡངས་པར་མ་ཟད། སྟོན་གོམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྒྲུས་སྟོབས་ཀྱི་མོས་
པ་བརྟན་པའི་རྟགས་དེ་ལྡན་ཞིག་གིས་འདིའི་ཚུལ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱགས་ན་སྤྱིང་།

པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་ཀྱིས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་
བུ་མིན་གྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པས་ཞུགས་ཤིང་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ།
འདིའི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་ལྡན་ལ་དྲི་གཏུགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་གྱང་རང་གར་མི་སྟོད་པར་འདིའི་རྩལ་ལ་སློ་དུ་མ་ནས་འབད་
པར་རིགས་སོ།།

༩ ནང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། བྱིས་
ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དུ་འདུག། །དེས་ན་རང་ཅག་ཀུན་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་རང་ཡིན་ལ། དེ་མ་
འདོད་གྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་རང་
སྟོང་དགོས་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་། འདིའི་རྒྱ་ཚད་གཙོད་མ་ཤེས་པས་ལན་པར་འདུག་
པས། ད་ནི་ངེས་པར་དེའི་རྒྱུ་འཛིན་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་སྐྱེ་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་མ་
འབད་པས་ཚོགས་པ་ཨེ་འདུག་ལེགས་པར་སེམས་དང་། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡུལ་
ལ་ཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། །སྟོང་པ་ནི་བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྩལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་
འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་རྩལ་དང་། །རིགས་
པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྩལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ནི་ངེས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དང་ངེས་སྟེ་ནས་
འཇུག་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་གཅིག་ཤུས་མི་ཚོགས་པས་བསམ་པ་དང་

སྒྲིམ་པ་ལ་འདུག་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། ཐོས་པས་
མང་པོ་མི་ཤེས་བསམ་པ་དང་བསྒྲིམས་པས་མང་པོ་ཤེས་འོང་གསུངས་པ་བཞིན།
འདིར་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་
འདུག་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་
དོན། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྟ་བའི་སྤྱར་གསལ་འཛིན་ཚུལ་རྣམས། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་། སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པེས་
ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ། བྲིད་དམིགས་དང་བསྟན་ཏེ་སྒྲོའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་གང་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་།
སྒྲིང་བ་འདོན་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྦྱར་དངོས་མཐུག་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ན། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ནི་བྱུག་སྟེ། བྲིད་ཡིག་ལ་མ་
རིམ་སྒྲོ་འབྱེད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱབས་ཡུལ་གྱི་སྦྱབས། ཐུབ་དབང་དང་
སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་སོགས་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྦྱབས་སུ་དངོས་སུ་
གསལ་བའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་སྦྱབས་དོན་ཡིན་ནོ།།

༥ བྱང་པེས་འབྱེད་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ།

དངོས་གཞི་བྱང་པེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྱེད་ཚུལ་
ལ་ཡང་། བྱང་པེས་འབྱེད་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། བྱང་པེས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱེད་པར་

གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ཤེས་ཀྱིས་ཞུགས་ན། བསྟན་ཚད་ཚུལ་ལ་ཞེན་ནས་ལྟ་བའི་
 སྒྲ་རགས་མི་ཤེས་པ་བོད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་
 བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་འཐད་པར་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པའི་
 སྒྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་གིས་བསྒྱུབ་དགོས་པས་ན། དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་ཡང་
 དབྱུང་སྒྲིམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་སྒྲིམ་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་མགོ་མཚུག་ཀྱང་ཏུ་སྒྲུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 དོན་དུ་སྟོང་པ་འཆར་དགོས་པ་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲུང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མན་ངག་གི་སྟོང་པོར་མཛད་དེ། ལམ་
 གཙོར་ཡང་། རྣམ་ཞིག་ངེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་
 མཐོང་བ་ཚུལ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་འཛིག་ན། །དེ་ཆོ་ལྟ་
 བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མ་ཉམས་བར་ཡོད་བཞིན་དུ།
 རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པར་སྒྲིམ་པ་འགའ་ངེས་ཀྱང་ཐོག་མར་སེམས་ལ་གནས་པ་རྒྱང་
 དུ་རེ་བཙལ་ནས། དེའི་མཐར་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཛིག་ཐུབ་ན་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བ་
 བོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། །འདི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གཟུང་དགོས་ཞེས་
 སྟོན་པ་ཅུག་སྟེད་པ་ཅུག་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁོང་རུལ་བའི་རྟགས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 བའི་ལུགས་ལས་ཐུ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱའོ།། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་དང་བཙས་ཏེ་བཤད་ན།
 རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ནི། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དག་སྟོང་དག་
 གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེགས་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་
 པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་མདོ་བྱངས་སུ་
 དངས་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མཁས་པ་

རྣམས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་ཡང་དབྱུང་བཅུ་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་
 བྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་གུས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 ཚད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར། བསྟན་དོན་དང་། དགོངས་དོན།
 བཅོང་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་བྱང་མི་བྱང་གི་བྱང་པར་རྣམས་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་རྩ་
 བ་བྱང་ངེས་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་གལ་པོ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་
 སྤྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ། ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་
 འབྱེད་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་པ་བཞིན།
 གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་པར་བསྟར་ཏེ།
 རྩ་འགྲེལ་སྤྱིར་བའི་བཤད་སྟོལ་དར་བ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་མཚན་གྱིས་
 འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྟོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟོན་སྐུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 བར་སྐབས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་སྤྱིར་ཡང་ཇི་བཅུན་ཅོང་བ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་སྟོལ་དེ་
 དག་ལྟར་གསལ་བ་མཛད་དེ། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་དོར་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་སྟོལ་ལེགས་
 པར་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་རིགས་སོ།།

༥ མདོ་སྤེལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་དང་འགྲེང་རྒྱུ་ལ་བྱེད་ཆོས་
 ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་མདོ་སྤེལ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་ལ་ཡང་། མདོ་སྤེལ་འགལ་སྟོང་
 གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྟོང་བའི་ལན། དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་བོ་ངེས་བཟུང་བ།
 དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ།། དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལུན་

འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ།
 ཞེས་པ་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ལྷུ་ལགས་སོ། ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། དོན་ནི། དེ་ཡང་གསུང་བ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སློན་ས་བསྟན་པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱར་ཞིང་། ཀྱང་གི་སྦྱས་ནི་ཕུང་
 པོ་སོགས་སུ་མ་ཟད། ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་
 བཀའ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
 པའི། ཁྱད་པོ་འང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞེས་པའི་འཁོར་སའི་གནས་ནི། ཟག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་པ་
 ཡང་ལས་ཉོན་སྤྲུལ་མའི་གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་གཏོགས། རང་དབང་གིས་
 འཁོར་རྒྱུ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྤྱག་བསྡུལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ངང་རྒྱལ་
 ལམ་རང་བཞིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སློན་ས་སྤྱག་བསྡུལ་བའི་རྒྱལ་
 ཡང་ལས་ཉོན་སྤྲུལ་མའི་གཞན་དབང་གིས་སྦྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཙན་དུ་མཐོང་དགོས་སོ། ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྦྱེ་བའི་སྤྱག་བསྡུལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ།
 ཀས་པའི་སྤྱག་བསྡུལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ། ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
 རྒྱལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་འང་སྤྱག་བསྡུལ་བ་རྒྱུད་དང་དུག་
 དང་གསུམ་གྱི་སློན་ས་སྤྱག་བསྡུལ་རྒྱལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྦྱར་ལ། སྤྱག་བསྡུལ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་ན། རྒྱལ་ས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཀུན་འབྱུང་དེ་དེས་པར་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤང་བ་དང་ཞེས་
 སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྡུལ་བར་བྱེད་པའི་

གཞིའི་རྩ་བ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་
མར་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་སྤྱལ་བར་མཛད་དོ། ། རྒྱུ་
མཆོད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་གཞིའི་བར་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྩལ་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུང་པོ་དང་རིགས་འབྲེལ་། རྒྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་འཁོར་རྩལ་འདི་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་མཆོ་
ཤོས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པས་ན། འདིའི་དོན་ཞིབ་པར་སྒྲུལ་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡང་སོ་སོའི་
རྒྱད་པར་དང་། སྤང་གཉིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ཡང་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲུལ་མཆོད་
སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་འདི་རྣམས་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་
པའི་རྒྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་རྩལ་བསམ་དགོས་
ཤིང་། དེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་བཟད་པ་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྒྲུལ། དེ་སྒྲུལ་པ་ན་དེའི་
རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྦྱང་འདོད་སྒྲུལ་ནས་དེ་སྦྱང་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། ། དེ་ཡང་
མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། ས་བོན་སྤངས་པ་དགོས་ཤིང་།
དེའི་ལག་རྒྱུས་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་འོང་བས་དེ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་སྒྲུལ་དང་།
དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྦྱང་
འདོད་ཡོད་བ་གཅིག་ལུས་མི་ཆོག་པས། འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་དངོས་
ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ནི་ལམ་བདེན་སྒྲོམ་པ་འདི་རང་ཡིན་པས། ཐར་འདོད་རྣམས་
ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ལ་མཁས་པར་བྱེད་རྩལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཁྲ་
མ་ལས། བདེན་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བུལ། ཞེས་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་མའི་སྒྲོ་
ནས་ཀྱང་བསམ་དགོས་ཤིང་། ད་དུང་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་

ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ཙུ་འབྲེལ་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཚད་མའི་
 ལམ་བསྐྱིགས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་མདོན་རྒྱལ་ལམ་བསྐྱིགས་སོགས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་
 ཆ་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དགོས་སོ།
 ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་མང་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ནི།
 ཁམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁམས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་དང་། ཁམས་དུ་མ་
 ཁམས་དུག་ལ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་དང་གི་སྒྲིམ་ཡང་འབྲེད་
 པའི་སྒྲིམ་ཡིན་པས། གང་འབྲེད་ན། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཁམས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུལ་ཤེས་པ་
 དང་། ཞེས་བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲིམ་ནས་བྱེ་བས་དང་སྒྲིམ་འབྲེད་པའི་སྒྲིམ་འབྲེད་ལུགས་ནི་
 དེའོ། དེ་ཡང་བྱུང་ཆོས་ལྟའི་སྒྲིམ་ནས་འབྲེད་ཚུལ་སོགས་ནི། ཞིབ་པ་རྗེ་རྩའི་
 མཚན་ཙན་གྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་ལག་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལྟར་བྱེ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲེད་པར་དགོངས་
 འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་དགོས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། བེའུ་བུམ་
 ལག་མཐིལ་ཙམ་ལ་མན་ངག་རྒྱ་མི་འཛིན་པར། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་རྒྱ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་གཞུང་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་གཅིག་གྲོགས་སྤྲུག་གཅིག་བཏང་སྟེ།
 གདམས་ངག་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་ཞིག་བཀྲལ་བ་ཡིན་པས། འདིས་གཞིར་
 བྱས་ཏེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སྤྲུག་གཅིག་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོས་པ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་མང་
 བ་ཡང་གོ་ཚུལ་འདི་དག་ལ་རག་ལུས་པས། ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་
 དིགས་སོ། དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་བྱུང་ཆོས་

སུ་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི་དོ་བོ་འི་བྱེད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྤང་བྱེད་པ་
 དོར་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་མཐུན་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ལས་
 ལྷོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་
 པར་གཞན་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་པ་ཆེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་གོང་གི་བྱེད་
 ཚེས་དེ་རྣམས་མི་བཞེད་པར་དྲན་པས་ཐུ་ཤེ་བཟུང་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་
 འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་ན་སྤྲུལ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་སྤྲུལ་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རུས་པའམ་འབྲས་བུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་འཕེལ་ཞིང་ཞེས་
 སྤྲུལ་ལ། དེ་ཉིད་མི་ཟད་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་ཡངས་པ་ཉིད་ཅེས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་
 བོ། ། དེས་ན་འགྲེས་ཀྱང་འདི་རྣམས་སྤང་གཉེན་དུ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་དུ་འཕེལ་ངེས་
 ལེགས་བྱེད་ན། འགྲེལ་ཚུ་ལ་འདིས་ཀྱང་ས་བོན་ཙམ་འོང་བ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པ་ནི་
 མངོན་ཉོགས་རྒྱུན་དང་ལམ་བསྐྱིགས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱིའི་དོ་བོ་དང་གོ་རིམ་རྣམས་ལས་
 ངེས་པར་བཅུལ་བར་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་བྱེད་ཆོས་ལྗེའི་སློན་སྐུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ལ་སྤྲུལ་ནས། གང་གི་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་གི་མ་འགགས་པ་སོགས་སྤྱིར་
 དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་གདགས་གཞིར་
 བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་འཛིག་དགོས་ཤིང་། འཛིག་
 ཚུ་ལ་ཡང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་སྤྱིར་གཞི་ཡིན་པས་གདགས་
 གཞི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དུ་སོང་པའི་གཟུགས་
 དེ་ཉིད་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཙམ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བཏགས་
 ཡིན་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་གཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པའི་དངོས་

གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མེད་དོ། འོན་ཏེ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་གཤེས་སུ་སོང་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་དང་།
 དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་ཡང་
 གསལ་ཞིང་གནད་ཀྱང་ཆེན་པོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གྱི་གཤེས་སུ་སོང་
 བ་ཞེས་པའི་དོན། བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་ངོས་བཟུང་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་
 སྐབས་སུ་གཟུགས་དེ་གཞན་དབང་དང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་གྱི་
 གཞིར་མིང་བརྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀུན་བཏགས་གྱི་
 གཤེས་སུ་སོང་བར་འཛོག་དགོས་པ་ལས། དེ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་དེ་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་གྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་རིགས་འགྲོའོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཏགས།
 གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་འཛོག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་བཞག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་ནི།
 ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་།
 གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གི་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་
 དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྤྱིར་
 བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཚུལ་སྤྱིར་ལུགས་དངོས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་མ་སྤྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་མ་
 སྤྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྤྱེས་བ་དང་། རེ་
 ཞིག་སྤྱེས་ཀྱང་འགགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་མ་འགགས་པ་འོང་བ་ནི།
 དཔེར་ན། དགུན་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་མ་སྤྱེས་བ་དང་། སོས་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་མ་འགགས་པ་

ལྷ་བུའི་སྐྱེ་འགག་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་མི་འཛོག་
 པས། རྒྱུ་དེ་དག་ཚང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་དོ་བོའམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནས་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་འཛོག་དགོས་པས་ན། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་སྐྱར་ནས་བཀའ་སྤྱལ་བའི་དོན་ཡིན་
 བོ། ། སྐྱོར་ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་ཚན་གྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་དོན་ལྟར་
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས། དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་ཞེས་ཞུས་པ་ལགས་པས། སྐྱས་ཟིན་ཚོད་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་བྱས་ན་འགལ་
 འདྲུ་འོང་བའི་ཚུལ་ཡང་འདིས་རང་ཤེས་སོ། ། སྐྱས་ཟིན་གྱི་འགལ་བ་སྐྱོར་ཚུལ་
 གསལ་བར། རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་མཐའ་གཅོད་དུ་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱལ། འདི་ཡང་འགལ་སྐྱོར་གི་དྲི་བ་མདོ་དང་སྐྱར་ཏེ།
 འགལ་བ་སྐྱོར་བའི་ལན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ནི།

༥ དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྐྱོར་བའི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དོ་
 བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་
 དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་། དས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་
 པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་

བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་ཞུས་པའི་ཡན་དུ། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཞེས་འབོད་པ་མཛད་ནས། ངས་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་
 བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ནི་
 དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དང་།
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དང་སྐྱར་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མིན་པས།
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་
 དགོངས་དོན་དེ་ལྟར་འཛིག་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས།
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་ཁོ་
 རང་གི་ཞེན་པ་སོར་བཞག་སྟེ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྐྱར་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་
 དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས།
 འདིའི་དོན་ཞིབ་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་མན་ལ་གོ་བདེ་བའི་
 ཕྱིར་གོང་དུ་ཡང་སྟོས་ཟིན་པས། དོན་དུ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དགག་
 བྱའི་ཀུན་བཏགས་བཀག་ནས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པས། གོང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་མཐར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་སར་འབྲིང་པར་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དང་འབྲིང་
 པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་
 མཐུན་པར་སུམ་ཅུ་པར་ཡང་། དོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་
 གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚིག་དོན་རྩལ་ཟད་འགྲེལ་ན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉི་དཀྱི། ཞེས་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
 གསུམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉི་དམེད་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉི་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དགོངས་གཞི་བྱངས་ནས་བསྟན་དོན་འཛིག་པ་ནི་
 མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གོང་གི་མདོའི་
 དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉི་དམ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུའི་དོན་སྦྱར་
 ཚུལ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་
 ཤིང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉི་དམེད་ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སྟེ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉི་དམེད་པ་
 གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉི་དམ་མཆིས་པ་སོགས་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡང་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་བྱིན་པ་བཞིན་
 དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོའི་སྐུས་ཟིན་ཙམ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྦྱིར་བཏང་ལ་འཛིག་
 བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་བྱང་ཆོས་ལྟའི་དང་པོ་རང་གི་
 ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་སྦྱར་མི་དུག་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ ཀུན་བཏགས་ལ་མ་སྦྱེས་
 པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་སྦྱར་རུང་བའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་
 གང་། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཞེས་མི་སྦྱར་རོ། །གཞན་དབང་ནི་སྦྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱེ་འགག་ཅན་དང་། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། བྱང་ཆོས་ལྟ་བུ་གང་དང་ཡང་མི་
 སྦྱར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྦྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོང་ཉིད་ཡིན་པས་གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
 ང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཚུལ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་མ་བྱངས་པར་
 སྐུས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་སྦྱིར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྲེ་བ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་

སྒྲིང་པོ་ནི་དགོངས་པའི་དོན་སྒྲུངས་ནས་བྱུང་པར་སྒྲུར་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དང་
 དེས་ལེགས་པར་འབྲེད་དགོས་པའི་གནད་གྱི་ཚུ་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།
 དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱུང་སྤྱོད་པས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས། སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན་འགལ་བ་ནི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་འགལ་བ་འདིས་ཤེས་སོ། དགོངས་པ་སྒྲུངས་
 ནས་འགལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་
 ཙམ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་གཞི་གཉིས་མི་འགལ་བ་འདིས་རང་ཤེས་སོ། དེའི་
 ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་འདི་
 ཡང་སྐྱས་ཟིན་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་དེ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་བོ་ཡོད་པས་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པས་དགོངས་པ་
 གཞན་ལེན་དགོས་སམ་སྐྱུ་ན། དེ་ནི་མདོའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཡིན་པས་མདོར་
 བསྟན་གྱི་དོན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ་དགོངས་པ་གཞན་སྒྲུངས་པའི་དོན་མི་ཐོབ་
 ཅིང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་དགག་སྒྲུ་དང་མཚུངས་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
 ནས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་
 སྐབས་སུ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས།
 སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཆོས་བདག་གི་དོ་
 བོར་གྲུབ་པ་བཀག་པས། དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ན།

དེ་ལྟར་གསུང་གི་ཉིད་སྒྲུབ་པ་འདི་དག་གི་བཅད་ལྟོག་ནས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྒྲུབ་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་སྒྲུབ་ཞེན་ནོ།

༥ ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟོག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་
ཕྱོགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དག་གིས།

དེ་ཡང་འདི་འི་ཆོག་ཟིན་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་མང་པོར།
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་
བྱེད་པར་ལའདེའོ། བོད་སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟོག་མེད་
པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི། དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་
པ་མེན་ནོ། ཞེས་འཆད་དགོས་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་སྐྱས་ཟིན་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་མདོར་
བསྟན་རྒྱས་ལའདེ་སྒྲུབ་པའི་ཡང་བྱུང་བར། སྐྱས་ཟིན་ཆོད་ཙམ་ཞིག་ལ་འབྱུང་ཏེ་ནོར་
བ་ཡིན་པས། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྟན་ཀུན་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་
མཐུན་ནོ།

༥ ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟོག་མེད་པ་རྒྱས་པར་ལའདེ།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའདེ་སྒྲུབ་ནས་ལའདེ་ན། དེ་ཡང་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
ལའདེ་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། བསྟན་
བཅས་ལེགས་པར་ལའདེ་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟོག་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟོག་མེད་པ་གསུང་དུ་སྒྲུབ་ན། དེ་གསུང་གང་ཡིན། དེ་ལྟོག་མེད་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུབ་ན། ཞེས་གསུངས་ནས། སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་དྲོགས་པ་སྒྲུབ་པར་

མཛད་དོ། ། མདོར་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་གྱི་མདོ་དང་སྤྱར་ཏེ།
གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་
གྱི་སྐབས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར། དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ མདོའི་དམིགས་འབྱེད་ལུགས་དགོངས་རྒྱན་ལ་ཞལ་འཕངས་དང་
བཅས་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ།

དེའི་དོན་ལ་མདོའི་དམིགས་འབྱེད་པ་ནི། དགོངས་རྒྱན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱཞིང་། སྐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། དེ་ཡང་། དེ་ལ་
ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ལ་སྤྱར་དགོས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་
ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་
གིས་སྒྲོས་སོ། ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་གི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བཅས་ལ་མི་
ལྟོས་པར་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྤྱར་རོ། ། འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས། གཟུགས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ།

གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བདུས་པ་སྒྲིག་གི་གཞིར་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དེས་རིགས་འགྲོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི་དྲི་བ་ཡིན་ལ། དྲི་བའི་ལན་ནི།
 འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པར་བཟུང་ནས། མིང་དང་བདུས་ལྡན་པར་
 བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྒྲིག་བཀར་ནས་དོས་ཟིན་པར་བྱེད་ན།
 གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་བདུས་སྒྲིག་ཞིང་། དེའི་མིང་དང་བདུས་
 ལ་བསྟོས་ནས་གཟུགས་དེ་སྒྲིག་ཡུལ་དུ་ཤར་བཅུག་པ་ན་མིང་དང་བདུས་དབང་ཁོ་ནས་
 བཞག་པའི་འདྲ་རྒྱུ་གཟུགས་དང་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནི། མིང་བདུས་
 བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྒྲིག་བྱོགས་ནས་མིང་
 བདུས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུགས་མིན་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་དང་བྱུང་མེད་ལྟ་བུར་མིང་བདུས་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་མངོན་པར་བཛྲོད་པའི་
 བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མིང་བདུས་
 འཛོག་རྒྱས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདི་པས་མི་འཛོག་པས་དགག་བྱོགས་ནས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རང་གི་མྱོང་བས་དེས་དེས་བྱས་
 བ་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ནམ་དུས་པ་ན་གཟུགས་དེ་མིང་བདུས་ཡུལ་དུ་
 འཆར་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པར་བཛྲོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 གཟུགས་དངོས་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་འདྲ་རྒྱུ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་ས་
 དང་འབྲུལ་སར་བྱས་ནས་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་

གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཟུགས་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་མ་
 གཏོགས་གཞན་མི་འཛིན་པས། རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་
 བྱི་གཏན་ནས་མི་འདུའོ། །སྤྱིར་ཡང་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་ཞེན་གཞི་གཉིས་མི་འདུ་
 བའི་ཚུལ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་གསལ་ཞིང་། བྱད་པར་ཞེན་གཞིའི་སྒྲོར་
 འདི་གང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱིང་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་མན་ངག་ཨི་ཐི་བཞིག་
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐུན་ཆེན་མོར་
 གསལ་བ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། མཚན་མཚན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་ངོས་མི་བཟུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ནི། མིང་བརྒྱལ་བ་ལྟོས་མ་
 བཟོས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱད་པར་དེས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་ལགད་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བརྒྱལ་བ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ།
 བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཅིང་། འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས།
 ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། འདིའི་
 དོན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་

ཞེས་སྒྲུབ་ཞིང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་
 བཅས་འཛོག་ཀུས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་གང་གིས་སྒྲུབ་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
 བཅས་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་སོགས་ནི་དེར་མི་མཁོ་བས་མི་འཛོག་ལ། མིང་བཅས་
 བཞག་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། དེས་ན་འདིའི་དོན་དངོས་ཟིན་ལ་མི་སྒྲུབ་བར་སྒྲུབ་
 བཏང་ལ་བཞག་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་མིང་བཅས་
 བཞོས་མ་བཞོས་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་མིང་བཅས་འཛོག་ཀུས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅིང་། མིང་བཅས་འཛོག་མི་ཀུས་ན་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 བཅས་མཁའ་རྣམས་འཛོག་པས་གཞན་རྣམས་སྤོ། །མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་ལ་ཡོང་
 པས་མ་བྱུང་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པ་ཡང་མིང་བཅས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བཞོས་ནས་གོ་
 དགོས་པས་དེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་མིང་དང་བཅས་ཀྱི་ཞེས་འཛོག་ཀྱི་དོན་རང་
 གི་དོ་བོས་མེད་པ་དང་། མིང་དང་བཅས་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་བཙལ་ན་མི་
 རྟོག་པར་ཡང་མི་འཛོག་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་ཙམ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ཙམ་སྒྲས་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཡང་བྱུང་བར་
 འིན་ཏུ་ཆེནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཙམ་སྒྲས་གཅོད་ཚུལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་མིང་
 བཅས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མ་བཞོས་པར་རང་གི་དོ་བོ་གོ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཅོད་
 པས་ཙམ་སྒྲས་གཅོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་
 སྒྲུབ་ནས་དོས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་པས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་

ལྟོ་ལྟོ་ཞུགས་ཞུམ་ཅུ་སྒྲིལ་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས། བུམ་
 པའི་ཐ་སྐད་བུས་པའི་ཆོ་ཐ་སྐད་ལ་བྱང་ཞིང་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་དོན་གོ་བ་ན། བུམ་
 པ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་ལྟོ་ལྟོ་ཞུགས་ཞུམ་ཅུ་སྒྲིལ་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པར་གོ་བ་ཙམ་ནི།
 དེ་འདྲའི་མིང་དོན་སྟེལ་པའི་བརྟེན་ལ་བྱང་བའི་དབང་གིས་གོ་བ་ཡིན་ལ། གོ་ཆོད་དེ་
 ཙམ་ནི་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་སྒྲིལ་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་གཉིས་དང་ཡང་མ་ཐུན་ཞིང་། བུམ་པའི་དོ་བོ་འཛིག་ཚུལ་ནི་ཆེས་
 མི་མ་ཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གོང་གི་འཛིག་
 ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་བུམ་པ་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་
 གིས་འཛིག་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཆེས་མི་མ་ཐུན་པ་
 ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་བུམ་པའི་མིང་གི་ཐ་སྐད་དའི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་རུས་
 པར་མིང་གི་ཐ་སྐད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ནས་འཛིག་དགོས་པས་
 གནད་ཀྱིས་བུམ་པས་མཆོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཛིག་ལ།
 ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བུམ་པས་མཆོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་
 འཛིག་རུས་པས་ཆེས་མི་མ་ཐུན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་མི་མ་ཐུན་པའི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་སེམས་ཙམ་པས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་དོ་བོ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་བྱུང་ན། འཛིག་ཚུལ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དོན་དེ་
 ཆོང་བས་ན་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་བཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་མིན་པས་
 དེ་ལྟར་སྒྲིལ་རོ། དེས་ན་ འཛིག་ཚུལ་འདིའི་ཆོག་རིགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་

ཐོབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་བྱད་པར་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཏན་ནས་མི་འདོད་པས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་
 ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་བཞག་ཆོག་
 པས། ཙམ་སྤྲུལ་གཙོད་ཚུལ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་
 དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཙམ་
 པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་ཆོ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཞིར་
 བཞག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་ཕྱིན། དེའི་འཛིན་ཚུལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འོང་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་གསུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞི་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་
 ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་དོན་མ་ཚད་བས་སྤྲུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་མི་རུང་ཡང་། ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་དུ་རུང་བས་
 བ། ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 ཡོད་དོགས་ཀྱང་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་

ཡིན་ལ། སྤྱིར་སེམས་ཚུལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་
 པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཚུལ་ཞིག་འདྲིན་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས། འོ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་སེམས་
 ཚུལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཨེ་
 ཁྱབ་ཅེས་འདྲིན་མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་འདེབས་ལུགས་ཨེ་འདུག། འདི་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་
 ལན་གང་བཏབ་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འདུག་པས། དེ་ལས་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་ན་དེང་སང་གི་
 རྩོད་པར་མཁོ་བ་ཚུལ་འོང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་ཉན་འདུག་པས་མ་སྒྲིམ་སོ།

༥ གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལའང་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ལའང་ཚུལ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར། དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྐྱེང་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་དུ་འཛོག་པས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གདགས་གཞི་
 གཞན་དབང་རེ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཞེས་འདྲི་བ་མཛད་ནས། དེའི་ལན་དུ་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་
 གཏོགས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ནི་ཁོ་

རང་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པས་གཞན་ཞེས་སྒྲུབ་
 ལ། གཞན་གྱི་སྟོབས་སམ། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་དེ།
 བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕན་ཚུན་དུས་མཚུངས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པས་
 བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོར། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 བེ་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་
 གཏོགས། སྐྱེ་ཚུལ་གཞན་བདག་ཉིད་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བྱུང་ན། དེ་མི་རང་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། འདིའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱ་རྒྱུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་བའི་འཛོག་ཚུལ་དང་ཆེས་འདྲ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 རང་དབང་ཚུལ་ལ་ཆོགས་པ་ལ་དབང་ཚུལ་དང་རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་
 རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཆོ། སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་
 མར་མཐུད་པའི་ཆ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས། བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེས་བའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །ཐུང་པར་འདྲ་
 བྱེད་རྣམས་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཞེད་
 པ་འདི་ཡང་ཕན་ཚུན་སྟོབས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སྤྱིའི་རྟེན་
 འབྱུང་ཡིན་པས་འདིའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་མིན་པས།
 དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པར་འཛོག་བས་ན། འདིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་འདི་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགོ་ལ། དེས་རང་

དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རྒྱན་ལ་བཅིས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་
 ཡིན་པ་ཤེས་ནུས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནམས་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་
 བསྐྱབས་པ་འདིས་རྒྱན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འགྱུར་པས་སྐྱད་
 ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུག་ཡོད་ཀྱིས་
 སྟོང་ཚུལ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཚང་གསུངས་པ་ཡང་དེས་རང་ཤེས་པས་
 སྐལ་བཟང་ཐོབ་པོ།། དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་
 སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནི་
 མི་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ན་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྐྱེ་བས། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།།

༥ གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་དབང་ལ་
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་
 སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་
 དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དམ་པ་དོས་བཟུང་བའི་ཆོ་ཡོངས་
 གྲུབ་དོས་བཟུང་དགོས་ལ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་
 ལ་དོས་བཟུང་དགོས་པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་
 ལ་བྱ་ཡི། ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་
 ཡོངས་གྲུབ་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཞག་གི། ཡོངས་གྲུབ་དང་དོ་བོ་
 མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་དྲི་བ་ལ་
 གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲུབ་ནས། དེ་སྟོན་པ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་
 དག་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཅེས་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་ནས། དེ་སྐྱེ་བ་དོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་འདྲའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྲུག་ལོན་དོས་བཟུང་ལུགས་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པ་མིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་
 དབང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་ཟེར་བ་ཡང་
 མིན་པས། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་
 རྗེ་བཅུན་བ་དང་མཐུན་དགོས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་
 གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་པ་ཡང་མཁས་པ་པལ་ཆེར་མཐུན་
 ནོ།

༥ ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མ་
བཞག་པའི་ཚུལ།

དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་ནས། ཀུན་
བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་ཚུལ་དངོས་སུ་མི་
འདུག་པས་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲའི་དྲོགས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་
ཉིད་མེད་ཚུལ་ཡང་དངོས་སུ་མ་སྐྱུར་རོ། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱུར་བ་
དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྗོན་ནས་ཡིན་ལ། མཚན་བཞིར་བཀར་ནས་ནི་མིན་
ཞིང་། སྤྱི་ལྗོན་ནས་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས།
མིང་དང་བདམས་དོན་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་
དབང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཚུལ་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་
པར་བསྒྲུམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་དག་བྱེད་གི་རྩ་
བའི་རྟེན་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་དགོས་པས་ན། གཞན་དབང་རྣམ་
དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་པའི་དྲོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་སེམས་བའི་ཕྱིར་
དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་སྐྱུར་
ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་མི་རིགས་བས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་སྤྱི་
ལྗོན་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་བཞིར་བཀར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཛོག་དགོས་པས། དེའི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའ་

གདགས་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་དག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དག་གིས་སྒྲོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པས། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཛོག་དགོས་པས།
ཀུན་བྱུང་གི་ལ་ཡང་འཛོག་གོ། །འདི་ནི་སྤྱིར་གསལ་བ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ།

༩ གཞན་དབང་ལ་དྲུག་ས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ།

འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསམས་ན། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར། གཞན་
དབང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤེས་པ་གདགས་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཀུན་བྱུང་གིས་
སྒྲོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བ་དག་པར་
འགྱུར་ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བ་སྤྱོད་ཆེ་བས། དེ་ནི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་
མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །འདི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤྱོད་པའི་ཞེས་དེ་བོ་དང་། བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་
ལྟར་བྱུང་གི་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་འབྲུའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་དང་བཟུང་ཏེ་དབང་
གིས་སྤྱོད་པར་བྱུང་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་དེ་བོ་ནས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་
ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ཡང་མཐོན་པར་བཟོད་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་
ཆགས་དང་ཐ་སྐད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཆར་ཞིང་། སྤྱང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏང་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་སྤྱང་དོར། དེ་འབྲུའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། མིང་བཟུང་ལ་མ་བཟོས་པར་ཁོ་རང་གི་དེ་བོ་ནས་དེ་འབྲུའི་ཐ་སྐད་
ཀྱི་གཞིར་སོང་ཆོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །སྤྱི་བའི་དཔེ་ཤེས་འབྲེན་པ་ནི་མྱོང་བས་གྲུབ་པོ། །དེ་ནི་རང་
ཅག་བཟུང་ལ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཞིར་

བཞག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་དགོས་པས། དེ་སྒྲིང་བའི་ཆེ་སེམས་ལ་སེམས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་ནས་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པ་ན་སེམས་ལ་སེམས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་བཙལ་བ་ན་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་རྟེན་
 ནས་སེམས་ལ་བལྟས་བ་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་འགྲུལ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ཡང་
 དེ་འདྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྟེན་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲིང་བ་མི་འཆར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
 གསལ་འགྲུལ་གི་ཆ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་ཡུན་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ན། སྤངས་སྤངས་
 བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་པ་དེ་ཡང་ཇེ་སྤྱི་ཇེ་སྤྱི་གྱུར་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་བ་
 གཏན་ནས་ལོག་པ་ན་སེམས་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་འགྲུལ་
 གི་ཆ་ཞིག་ཏུ་དངས་བ་དེ་ཉིད་གསལ་ལེར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་འཆར་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་པའི་དུལ་བྱེད་པ་ཡང་རང་གཞན་ཀུན་ལ་མང་
 བ་དེ་ཁ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མ་སྤྱོད་པར་རང་གི་སྒྲིང་བ་གཅིག་ཕུར་ཆ་
 བཞག་བྱས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྤྱོད་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་སྒྲིམ་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། སེམས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
 སྒྲིང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 གཞིར་མིང་བརྟེན་ལ་མ་བལྟས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྒྲིང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བསྒྲིམས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་ཀྱི། སེམས་གཅིག་ཕུ་བསྒྲིམས་པས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་མ་གསུངས་པས།
 སྐབས་འདིའི་དྲོགས་པ་སྒྲིཛ་དེ་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་མ་ཆང་འདུག་གོ་འདི་ནི་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་
 གསར་བཅེ་མིན་གྱི། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བསྟན་དགོས་སོ། ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་

གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ་
སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་འཐད་ལྡན་ཡིན་ལ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་
སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ནམ་
དེས་པ་ན། དེས་ཤེས་དེ་ཁའི་རྒྱན་གྱིས་སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་རུས་
ལ། དེ་ལྟར་དེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་པའི་དོན་འཛོག་
དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛོན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་ཏུ་བྱེད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་ཀུན་མཐུན་ལ།
དའི་གནད་ཀྱིས་དགོངས་འགལ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པའི་གནད་དམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དའི་
སྤྱིར་ཤེས་པ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དེས་པ་ཙམ་གྱིས་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་གསལ་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟར་སོང་བ་ཙམ་
གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དམ་སེམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་དེས་རུས་པས། དེས་པ་དེ་ལ་
བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཀྱིས་མྱོང་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་དེས་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ནས་དེ་
འདྲའི་དེས་ཚུལ་ལ་བསྟོས་པ་ན་མདོ་སྤེ་རྒྱན་སོགས་ལས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་
མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་

དེས་པ་འདིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་
 དེའི་རྒྱན་འཛིག་སྟོམ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེདས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་འཛིག་གི་ཆ་རང་
 མཚན་བརྗོད་མེད་དེ་ཉིད་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྤྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་སྤྱེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དྲོགས་པ་སྤྱེས་པ་ཙམ་འཐད་ལྟན་ཡིན་ཀྱང་དྲོགས་པ་སྤྱེས་པ་ལྟར་
 གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་
 མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
 དོན་དམ་དེ་མིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་
 དམ་དེ་ནི་ཡིན་ནོ།། ཁོན་དུ། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་གཞན་
 དབང་གི་སྟེང་གི་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གང་ཡང་སེལ་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་དབང་དགག་
 བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་
 སེལ་རུས་པས་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་ནས།
 དེ་ནས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་དེ་གཞན་དབང་རྣམ་དག་
 ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་དྲོགས་པའི་ལན་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཛད་པས། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་
 ཟེན་པར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་
 དེས་ཤེས་དེའི་རྒྱན་བསྐྱེདས་པའི་སྟོ་རྒྱན་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཆོད་དུ་སོང་པའི་སྟོ་དེ་ཡིད་
 ཤེས་སྤྲོ་མོའམ། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་བསྟེན་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་
 ནི་མན་དག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ་

སེམས་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ངོས་ཟིན་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ལྷ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་མི་བྱེད་
 པར་སེམས་གཅིག་པུ་ལ། ཐོག་མ་ནས་ཙམ་འཛིན་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ནི།
 སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ལོག་རྟོག་གང་ཡང་སེལ་མི་རུས་ལ། དེ་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་
 དུ་བཏང་ནས་བསྐྱོམས་པས་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཆེ་བའི་མན་ངག་ཡོད་ཟེར་བ་
 ཡང་བདེན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ཅི་དང་འབྲེན་སྦྱེའི་སྟེང་གི་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་
 རྟོག་སེལ་བར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྦྱ་མི་རྟག་
 པར་མི་སྐྱོམ་པར། སྦྱ་རྒྱུད་བ་སྐྱོམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག།

༥ དྲུགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཉིད་མཁྱེན་གཏེར་རྗེས་གཟུང་རྗེ་
 རྒྱུ་བ་བྱུངས་དང་བཅས་ཞལ་གདམས་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ།

ཚུལ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པར་འབྱེད་པའི་ཙམ་བར་འདུག་
 ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྱིང་པའི་ཡང་དོན་གྱི་དཀའ་སའི་གནད་
 ཆེ་སར་འདུག་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་གསལ་བར་འབྱེད་རྒྱུ་འོང་བ་འདི་
 ཡང་ཐོག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི་རྗེའི་སྦྱབ་གནས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཞིག་གསོ་བྱས་པའི་
 མཐུ་དང་། བྱུང་པར་སྒྲུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྦྱབས་མགོན་ལྷ་
 གཅིག་དམ་པར་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་སྦྱར་ཡང་བྱོན་པ་རྗེ་
 རྒྱུའི་མཚན་ཙན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་དངོས་སུ་འོངས་པ་རྣམས་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེར་འགོད་པ་ཤོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གོ་གསལ་མཆོག་
 དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་དོན་གཏེར་ཆེ་བས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༥ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱུག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་
 དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན། གཞན་ཡང་ཞེས་སྒྲོས་
 པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པས། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་
 བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 གྲང་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲང་
 ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན།
 ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་བྱ་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དོན་
 དམ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རབ་རྒྱ་བྱེ་
 བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གྲང་མིན་
 པས་ན། དེར་མ་བཞག་གོ་འོ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་འགལ་བས་སོ་སྟེ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཡང་

མི་འགྱུར་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་འཛིན་དགོས་པས་ཆོས་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་དྲོགས་པ་ཡང་
 གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཤམ་ཏེ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི།
 དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 འཛིན་དགོས་པས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་སྒྲིར་
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།

༥ ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་དགག་པ།

ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་པ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ནས་གོ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྟེང་གི་
 འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱའི་བཅད་ལྷོག་ཙམ་ནས་མི་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་
 རང་དབང་བར་འདོད་པ་ཡང་མང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འབྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་
 པའི་གཞི་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག་པས། འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་དབྱིས་ཕྱིན་པར་དགག་དགོས་སོ།
 དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་ཡང་། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་
 པར་ཡིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་
 དུ་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཀྱི་བཅད་ལྷོག་ནས་མི་

འཛིག་པར། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དག་གི་བྱ་བ་ཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པར་རང་
 དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 དག་གི་བྱ་བ་ཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ལྡན་ནས་འཛིག་དགོས་པ་དེ་ཡང་། རང་མཛོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན། དག་གི་བྱ་བ་ཅད་པའི་བཅད་
 ཙམ་ཞིག་འཆར་གྱི། དག་གི་པའི་དོ་བོ་གང་ཡིན་དང་། དག་གི་པ་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་
 མེད་སོགས་གང་གི་འང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་
 གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་གྱི།
 དག་གི་པའི་དོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛིག་
 པ་ཡང་མིན་ལ། དག་གི་བྱ་བ་ཅད་པའི་ཡུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཛིག་
 ཅིང་། སྒྲོས་ཀྱང་དེ་མི་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལགས་བཤད་སྟེང་
 བོར་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་གྱི། དག་གི་པའི་རང་གི་དོ་
 བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་
 ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ། རང་གི་དོ་བོས་
 མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་དོན་
 གྱིལ་བསྟན་ནས། མེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་སྦྱོར་
 བར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་དབང་
 དུ་མཛོད་ནས་དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༩ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 བཟུངས་བར་བྱའོ། ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་མ་
 བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟུངས་བར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟུངས་བར་བྱའོ། ། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཙམ་གྱིས། རབ་རྩ་སྟེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་སྟེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་
 བཟུངས་བར་བྱསྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལ་
 ཞེས་སྐྱར་ནས་སྐྱར་ཚུལ་རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བར་སྐྱར་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་རྣམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་
 བཞག་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དཔེར་འཛེག་པ་ཡིན་
 པས་དཔེ་དོན་དེ་ནི་མཚུངས་ལ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱང་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དཔེ་དོན་ནི་མི་མཚུངས་ཤིང་། སྐྱར་བ་ཡང་མིན་ནོ། ། ཡང་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་ནས། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཞེས་སྐྱུ་མའི་
 དཔེ་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱར་ཚུལ་ཡང་སྐྱུ་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཤིང་བྱུང་སྐྱུ་མེད་བཞིན་དུ།
 སྐྱུ་མའི་སྐྱགས་ཇུས་ཀྱིས་བསྐྱད་ནས་དེར་སྐྱར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་དབང་

ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་བཟོས་པའི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོ་བར་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སྐྱེ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་
 བའི་དཔེ་དོན་སྤྱར་བའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ། དགག་
 བྱའི་དོན་དམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པས་གཅིག་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་
 དབང་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེས་སྟོང་པར་བཟོ་དགོས་ཞེས་མཆོན་པ་ཡིན་
 བོ། ། དེས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ།
 གཞན་གཉིས་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་གཞན་དབང་ནི་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོན་སྟོང་
 ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྤྱི་ལྡན་ཙམ་ནས་སྤྱིར་ན་མི་བདེ་བས་དེས་སྟོང་པར་མི་
 འཛིག་ཀྱང་མཆོན་བཞིན་བཀར་ནས་ནི་དེས་སྟོང་པར་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 བས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཟོ་ཚུལ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཅ་བར་གདུགས་ནས་བསམས་ན་བཟོ་ཚུལ་
 དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ལ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ཞེས་སྤྱར་ནས་
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་
 ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དེ་
 ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༩ གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་བཞན་གཉིས་
ལ་འང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དཔེ་དང་བཅས་པའི་
སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་རང་གི་སྒྲོས་གང་དཔོག་གསལ་བར་བྱེ་བ་
ཡིན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གའི་དགོངས་པའི་དོན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་
གྲིས་བཀའ་བ་ལྟ་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་སུ་ལ་སྐྱར་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་
བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཀུན་བཏགས་
དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་
བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདིའི་
ཅུ་བའི། མདོ་སྡེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐྱས་ཟེན་
ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མདོའི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་
འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐུར་སེམས་ཙམ་པས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་མི་
འཛིག་པར་དགོངས་པ་སྒྲུངས་ནས་འཛིག་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་བཞིན་ལེན་ལ་དེ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། དའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་

དུ་རབ་རྟུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ནོ།། མ་འགགས་པ་ཁོ་
 བཞུགས་ནས་ཞིབ་ཁོ་ན་ནོ།། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཁོ་ན་ནོ།། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱི་ཐུན་ཞིན་ཁོ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ།།
 དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གིས་
 མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱང་རབ་རྟུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་
 བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
 དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ཞིབ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཞེས་པ་
 ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགོངས་པ་བླངས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་བཟུང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བལྟ་དགོས་ཞེས་དཔེའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མོས་པ་
 ཚམ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་དོན་རབ་རྟུ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར། གཟུགས་སོགས་

གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་ཞེན་
 བས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཟེང་མ་ནས་ནི་བ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཟིན་
 ལ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་
 གི་དོ་བོས་མེད་པར་འཇོག་ན་ནི་འཇོག་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོས་པ་དེས་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 བཏགས་ལ་ནི་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་
 བཏབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་
 དུ་དེར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་དངོས་སུ་
 བསྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ཟིན་ཙམ་ལ་སྐྱར་ན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་
 དོན་འདྲ་བཞེད་ཐུགས་སུ་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ནི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་།
 ཀུན་བཏགས་ལ་དོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་མན་གྱིས་
 སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྐྱར་ཏེ།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་
 གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་
 གཞི་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པས། ཀུན་བཏགས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་གང་དག་གིས་རང་གི་

མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དེས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་བ་བཏབ་
 པར་དོན་གྱིས་སྟོན་པར་ཡིན་པས་མཆོག་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པར་སོང་
 རྒྱལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་ཡང་། རང་གི་མཆོག་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་
 སྒྲུབ་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཀུན་བཏགས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ཡང་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་
 ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ།། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱལ་གོང་དུ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པ་གང་ལ་དགོངས་
 བ། ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་
 དགོངས་རྒྱལ་ནི། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
 པའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ནི་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 དབང་གིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་འགག་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ།
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་
 གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 དེར་དགོངས་པ་མི་འཇོག་པ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་
 སོགས་ཟུར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་མཆོག་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཆོག་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་

དགོངས་ནས་དེ་བོ་མེད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་དོན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
 བྱེད་པས། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དག་གཞུགས་ནས་
 འཛིན་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲོས་
 པ་ཡང་གཞན་དབང་དེར་མི་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་པར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་
 དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞི་དམ་ནས་ཞི་བ་ཞེས་
 པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་
 སུ་བྱུང་ན་ལས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་
 དོན་ཡང་འགལ་སྔོང་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བྱེ་བྱེན་ཅིང་དེ་ཡང་གསར་བུ་བ་རྣམས་
 ལ་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །དེའི་འཕྲོས་ཅུང་ཟད་འབྲུབ་སྐྱེན་ན་དེ་
 ཡང་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་ན་ནི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་ལ། འདས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། བྲལ་ཚུལ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་
 བྱི་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དག་ཆ་ལ་ནི་ཀུན་ཉོན་ལས་དག་པའི་ཐབས་
 སྒྲར་གཞན་ཞིག་བརྟེན་ནས་དག་དགོས་པ་མིན་པས་ཅུང་ཟད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 དག་པ་དེ་ཡང་སྒྲར་གྱི་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ་བསྟོན་ནས་དག་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པས་ཀྱང་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་བྱིར་བསྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱར་བའི་

དོན་ནོ།

༩ ཡོངས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་
 སྐབས་སུ་གང་ལ་དགོངས་ན་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཤིང་།
 དེའི་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཡིན། དེའི་
 དབང་གིས་གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་
 པ་ཡང་ཡིན་པས། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ནི་
 ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ལ་འཛིན་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་སྤར་དང་འདྲ། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་བདག་མེད་
 པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པར་བསྟན་ཅིང་། ཡོངས་
 གྲུབ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ཏེ་སྤུ་མ་སྤུ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱར་ཐེར་བྱག་གི་དུས་
 ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་རྒྱུ་མས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲག་ག་བྱུ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་རྒྱུ་མ་པར་
 གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁོ་ན་ནི་སྤྱི་ལྟར་རྟོག་གི་རྒྱུ་མ་པར་གནས་པ་བཅད་
 ནས་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རྒྱུ་མ་པར་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་ཆོས་
 རྒྱུ་མ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་
 པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་བདག་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་འཛིན་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་

པའི་བྱད་པར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དམིགས་འབྱེད་ལུགས་ནི་དེ་
ལྟར་ཡིན་ལ།

༥ ཀུན་བདུས་སུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ཀར་འཛེག་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཀུན་ལས་བདུས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
ལག་པའི་དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
གསུངས་པ་དང་དོན་འབྲེལ་། དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་བདུགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་
སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞིན་མ་ནས་ནི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ།
ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་
ལྟར་གཞིན་མ་ནས་ནི་བའོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་ཚུལ་འདི་ཡང་། གོང་གི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་སུམ་ཅུ་པ་
ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་ཟུར་དུ་འགྲེལ་མི་དགོས་སོ། དེས་ན་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་ནི་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གཞན་དབང་མི་འཛེག་པ་
ཡང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།
ཞེས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ནི་གཞན་དབང་

བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
 པས་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཡང་གཞན་དབང་དེ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མི་འཇོག་པ་ཡང་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་མ་བཞག་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཤམ་དགོངས་ཚུལ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་
 པོར། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་རོ་བོ་མེད་རྒྱ་དཔེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་ལ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་
 གདོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་ལ་
 ཡང་ཆོག་ཟིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་འདུག་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 གསལ་བ་ནི་དགོངས་རྒྱུན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ངོས་བབྱང་བ་དང་།

དཔེ་གདགས་གཞིར་གཞན་དབང་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཇི་རྒྱུ་བའི་

གསུང་རྒྱུན་བཞིན་འགོད་པ།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བབྱང་བ་ལ་ཀུན་བཏགས་ངོས་བབྱང་བ་ནི།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟླས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོན་
 ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་རོ་

བེཾིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདུས་ནམ་པར་བཞག་པ་
 གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཞན་
 དབང་དང་། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་གཞན་དབང་དོ།
 འདི་ནི་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདོགས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གནས་སུ་གཞན་དབང་ཉིད་འཛིག་པས་གནས་ཞེས་སྒྱུར་ལ།
 གཞན་དབང་དེ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་བྱུང་
 པར་གྱི་ཆོག་ལ་བལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་འཛིག་དགོས་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་
 འདོགས་པའི་གཞིར་འགོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་འཛིག་དགོས་
 ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན། འདི་གཟུགས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ནི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ངོས་
 བབྱུང་ན་གཟུགས་ངོས་བབྱུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྟུང་དུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ན་རྟོག་པ་དེས་
 གཟུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ནི། གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་རྣམ་གཟུགས་
 དང་བྱུང་མེད་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་པ་དེ་ལ་རྟོག་པས་འབྱུང་པར་བྱས་ཏེ་
 གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་དེ་འདུའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་བདུའི་ཡུལ་
 དུ་འགོ་ཆོད་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཤིག་འཆར་བ་དེ་ནི་སྤྱིར་གཟུགས་དངོས་མིན་གྲང་དེ་
 འདུའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་དངོས་ལྟར་བྱུང་སྒྲུབ་བས། གཟུགས་དངོས་གནས་ལ་

བལྟེས་ན་དེ་མིན་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་དེར་བཏགས་པས་ན་འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ལོ། ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གཞིའམ་རྩ་བའི་རྟེན་ནི་
 གཟུགས་དེ་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
 ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་
 བཏགས་པ་ན་དེ་འདྲའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་
 བྱེ་བྱེ་གཟུགས་སུ་འདུཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་འདུཤེས་པའི་
 འདུཤེས་དེས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མཚན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོ་སྟེན་དུ་འདུཤེས་
 པ་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་འདུཤེས་
 འཛོག་པས་ན། དེ་འདྲའི་འདུཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་བལྟེས་པའི་འདུཤེས་མཚན་
 མར་འཛིན་པར་ཡང་བཞག་ཆོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འདུཤེས་དེས་མཚན་མ་བཞག་ས་ནི་
 གཟུགས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱེན་ས་གཟུགས་སོ་སྟེན་དུ་མཚོན་པའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་བྱས་ནས་གཟུགས་
 སོ་སྟེན་དུ་འདུཤེས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུཤེས་བཞག་པ་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་
 གྱིས་སྤྱོད་ས་བྱེན་ས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཛོག་པས་ན། གཟུགས་ལ་
 བལྟེས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་ཟིན་པ་དང་གདགས་གཞི་གཞན་
 དབང་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བཞད་ཚུལ་འདི་ནི་རྩི་རྩུབ་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པས་
 བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཆེནོ།

༥ གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ།

དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འཛོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེབ་ལོ། ཞེས་བྱུང་པར་
 དུ་མིང་དང་བདུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་
 སུ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་ཡིན་པར་འཛིག་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བོའི་སྒྲོན་ས་འཛིག་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
 པོའི་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡང་དེ་བོའི་སྒྲོན་ས་ཀུན་བཏགས་པར་སོང་ལ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེབ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་སྤྱིར་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེབ་ལོ་ཞེས་ཀུན་
 བཏགས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པར་འཛིག་དགོས་པ་ནི་བལྟས་
 ས་བལྟས་འཛིག་གི་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེ་ཡང་མིང་དང་བདུས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་
 པས། དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་མིང་བདུས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མིང་བདུས་
 འཛིག་རུས་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛིག་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མིང་
 དང་བདུས་རྣམ་པར་བཞག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་དངོས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་པ་གཅིད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ལ་བལྟས་ནས་གཅིད་ན་མིང་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
 གཞིར་གཅིད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་། བདུས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་
 པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 གོང་དུ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །ཡང་མིང་
 དང་བདུས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བདུས་ལ་བལྟས་ནས་གོ་དགོས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཐ་
 སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཉིད་མཚན་གཞི་
 གཅིག་གི་སྤྱིར་ནས་འཛིག་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་

ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མིང་དང་བཅའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་འཛོག་དགོས་ཤིང་།
 དེ་འདྲའི་ཆ་དེ་གཞུགས་གྱི་མིང་ལ་བསྟོན་ནས་བཅའ་བྱེད་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་གོ་བས།
 དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱ་ནི་མངོན་པར་བཅོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་གོ་
 དགོས་པ་ནི་སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཐོག་ཏུ་མིང་
 བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྟེན་ཏེ་འཛོག་དགོས་པས་ན། མིང་བཅོད་པའི་ལག་རྒྱུ་
 གྲང་གཙོ་ཆེ་བས་མིང་དང་སྟེན་ནས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་ཁམས་དང་སྤྱི་
 མཚན་སོགས་མིང་བཅས་འཛོག་ནས་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་ནམས་གྲང་མིང་དང་སྟེན་
 ནས་གོ་མི་དགོས་ཤིང་མིང་བཅོད་པའི་ལག་རྒྱུ་དང་མིང་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡང་ཆང་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མངོན་པར་བཅོད་
 པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
 དེ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་ན་མ་ཁམས་ལ་ནི་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པས་སྟོབས་འདོགས་ལ། དེས་འདོགས་ཚུལ་ཡང་ན་མ་ཁམས་ཉིད་འཛིན་པ་ན་ནམ་མཁའི་
 རོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་བ་གང་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་།
 ནམ་མཁའི་རོ་བོ་རྟོག་པའི་སྤྲང་ཚུལ་དང་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ། རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བའི་ཆོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་
 ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛོག་རྒྱུ་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་ཙམ་དུ་
 སོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་དུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡིན་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ན་ཙམ་སྟེ་
 སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཙམ་སྟེ་དེས་གྲང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཙོད་པས་དེ་དང་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཡང་དེས་གྲུབ་བོ། ། ཡང་ན་མ་ཁམས་དེ་

ཁོ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྟོབ་པ་ལས་པའི་དོན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚུལ་ལས་སྟོབ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་སྤང་ཚུལ་
 ངང་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་འཛིན་པ་དེ་ལ་སྟོབ་པ་ལས་པའི་མིང་ཐོབ་
 ཅིང་། དེ་སྟོབ་པ་ལས་པར་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སྤྲུལ་མའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ཡིན་
 གྱི་རང་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སྤྲུལ་མའི་དབང་གིས་
 འགྲོ་ཚུལ་ཡང་མངོན་པར་བཟློང་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ནི་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མའི་སྟོབ་ནས་སྟོབ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་འོ་
 སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྟོབ་འདོགས་ཚུལ་སྤྲུལ་ཆོག་གས་བྱེད་ཅིང་ནམ་
 མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་མིང་བདུན་གཞིར་སྟོབ་འདོགས་ཚུལ་སྤྲུལ་ཆོག་གས་བྱེད་
 པས། འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་དགག་བྱའི། སྟོབ་འདོགས་ཚུལ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བར་སྟོབ་
 བ་ལས་པའི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགག་བྱའི་སྟོབ་འདོགས་
 ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་ལྟའི་བག་
 ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཅིང་། འཛིན་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་བཟློང་
 བ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མར་སྟོབ་པ་ལས་པའི་རྣམས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ནམ་
 མཁའ་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དེ་རྣམས་མེད་ཅིང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་
 གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་ནམ་མཁའ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་གྲུབ་
 དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚང་ལ་གཞན་དབང་དང་ཡང་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནི་དོན་དེ་མི་

ཆང་དོ། །ཡང་རྟོག་པའི་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་
 དེ་དང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་བཟློག་པའི་བག་
 ཆགས་དང་བདག་ལྷའི་བག་ཆགས་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་
 དབང་གིས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཛོག་དགོས་པས་ན། རྟོག་པས་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འདོགས་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་
 དབང་གི་སྟངས་དུ་འཛོག་དགོས་སོ། ། དེ་བཞག་བས་གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅོམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅོམ་གྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་
 དབང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདི་འདྲའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་
 ཕྱི་སྒྲེལ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་འདི་ཡང་སྒྲོས་ངང་བསྐྱངས་ཏེ་ཡུན་རིང་བསམས་
 ན་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རྒྱས་པས་གྲོགས་མཆོག་རྣམས་སྒྲོ་སྒྲ་མ་ཐུང་བར་བག་
 བས་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕུང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
 སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེ་ལ་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ།
 འདི་གཟུགས་ཕུང་དོ་ཞེས་དེ་བོ་དང་གཟུགས་ཕུང་སྒྲུའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་
 བྲག་གམ་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་བ།

གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་བནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་

དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་
 འདྲ་ལ། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་།
 དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཟུང་མེད་དུ་སྤྱར་འདུག་པ་དེ་ནི་གཞན་ཆེ་ཞིང་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གཞི་སྐབས་སུ་གདགས་གཞི་ནི་གཞན་དབང་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་མི་
 འཛོག་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལྗོན་ནས་ཡིན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཀར་ནས་མིན་པ་
 ཡང་འདིས་ཤེས་ནུས་སོ། ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལྗོན་ནས་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་སྤྱིར་
 བདགས་གཞིར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཀུན་
 བཏགས་པས་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེའི་གཤིས་
 སུ་གཞན་དབང་གྲུབ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 འཛོག་དགོས་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྗོན་ནས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་
 སུ་འཛོག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་ཞིང་འབྲེལ་ཡང་མི་ཆགས་
 སོ། ། དེའི་སྤྱིར་གཞན་དབང་ཉིད་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འགྲོ་
 དགོས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དང་པོས་གང་གིས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་
 པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཨ། དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ།

ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་

བ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བོ། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བར་འཇོག་དགོས་པས་དེ་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། གཞན་
 དབང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་
 མཆོན་ཉིད་དེར་མ་གྲུབ་པས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོང་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་མིན་པར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་འཇོག་
 དགོས་པས་ན། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་སྒྲིབ་
 པ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་
 ནས་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་དུ་འཇོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ས་སྟོགས་
 བུམ་པས་སྟོང་བ་ལྟར་ས་སྟོགས་བུམ་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེས་སྟོང་བར་འཇོག་
 པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ལ། དེ་བུམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དོན་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་གིས་
 སྟོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་བསྒྲུབས་པས་སྒྲིབ་པ་བྱད་པར་བྱེད་དགོས་པ་
 ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་ན་ནི་

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མི་
 འཛིག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་དེ་བཞིན་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཞན་དབང་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དེ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལགས་བཤད་སྟོང་
 བོར། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་དེ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་དོ་
 བོ་ཉིད་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་
 ལུགས་ཀྱང་ས་སྤྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་བ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ཀྱི་
 གང་ཟག་ཇུས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དེ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཚད་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་ཡང་མིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་བས་ན་ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
 ལས་དོན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་འཛིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་
 དང་། མེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པར་མ་དག་ཅིང་རང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྒྲུབས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་པ་དང་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ལྟ་ཆར་ཆར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་
 མིན་གཞན་མིན། །སྟེ་དང་འཛིག་མེད་བྱི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་
 པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་ལྟ་བོ་དེས་མཚན་པར་བྱེད་པས་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་བོ་དོས་འཛིན་
 ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་

གྱི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཛོག་ཅིང་། འཛོག་ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གོ་བ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྤོང་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པའི་གཟུགས་སུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད།
 གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་བདག་གིས་གོའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
 འཛོག་ཚུལ་དང་ཙམ་སྐྱས་གཅད་བྱ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ།

དེ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྤྱིའི་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་ནི་འདྲ་
 སྟེ། རང་གི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་དོན་བཙལ་ནས་རྟོན་པ་དང་བཏགས་
 དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་ནི་འདྲའོ། ། དེ་ཡང་རང་གིས་དེ་བོས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་རང་
 རྒྱུད་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་སྟོད་ཚུལ་མི་འཛོག་ལ། འདིར་ནི་དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་འཛོག་དགོས་པས། སྐབས་
 འདིར་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་
 གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྟོ་གཞོད་
 མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྟོད་ཚུལ་བཙལ་ནས་འཛོག་

པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་འཛོག་པས། དེའི་དོན་ཡང་
 རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ཙམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་
 ཁོ་རང་གི་སྟོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་
 འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ།
 དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་སྟོང་གོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཙམ་སྤྱི་
 གཙོད་ཚུལ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བ་དེས་ཀྱང་ཤེས་སོ།

༥ དེ་དག་གིས་གྲུབ་དོན།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་ཚུལ་ལ་མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་འགོད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་བྱང་སྟོང་སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ནས་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་
 པ་དེས་བའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཆོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ།

༩ མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་ཡང་མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ནང་
 དེས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་ཆོག་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་
 ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དེ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ཡུལ་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱི་ནི་ཆོག་དང་པོས་བསྟན་
 ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་བཅོམ་བྱ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་ནི་ཆོག་གཉིས་པས་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་འཁོར་གྱི་དོ་བོ་དང་བསྐྱུགས་
 པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི་བཞི་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྒྱ་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་བཞིའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པ་དེ་
 ནི་ལྟ་བུས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བཞི་བསྐྱོར་བ་པོ། །བཅོམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གནས་བྱུ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིམ། བཅོམ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་
 པའི་རྣམ་པས་ཆོས་དོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་བསྐྱོར་བར་
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མང་ཡང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་མི་མདོན་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་
 མ་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་
 གསལ་པོར་མ་མཛད་པར་མཐུད་པ་སྟེ་སྟེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པས་ན། དོན་དུ་དགོངས་
 པའི་དོན་སྤྲས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་
 པ་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་།
 སྐབས་མཆིས་པ་ནི་སྤྲས་ཟིན་ལྟར་ལས་དགོངས་པའི་བསྟན་དོན་བྱད་པར་ཅན་གཞན་

མཆིས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཞིང་བསྟན་དོན་སྤྲིང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤྲང་
 དུ་མི་རུང་བས་དང་བའི་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་སོགས་ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་ཚུང་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་བཞི་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟུར་ཚུལ་གྱི་དོན་འདྲ་
 ཞིང་བཤད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་རུང་བའི་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་པའི་
 མཁས་པ་མེན་ཆོག་གིས་གསུངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་
 ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་པུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བཅུ་མས་
 ཏེ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་
 ལེགས་པར་སྟེན་སྟེན་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བསྟན་ཚུལ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
 ལས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 བསྟོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྟེ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་བཞུགས་པུ་སྟོན་ཚུལ་གསལ་བ་གཞན་མེད་
 པས་ན་སྟེན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་
 དང་བཞུགས་པའི་དོན་དེར་མི་གནས་པའི་གཞན་དུ་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་ན་སྐབས་
 མ་མཆིས་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་
 བསྟན་ཅིང་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་མི་དགོས་པས་ན་དེས་པའི་དོན་ཏེ་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་པ་འདིར་བྱད་ཆོས་དེ་གསུམ་ག་ཆར་བས་ན་ཚུང་པ་སྟེ་བའི་གཞིའི་གནས་
 མིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཟིན་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བཞུགས་འཇུག་ལ། གསུམ་པར་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པས་ན་
 ཚུང་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞུགས་པའི་དོན་མེད་པ་
 ལས་བཅུ་མས་ཏེ་སྟོན་པར་འདྲ་ན་འདྲ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བས། བར་པའི་

སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྒར་ལྟར་བྱུང་པར་མ་སྐྱེ་བས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་འཁོར་དུ་ཁས་
 གྲུང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་
 སྐྱེ་ནས་གསུངས་པས་ན་སྐྱེ་འཁོར་དུ་ཁས་གྲུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
 སྐྱེ་སྐྱེ་ཆེད་དུ་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཅན་ཡོད་ལ།
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་ངེས་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་གཉིས་པའི་གདུལ་
 བྱ་ནི་དབུ་མ་པ་འཛོལ་གོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 ལ་བཅོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་བར་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་པ་ཡང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཆུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པར་འདྲ་བས་གཅིག་གོ
 འདི་དག་ཞིབ་པ་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོ་དང་། དེའི་དགོངས་ཆུན་དང་བཀའ་འགྲུལ་
 བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། མཐའ་གཅོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆུལ་ཕྱང་ཟད་ལའང་པ།

གཉིས་པ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆུལ་ལའང་པ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིན་ཆོས་
 འཁོར་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། གསུམ་པ་ལེགས་
 པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྱེད་ཆུལ་ཡང་བཅོད་བྱའི་སྒྲོན་ས་འབྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་
 འཁོར་ལོ་དང་པོས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་
 ཤིང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་

གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྲེན་ས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ལྟ་བུ་འཛིན་གྱིས་
 ཚུལ་ནི། རང་གི་བསྟན་དོན་སྤྱི་ཐོབ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་དང་དོན་དང་།
 དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་དེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་གྱིས་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་དགོངས་འབྲེལ་ལ་ལེན་བཅུ་ཡོད་
 པའི་ནང་གི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེན་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པར་བྲེ་སྟེ་འཛིན་པས། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་
 དང་པོར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་མི་
 གནས་པས་སྤྱི་ཐོབ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བོད་། བར་པར་དེ་གསུམ་ག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྤྱི་ཐོབ་དུ་ཁས་
 སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་ལ། ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས།
 དེ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱི་ཐོབ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དང་པོ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ཡང་མདོ་སྤྱི་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲིས་ལན་གྱི་སྒྲུབ་ས་
 ལུ་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་མཛད་པའི་མདོ་སྤྱི་རྣམས་ལ་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་བྲེ་བ་ཡིན་གྱི།
 དུས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐ་མས་ཅད་ལ་དང་པོ་
 བྲེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་དང་པོར་ཡུལ་ལྟར་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་འགལ་ཐབས་སྒྲུབ་པོར་
 བགོ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དུས་གཉིས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་དོན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྒྱུམས་པའི་མདོ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱང་འགལ་
 སྤོང་དྲིས་པ་ལྟར་གྱི་དྲོགས་པ་མེད་པས་མདོ་འདིས་དང་དོན་དུ་སྟོན་མི་དགོས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཐ་མ་མུ་ངན་ལས་འདེམ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པས་དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ།

༥ ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་དོན་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 ལྟར་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།

ཡང་བོད་སྐད་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལྟུལ་པས་
 རྒྱུ་མ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་
 ལུ་བཞེན་པར་གྲུབ་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀ་བཞེན་པར་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་དོན་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བཞེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བའི་དོན་མིན་གྱི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལུ་བཞེན་
 པར་གྲུབ་པའི་བཞེན་མི་བཞེན་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་
 ཕྱོགས་སྒྲ་འདིས་འདོད་པ་ལྟར་འཐད་སྒྲ་མ་ནས་ངང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་འགོགས་པར་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ་འདིར་མདོ་སྒྲ་ལ་འགལ་སྒྲིང་གི་དྲི་
 བ་བྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངང་
 ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་རྒྱུ་མ་བཏགས་པར་ངང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་
 སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཅོད་པར་སྐྱར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ།

༩ སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
ཚུལ།

གཉིས་པ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་
དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
ཚུལ་དང་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་
ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་སློན་སྒྲིལ་
འབེབས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོག་པའི་
རྣམ་གཞག་སོགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་མདོ་སྤྲེད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཡེ་ཤུ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཁྱུངས་སུ་འབྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱུང་པར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་པ་ཐོག་བསྐྱབ་རྣམས་
ལས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལྟར་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་
སློན་སྒྲིལ་འབེབས་པར་མཛད་པས་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་མདོ་སྤྲེད་དགོངས་
འགྲེལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྤྲེད་དགོངས་འགྲེལ་ཉིད་ཅུ་བར་མཛད་
དགོས་པར་གཟིགས་ཏེ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གྲུང་མདོ་སྤྲེད་རྒྱུ་དང་དབུས་
མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་འང་མདོ་སྤྲེད་འདིའི་དོན་དང་ཤིན་
ཏུ་མཐུན་པར་མཛད་པས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་

འཁེབས་པ་ན་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གཉིས་
 པོ།། ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་རྩལ་བཞིན་རབ་འབད་བས། །མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་
 དང་རྗེས་འབྲང་གི། །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཤར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༥ བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདྲེགས་རྩལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྩལ་ལ། མཐའ་གཉིས་
 སྒྲོ་རྩལ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་འདྲེགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་།
 དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ལེས་འབྱེད་པའི་རྩལ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་
 བྱང་ས་ནས་གསུངས་རྩལ་དང་། བསྟན་བཅས་གསུངས་རྩལ་དང་། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་རྩལ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། དང་པོ་བྱང་ས་ནས་
 གསུངས་རྩལ་ནི། སྒྲོ་སྐར་དུ་ལྟ་རྩལ་དང་། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རྩལ་ལོ།། དང་པོ་
 བྱི། བྱང་ས་ལས། རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལེགས་
 པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྐར་པ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་
 པ་སྤང་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་སྐར་དུ་ལྟ་རྩལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན།
 ཞེས་པ་རྗེ་བྱང་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་མཛད་
 ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 ཆོད་ལ་མི་གནས་པར་དེ་ལས་ཡར་ཐལ་ཏེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པ་ནི་

གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྤྲོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཞུགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། ལེགས་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུད་དེ་ལས་མར་ཐལ་ཏེ་གཞུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སོང་བས་
 གཞུགས་ནི་སྒྲོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བལ་བས་ན་སྤངས་པ་ཞེས་སྐྱུར་རོ།
 དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་སྐྱུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། སྒྲོ་སྐྱུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་སྒྲོ་སྐྱུར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྒྲོ་
 ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཞེས་པ་
 ནི་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི།
 གཞུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གདགས་
 གཞིར་བྱས་པའི་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་དང་བྱུད་པར་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་བཏགས་
 འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གཞུགས་ལ་ནི་འདི་ནི་གཞུགས་
 སོ་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཛུལ་ཞེས་པའི་ཆིག་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་འདི་ནི་རྣམ་
 མཁའ་འོ་འདི་ནི་རྣམ་མཁའི་མ་སྒྲུབ་པའོ། ཞེས་པའི་ཆིག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་སོ།
 ཆིག་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གཞུགས་སོགས་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་
 རང་རང་གི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཆོ་ན་མིང་གིས་
 བཏགས་པའི་དོན་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་པའི་དོན་རྣམ་ངོ་བོ་དེ་ནི་

མིང་གི་ཚིག་ཀྱང་མིན་ལ་མིང་གི་ཚིག་དེས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་ན་
 དེ་དང་མཉམ་དུ་གཟུགས་དང་མིང་དོན་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་རྣམ་གཟུགས་དང་
 བྱུང་མེད་དུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མིང་གི་གཞིར་སྤང་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་པས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཚོས་གང་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་བཀར་ནས་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དོས་
 འཛིན་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྤང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་རྣམ་དེ་ཉིད་
 དོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གང་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་
 བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། ཞེས་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་སྤོ་འདོགས་ཡིན་ནོ།

༩ བྱུང་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱར་བར་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྤོ་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་སྐྱར་བར་བཏབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་
 བཏགས་པའི་ཚིག་གིས་མཚན་མའི་གཞིར་འགྲོ་ལུགས་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་
 མའི་རྟེན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱང་
 རྣམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་
 མིང་གི་མཚན་མ་བཞག་པ་ན། གཟུགས་དེ་དེ་འདྲའི་མིང་གི་གཞིར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་
 ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དང་གཞི་དེའི་ཅུ་བའི་རྟེན་དུ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་འཛིན་དགོས་པས་ན། གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་

གཞི་དང་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་སྒྲུར་ན་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བཟོད་མེད་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་ཇམ་ཚན་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 བྲལ་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལ་གཏུག་
 དགོས་ཤིང་། ཁོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བའི་རང་
 རིག་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་མཚན་བཟོད་མེད་ཀྱི་བཟོད་དུ་
 མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་རིག་
 གི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་དང་སྒྲུར་དགོས་པས། དོན་དུ་ན་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་རིག་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་ཡོད་ཚུལ་
 དང་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་ཉམས་ཏེ་རྒྱུད་ཟེས་པར་བྲས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་སྒྲུར་
 གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལས་ཉམས་པར་བྲས་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
 ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ། །མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་ཉམས་པར་བྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཆོས་གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འདིས་
 བློ། ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྒྲུང་གི་རྩ་བ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་བཀུར་སྟོན་གྲགས་
 གང་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་སྟུན་འབྲེན་དགོས་པར་མཐོང་
 བས་བརྟན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། སྒྲོ་སྒྲུར་
 གཉིས་ཀའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་

དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་
 ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་
 ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་བཞི་འོ། །དེ་ཉིད་
 བཟླ་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
 དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སའི་དངོས་
 བསྟན་ལ་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་གསུངས་པས་ན་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་བཏགས་
 པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དང་རྟེན་གཉིས་ཀ་དངོས་བསྟན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ནའང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བཟླ་དུ་
 མེད་པའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་།

༥ གཞན་དབང་བཟླ་དུ་མེད་རྩལ་གྱི་དོན་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བཟླ་དུ་མེད་རྩལ། སྒྲོ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་བཟླ་དུ་མེད་པར་འཛིན་ན་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་དོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་
 རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོ་བོ་ཙམ་
 དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་

ཀྱང་མེད་དགོས་ཤིང་། ཁོ་ན་དང་ཡང་གི་སྐྱེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་
 དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིར་མེད་པར་
 འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་བདེན་
 པར་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པས། དེས་ན་གདགས་པའི་གཞི་གཞན་
 དབང་དང་དེར་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ སློ་འདོགས་དང་དེའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བའི་སློ་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ། སློ་སྐྱར་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སློ་འདོགས་འགོག་ཚུལ་ལ་
 སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སློ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་
 གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་འདོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་
 སློ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སློ་འདོགས་ནི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སློ་འདོགས་
 ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡུལ་ཙན་དེའི་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སློ་འདོགས་
 སློང་ཚུལ་དང་དེའི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལོ། དེའི་སྤྱིར་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་འདིས་ནི་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཕུད་པ་འདི་ཡང་དོགས་
 སྤོང་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ནི་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟེ་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱིས་ནི་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་འདོད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མ་ཟད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 པ་འདི་དང་མིང་ཙམ་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་ནི་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དེས་ནི་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་གོ་ཡང་མི་ཆོད་དོ། །དེས་
 ན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་གི་སྟེ་འགག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྟེ་འགག་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་འགག་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་
 འགག་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་འདིའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་མི་
 རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་
 འབྲུལ་ངོར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་
 སྦྱུལ་དུ། ཞན་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཐག་པ་སྦྱུལ་ཡིན་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་སྦྱུལ་དུ་གྲུབ་མ་མྱོང་
 བ་དང་འདྲ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 འཛིན་མ་ཤེས་ཤིང་། འབྲུལ་ངོར་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་བཞག་པས་རྒྱ་འབྲས་དངོས་ཀྱི་གོ་
 ཆོད་པར་སོང་བས་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་སོ། །ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིགས་པས་དེས་ནི་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་

འགྱུར་བར་བྱེད་དེ།

༥ གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་བར་འདེབས་པས་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་
སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་དེའི་གནད་གྱིས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་
སོགས།

བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་
བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་
པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་
དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུབ་ནོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་
འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གང་གས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱུར་བ་བཏབ་
པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ། ཁ་ཅིག་ཅེས་སྟོས་ནས་དེ་
དག་གིས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དགོངས་
པའི་དོན་དུ། ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་གི་
 ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་
 པར་སོང་བས་ན། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་བཤེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་དེས་ནི་གདགས་
 གཞི་བརྟགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་བརྟབ་པས་མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྤྱི་
 སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་སར་གསུངས་ཞིང་། དེའི་
 དོན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་
 དང་དེའི་བདག་འཛིན་སྟོང་པ་ཙམ་མི་དཀའ་བས་སྤྱོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཡོང་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་དེའི་བདག་མེད་སྟོམ་པ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་སུ་གཏན་ལ་མི་འབབས་པར། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་ཀྱིས་ལོག་པར་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་
 རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་
 མྱོངས་པ་ཙམ་དང་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པས་འཕྲུལ་ལས་སྤྲུགས་ཉེས་པར་
 འགྱུར་ཆབ་ཆེ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་འཕྱུང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱིས་ནི་ལས་འབྲས་མེད་
 པར་ལྟ་བས་ན་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལས་གཡེལ་བར་
 བྱེད་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པར་འབྲིད་དེ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་མྱོང་བར་བྱེད་

བས་རྒྱུ་པར་སྤྲོད་པ་ཆེས་ལྷིང་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆོར་བས་སྤྲོད་པ་ལ། གནས་
 པ་དེ་ནི་མུན་ནག་རྒྱུ་གྲང་ལྡང་། །དེས་ནི་རུས་པ་འང་འཛིག་པའི་ནད་སྤོང་ན།
 བདག་ལ་པན་འདོད་སྤྲོད་ཏེ་རུ་འཇུག། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་སྤྲོད་གཉིས་དང་
 བྱེད་པར་སྤྲོད་འདེབས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་
 མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱུ་མའི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་སྤྲོད་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ཡིན་ནིང་། དེ་ནི་རྒྱུ་དག་
 ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། དེ་ལྟར་སྤྲོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ནི་
 ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྤྲོད་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་གཉིས་སྤྲོད་
 མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡིན་ནིང་འདི་འདྲ་བའི་སྤོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར་གང་ལ་གང་མེད་
 པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དོ་བོ་
 དང་བྱེད་པར་གྱི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེའི་སྤོང་པ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་དོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་
 བོས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་དེས་སྤོང་པའི་ལྷན་མ་ནི་
 གདགས་གཞི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་སར་གསུངས་པ་
 བཞིན་འདིར་སྤྲོད་སྤོང་ཆོགས་པའི་སྤྲོད་མར་འཛིག་ན་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་
 སྤོང་དུ་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྒྱུ་མ་གཟུགས་
 སོགས་སྤྲོད་ཀྱང་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་གཉིས་ཆོགས་
 དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤོང་པ་འཛིག་པ་ན་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་དེ་དག་ཏུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོས་སྤོང་པ་ཡིན་ལ།

དེས་སྟོང་པ་ན་གདགས་གཞི་ཙམ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་
 མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཆད་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སར་ཡང་དངོས་པོ་སྤྲུམ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་
 བྱི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་དངོས་པོ་སྤྲུམ་ནི་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱེད་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༥ བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྤྲུམ་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 གྲིས་ལན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་འབེབས་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ནས་ལག་དཔེ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་སྤྲུམ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་
 གྲིས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 བསྐྱབ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉིས་པར་བཟུང་བས། འདི་སྐད་ཅེས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ནི་དེའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུམ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་
 རང་གཉིས་ཀར་འཛོལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་
 དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་

གྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་
 ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བཟོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རེ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲི་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་དེ་ལ་
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་འབོད་པ་མཛད་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་གྲིས་པ་ན་དོན་དམ་པ་ནི།
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཚོ་བ་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་
 བདེན་གྱང་། བརྩན་པའི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངོས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཡུལ་ཀུན་ཚོ་བ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། །ཡུལ་ཙན་ཀུན་ཚོ་བ་པ་ནི་བདེན་འཛིན་འདི་ལོ།
 དེ་འདྲི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ། སེམས་ཙམ་
 པས་ཅི་ལྟར་བྱིར་ཞེས་གྲིས་པ་ན། དབུ་མ་པས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་།
 དེ་འདྲི་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི། ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་།
 བཏགས་ཙམ་དང་། མངོན་པར་བཟོད་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་
 མེད་པ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་ཡང་མིན་པས། འདི་འདྲི་དངོས་ཟིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་
 བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འདྲི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྒྲིང་བོར་།
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་འདི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱུང་གོས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ དེ་ཡང་འདི་ཀུན་ཐོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་
གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའོ།
དང་པོ་ནི་བསྟན་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་
པ་དེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ།
འོན་ཏེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་
མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མངོན་
པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་ཐོབ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱུར་
མི་རུང་ངོ་། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་ཐོབ་ཅེས་བྱུར་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་
སོ། རྟེན་འདི་དོན་ཡང་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་
པའི་ཀུན་ཐོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་ཐོབ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། ཡོད་པ་མིན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འཛིན་པ་
ཡིན་ངོ་། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྱུར་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་མེད་
པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མངོན་པར་བཞུགས་པ་ཙམ་དུ་མི་རུང་སྟེ།
དེས་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འདོགས་པའི་གཞི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སོང་ན་དེ་
ལ་བཏགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་

ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྟན་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཟྍ་དཔར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་བཟྍ་དཔར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད།
 གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་
 བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གང་དམིགས་པ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ན་ཆོས་གང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་ཞེས་བཟྍ་དཔར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་བཞིན་དུ་
 དེ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ལན་འདེབས་ལ། ཡང་དབྱུ་མ་པས་དེ་ལྟར་མི་གཞོད་དེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདི་སྐད་ཅེས་བཟྍ་དེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི་བར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བདེན་འཛིན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེས་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་ན་ནི། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་དེས་གང་དམིགས་པ་ལྟར་མེད་དགོས་པས་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བདེན་འཛིན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མི་རིགས་ལ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ནི་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་སེཞེས། དབུ་
མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་བཀག་པའོ།

༥ གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པར་བྱས་ནས་དོན་
ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བསྟན་པའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ།

དེས་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟགས་པ་འདི་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་
དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟགས་པ་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་
བསྟན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་མ་བསྟན་པར།
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དོན་དམ་
པར་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་བོར་རྩོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩ་
བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་
ཐུག་པས་ན། དེའི་སྒྲིན་གཉིས་པ་ལྟར་བརྫོད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་
སྤྱོད་པོར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་
ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིན་མ་བསྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་། གདགས་བཞི་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་
བོར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

སྤྱིར་གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲིལ་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ།
 བྱང་ས་གཉིས་ཀ་དང་མཐན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་དབང་དང་འདྲ་
 ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་
 བཏགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་མིང་
 གང་དང་མངོན་པར་བརྟེན་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བརྟེན་པར་བྱའམ། འོན་ཏེ་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ་ཐ་
 སྐད་ལས་ནི་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་སོ་སོའི་མིང་གང་དང་
 གང་བརྟེན་པ་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་གང་བྱས་པ་དེའི་
 སྒྲོན་ས་རྣམ་པར་འཛོག་པ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་། གཟུགས་འཛོག་པ་ན་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་དང་དེའི་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོག་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་
 བ་ན་དེ་མིང་གི་གཞིར་སོང་ཚོད་ཙམ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཀུན་
 བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དེའི་གཞིར་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྐད་ལས་ནི་དེའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་མ་བཟློས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་གཟུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་བཟློས་ནས་དེའི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་
 ཀྱང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་
 རྟོག་པ་ལ་སྤྱར་བས་ཆོག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་བསྟུ་ལས། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པའི་གཟུགས་དེ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ན་གཟུགས་ཀྱིས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ལ།
 དེ་ཡང་གང་གི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་མངོན་པར་བརྗོད་
 པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་གཟུགས་
 དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཡོད་
 པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཏ །ས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མི་སྤྱད་པས་
 བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་དང་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
 སྤྱིར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བདན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་

ཁྱད་པར་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ།
བྱང་ས། བསྐྱེད་པ་སོགས་དང་འགལ་བ་འབའའཁིག་ཏུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
ལག་དུ་སྒྲིང་པོར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
སྤང་དུ་མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ།

༩ རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ།

གཉིས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི། འོན་བྱང་ས་དང་བསྐྱེད་པར།
གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་
མ་གསུངས་པས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཕན་ཚུན་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་
དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་ཐུགས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཡིན་
ན། ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། འདུས་བྱས་
ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་ཤིང་། དེས་ན་མདོ་
སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དོན་དམ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དབྱས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། འདི་
རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ལ་བྱུང་དགོས་ཏེ།

དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཕྱེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
 ཡང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་གཅིག་ཕྱེ་རིག་པར་
 ཕྱེ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་གཅིག་ཕྱེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་
 རི་གཞན་དབང་མི་འཛོག་གོ། ཡང་བསྟུ་པར། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་
 རྩོམ་ཏུ། ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ལ།
 དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་པས།
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ནོ། །བསྟུ་པ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ། དབུས་མཐའ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། དེ་
 ཡང་བསྟུ་པ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱེ།
 ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། སྤྲུལ་པ་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་མིང་རྒྱུ་མཚན་
 ལ་མཚོན་ན། གཞུགས་ལ་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་མིང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་
 རས་གཞུགས་དེ་གོ་བ་ན་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སྤང་བ་དེ་དང་གཞུགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་རྩུན་པར་སོང་བས་ན་མིང་རྒྱུ་མཚན་དེ་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྩོམ་
 ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཅིག་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་མིང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མཚན་
 མ་དེས་གཞུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྟེན་མེད་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་འབྲུལ་
 པས་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་ཀྱང་བཞག་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ། དེས་ན་མིང་རྒྱུ་མཚན་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་
བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ།

༩ འཛོག་ཚུལ་སྤྲུལ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་
འཛོག་ཚུལ།

དེས་ནི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཞིག་ལ་འཛོག་པས་ན།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་བཏགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་དབང་
དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་
འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཡང་འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། རྟེན་གསུངས་སྤྱིར་ཡང་། འདི་ནི་
དུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་བ་དངོས་པོར་སྤྱོད་ནམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་
ཡོད་མེད་ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་། ཀུན་
བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་གང་གི་སྒྲིམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་
པར་དང་། རྟེན་སྤྱེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཞེས་པ་གང་གི་དམིགས་པར་
འགྱུར་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་གསལ་བར་བྲེ་བ་ནི། དེ་ཡང་བསྟན་པ་ལས། མདོན་
པར་རྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མཐའ་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་དམིགས་

བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་ཇུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་བཟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་
 མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་
 པོ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཇུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
 ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་
 དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རང་རིག་ལ་གཏུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པ་ལས། རང་རིག་ལ་གཏུགས་ནས་འཛོག་ན་རང་མཚན་བཟོད་མེད་འཛོག་ཚུལ་དུ་
 འགོ་ལ། འདྲིར་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་ནི་མངོན་པར་བཟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 མིང་གི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་པ་དེ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཞེས་སྐར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཡིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་པར་བཟོད་པའི་ཐ་གཞགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྐར་བའི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་སྐྱང་ཡང་སྐྱང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པར་ནི་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་
 འཛོག་ཆུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པའི་ཇུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཀྱང་མི་འཛོག་པར་མ་ཟད། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཇུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མེད་

བས། གཞུགས་དངོས་གནས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་སྒྲོན་མ་ཐུག་པ་ཡང་
 མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཐུག་པ་ནི་གཞན་
 དབང་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་
 གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་སྒྲུར་ཞིང་། དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་སྤང་བའི་གཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་གཞུགས་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ན་
 གཞུགས་མིན་ལ། དེ་གཞུགས་མིན་ཀྱང་གཞུགས་སུ་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་གཞུགས་
 སུ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།
 ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་གཙོར་ཆེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཚུལ་ནི་སྤོང་བྱུང་དང་དགོངས་ཀྱན་སོགས་
 སུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དབང་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
 གོམས་པ་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་
 གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བཟུང་ན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་
 ཞིང་། དེས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་མངོན་པར་
 བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་མིང་གི་མཚན་མ་དང་མིང་གི་གཞིར་
 སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཇི་
 ལྟར་བཞིན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས། དེའི་དཇིགས་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རང་མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་འདིའི་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་
 མིན་ཀྱང་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་
 སྐབ་དགོས་པ་འདིའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས། དེའི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་དེ་རྣམས་ཐུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་སྤྱི་ལྟོག་ནས་ཐུས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཐུས་ཡོད་དང་། ཀུན་བཏགས་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 གཞན་དབང་དེ་ཐུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་
 བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་ཀར་བཞག་ཆོག་པ་དགོངས་རྒྱུན་
 དང་མཐུན་ནོ། །

༥ བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱན་པའི་ཐུས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར།

དེ་ཡང་ཐུས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་པས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་
 དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པར་དག་ལ་བཟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་
 པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་
 པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ལ་
 ཡང་རང་གི་དེ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛོག་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་

བཟླ་མ་ནས་འཛོལ་དགོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་
 བོ་འཛོལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་། ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་
 ཅུང་དང་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ཙམ་སྤྲུལ་ནི་དངོས་
 སུ་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱགས་ལ་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ལ་
 བཟླ་མ་པ་དང་བརྟེན་པ་ཡང་གཙོ་བོ་པས་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
 གང་ཟག་དེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱང་པོ་
 དེ་གང་ཟག་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་གང་
 ཟག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཆོད་གྱིས་གང་ཟག་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འཛོལ་ལ། དེ་ལ་བཟླ་མ་
 པ་དང་བརྟེན་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས། ཕྱང་པོའི་ཐུགས་ལས་ཟུར་དུ་གང་ཟག་གམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུགས་སྤྲུལ་ཡང་
 འཛོལ་རྒྱུ་མེད་པས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཐུགས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་གདགས་གཞི་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས། གདགས་གཞི་དང་
 བཏགས་ཆོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པ་དང་གཞན་ལ་མི་རྟེན་པ་ཡང་ངོ་བོ་གཞན་ལ་མི་བྱེད་གྱི་ཁོ་རང་མིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པར་གྱུ་བོ། །དེ་ཡང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ནི་བྱམ་པ་
 ལ་མཆོད་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོལ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱམ་པ་ནི་ཆ་
 ཤས་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་དེ་བཏགས་པ་ན་ཆ་ཤས་རེ་རེ་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ

གང་ཡང་བུམ་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ལ། དེའི་ཙམ་སྒྲིམ་ནི་ཆེན་པོས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཙན་དང་
 ཡན་ལག་ཙན་བུམ་པ་ཡིན་པར་གཅོད་ཅིང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་འོད་ནི་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་ཡིན་པར་ར.ནག་ཏུ་མི་རུང་བ་
 མིན་ལ་དེའི་སྒྲིམ་གྱང་མི་འདྲ་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་ཐ་སྐད་བྱེད་མི་
 བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་གྱང་མི་འདྲ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ། གུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ནི།
 ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་བཟུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 གུན་གཞི་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཞག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་གས་གཞི་གཞན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་།
 ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་བཟུང་
 དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་ནང་པན་ཚུན་ལ་འཛོག་ཏུ་ལ་ཕྱུང་བའི་འདྲ་ཡང་དེ་
 རྣམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཏུ་ལ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་དེ་དང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

༥ དངོས་པོ་བཏགས་མ་སྟེན་སྤྱི་མཆོད་ཡོད་ལ་བཞིར་འཛོག་ཏུ་ལ།

ཡང་ཐུས་ཡོད་གྱི་འཛོག་ཏུ་ལ་སྤྱིར་མིང་གི་རྣམ་གངས་གྱིས་འབྱེད་ན། བརྟན་པའི་ཐུས་
 ཡོད། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཐུས་ཡོད། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཐུས་ཡོད། རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་ཐུས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྒྲིམ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བུས་པ་ཡིན་གྱི་
 ཐུས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཚད་མའི་གཞུང་དང་
 མཐུན་ནོ། །དེས་ན། ཐུས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཐུས་ཡོད་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་

ཐུས་ཡོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འཛོག་པ་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་བཏོས་མི་དགོས་པ་དང་བརྟེན་མི་
 དགོས་པར་ཁོ་རང་གི་དོ་གཏོང་ནས་ངོས་བཟུང་ཆོག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་
 པ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ཡིན་པར་ཞིབ་པ་ལམ་རིམ་སྒོ་འབྱེད་གྱི་ལྟ་ཁྲིད་དུ་
 གསལ་ལོ།

༥ དབུས་མཐའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དམ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ།

འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་
 དང་སྐྱབ་པ་ནི། དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་
 དོན་དམ་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ། སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་
 བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
 སྐར་ན་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་གཏན་
 ལ་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་གསལ་སྤང་རྒྱུ་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་སྤང་བཏོན་ཏེ་གསལ་སྤང་ཐོགས་པ་ན་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་ཐོབ་ཅིང་།
 དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་ཡིན་ནོ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 བསྐྱེད་པ་བསྐྱིངས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ནི་གཙོ་བོར་མྱུང་
 འདས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 འབྱེད་དོན་དམ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་རྗེ་བཙུན་པ་
 དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྒྲིད་ཡུལ་

རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
 ཡང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་དོ། ། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མི་འཛོག་པར་ཡོངས་སུ་གཅིག་ཕུ་ཡེ་
 ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དག་
 པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡང་འཛོག་དགོས་ལ།

༥ སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་དང་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་དྲོགས་པ་སྦྱེ་ཚུལ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བཞག་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་རང་རིག་ཏུ་ཡང་
 བཞེད་པས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་
 པའི་དྲོགས་པ་སྦྱེས་ཤིང་། དེའི་སྦྱེ་ཚུལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི་གང་ལ་བསྟོན་ནས་འཛོག་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་ས་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཐ་སྟོང་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་

བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་དེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 བྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་ནམ་རྟེན་གསལ་ན། ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྤྲུང་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ལོག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་
 གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་དེས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 བྱང་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྦྱེས་འདུག་པས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབས་
 འདིར་དེ་རང་རིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་སམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྦྱེས་ལ་གཞན་དག་ལ་ནི་
 རང་རིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡང་མང་ངོ་། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་རང་
 རིག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མྱོང་བ་དང་རྟེན་གསལ་པ་ལ། ཡིག་ཆའི་འཛོག་
 རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་གསལ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་།
 ཡེ་ཤེས་ནི་དེར་འཛོག་པའི་དོན་མེད་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འཛོག་པ་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སླིང་པོར། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ན། ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟེན་གསལ་པའི་ཡུལ་དེ་
 ལ་དགོངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་མིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 ཅིང་། དེའི་དོན་དམ་པ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སླིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། ཁྲོ་མཆོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་
 སྤྲུང་བའི་གཉིས་སྤྲུང་དང་འཛིན་པ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

ལྷ་པོ་གཉིས་ལྷ་པོ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་
 ལྷ་པོ་ཉི་ཤུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་
 པའི་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བགྱོད་པའི་ཐབས་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ་སེམས་
 ཚུལ་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ལྟེན་དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར།
 དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྤྲུལ་པ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་རྣམས་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དང་
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གནད་ཀྱི་ཚུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་
 པས། སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་བ་ནི།
 ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར། སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་
 གཞག་སྤྱི་མིའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཡང་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དབང་ཀུན་ཐོབ་
 ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དང་བཞུགས་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བསྐྱབ་
 ལས། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ལ་
 ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་བ་ན་གཟུགས་དེ་མིང་གི་ཐ་
 སྐད་ཀྱི་གཞིར་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞིང་
 གཉིས་སྤང་ལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་
 པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེར་སོང་ལ། དེའི་འགོ་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་
 གྱིས་པ་ན། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་མིང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་གྱིས་པས། དེའི་
 སྤང་ངོར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་དེ་མིང་བཅས་
 བཏགས་པའི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་ཡང་སྤང་བས་ན། སྤང་ཚུལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ཀུན་
 ཐོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་
 དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་བྱངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་
 ནས་སློང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ། །
 ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་བྱངས་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་བཤད་སླིང་པོར་གསུངས་སོ། །རྣམ་
 རྟོག་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི་མིང་དང་བཅས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱིས་

བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྐྱད་འདྲེགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱིར་མངོན་པར་བཟོད་
 པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཛིག་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་
 མིང་རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་མངོན་པར་བཟོད་པའི་ཚིག་གི་
 གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་
 ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

༥ རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཡོད་
 པར་འཛིག་པའི་དོན།

སྐབས་འདིརི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་རྒྱལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་
 ཡུལ་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མ་འབྱུང་བ་རི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་རྒྱལ་གྱི་
 སློན་ས་འཛིག་ལ། དེའི་འཛིག་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་ཡུལ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་
 དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
 གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་བདེན་
 པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བཟོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀྱང་

བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀར་བའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། ཀོ་གྲུས་བཀལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་གང་གི་དོར་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་གཉིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་མིང་དོན་འབྲེས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤང་ཅན་
 རྣམས་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་གཉིས་དང་
 འབྲེལ་དེའི་དོར་བདེན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་མིང་
 དང་སྟེལ་ནས་གཟུགས་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་སྤང་དོར་གཟུགས་དེ་
 མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཤར་བའི་གཟུགས་དེ་དང་
 གཟུགས་དངོས་གནས་པ་གཉིས་སྤང་དོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྤང་བས་ན་དེའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྤང་དོའི་བརྟུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་དོར་བརྟུན་ཀྱང་གཟུགས་དེ་འཛིན་
 སྤངས་སམ་པེས་དོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནི་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་
 འཛིན་པས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་སློབ་གཅིག་ལ་སྤྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་
 པའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དོན་དུ་ན་འཛིན་ཉེན་པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
 འབྱུལ་པའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདིའི་དངོས་
 བསྟན་ལ་ནི་བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ལ་ནི།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཛིན་པ་དང་དོན་འབྲེལ། །དེ་ནི་འཛིན་ཉེན་ན་ཀར་བའི་
 འབབ་སྟེགས་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་པ་དང་སྤྱིར་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱིང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤང་དོར་དང་
 དེས་དོ་གཉིས་ཀར་སྤྱིང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པར་མཚུངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པར་འཛིན་ལ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་དག་ལ་མ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་

དམ་དུ་བྱས་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་དང་ནུམ་རྟོག་ཀྱན་
 རྩེ་ཏུ་གསུངས་པའི་འགལ་ཆེའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཀྱན་རྩེ་དང་དོན་དམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ནི་གཞན་དབང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་འབྱེད་རུང་བས་མི་འདྲ་ཞིང་།
 དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱན་རྩེ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་
 བཞག་ཆོག་གོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སློན་ས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པ་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སློན་ས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྤང་བ་ལ་
 བཏོས་ནས་ཀྱན་རྩེ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མ་
 འབྱུང་བའི་སློན་ས་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པས། ཀྱན་རྩེ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་འཛིན་
 ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱངས་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་པའདྲ་སྟེང་པོར། དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཤམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པར་གསུངས་ཏེ་ཀྱན་རྩེ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱན་རྩེ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སློན་ས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་འཛིན་ཚུལ་ནི་
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་
 དོན་ཡིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྩེ་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཤི ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་དང་སེམས་ཚུལ་པ་གཉིས་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་
ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སེཁེས་སེགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འབྲེལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དུ་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་དོན་དཔེ་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལས།
ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སེཁེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་
པར་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་
པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་དབུ་
མ་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་གསེག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྤྲོད་པ་
པོ་དོན་དམ་པ་ཡོད་ན་ནི། འོ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས།
གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ལས་གསེག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྤྲོད་པ་པོ་ཡང་དོན་དམ་
པར་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་དེ་མི་དམིགས་པ་མི་རིགས་སོ། །
ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྩོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོའོ་ན། འོ་ན། དེ་ལྟར་ལས་དང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་སོགས་བཞི་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོའོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
སོ། ། དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་པས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་ནི་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་
པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡང་
ཡོད་དགོས་སེཁེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཆོན་
དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལགས་བཤད་

སྒྲིང་པོར། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲིམ་ལྟར་
 ལྟོ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 པས་དེ་ལྟར་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྩོད་པ་དེའི་སྒྲིན་དེ་སྤུལ་འཇུག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་
 པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྲིར་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་ཅིང་རྣམ་སྤྲུལ་དང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དོན་དམ་གཉིས་པའི་འཛོག་ཚུལ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་བཞག་འདུག་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྲིའི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲིར་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་ནི་མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་སྒྲིས་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་འཛོག་ཅིང་།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

༥ དབུས་མཐའ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་སྤྱེ་ནས་གསུམ་
 དུ་འཛོལ་ཚུལ།

ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་
 རགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་བརྗོད་ཀྱི་
 སྒྲིན་སྡེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རོབ་ཉིད་གསུམ་དང་སྤྲིར་ན་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་

བཏགས་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་
 གྲུབ་དང་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་
 དབུ་མ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 ཙམ་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པས་འཛོག་དགོས་པ་དང་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་བྱེད་ན། གྲུབ་མཐའི་གནད་འགག་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ཙམ་དབུ་མ་པ་དང་
 འདྲ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ།།
 རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་
 ཙམ་སྒྲིབ་འདྲ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་མི་འདོད་ཅིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛོག་
 ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་མི་འདྲའོ། །འདི་པས་རྣམས་ཡོད་
 ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་གྲུབ་ཆ་
 ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་
 སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟ་ལོ། །ཡང་འདིའི་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འཛོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 བའི་བདེན་གཉིས་ངོས་བཟུང་ལུགས་དང་སྒྲུགས་ཙམ་མཐུན་ཡང་ནང་ཆོན་གྱི་བྱུང་པར་
 ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་སྐབས་འདིའི་འཛོག་ཚུལ་
 གོང་དུ་གསལ་པར་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་དང་། དེ་དང་དབུ་མ་པ་དང་བྱེ་མདོ་སོགས་དང་
 ཡང་མི་མཐུན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། དེའི་སྒྲིབ་ལུགས་བཤད་སྟེང་པོར་
 གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་ཅེས་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཡང་རྣམས་ཡོད་མིན་

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

༥ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་
བརྩུག་ཅིག་ཏུ་སྡེ་ནས་གསུངས་པ།

གསུམ་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། མེད་སྤྱིར་རང་གི་དོ་བོ་ལ།
མི་གནས་སྤྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། མེད་སྤྱིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་གསུངས།
དེའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་
ཡང་རང་དང་སྡེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་དབང་གིས་མི་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་པ་དང་། གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཙང་
བདེ་རྟག་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལས་གསུངས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་བསྟན་དོན་ནམ་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བརྩུ་
གཅིག་ཡོད་པར་རྒྱན་འདིར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བརྩུ་གཅིག་ཀྱང་གཞུགས་
ལ་མཚན་ན་གཞུགས་དེ་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྡེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞུགས་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་གིས་སྡེ་བ་མེད་པ་
དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་
འོངས་པའི་གཞུགས་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་དལ་བ་རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་དང་། གཞུགས་འདས་པ་སྤྱིར་ཡང་གཞུགས་སུ་

མེད་པ་དང་། གཟུགས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་དང་། འདིའི་བདག་ཏུ་
 མེད་པར་བྱེ་རྒྱུ་དོན་དུ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་བཞིན་རང་གི་དེ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་གཙང་
 བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་རྒྱན་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ནི་དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་
 ལྷག་མ་རྣམས་བྱགས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྒྱན་ལས། བྱི་མ་བྱི་མའི་རྟེན་
 ཡིན་པས། རྒྱུ་མེད་ཉིད་མེད་པ་ཡིན། སྟེ་མེད་འགག་མེད་བཟོད་ནས་ནི། རང་
 བཞིན་བྱུང་ན་འདས་པ་གྲུག། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་དོན་བཅུ་གཅིག་པོ་
 དེ་རྣམས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱི་མ་བྱི་མ་
 རྣམས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདེམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཡང་སྤྲ་
 མ་སྤྲ་མའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟེ་བ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྤར་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།

༥ མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་
 བཟོད་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བ།

ཡང་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཞན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་
 དང་གཞན་དུ་འབྱུང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་པར་ལ། སྟེ་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་མི་སྟེ་བ་པར་དང་སྟོར་ན། དེ་ཡང་འཁོར་
 བ་ལ་ཐོག་མའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་དང་སྟོར་ལ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྟེས་པའི་

སེམས་ཙན་གང་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མི་མངོན་པས་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྐྱེ་ཆོས་
 གང་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྤྲུལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནི་སྤྲུལ་སྐྱེ་
 སྤྲོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་
 པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དབུ་མ་སྤྲུང་བ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ན་སྤྲོན་མེད་པའི་
 སེམས་ཙན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་
 པ་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་བདག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དང་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྤྲུལ་
 རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་
 བ་དང་། བྱད་པར་ནི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་བྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྤྲུལ་ནས་འཆད་པ་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོང་བ་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་སྤྱི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ལེགས་
 བཤད་སྤྲིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་བྱིས་
 པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་གཙང་བ་དེ་རྟག་གསུམ་དང་། བདག་མེད་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྤྲོང་པའི་བདག་མེད་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྲོང་པའི་
 བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ།
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་སའི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པས་ན། དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

འབྲུལ་པའི་གཞི་བོང་བ་དང་གིང་ལ་སོགས་པར་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན་ཀུན་
 རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་རྟ་
 གྲུང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆད་གཉིས་སུ་སྤྲང་
 བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྐྱུ་མའི་འདིར་སྐྱུ་མའི་བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ཡང་གཞན་དབང་
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་པ་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་གཙོ་
 བོར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས། འདིར་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལ། སྐྱུ་
 མའི་དཔེ་སྤྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་སྤྲུང་
 ཚུལ་འདི་ཉིད་གཙོར་བོ་བྱེད་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ། བྱང་ས། བསྐྱུ་བ། མདོ་སྟེ་
 རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྤྲུང་བ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱིར་སྤྲང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྲུང་ཚུལ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་
 འདིར་སྤྲང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་མི་སྤྲུང་བར་གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བ་དང་
 སྤྲུང་བའི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྲུང་དགོས་པ་ནི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གནད་
 ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འདིར་སྤྲང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དོན་སྤྲུང་བ་གཙོ་
 བོར་མཛད་ན་གཞན་དབང་ཡང་བརྟན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ཅིང་། སྤྲང་
 སྟོང་བྱང་འཇུག་དང་སྤྲུང་བའི་སྐྱུ་མའི་སྟོན་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ནི་
 ཐལ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར།
 སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟན་
 པའི་གྲུབ་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་བྱེད་པར་ནི་དཔེ་དོན་སྤྲུང་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་

དམ་འདོད། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་གྱུར་པ། རྟེན་འབྲེལ་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། ཁྱེད་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་དོན་དམ་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ལ་དཔེར་ན་སྤྱི་མ་འི་རྟ་སྒྲང་དེ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་
 ཡང་དེར་མ་གྱུབ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲང་ཡང་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པས་དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི་
 ཆོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན། སྤྱི་མ་འི་རྟ་སྒྲང་
 དེ་རྟ་སྒྲང་གི་དོ་བོར་མ་གྱུབ་ཀྱང་དེའི་དོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཐ་སྟོང་
 ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་གཞིར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱིར་ཚུལ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲང་དང་སྤྱིར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཔེ་སྤྱིར་བཞིན་ལ་དོན་
 གཞན་དབང་དེ་ཕྱི་རོལ་རྒྱུ་ཆ་དང་སྤྱིར་བའི་ལྟར་ཡང་དག་པ་སྤྱིར་བའི་ལྟར་གྱུབ་པ་
 མ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་རྒྱུ་ཆ་དང་སྤྱིར་བའི་ལྟར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རྒྱན་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱི་མ་འི་དཔེ་དོན་སྤྱིར་ལུགས་དང་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །
 ཡང་རྒྱན་ལས་ནང་གི་སྤྱི་མ་ཆེད་དུ་ག་བདག་དང་སྟོག་ལ་སྟོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་
 སྤྱིར་བའི་ཆ་ནས་སྤྱི་མར་གསུངས་པ་ཡང་འདུག་པས་ན། སྐབས་འདིར་སྤྱི་མ་འི་སྤྱིར་
 ཚུལ་ལ་ཞིན་རྟ་མང་བས་དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་སྤྱི་མ་འི་སྤྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་ན་
 ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྤྱི་མ་པའི་ལག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་སྤྱིར་བའི་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་སྟོགས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱིར་ཚུལ་ཡང་སྤྱི་མ་འི་དཔེའི་
 སྤྱིར་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མ་སྟོགས་ཀྱི་མི་བདེན་པའི་དཔེ་འདི་

ཡང་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་དགོས་པ་
 ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྒྲིང་པོར། ཐེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྒྲུལ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་སྒྲུལ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། དོན་མེད་ན་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུས་སྒྲུལ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་
 ལམ་དོ།། སྒྱུ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ལ་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་
 ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ དབུས་མཐའ་ལས་གསུང་ཚུལ།

གཉིས་པ། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་
 ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ།། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཐམས་ཅད་ལམ་དང་།
 ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནེས་སྒྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་
 གི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་སྒྱུར་རོ།། ཀུན་རྟོག་གཞན་
 དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀུན་
 བདག་པ་ཡིན་པས་དེས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། དེས་སྟོང་བའི་སྟོང་
 ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྱུར་རོ།། དེ་
 འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ། སྟོང་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་དོ་

ཞེས་སྤྱར་རོ། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་ཐུངས་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་བས་ན། གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ཐུངས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །
 རྒྱ་མཚན་དེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་དབུས་དེར་ཡོད་པས་ན། དེ་འདྲའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལམ་གསལ་བཤད་
 སྟོང་པོར། ཆོག་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་
 དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་དབུ་མར་བཤད་ཚུལ་དེ་
 ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི།
 ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྐྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་
 དགག་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ།

༥ དབུས་མཐའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་
 འགྲེལ་སྐབས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་ཏུ་ལྷག་མ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་བ་
 ལ་པརྟེན་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་

དགག་ཏུ་དྲོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས།

འོ་ན། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ཐུངས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེས་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལུས་པས། འདིའི་སྐབས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་འདུག་གོ་སྐྱེ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་ནི་དེ་གཉིས་གཏན་

ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རིགས་པ་འཇུག་མཚན་
 དེས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དོན་ནམ་གཟུང་འཛིན་ཐུས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཙམ་
 ཞིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་ཡོད་མེད་
 དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པ་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་
 བས། སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་དགག་ཏུ་སྐྱབ་ཅི་ལ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དེའི་
 ལུལ་དུ་ལྷག་མ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་རིགས་པ་དེས་དངོས་ལུགས་གང་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་
 ཡོད་པ་ཙམ་ལ་སྤྱིར་བཞག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 སྐྱབ་པ་འཕངས་མ་འཕངས་དང་། མི་འདྲ་བ་ནི་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སྤྱིར་བོར། དེ་མེད་ན་དེའི་ལུལ་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
 ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་རྐང་བ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་
 ཡིན་ནོའེས་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མ་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པར་འཛིན་ན་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་མི་
 རིགས་ལ། འདིའི་ལྷག་མ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཙན་མ་བཀག་
 བར་ལུས་པའི་ལྷག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱུ་མའི་དོན་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང་འདྲའོ།
 དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལྟར་གྱི་ལྷག་མ་དེ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཙན་དང་དགག་བྱ་
 གཉིས་ཀ་གཏན་མེད་དུ་བྱང་ན་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དུ་སྤང་བས་སྐྱུར་
 འདེམས་གྱི་མཐར་ལུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མ་འཛིན་དགོས་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོབ་
 དཔོན་སྟོབ་ཏན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་
 དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད།

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར། ལྷག་མ་འཛིན་དགོས་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཀུན་
 རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ངོར་བསྐྱབས་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབས་པས་
 ཚིག་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་ཡང་དབུ་མ་བ་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་
 སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཚིག་གི་ལྷག་མར་བཞག་
 པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ། །ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་མདོ་དང་
 མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བུལ་བས་སྟོང་
 པ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་ལུགས་གོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བྱད་
 པར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་བའི་ལན་སྟོན་
 པའི་སྤྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྟོག་དེ་སྤྱི་གཞུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པར་སྤང་
 བའི་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་
 རས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྤྱིར་ཚུལ་འདི་ནི་སོགས་མེད་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ལགས་བཤད་སྟེ་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེས་ན། འདིའི་འགྲེལ་
 ཚུལ་དབུས་མཐའི་ཚིག་བཅད་ལྷག་པར་བཀའ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་
 ཉོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དྲོགས་པ་སེམས་ཚུལ་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། ཀུན་ཉོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་
 མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྤྲུམ་དང་མེད་པ་སྤྲུམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། སྤྲོད་ཉིད་མེད་
 སྟུང་པའི་དྲོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀུན་ཉོག་དོན་དམ་
 པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཅེས་ཚུངས་པ་ནི། དགག་བྱའི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བྱུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟན་པའི་ལན་མཛད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་བྱ་ཡང་མཇས་ཉིད་དུ། ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་
 སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བརྒྱུམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡང་ན་ཞེས་མཐའ་གཅིས་སུ་དྲོགས་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཉིས་མཇས་ཉིད་དུ་དྲོགས་ནས་གཞན་དབང་དུ་
 སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་འཕམ་དྲོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་དྲོགས་པའི་གནས་འདི་ཡང་དགག་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
 གཞན་དབང་གི་མཇས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཞན་དབང་གི་མཇས་སུ་གྲུབ་མི་
 དགོས་པ་ནི། རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་གཉིས་ཀ་ནས་གཞན་དབང་གི་མཇས་སུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་ལྷོག་མཇས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞི་
 ལྷོག་མཇས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་

སུའི་བཅུ་ལྷགས་མིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་སྐྱར་ནས་ཡུལ་ཅན་
 ཤེས་པ་གཉིས་ནི་སྐྱར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་ཆུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 གྲུབ་ཡིན་ནིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་ལྗོན་ཙམ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་། ཤེས་པ་སྤྱི་མཐོང་ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྗོན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཐོང་ཡུལ་གྱི་
 གཞི་ལྗོན་ལ་གཟུགས་འཛིན་དགོས་པས། རང་ལྗོན་གཞི་ལྗོན་གི་སྒྲོན་སྤྱི་བྱུང་པར་
 འབྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེས་རིགས་འབྲེལ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་
 དབང་དོན་དམ་པར་ཡེ་མེད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཡེ་མེད་
 ཙམ་ལ་མི་སྐྱོར་བཞི་དངོས་བསྟན་ཆད་མཐའ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་
 བྱང་ས་བྱངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱལ་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་
 མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་འགོག་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོར་དགོས་པས། ལུས་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དོན་
 སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་ནི། དེང་སང་གི་རྩོད་པར་མཁོ་བའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་འབྲེས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཀྱིས་འབྱེད་ན་དེ་གཞན་དབང་གི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་སྤྱིར་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པས་བསྟན་
 པའི་དབང་གིས་སྤྱི་རྩོལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤྱིར་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམས་ཉིད་དུ་
 ཡང་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་ཡང་གྲུབ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་

སེམས་པ་དེ་ནི། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུངས་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་
 གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་མཐར་གནས་ཞེས་པའི་དོན་དང་།
 གཞན་དག་དབུ་མ་པས་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་དེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ན་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་མཐར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེས་ནི་རྟག་མཐར་དང་ཆད་པའི་
 མཐར་ལྷུང་བར་བྱེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟམས་སོ།།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། སྒྲིབ་རྒྱལ་འདི་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུགས་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་མ་བར་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞུང་ལ་འབྲིས་པ་རྣམས་
 གྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།། ཡང་གོང་དུ་དབུ་མ་མཐར་འབྲེལ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབས་
 ཀྱང་བ་བཞེ་པས་ནི་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོགས་པ་སེལ་
 རྒྱལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་ལ་
 གཏན་དུ་ཡོད་ན། འོན་ཀྱང་སོ་སོ་སྒྲེབས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་
 སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་སྒྲེལ། དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་
 འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཀོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་སྤང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་
 བརྟམ་པ་མེད་ཀྱང་། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྟོས་པའི་སྤང་
 རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱིབ་པར་ཡང་བྱེད་དོ། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐར་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་

དང་མི་སྟོང་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དབུ་མའི་ལམ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཆོག་སྟེ་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་
 དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་མིན་ཞིང་། གཟུངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་མིན་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ།། ཞེས་
 ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་
 ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དང་
 མཚུངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་དོན་སྟེང་པོར་བསྟེན་
 ཏེ་འབྲེད་ན། འདུས་བྱས་ཀུན་རྟོག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ཞིང་།
 གཟུང་འཛིན་ཐུགས་ཐད་དུ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐུགས་ཐད་དུ་མེད་པ་
 དང་། ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་
 ལ་བྱེད་དགོས་ལ། བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ལས་འབྲེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། འདི་
 ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལས་འབྲེས་ཤིང་། དེའི་
 དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་ཏེ་འབྲེད་བྱེད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བཀའ་བ་
 ཡིན་ན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་
 ཆེན་པོས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀའ་བ་ཡིན་པས། འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བར་རིགས་ཀྱི་འདི་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་ནི་འདིའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་
 སྟེན་བའི་དབུ་མའི་ལམ་འཛིན་མ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 དང་། མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དང་། ཡང་ཡོད་

མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་
 ཞེས་སྟོང་ཞེས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་
 སྟིང་པོར། འོད་སྤྱད་གི་ལེན་ལས། ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དུ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་དེ་ནི་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཛིན་ཆུང་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་མི་འདྲ་
 བར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཆུང་ལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་ན། ཡུལ་
 སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ལེས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཛིན་པར་འདྲ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་འདིར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཚུལ་ནི། སྐབས་གང་མཚམས་
 ལ་བཀའ་བར་མཛད་ཅིང་།

༥ སྟོགས་སྤྱང་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་བཀའ་ཚུལ།

སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤྱང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྐྱུས་དང་མཐུན་པར་
 བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་སུ་བཀའ་ལེ་ཞེས་བྲངས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་
 ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཉིས་ཀྱི་རང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་གཉིས་
 སྟོང་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་དེ་ཡི་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོ་གཅིག་རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་པས། གཉིས་
 ཀའང་ཉམས་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཀའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྒྲིང་པོར། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་
 མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་
 འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 ལམ་དང་། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་སྟེ་
 གནས་འཛིན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གནས་ལ། དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་སྟོང་གིས་ཐ་དད་
 དུ་འབྱེད་ན་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྟོང་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་གིས་འབྱེད་པར་མི་རུས་
 གོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྟོང་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྟེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་
 པའི་དབང་གིས་གཉིས་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་ནི་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་
 ཆད་ཀྱིས་བསྐྱད་པར་འགྱུར་བས་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་བརྟེན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པེལ་པ་ལས་མཚན་ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འཛིན་པེལ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་
 པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་དོ་བོ་ཐ་དད་དམ་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་

འབྲེལ་འདིར་རབ་ཏུ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སུང་
 བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། ། བྱེད་པར་ཅན་
 དེའང་དེ་ཉིད་མིན། ། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འི་སུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་དྲེ་བྲག་གམ་བྱེད་པར་གྱིས་མཚན་མཚོན་གྱི་
 འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་། ། བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལྡོག་རྟོག་བྱེད་གས་ཅོམ་ཡིན་ཀྱང་། ། གཞི་ལྡོག་ཏུ་གཞན་
 དབང་ཐུག་གྲུབ་འཛུགས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་དང་མཐུན་ཞིང་། ། དེ་ཡང་གཟུགས་
 སུང་ལ་མཚོན་ན། ། གཟུགས་མཚོན་བྱེད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་མཚན་ཉིད་དུ་འཛུགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་གཟུགས་ཡིན་པས། ། དེ་ནི་ཐུག་གྲུབ་པའི་
 གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ། དེའི་སྟངས་གི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅོམ་ནི་
 རྟོག་བྱེད་དང་ཀུན་བྱེད་ལས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ། བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སོགས་ལ་
 ཡང་། ། སྟེར་ཚུལ་དེས་རིགས་འབྲེལ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར།
 གཟུགས་སུང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་
 དུ་གསུངས་པ་ནི། ། ཐམས་ཅད་བྱེད་བྱེད་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་གཞི་ཐུག་སུ་
 ཡོད་ཀྱང་བྱེད་བྱེད་གྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྟངས་དོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་
 བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འབྲས་སྟེ་པའི་རྣམ་
 པ་མེད་ན། ། ས་བོན་སོགས་ལས་ནི་ཐུག་སོགས་སྟེ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་སུམ་དུ་མཐོང་
 བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ན་འདོད་ཚུལ་དེས་རང་འབྲས་སྟེ་པ་རྣམས་པ་དེ་
 ལྟར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མ་ན། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་
 བ། ། ས་བོན་སོགས་ནི་ཐུག་སོགས་ལ། ། རྣམ་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། ། འདོད་

ན་རི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟུ་བ་
ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུངས་པས་ན། འོན་ས་བོན་ལས་ལྷག་
སོགས་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་དགོས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་རེ་ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༩ དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བབྱང་བ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་བྱག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་
བབྱང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་
འདིའི་དགག་བྱར་གཉིས་ལས། སྐར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་
ལྟར་རོ།། སྒྲོ་འདོགས་ནི་སྒར་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
འདིར་འཆད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་ཀུན་བཏགས་དང་
ལྟན་སྒྲེས་གཉིས་ཡོད་དོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་གཞན་སྒྲེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་དང་།
རང་སྒྲེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་གཞན་སྒྲེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡང་
མང་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི། སྒྲོ་ཉིག་དངོས་དབང་གི་ལ་འཇུག་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་
ནོ།། གཉིས་པ་རང་སྒྲེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལ་ཡང་། བྱེད་བྱག་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོ་
བཏགས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྒྲེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལོ།། དེ་ཡང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ནི།
དོན་སྒྲུབ་སྒྲེ་གཉིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་འདྲ་བས་ན་བྱེད་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འདིའི་གཞུང་མང་པོར་དངོས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་

གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་དགོངས་
 འགེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་གཙོ་བོར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གྱེ་
 མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་གཞུང་ཁྲུངས་སྐབ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ན།
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འགེལ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བརྟེན་པར་བྱེད་ན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་
 རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི་གཙོ་བོར་གཞུང་འཛིན་ཐུགས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། དེས་ན་གྱེ་མདོ་གཉིས་སོ་སོའི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྟེས་
 གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །
 ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཞུང་འཛིན་ཐུགས་གཞན་དུ་
 འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་
 བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགེལ་ལས་གཞན་དབང་དོ་བོ་དང་ཁྲུང་པར་དུ་
 བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་
འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བཅས།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་
པར་མཛད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤིང་པོར། ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་
འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
གྲུབ་མཐས་ཆོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བབྱུང་བའི་ཆོས་བདག་སྐྱུབ་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་
བཏགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་པས། དེ་ཡང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ནི་
གཟུམ་པ་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་དང་བཟའི་གཞིར་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཡུང་སོགས་རྣམས་དེ་འདྲའི་
མིང་དང་བཟར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པས། དེར་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲོ་
འདོགས་མིན་ཀྱང་། ཡུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ཡུང་
སོགས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདིའི་
བཏགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛིན་མི་ཤེས་པས་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་

པར་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པའད་སྤྲོད་པོར། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་
བདག་སྟོབས་ལགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལྷགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཆོད་པར་མི་ཤེས་སོ།། ཀུན་བཏགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་
ནི། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་
ཞེས་སོགས་ཁྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བདར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོབས་འདོགས་མིན་གྱི། སྤང་སོགས་ངོ་བོ་
དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོབས་འདོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༄ གཟུགས་སོགས་མིང་བདའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འགོག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་དང་དེའི་ལན་
བཅས།

འོ་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བདའི་ཡུལ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལོ་ན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་
མཚུངས་པས་སོ་སྐྱམ་ན་དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་འདི་ནི་མིང་བདའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རང་
ལྟོག་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བས་ན།
དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་།
བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས་ན་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་
དངོས་ཡུལ་དང་དོན་སྤྱི་དང་སྐྱ་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་པ་བཞིན་

མོ། རྟེན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་
 པར་ཡང་བྱེད་མི་རུས་པས། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
 བྱང་མཚན་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཆེས་མི་
 འབྲ་བའོ། རྟེན་མེད་ལེགས་ལམ་ཤེས་པོར་། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་
 བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དེ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་
 ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དང་བཟོད་བྱེད་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་དངོས་མེད་
 དུ་དོན་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཅིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བར་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་
 དང་། དེས་སྟོང་བར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་བས། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 ལམ་ཤེས་ཅིང་། བྱང་མཚན་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་ལམ་ཤེས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། གཟུགས་སོགས་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་
 ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྡོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོགས་
 བྱེད་པར་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མཛད་སྤྱི་པས་ཀྱང་
 གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དོན་འགྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 སྤྱར་ན་གོ་བདེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཞི་
 ལྡོག་དང་རང་ལྡོག་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་ཞེས་

གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་
 གཞི་ལྷོག་ནི་གཟུགས་ལ་བྱེད་པས་གཞི་ལྷོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་
 དེར་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དུ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྷོག་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་ལ། དེ་བཀག་ན་འང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་
 མ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལྟར། དེའི་རང་ལྷོག་གི་
 ཆ་དེ་མདོ་སྤེལ་སྒྲུང་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ངེས་ཟིན་པས་མི་འཐད་དོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། །མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། །ཆོས་
 རྣམས་གང་དང་གང་བཟྃ་དཔ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཡིན་ཀྱང་།
 འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པས་ངེས་ཟིན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཟྃ་དཔ་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་མིང་གི་གཞིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་འདྲའི་
 གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འགོག་པ་ན་བྱང་སར་ལུང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྒྲོ་
 རས་འགོག་པ་ཡང་གཞན་སྤེལ་དང་རང་སྤེལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བཀག་པ་མིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་དངོས་སུ་
 བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་
 ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ཡང་གྲུབ་པས་དེ་ལས་ལྷག་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བདགས་ཀྱིས་

སྤྱིང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་ནལ་
 འབྱོར་སྤྱིད་པའི་བྱུང་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ལུང་གི་བྱུངས་དང་
 བཅས་ཏེ་འགོག་པ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྱུངས་སུ་མ་དྲངས་པར་ཁོ་རང་ལ་
 གྲགས་པའི་ལུང་རྣམས་བྱུངས་སུ་དྲངས་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
 སྡེ་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 དུ་ཁས་མི་ལེན་པར། ཁོ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་མདོ་གསུམ་ཡང་སྤུམ་
 གྱེད་ཀྱི་ཁྱའི་བྱ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་མདོ་དང་། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་
 དང་། དོན་གྱི་སྡེ་ཆན་གྱི་མདོ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་འདི་ན་དགེ་
 སྤྱིང་སྤུམ་གྱེད་ནི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། འཛིན་
 ཏེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་ནས་སྒྲོ་
 འདོགས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 འགོག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྤྱོད་འགོག་པ་ན།
 རྟོག་མར་དེ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བསྐྱབ་ལས་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྟོན་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྡས་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་བརྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་བྱིས་
 པ་སྟེ་སྤྱིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་རྟེན་རང་ག་བ་རྣམས་ནི། བརྟོན་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་
 གཟུགས་དེ་འཛིན་པ་ན་དང་པོ་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱི་མིང་དེའི་སྒྲོ་ནས་གོ་བར་བྱེད་དགོས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གོ་བ་ན་གྲིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་བཟོད་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མིང་དང་བཟོད་པ་གཟུགས་གསུམ་སོ་སོར་མི་སྤང་བར།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་གཞིར་གཟུགས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བློ་འདོགས་ལྟན་སྟེས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་བཟོད་པས་ངྲིས་པ་ན།
 ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་འདི་ནི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་
 གྱི་ལན་འདེབས་ལུགས་ཡིན་གྱི། བརྟག་པ་བརྟག་ནས་འཐད་པ་དང་ལྟན་པའི་ལན་
 བཏབ་ན་དེ་ལྟར་མི་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་འདེབས་
 ཚུལ་འདི་ནི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་འདེབས་ན། མིང་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་དངོས་པོ་གཙོར་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་ལན་
 བཏབ་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་ཀུན་བཏགས་གྲིས་འཐད་པ་བརྟག་ནས་ལན་འདེབས་ན།
 གཟུགས་ཟེར་བའི་ཆ་དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་
 ཆ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལན་འདེབས་པར་མི་རུས་ཤིང་། སྐབས་སྟེ་
 བས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ལ་དབྱིས་སྟོན་པ་ནི་དགོངས་རྒྱུ་
 དུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་
 སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། བཞི་བོ་དེ་ཡང་སྤྲུམ་སྤྲུམ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྲིས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རྣམས་རིམ་གྲིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས། རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་
 བཞི་གའི་བྱེད་པར་ལ་སྦྱོར་བས་ན་རྒྱ་མཚན་ལྟ་འདྲེན་པའི་ཆོ་དང་པོར་རྒྱ་མཚན་དངས་

གྲང་། མིང་གི་དོན་སྟོན་པ་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་གྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་མཚན་ན་རྒྱ་
 མཚན་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་གྱི་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་
 རྣམས་མེད་ན་གཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་། དེས་དེ་མ་
 དམིགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དེས་
 ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་དེའི་རྒྱར་འགྲོ་ཚུ་ལ་ནི་དེས་ཤེས་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་སོགས་ཕུང་པོ་སྤྱི་མ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས། བྱིས་པ་ཆོངས་
 པའི་སེམས་ལྟན་པ། མཚན་མ་དག་ལ་བརྟེན་པས་བཅེངས། ཞེས་དང་། བསྐྱ་
 བར་ཡང་། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་ལ།
 བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་པ་དག་དངོས་པོ་ཡོད་ན་མིང་དུ་ཡང་བརྟེན་པས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི།
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གྲང་མིང་དང་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ལས་སྐྱུ་རིས་སྤྱེ་སྟེ་མིང་གི་མཚན་མ་འཛོགས་ལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་རྟོན་པ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་དེ་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ངང་གིས་སྐྱེ་བས་ན། མཚན་མ་དག་
 ལ་བཟོད་པས་བཅིངས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་པའི་བཟོད་པ་ཡང་བྱེད་ལ། བཟོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲུང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་པ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་སྐྱོངས་
 པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་གཟུགས་སེ་ཞེས་
 པའི་མིང་གི་གཞི་དང་གཟུགས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བཟོད་པའི་གཞིར་རང་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ངང་གིས་སྐྱེད་བའི་བྱིས་པ་སྐྱོངས་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་
 བཏགས་པ་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བའི་
 ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིང་དང་བདུས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་
 བར་སྟོན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱང་བ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་སློབ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བོ་
 ལ་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ལེགས་ལག་སྐྱོང་པོར།
 གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་ཚོ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་
 ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བལྟས་པ་ན། མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་མིན་བར་རང་གི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱང་དོ། །སྟོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་སེ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་སློབ་འདོགས་དེས་ཇི་ལྟར་བབྱང་བ་ལྟར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུང་འཐད་ལྷན་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་བཟོད་བྱའི་རང་སྟོག་
 ཉོག་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་པ་འདྲ་ལ། གཞི་

ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལྷོག་གི་རང་མཚན་
 འཛིན་ཚུལ་འདི་ནི། གོང་དུ་རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་སྤེལ་བའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་
 འཛིན་ཚུལ་བྱད་པར་བ་སྟོན་པོར་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་དགག་བྱའི་ཀྱུང་
 བཏགས་དང་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འདྲེན་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པོ་དེ་
 འདྲའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདྲེན་པས་ན་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱད་པར་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་
 སྟོ་འདོགས་དང་། གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྦྱང་པོར། དེ་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤར་ལའང་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྤངས་དེ་
 འཐད་ལྟན་དུ་དོན་སྤྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲེན་པས། སྤྱི་བཟོད་བྱའི་རང་ལྷོག་རྟོག་
 བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་
 མཚུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཚུད་པ་ལྷག་མའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

༥ ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་

པ་གསུམ།

གཉིས་པ། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
 པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མཛོན་ཞེ་ན།
 ཞེས་ཀྱི་བ་བཏོད་པར་མཛོད་པའི་དོར་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
 སྟོང་པར་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་

དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ས་དང་།
 བསྐྱ་བ་ལས་ནི་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཞན་དབང་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྱིའ་གི་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་མེད་ཕྱིར།
 མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་
 འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་
 དང་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་
 གཅིག་གི་སྤྲོ་ནས་ངོས་བཟུང་ན་རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བུམ་པ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་
 བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་གཞོན་བྱེད་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ལང་དེ་འདྲའི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལྟོ་ལྟོར་
 བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་ན། དེ་བཟུང་དབང་
 གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཟུང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྤྲོ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱབ་བ་དེ་ཡང་བརྟེན་ལ་མི་སྤྲོས་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སོང་ན། འོ་ན།
 བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྲོ་ལ་ནས་ལྟོར་ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་བུམ་
 པའོ་སྐམ་པའི་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བ་ཡང་མིན་པ་ནི་ལུང་།
 རིགས་པ། ཁྱོད་བགསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་ཀུན་བཏགས་
 ལ་སྤྱོད་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞི་གཞན་དབང་
 གི་ནང་ཚན་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་དེ་སྤྱོད་དག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གཞིར་མིང་བཟུངས་བཞག་ཙམ་ཡིན་

སའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་གཞིར་ཁྱོད་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་མིང་བརྟེན་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བཞུགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྲེལ་
 ཏུ་ལྟོ་སྒྲིལ་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ།
 རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགྱུར་
 བའི་འགལ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བརྒྱ་
 བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། མིང་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་བརྒྱ་བྱིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན།
 དེ་འདྲའི་མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བཞུགས་པ་ལ་མིང་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྤྲུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། དོན་གཅིག་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་དངོས་གནས་ལ་སོ་སོར་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཅིག་ཕུ་དེ་དོན་དུ་མ་ཐལ་བས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།
 དེ་ཡང་སྒྲུར་ངག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དབང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མ་
 འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ལ་མིང་དེ་
 རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲུང་བ་
 པ་ཞིན་དུ་ཁྱོད་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་མང་པོར་འགྱུར་བས་འགལ་བའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པའི་
 སྐབས་སུ། དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་འགལ་བར་སོང་
 ཚུལ་ནི། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་
 འཇུག་པའི་ཆོན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེར་སྦས་སོ་སྦས་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་མེད་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་

དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འགལ་བར་
 སོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྒྲུར་དག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་
 སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བཏགས་པའི་སྒྲེས་བུ་དེ་གཉིས་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་
 ཉིས་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་འགལ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སྤྲིང་པོར། དེ་ལ་ཚོས་དེའི་ཐད་གཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
 སྒྲོང་བར་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྒྲུབ་བར་བཅོལ་ན། ཞེས་པ་ནས། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་སུ་
 འཛོག་པར་འདྲ་བས་ན། ཐེག་བསྐུས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་འཕུལ་
 མཚམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ། བུ་ཐ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེའི་ཕྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་
 པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བུ་ཐ་མི་ཤེས་པ་
 ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། བུ་ཐ་མི་ཤེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་

ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ། འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྐད་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བུམ་པ་ན་དེ་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཡོད་པར་སོང་བ་
ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་ག་བ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་
གོང་གི་བུམ་པ་དང་། བཏགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བུམ་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
སྤྲང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ཡང་། བུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཆ་གས་སུ་ལྟན་པའི་རྒྱན་
གཅིག་གིས་ཡོང་པའི་ཆོད་ཀྱི་བུམ་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ལ་ཡོད་
གཏད་དེ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྟེ་འཛིན་པའི་འཛིན་སོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ་བུམ་པ་
ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
འདུག་བཞེས་ན་རྩ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སློ་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལ་ནི་མིང་བཏགས་མ་
བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་མིང་བཏགས་མ་
བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བུམ་ནས་འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་མིན་པས་ན། སྤྱིར་
བུམ་པ་ཡང་སློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་
སྐབས་སུ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་སློ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བཅུག་པ་
ན་བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་དེས་བུམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་མ་གཏོགས། བུམ་
པ་དེ་ལ་བུམ་པའོ་སྟེ་འཛིན་པ་ནི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སོ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱིས་བུམ་
པའི་མིང་བཏགས་ནས་ནི་བུམ་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྟེ་འཛིན་པ་དང་།
མིང་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སློ་ཀུན་བཏགས་
ཀྱི་འཛིན་སོ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བུམ་པ་དེ་མིང་བཟད་ཡུལ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་སྟེ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་འཛིན་སོ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་
མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་
གོང་དུ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། ཡང་ན་དེའི་དུས་སུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་འདི་ནི་

བུམ་པའོ་སྐྱམ་པའི་བན་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེབ་པ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བུམ་པའི་མིང་
བཏགས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་ཤེས་ཀྱིས་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་གཏན་ནས་མི་
སྒྲེབ་པ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་སྒྲེབ་མེད་པར་
འགྱུར་བས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༥ བྱང་སའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེའི་ཕྱིར་བྱང་སར། རོན་སྤར་ཡོད་ལ་འདི་འདིའོ་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་
བཏགས་པའི་ཆོ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆོ་ཡང་ངོ་བོ་
ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་
སྒྲེབ་པ་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ས་བྱང་ས་སུ་མཛད་དེ་བཀག་གོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོ་གས་
ཆོས་གང་ཡང་མིང་དང་བན་འདོགས་པའི་དངོས་ཡུལ་གཟུགས་སོ་གས་སུ་སྤང་བ་དེ་
མིང་དང་བན་འདོགས་པའི་གཞིར་གཟུགས་སོ་གས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བན་
ལ་བལྟས་ནས་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གཟུགས་སོ་གས་ཆོས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོ་ཁོ་རང་དངོས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་
འདྲའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བན་འབྲེལ་བུས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེབ་པ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ལ་སྒྲོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་།

༥ གཞན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་ལ་བན་

འདོགས་པའི་དོན་དེའི་དོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བཅད་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བལྟས་
 པར་མིང་གི་སྒྲོ་སྒྲེབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བཅད་
 འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གོང་གི་སྒྲོན་དེ་འདྲ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་གྲེ་
 མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ལ་བཅད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཅོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དངོས་ཡུལ་དང་སྒྲི་དོན་སྒྲི་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་
 སྒྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་དེ་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་བཅད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དོས་བཟུང་ལུགས་ནི་གོང་དུ་དོས་བཟུང་བ་
 ལྟར་འདིར་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་
 སྒྲུང་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་འདྲ་རྣམ་དེ་ཉིད།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བཅད་དངོས་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོ་སྒྲེབས་སྒྲི་
 མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འཛོག་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོ་བོར་
 རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་རུས་ལ། གཟུགས་སོགས་བཅད་འདོགས་པའི་
 གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ལ་བཅད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་
 རང་ལྟོག་ཙམ་འཛོག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་དེའི་གཞི་ལྟོག་གཟུགས་སོགས་བཅད་
 འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་
 འཛོག་དགོས་པས་ན། དེ་འདྲའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྒྲེབ་པར་གོང་གི་སྒྲོན་དེ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་ལ། དེ་
 ལྟར་འདྲ་རྒྱུ་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་གང་ལ་ཡང་བཅད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་
 ལ་བཅད་འདོགས་པའི་དོན་དེའི་དོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་

བད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དགག་བྱ་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛོག་པ་དང་། དེ་
 འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་ལྷན་སྟེས་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པར་འདྲ་
 བས་ན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་འདྲའོ་
 ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། གང་ལ་བད་
 འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་དོ་བོར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བད་འབྲེལ་
 བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྟོང་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་
 སོགས་བད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་དེར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་སྟོང་ཀྱང་འདྲའོ།

༥ མིང་བདས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་
 དང་། མིང་བདའི་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྟོང་གཉིས་
 ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བདས་བཞག་པའི་
 ཀྱན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་རུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
 དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཙམ་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཀྱན་བཏགས་
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་པས་མི་དང་བདས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དོན་སྟོང་གཉིས་ཀྱིས་

གཟུགས་སོགས་གང་ལ་བདུན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་
 མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདུན་
 འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།
 འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་
 གང་ལ་བལྟས་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བདུན་གཞི་ལ་བལྟས་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེར་ཡོད་
 ཚུལ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་མིན་པར་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ནས་དེ་འདྲའི་གཞི་དེར་སོང་བར་འཛོག་པས་ན། དོན་སྤྱི་
 གཉིས་ཀས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་། རྟོག་པའི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་འཛོག་ཚུལ་
 དང་ནི་ཆོས་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་
 བཞིན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྱེན་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་དངོས་པོར་རང་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འཛོག་པས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་མ་ཚད་བས་ན་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་
 ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདུན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་

མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྤར་གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་
 བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་གཞིར་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 རྟོག་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ།།

༩ རིགས་པ་དེ་དག་གི་སློ་ནས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ འཛིག་ཚུལ།

རིགས་པ་འདི་དག་གི་སློ་ནས་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གནས་
 དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། རྟོག་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནས་ཁེགས་པ་ན་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། འདི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པར་ཙམ་
 ལ་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གོ་དང་རྟོག་སྤང་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཡི་
 གའི་མིང་དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཡི་གེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ།
 མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་
 གོ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་། མིང་དང་བཅས་
 པའི་རྟོག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་
 དུ་བཅས་པ་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་དང་།
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བོ་དག་གིས་ཡི་གོ་དང་རྟོག་སྤང་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་འབྱུང་ཞིང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་སྟོལ་ནས་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་འབྱུང་
 ཚུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་
 དེ་ཡི་གེ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བྱུང་བ་ན་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྟོལ་པའི་བརྗོད་པ་བྱས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་དང་མིང་དང་དོན་སྟོལ་བའི་
 ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་ཇུས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་གྱི་དོན་དེར་མ་གྲུབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་
 ཡི་གེའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དེ་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་
 པར་མཛད་དོ། །མིང་དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དེ་བོ་དང་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་
 བའི་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིང་དོན་སྟོལ་ནས་དེ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་འཛོལ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་མིང་འཇུག་
 པའི་གཞི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་དེའི་མིང་འཛོལ་བ། དེའི་དོན་འཛོལ་བ། དེའི་དེ་བོ་འཛོལ་བ།
 དེའི་བྱུང་པར་འཛོལ་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
 དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཇུས་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཇུས་གཅིག་མིན་ཀྱང་སེམས་དང་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ་
 དགོས་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཚེད་བྱེད་གྱི་མིང་དང་། བཟོད་བྱེད་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་བཟོད་བྱེད་དོན་གྱི་དེ་བོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པར་འཛོལ་བ་སྟེ། འཛོལ་བ་
 བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་
 རས་ཇི་ལྟར་སྤང་ན་སེམས་ལས་ཇུས་སམ་དེ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་དོན་དེ་རྣམས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པས་ན། ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་བཞི་
 དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའང་སྤྲོད་པོར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་
 གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁེགས་པ་ན། ཚེད་བྱེད་གྱི་མིང་དང་བཟོད་བྱེད་
 དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བྱེད་དོན་གྱི་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྤང་
 བའི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་སའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་རྣམ་ནས་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་
 འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཡི་དཔེས་རྟོག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་ལའང་བེན་
 ཅིང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་སྤང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དེ་བག་
 ཆགས་གང་ལས་བྱུང་ན་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ནི་
 འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་ཙམ་གྱི་སྒོ་བྱུང་བ་མིན་པར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཕུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་

དབང་གིས་གཉིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་
 གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ
 དང་དུ་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་གཙོ་བོར་ཡིན་པས། ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་
 བསྐྱོས་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་
 གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པར་འཛིན་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྒྲུང་བས་ན། ལུགས་འདིར་དགག་བྱའོས་བདག་དབང་ཤེས་ལ་
 སྒྲུང་བར་བཞག་གོ། །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཇུས་གཞན་ཁེགས་
 ན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་ཇུས་གཞན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
 བཤད་སྤྲིང་པོར། འདི་ལྟར་སྒྲོ་ན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན། སྒྲོ་ན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་
 འཛིན་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་གྲུབ་ན་སྒྲོ་ན་པོ་དེ་རང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཇུས་གཞན་
 དུ་མེད་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་པ་དེ་རང་རིག་ལ་མི་སྒྲུང་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 རང་རིག་ལ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རིགས་གང་ཡང་མེད་པས་ན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 དེ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་དེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་དགོས་ལ། དེ་འཆར་བ་ན་གཉིས་སྒྲུང་
 གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། རང་རིག་
 ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྒྲུང་ལ། སྒྲོ་འཛིན་ལ་སྒྲོ་ན་པོ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་
 གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་རང་རིག་ལ་

སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྒྲུང་བ་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 བློ་དེའི་སྤྱོད་འཛིན་པ་ལ་འཆར་བ་ན་དེས་པར་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བའི་ཆོན་ཡང་ཤེས་
 པའི་དོན་སྤྱོད་འཆར་བས་ན། རྟོག་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤོང་བ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བྱིན་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བྱིན་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཆོག་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་འཛིན་ཅིང་། དེ་གཞིར་བཞག་
 རས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ནས་རང་མཚན་བཟོད་མེད་
 འཛིན་ཚུལ་འདི་དང་། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་དང་།
 གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྲུང་
 བསྐྱིགས་ནས་ལོགས་པར་བསམས་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བྱིན་ཆད་
 སྤྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པ་ནི་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐར་འོང་ཆོད་དུ་འཇུག་
 པས་དོན་དུ་ན། ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ན་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་
 འཆར་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་
 འཆར་ཏེ་འཛིན་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་སྤྱིར་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པས་བྱུང་། དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
 རྟོག་པས་བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་།
 རང་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་སྤྱོད་ཙམ་དུ་འཆར་

དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ན་འད་མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་
 པ་ལ་གཉིས་སྤང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྤྱི་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་
 གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་།
 ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བས་དེ་གཉིས་དོན་མི་
 གཅིག་ཅེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རྟོག་
 མེད་དབང་ཤེས་པ་སྤང་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མདོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་བྱབ་པ་དང་།
 མདོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མ་འབྲུལ་པས་བྱབ་པ་དང་། འདིར་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་
 གི་དབང་ཤེས་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པ་དང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྤང་བས་ལྷགས་དེ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་དོ་སྐྱུམ་ན་སྤྱི་མ་རྟ་གྲང་ཡིན་པ་
 ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་དེ་ལ་སྤྱིར་མིང་བདུས་
 འཛིན་རུས་མི་རུས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་གང་གིས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཏེ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མིང་བདུས་འཛིན་རུས་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེས་ན་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་

བདགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ནི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བྱི་ཕྱོལ་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཀུན་བདགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་
 ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ནི་ག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་
 གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བདགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་
 དེ་དག་མི་མཐོངས་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ནི་ག་མིང་བདུས་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བདགས་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ནེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ། བྱངས། བསྐྱུ་བ། དབྱས་མཐུར། །མདོ་སྤྱི་རྒྱུ།
 ཐེག་བསྐྱུས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདིར་གཟུགས་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐེག་བསྐྱུས། ཉི་ཤུ་པ། སྟོབ་
 དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤྱང་གི་དམིགས་བརྟག་
 ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་
 བསྐྱུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ཀྱི་དཔེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་
 འགོག་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ལོ་དོན་དུ་སྤང་ཡང་ཕྱི་ལོ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤྱང་རྟ་སྤྱང་དུ་སྤང་ཡང་རྟ་སྤྱང་དུ་མེད་པ་དང་། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྒྱན་བྱང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་གྱི་དོན་མེད་དེ་ནིས་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་
 པར་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། རུལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མེད། དེ་བསགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཆ་མེད་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པུ་ལྷུ་གྲིས་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་བཅུ་ནས་
 བསྐྱོར་བའི་ཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཆ་ལས་མེད་ན་བཅུ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སོགས་
 གྱི་རིགས་པས་འགོ་གཅིང་། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱ་ཆ་འགྲེལ། དབུ་མ་སྤྱང་བ། རྒྱ་
 འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྒྱམས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་འགོ་གཅིང་ལ་འདི་དང་འདྲོ། རྒྱ་འགྲེལ་
 ལས་སྤྱོད་ལ་འདྲ་བ་འགོ་གཅིང་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉིས་དང་སྤྱར་ཏེ་སྤྱོད་ལ་འདྲ་ཚུལ་བཤད་ན།
 དེ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པ་
 དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་པར་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུར་
 རང་འདྲའི་རྒྱུ་པ་གཏོང་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་སྤྱོད་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱོད་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་མདོ་སྤྱོད་པས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 སྤྱོད་ལ་འདྲ་ཚུལ་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་དོ་བོ་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་ལ། འདྲ་བའི་འཛིན་པ་ཤེས་
 པའི་དོས་ནས་ཀྱང་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པར་གཏོང་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ནས་ཀྱང་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པར་གཏོང་པས་ན་འདྲ་བ་ཞེས་སྤྱར་ལ། དོན་
 དུ་ན་སྤྱོད་ལ་འདྲ་བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ལོ། དེ་ཉིད་འགོ་གཅིང་པའི་
 རིགས་པ་ནི། མདོར་བསྟན་ན། སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 བྱོད་སྤྱོད་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་འདྲའི་རྒྱུ་པ་གཏོང་
 བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་གྱི་རིགས་པ་དང་། ལུང་ནི་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས།
 དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་དོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྤྱོད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའོ། སྤྱོད་པོ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་དམིགས་བརྟན་ཆ་འགྲེལ་ལས་རྒྱུ་འདུས་པ་དང་

སྤྲུལ་པ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དམིགས་བརྟག་ཅུ་བ་ལས།
 དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། །སྤྲུལ་པ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྤྲུང་ཕྱིར་
 དེའི་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དབང་པོས་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། །རྟུལ་སྤྲུལ་པ་གྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་
 བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་མི་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། །བསགས་རྟུལ་
 རགས་པ་ཡང་དབང་པོས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་གཉིས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འགྲེལ་པར། །ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཏེ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུལ་སྤྲུལ་པ་མོད་གཉིས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་རྟུལ་སྤྲུལ་པ་མོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །ཐུགས་སྤྲུལ་པ་མེད་པ་བཞིན་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། །དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་མཐོང་བའི་དེར་སྤྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་
 ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 །རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། །གཟུགས་ཆོས་ཙམ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། །རྟུལ་སྤྲུལ་
 པ་དང་བསགས་པ་གང་ཡང་གཟུང་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལ་མི་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན། །གཟུང་འཛིན་ཐུགས་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིའི་རྒྱལ་ལ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་བ་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་བྱེད་པ་
 མང་ཡང་མདོ་སྤྲེད་གོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 གཤིས་སྤྲོད་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། །དགག་བྱསྟེ་འདོགས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་

དེས་ཟིན་པ་ཆེར་མ་བྱུང་བས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས། གོང་དུ་རྒྱས་
 པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདིར་བྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། བྱི་རོལ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི། ཐེག་
 བསྐྱུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་རྩལ་
 ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟོགས་སྤང་གིས་རྩལ་འདུས་པ་དང་སྤ་
 རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་ནས། སློ་བྱོལ་
 ཅན་རྣམས་ལ་དཔྱད་པའི་སློ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༩ དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ།

གཉིས་བ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། དེས་ལས་
 བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ལྟོག་པར་གསུངས་ནས། ཉན་རང་
 དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གསལ་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུང་ན་ལས་
 འདས་པ་འཐོབ་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་
 གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་
 རྩལ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 རྣམས་སྟིང་པོར་བསྒྲིལ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་

ནས་བསྐྱེམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་
 རང་བྱུང་མེམས་གསུམ་གའི་བསྐྱེམ་བྱའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་།
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་འདས་དང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྤྲོང་པ་འདྲ་བར་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་འདྲ་བའི་རྩ་བ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྲོང་ཚུལ་ནི།
 སྤར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལས་སྤྲོང་ཚུལ་གཞན་མ་གསུངས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་
 བྱེད་ཅེས་གལ་བཅུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན།
 སྤར་དེ་འདྲའི་མདོ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་
 པ་རོལ་པོས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་མདོའི་
 དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་འཆད་དགོས་སོ། ཞེན།

༩ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་
 ལྷོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་ལན།

དེ་ནི་བྱུངས་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་སར་རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་
 དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
 པ་ལས་སྤྱི་དོན་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིམ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
 སྤྱི། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོང་པའི་གནས། ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་ལྟ་སྤྱི་
 ཞིང་། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་འཆོལ་བ་བཞི་

དང་། བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་
 བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལྷོག་པར་གསུངས་ཞེས་འགལ་བ་སྟོང་བར་
 མཛད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་དེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་འདྲ་པས་འགལ་བ་
 མི་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལོག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ལྷོག་དགོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ཡང་བཞག་ཆོག་པས་འགལ་བར་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡང་གཅིག་ཉེ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐབས་པ་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་ག་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་
 ལས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་དགོས་པ་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགལ་བ་མི་འཇུག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་འགལ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ། ཡང་ན་པ་རོལ་
 པོས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཆོད་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
 བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ལྷོག་པར་གསུངས་ཞེས་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་ཕུགས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་
 གང་ལ་སྟོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་མ་ཆོད་པར་འདོམས་པའི་འགལ་བ་ཇོད་ཡིན་པས།
 དེ་འདྲའི་འགལ་བ་སྐབས་འདིར་འཇུག་ས་མེད་དོ།

༥ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་ཤུགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་གི་མདོ་དོན་རི་
ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་འདོགས་
པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་
ཤུགས་ཀྱི་བཀྲལ་བས་ན། ས་རོལ་པོའི་དགོངས་ཆོད་ལྟར་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་
གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་འདས་འཐོབ་པར་གསུངས་
བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉན་མོངས་
སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་ཆུང་བྱུང་མེད་པས། རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་
རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་།
དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
བཀྲལ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས། སྤང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་རྒྱུས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཙན་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པར་འཁོར་ལོ་བར་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཐ་མར་དེ་གཉིས་ཀ་
 བསྟན་པས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཉིས་ནི་བཅོད་བྱ་དང་ཆེ་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་
 རས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་བཅོད་བྱ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

༥ གཞོད་འཛམས་གྱི་ཡུང་དོན་གང་ཡིན་བསྟན་པ།

ཡང་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་གྱི་ཡུགས་དེ་ཉིད་མདོར་བསྟུས་བཅོད་ན། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་
 བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་བྲལ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་མིག་གི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་མིག་དང་ཀུན་
 བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དོན་དུ་མིག་གི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་མིག་དང་མིག་གི་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཁོར་ལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྟོང་བ་སོགས་འགྲེས་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ།

༩ གནོད་འཛམས་ཀྱི་མགད་ཡམས་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་
 ཆོས་བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་སོགས།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་དབུ་སེམས་སུ་འཛམས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་
 འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ས་སྟོགས་བུམ་པས་སྟོང་བ་དང་བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་དོན་
 མི་གཅིག་པས་སྟོང་ཚུལ་ཙམ་མིན་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།
 དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
 སུན་དབྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ཡིད། དེ་ཡང་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་ཚུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་ནི། དབུ་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་
 གཞན་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་སྟེའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་
 ཡུལ་ཙན་སོ་སོར་རྒྱུང་ཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
 ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་འགོག་པ་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་
 གྲུབ་པ་བཀག་པས་ཆོག་གི། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ལ་ལ་མེད་པ་དང་
 ཁང་པའི་སྤྱན་ལ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་དགག་བྱའི་རྩ་བ་འགོག་མི་རུས་ལ། དེའི་རྩ་
 བ་འགོག་རུས་པ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་

གཞན་གཉིས་ཅེས་པ་ནས། གཞུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་
 ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། འདི་དང་
 མཐུན་པར་དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྟོང་ལ་
 སོགས་པས་སྟོང་བ་ལྟར་པན་རྩལ་འགལ་བ་པན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་
 བ་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྩལ་མིན་གྱི། སྟོང་རྩལ་ཁྱད་པར་བ་ཐག་པ་སྟུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར་།
 ཚོས་བདག་གིས་སྟོང་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིར་
 ཐག་པ་ཡང་སྟུལ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྟོང་སོགས་གྱིས་སྟོང་
 བ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྩལ་མིན་གྱི་སྟོང་རྩལ་ཁྱད་པར་པ་ནམ་གསལ་དུས་
 ཐག་པའི་འབྲེལ་ལུགས་སྟུལ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་སྟོང་བྱེད་གྱི་སྟོན་གཉིས་པོ་
 དེའི་དབང་གིས་ཐག་པ་སྟུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ན་སྟུལ་ཡིན་ལོ་སྟམ་ནས་འཛིགས་སྟུག་སྟུས་
 པའི་སྟུག་བསྟུལ་བྱུང་བ་དེ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན། འབྲུལ་སའི་ཐག་པ་དེ་སྟོང་
 གཞིར་གཞུང་ནས་དེ་སྟུལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ་དེ་སྟུལ་མིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ནས་འཛིགས་
 སྟུག་དེ་སེལ་རུས་པས། རྩལ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚོས་བདག་གིས་
 སྟོང་རྩལ་གྱི་དབེར་མཛད་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་སྟུལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་གཞིར་
 བཞུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྟུལ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་དེ་ཞེས་སྒྲུབ་བ་ནི་འདྲེ་ཤར་དང་
 སྒྲུབ་ལུ་ཉུ་གཏོང་བ་དང་འབྲེལ་ལོ།

༩ སྒྲུབ་ཡང་གཞོད་འཛུམས་གྱིས་བཤད་རྩལ་རྒྱས་པར་འགོད་པ།

དེས་ན་གཞོད་འཛུམས་གྱི་བཤད་རྩལ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཛོད་པར་བྱ་བ་
 དང་བཛོད་པའི་རྣམ་པར་བཞུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་
 ཡིན་ལོ། དེ་ཉིད་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་

སོར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གོ། དེ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་བཟོད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་
 སོ་སོར་ངག་ས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ།
 ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་དེ་ནི་བཟོད་
 པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་དང་བཅས་ཏེ་བཟུང་བའི་མིག་
 ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། འཛིན་
 པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་
 མིག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 མིག་ཅེས་བཟོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བཟོད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱིས་
 བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་
 རང་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་སུ་བཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་བཟོད་དོ། འདི་ལྟར་སྤོང་ཉིད་
 ལ་གཉིས་སྤང་ཐུབ་པའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་གཉིས་སྤང་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་
 འདུའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བཞི་ཆོས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་།
 དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཞེས་སྤྱར་བ་
 ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཅེས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཞི་ཆོས་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས།

༥ གནོད་འཛམས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མ་མཛད་པའི་སྐྱབ་བྱེད།

འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས་རྣམ་བཏགས་གྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་གྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་དོན་སྤྲུལ་གཉིས་གྱིས་ཕྱི་མ་སྟོང་པ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ འཁོར་ལོ་དང་པོ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེར་བྱི་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྲི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་གཞི་ལེན་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གིས་བོན་གང་ལས་སུ། རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱབ་པས་

གསུངས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཡང་
 གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ལས་དེའི་ས་བོན་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤོང་བ་ལས་
 ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་། ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་
 གཟུགས་སོགས་གཉིས་ལ་ནི་གཟུང་བ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་གསུངས་
 པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། ཇི་ས་
 འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། ཇི་གོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། བརྟུག་ཏེ་འབྱུང་
 པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སམ་སྟོ་
 བས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུལ་བའི་ཐབས་སམ་སྟོ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེའི་
 བསམ་པའི་ཕྱགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཞེན་པ་འམ་སྟོ་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ཐོག་མར་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་
 བསྟན་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་
 དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ངས་རུས་ལ།
 དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ངས་རུས་པས་ན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི།
 གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེས་བཅིངས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བྱེད་
 དངོས་སམ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡང་གཙོར་ཆེ་བ་
 ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་
 ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་
 པའི་དབང་གིས་གསུངས་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཡང་

བཟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་མེད་པར་ཁས་
ལེན་པ་རྣམས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་བར་སྤྱིད་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་
འབྱུང་བར་སྤྱིད་དེ་འབྱུང་ཚུལ་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་པ་ན་བཟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་
སེམས་ཅན་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། སྤྱི་
ནང་གི་སྤྱི་མ་ཆེད་ལས་གཟུགས་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ན།
དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ།
སྤྱི་ལྷོ་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་སྤྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། ཆོས་རྣམས་
ལ་དེ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྤྱི་མ་ཆེད་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མ་སྤྱི་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དང་
དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཚུལ་འདི་ཡང་སྤྱིར་དགའ་བྱེད་བསྤྱི་ལ་ན། འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྱི་ལྷོ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཆེད་ལ་སྤྱི་
དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མ་ཆེད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
དེས་འདུལ་བའི་སྤྱི་བོ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།
དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༥ འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་
གསུམ་གྱིས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལུང་གིས་གྲུབ་
ན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ས་ན་ཆོག་དེ་རྣམས་ནི་སྤྲི་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་
 དུ་ཤེས་པར་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྤྲི་ས་ཟིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་ན་སྤང་
 དོར་གྱི་གནས་བྱས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་
 དང་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། འགལ་
 རྒྱུ་ལ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་
 པའི་སྤང་བྱ་དང་། ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྟེ། གཙོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྟུར་ངག་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྲི་ཇི་
 བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྲི་ས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་
 ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགོས་པ་མི་འཛིག་པ་
 བེ། སྤྲི་ས་ཟིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མི་འཛིག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་པའི་
 རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲི་བའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ལས་གཞན་མི་འཛིག་གོ།
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། བྱང་ས། བསྐྱབ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་སྟུར་
 འདེབས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་ པར།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འཁོར་
ལོ་དང་པོར་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དེ་
ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་
དེའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། ། འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་འཆད་པས་དགོངས་
དོན་བཟོད་བྱའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་ལ། ཡང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་མ་བྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་མདོ་དེའི་དོན་
ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ཐོབ་ཐེན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲོན་ས་
དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་སོ་
སོར་མ་བྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་བར་བ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
ལེགས་བཤད་སྤྱི་ཐོབ་དེ། དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་བྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དོན་ཡིན་ནེས་མི་
འགྲེལ་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྤྱི་ཐོབ་ཐེན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་
དུ་མ་ངེས་གྱི་དཔྱད་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒྲོན་ས་དང་དོན་དུ་འཆད་དོ། ། འཆད་
ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་
པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་དོན་དམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ནེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་སྤྱི་ཐོབ་

ལ་དེ་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ནི་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་
མ་ཡིན་གྱི། དང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་
པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་འདིར་བར་བ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡིན་པར་སློང་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ནོ།།

༩ འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ལས་པར་བྱེན་ས་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་དོན་སྤྱི་
བཞིན་དུ་ལས་སྤང་དུ་རུང་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ།། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པ་དེ་ཡང་བཟོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཛོག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་མེད་ཚུལ་རྣམས་དང་སྦྱར་བས་དང་དེས་འབྱེད་པའི་
གཞིར་ཡང་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་མིན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་དང་དེས་
འབྱེད་པའི་གཞིར་འཛོག་པའི་དེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་
ཞེས་པ་ནས། འདིའི་དང་དེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཕྱིན་མན་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱི་བཞིན་དུ་ལས་
སྤང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་དང་། བཟོད་བྱ་
དེས་དོན་སྟོན་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་ཚན་

གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྤར་རིམ་པར་བཀྲལ་ཆོག་པས་རེ་ཞིག་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ནི་འདི་ཡན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའོ།། འདིར་སྤྲུམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་
 རམ་གྱིང་པའི་ལམ་བཟང་མཆོག་། བྱུང་མཐའ་བཞི་ཡི་སྤྱ་ཞིབ་རིགས་པས་
 གསལ། །ཤེས་བྱེད་དགོངས་འགྲེལ་བྱེད་ས་བསྐྱབ་སོགས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་རྣམས་བྱེད་ས་སུ་དངས། །སྒྲོ་སྤྱར་རྟག་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པ། །རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདིར། །ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་
 ལས། །ཁམ་ཆ་འཛིན་གཉིས་སྤང་སྤྱོས་པ་ཀུན་བཅད་ལ། །དབྱེད་པ་སྤྱོད་པ་རེ་དང་
 རགས་བ་རེས། །ཆོས་པར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། །ལམ་བཟང་
 འདི་ཉིད་འཛིན་དང་སྤེལ་བ་ལ། །ཁྲི་བྱལ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཛོད། །ཅེས་
 བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོམ་དང་སྤྱོན་ཆོག་གོ། །

༥ དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་དང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དང་ངེས་
 འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་
 ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གནན་ལ་སྤྱོ་
 མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་དངོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་
 ལ། དེས་རྒྱུད་དངོས་སུ་འདུལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དེའི་བསྟན་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་
 ལྟར་གྱི་དོན་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་གནས་མི་གནས་དང་། གནས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 དུ་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་རུང་བ་ལྟར་གྱི་བཛོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དོན་དེ་ཁ་ལས་དོན་གཉིས་པ་

དོན་གཞན་ཞིག་འབྲེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཚུལ་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་
 སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་ངེས་འབྲེད་པ་ལ་
 རག་ལས་པས་ན་དང་ངེས་སྒྲིར་འབྲེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་གཅིག་
 ལུ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དང་ངེས་ཇི་
 ལྟར་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་དང་ངེས་སྤྱོད་པའི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 རིམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིན་པའི་རྗེས་སུ། འདིར་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་
 པ་གྲུ་སྦྱབ་ཡབ་སྦྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པ་ལ། ཐོག་མར་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དང་ངེས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གང་ལ་བར་མཛད་ནས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་འདི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

༥ མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།
 ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤྱོད་ནི་གང་། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤྱོད་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྤྱོད་
 གང་དག་ཀྱང་རྩོམ་སྦྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྤྱོད་གང་
 དག་དོན་དམ་པར་སྦྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྤྱོད་གང་
 དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་
 སྤྱོད་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་
 དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྤྱོད་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་

སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་
 བྱི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་
 པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 མ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་
 བདག་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་དེ་དག་མི། དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བྱང་དོན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཉིས་ལ་ནི་ཞེས་
 དེས་པར་བབྱང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་པ་བྱང་དེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཆོག་
 དང་ཡི་གེ་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་སྟོན་པ་
 བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བལྟ་ཚུལ་བལྟ་བར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་སྟོན་པ་འཛོག་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་སྐད་ཟེར་
 ཞེས་འབོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བོས་པ་ན་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་གོ་ཞིང་
 བསྟན་པས་ན་མིང་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་ཚུལ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེས་བབྱང་བ་ནི། བརྗོད་བྱེད་དམ་གང་
 ཡིན་དོས་བབྱང་བའི་སྟོན་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་ཚུལ་ལོ། ། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱང་ནས་གང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་དོན་དེ་ཁོན་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་

ཡིད་ཏྲོན་དུ་རུང་ན། དེ་ནི་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་ཏྲོན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
 སྡེ་ལ་ཏྲོན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་ལུགས་སྤྱིང་པོར། དེ་
 ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དང་ངེས་སུ་མཛད་དེ་བཟློང་བྱའི་སྟོན་ས་
 དང་ངེས་སུ་བའོ། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟེ་
 ཆོགས་པས་དོན་སྟེ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་
 སྟོན་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་ལུགས་དེ་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་པར་
 མིན་ནོ། ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་
 བསྟན་ལུགས་ནི་ཐམས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་
 ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་
 ལ་བསྟོས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱའོ།
 དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སོགས་སུ་ལུགས་པ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལུགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ལུགས་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པ་འོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བྱེད་གཞིར་བཟུང་རྒྱུ་རྟག་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 སོགས་སུ་ལུགས་པའི་ལུགས་ལུགས་མིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་མེད་སོགས་
 ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ལ་སྦྱར་དགོས་བས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་
 བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་
 དང་གང་ཟག་བྱེད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་དོན་དམ་
 དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་གོང་གི་མདོ་ཆོས་འདི་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
 བསྟན་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཉིང་

དེ་འཛིན་ཚུལ་པོ་ལས། སྤྱོད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་
མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བ་སྟན། །ཆོས་
དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་
སྤྲུལ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་གསལ་དུ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་
མདོ་སྡེའི་བསྟན་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དྲང་ཞེས་སྦྱོར་
བ་མིན་གྱི། སྦྱས་ཟེན་གྱི་དོན་དེའང་བསྟན་དོན་དངོས་ཟེན་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་
པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ལ།

༥ དོན་གཞན་དུ་དྲང་ཚུལ།

དེའི་དྲང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། བ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་མ་བསད་
པར་སྦྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་ཀྱང་དེའི་བསྟན་དོན་ནི་དེ་མིན་པས་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱེད་པ་སྤྱོད་
བའི་དོན་དུ་སྦྱས་ཟེན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དཀར་ནག་ལས།
འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་སྦྱེད་བཞིན་དུ་ལས་བླང་དུ་
དྲང་ཡང་དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་འབྱུང་ཚུལ་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་ཕར་དྲང་དགོས་པ་
ནི་བསྟན་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དྲང་ཚུལ་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར། དོན་དྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། བ་དང་མ་ནི་
གསལ་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་པ་མ་
ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱེད་པ་ལ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཚུལ་
གཉིས་པ་ནི། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་
ལས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་

དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་མེད་པས། མདོ་དཔེ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་ངེས་པས་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 དངོས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན་དོན་དམ་བདན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁོ་རང་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་གང་དུ་ཡང་བྱང་ས་མེད་པའི་སྤྲོད་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་
 ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱུ་ཞེན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་
 གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དཔེ་ཕྱིར་
 བསྟན་དོན་ཡོད་པ་ངེས་དོན་དང་བསྟན་དོན་མེད་པ་བྱང་དོན་དུ་བྱེད་ན། དེས་དོན་དུ་
 འཛོགས་པ་ན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེས་མི་ཆོག་
 པར་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ས་བོན་ལས་
 ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་གྱི། དེ་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་དུ་འཛོགས་པ་མིན་ནོ། ། དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བཛྲེད་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
 དང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དཔེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དོན་གཞན་གང་དུ་
 ཡང་བྱང་དུ་མི་རུང་བས་ན། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་
 གཞན་དུ་འབྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་བྱང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱང་
 ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་
 དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་

ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 པ་མིན་པས་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འབྲེན་ལུགས་བཤད་ཟིན་པ་
 ལྟར་རོ།། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་
 དང་ཡང་ལྟན་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པར་དོན་
 གཞན་དུ་ཡང་བྱང་མི་རུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲེན་
 ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༩ བཅོམ་བྱུང་དང་ཅོམ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་པེ་ཆེན་པོ་ཚུལ།

དེས་ན་བྱང་པེ་ཆེན་པོ་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། གསུང་རབ་ལ་བྱང་པེ་ཆེན་པོ་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ནི། སྒྲིབ་ཟིན་དང་བཅོམ་བྱེད་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་ལ་བྱང་དོན་དང་།
 དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པ་ནི་དེས་དོན་དུ་འཛོག་ལ། བཅོམ་བྱུང་ལ་བྱང་པེ་ཆེན་པོ་
 འཛོག་ཚུལ་ནི། དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་
 དོན་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་བྱང་དགོས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དོན་
 གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། འདིའི་གཞུང་གཞན་
 དུ་བྱང་དགོས་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་གྱི་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་
 གཞན་ཞེས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདིའི་བྱང་པེ་ཆེན་པོ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
 པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ལས། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་
 རྟོན་པ་དང་། དོན་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་།
 དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་

རྟོན་པ་བཞིའི་ཡིད་རྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལག་དཔྱད་པོར། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་
 དེས་འཛེག་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་བྱང་དེས་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྱང་
 དགོས་མི་དགོས་གྱི་དོན་ལ་བྱང་དེས་སྤྱུ་འཛེག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྱང་དེས་
 སྤྱུ་བྱ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི།
 ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དོན་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་དང་། དེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་
 ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་
 དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀ་དེས་དོན་དུ་འཛེག་པ་ཡང་མདོ་སྟེ་ནི་བཟོད་
 བྱ་དོན་དམ་དངོས་སྤྱུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་པ་འཛེག་པ་ཡིན་ལ།
 སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དངོས་སྤྱུ་རབ་དང་། དངོས་སྤྱུ་མ་
 སྤྱུར་ཡང་དོན་གྱིས་སྤྱུར་བའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛེག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །
 ཞེས་དང་། ལེགས་ལག་དཔྱད་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་
 སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་བ་དོན་དམ་པར་བསྟན་པས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་
 དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་། ། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་
 པར་སྐབས་དེར་མ་སྤྱུར་བའི་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་ཞིན་པ་མིན་པས་དེས་
 དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲུམ་ལས་དེ་ཡང་འཛེག་རྟོན་གྱི་ཐ་
 སྟངས་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་
 གཅིག་ཏུ་སྤྱུར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྤྱུར་ཟིན་པས་དངོས་སྤྱུ་མ་སྟོས་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་སྟེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ བརྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བགྲལ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བགྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདའི་དོན་ཇི་ལྟར་
 བགྲལ་ཚུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བགྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ།
 དང་པོ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བགྲལ་ཚུལ་དང་། དེ་
 ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྒྲགས་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
 སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་བཤད་ལ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་
 རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་
 ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དབུ་མ་པའི་
 རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་
 དེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་བས་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དངོས་
 ཀྱི་བརྟེན་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་འདིའི་དེས་དོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
 ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་
 མེད་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེས་ནི་
 དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོ་རྣམས་
 སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་པ་དང་
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ

དང་གི་ཀུན་བཏགས་ནི་དགག་བྱའོས་བདག་སྤོང་དང་དེས་སྤོང་པ་ཚོས་གི་བདག་མེད་
 སྤོང་འཛིག་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྟོན་ས་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་
 གི་རྣམ་གཞག་བྱས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པས། དབུ་སེམས་གཉིས་
 མདོའི་དོན་འགྲེལ་རྒྱུ་དང་དགོངས་པ་ལེན་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་
 ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་
 འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་
 མཆོག་ལ་མིན་གི་དམན་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གི་གསུངས་རྒྱུ་དེ་
 བྱེད་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གི། སྟོན་པའི་བཞེད་པ་དངོས་ནི་མིན་པས།
 དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟོ་མཆོག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 གི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་
 དག་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཡང་འཛིག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་གི་ལྟ་བ་སྟེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གི་སྟོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་གི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་
 མིན་ཏེ། སྟོ་མཆོག་གི་གདུལ་བྱས་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཉིད་གིས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པས། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱར་འདེབས་གི་ལྟ་བ་
 འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟོ་

མཆོག་དམན་ལ་བསྟོས་ནས་བྱང་ལེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་
 འཛིན་པ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལེས་དོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྟོང་མན་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ནི་དེ་ལས་གོ་ལྷོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་དཔྱད་སྟེང་པོར། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་ལེས་དོན་དུ་འགོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བསྟན་
 པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་མ་
 མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ལེས་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
 སྟོན་པར་མཛད་ན་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བཞིན་དུ། ཅུ་ཤེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་འཛིན་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་བྱས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟོང་
 རི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ལན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 མི་སྟོང་ན་ནི། འབྱུང་འཛིན་སོགས་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱེད་
 རང་གི་ལུགས་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་
 སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀག་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོང་པ་
 ཏེན་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཏེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་པའི་སྟེ་མེད་དུ་
 གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཉིད་སྟེ་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ཅུ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལག་དཔྱད་སྟེང་པོར། སྟོབ་

དཔོན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེ་ཇི་
 བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་
 སྒྲོ་གཞན་ནས་དེ་དག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས། དེ་རྣམས་ངེས་
 པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏུ་འབྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་ཚིག་གསལ་ཁུངས་དངས་ནས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་དང་ངེས་གྱི་མདོའི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དང་།
 དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་
 བསྟན་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་
 སྒྲོན་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་དང་བའི་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པའི་དོན་དུ་
 རྟོགས་པ་སྟེ་གཞན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཐེ་ཚོམ་བའི་
 ཐེ་ཚོམ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་དང་དང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེས་པའི་ལོ་གཉིས་རྣམས་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གསལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་འདི་བརྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར།
 ཚོས་རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
 ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་
 ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་
 ཡིན་སྟེ་མ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འབྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་སྒྲོན་པ་ཉིད་གྱིས་དང་

པའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་པའི་
 ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་དུ་འབུམ་དང་། དོན་གཅོད་པ་དང་། ཤེས་
 ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྲངས་ཤིང་། རིགས་
 ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་བྲང་བར་
 ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ངེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་བྲངས་
 སུ་མཛད་དེ་ལེགས་ལའང་སྒྲིང་པོར་གསུངས་སོ། ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་
 ལས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
 འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྲང་རྒྱུ་བ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་
 ཞེས། རྒྱུ་བ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་དོན་དེ། །དེ་ནི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བྱིས་པ་སྒྲོ་ཞན་པ་རྣམས་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེས་དོན་དང་། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལའང་སྒྲིང་པོར། ཕྱིར་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་
 ཞེག་ལ་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་
 ཡང་། བརྩ་སྟོང་པ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་གྲོག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་མཛུགས་ཇི་ཅན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པས་

མངོན་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་
 སྟེང་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱི་གཏད་སོ། སྟོང་ཉིད་སྟིང་ཇེ་འེ་སྟིང་པོ་
 ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་ཆེན་དུ་ལྟ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཀྱི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཡང་
 སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་བར་བསྟན་ཏེ་ལས་འབྲས་
 རྒྱུད་མི་བཟུང་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་
 སྤངས་སྤང་གི་བསོད་ནམས་ལས་བདག་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྟོང་རུང་དུ་སོང་བ་ན།
 ཐུན་མོང་བའི་བདག་མེད་ཙམ་བསྟན་ནས་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིམ་པ་
 རྣམས་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་ཇི་ཙམ་བཟོད་པ་སྟེ། སྟོར་རྒྱུད་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རིམ་པར་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དབེ་ཇི་ལྟ་བུས་སྟོན་པར་མཛད་ན། བད་སྟོང་པ་
 དག་གིས་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཡུ་འབྲེང་ཀུ་མེད་སོགས་སྟོག་ཏུ་བཅུག་ནས་མིང་
 ཆོག་ཡི་གེའི་རྒྱལ་ལ་སྤངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཤེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ།
 བཛོད་བྱའི་དོན་དང་དེས་ལ་གཉིས་སུ་སྟེན་ས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་ལྟ་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
 བའི་རྟེན་བརྟན་ཐབས་མངོན་མཐོང་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་
 ལས་ནི་སྟིག་པ་ལས། རྣམ་པར་བརྟོག་སྤྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་
 བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྟིག་པ་མི་དག་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྟོག་སྟེ་བསོད་ནམས་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྐྱལ་བར་མཛད་དོ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཞེས་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཅན་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་
 བསོད་ནམས་སྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན།
 ཞེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འག་འཁྱིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་

མཛད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཁྱུ་འཕྱིག་ཅན་འཛིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན།
 བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁའི་གཡེལ་ལོ། ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་
 དམིགས་པ་ཅན་དག་སྐྱེག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟིང་
 རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྒྱ་བར་མཛད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལགས་སྟིང་པོར།
 ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་དང་རི་ཙམ་འཆམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། དེ་ནས་རྒྱུམ་གསུམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་
 གཅིག་གིས་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་
 གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་སྟོར་བ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱེག་པའི་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱམས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོ་ཁ་
 ཕྱོགས་པ་འམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར། དེ་སྤིང་དུ་བདག་མེད་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་བསྟན་ནས་
 རིམ་གྱིས་འབྲིང་བར་མཛད་པའི་ཐབས་སུ་ཁའི་གཡེལ་ལོ་ཁའི་མི་བདེན་ཞེས་པའི་
 རྣམ་གཞག་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་
 བྱང་པོ་ལ་ཕལ་ཆེར་མ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་
 བར་མཛད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་བཀག་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་
 ནས་གང་གི་ཆོ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་རྣམ་རྟོགས་ནུས་པ་
 དེ་ནས་ནི། ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྟོ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་སྟོན་པར་མི་མཛད་
 ཅིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཟབ་མོའི་གནད་ཕྱོ་རྣམས་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སྟུབ་
 པའི་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་སྟོང་པོར་བསྒྲིལ་བཞི་དེ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པའདད་
 སྟོང་པོར། དེས་ན་རིམ་སྟོང་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅེངས་གྲོལ་
 སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྟོང་དུ། ཞེས་པ་ནས།
 རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་སྤངས་
 པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་སོགས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཉེན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་ཕྱིན་པས་སྤོ་ནས་
 མི་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་། སྤོ་ནས་འགོགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་མེད་པར་སོང་བཞི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་
 ལ། དེ་དག་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་ཚུལ་ལོ་ཉིད་ཐབས་
 མཁས་གྱི་སྟོན་གཅིག་ཕྱར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་གཏུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཤུལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་བཤུལ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པའདད་སྟོང་པོར། དེ་
 ལྟར་ན་འད་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་
 བའི་ཉེན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་སྤོ་
 བས་མི་ཁྲིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་བཤུལ་བར་སོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༩ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོར་བསྟགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྲིང་བའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་
 སྟོན་པ་སོགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་རང་གི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆོས་སྤྲན་མེད་པར་གཟིགས་
 བས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་བསྟོད་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་གཟིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་
 རབ་སོགས་གྱི་ཐོག་མར་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ནི། གང་གིས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། འགགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཁྱད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་
 པ། རྩོད་བཅེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། ཐང་དང་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྟོས་པ་ཉར་
 ཞི་ཞི་བསྟན་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲན་མས་གྱི། དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
 ལོ། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོས་པ་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 རང་གིས་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན།
 དེ་ལ་སྟོན་གསུམ་གྲུས་པས་གཅིག་ཏུ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོང་དང་འཇིགས་པ་དག་ ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་
 དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པ་དང་།
 རྩོད་ཞོག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་
 གཅིག་པར། གསུངས་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཆོལ་ལོ། ཞེས་རང་གིས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་

དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་གནས་པ་རྣམས་དོན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་ཅེས་གསུང་པའི་གསུང་དེ་
 བློ་གསུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྟོན་འབྱུང་རྣམས་
 རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྲུབ། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་རྟོན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། འགག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱང་དེའི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟོག་གཏི་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་གཞན་གྱིས་མཉམ་པ་དང་དཔེ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྩམས་ཏེ་
 གསུངས་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ནས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་དོན་
 དམ་སྒྲོས་བྲལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། རྟོན་འབྱུང་འདི་
 བློ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་
 ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ནི། །འཛིན་རྟོན་ཐ་སྙད་བརྟན་ནས་སུ།
 སྤྱོད་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྱེད་ལས།
 དོན་དམ་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྱེད་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་དེ་ཞེས་གྲུབ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་བསྟན་ལ། དམ་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་བཙུག་ལྟར་འདས་
 ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་

ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་
 དགོས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དེའི་སྤྱིར་ལེགས་ལུགས་སྟོང་པོར། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྩམས་ནས་འཇུག་ལ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་ས་གསུངས་རབ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་དང་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུངས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཟད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་གྲུབ་
 མཐའ་གོང་འོག་གི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་ཀྱང་།
 ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་དུ། དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 དུ་འཛོག་པ་ཡང་སྤྱིར་མཚུངས་ལ། བྱུང་པར་དབུ་མཐུངས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་
 བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཛོག་ཚུལ་
 ལས་གཞན་ཤིང་རྟེན་ཅན་པོ་དག་གིས་མ་གསུངས་སོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་
 འདོད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གསལ་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་
 གསུངས་ཞིང་དེ་ཡང་རྩ་ཤིང་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། ། དེ་དག་བསྟན་ཏུ་
 མེད་པར་གསུངས། ། ཞེས་པ་དང་། འཛོག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་།
 ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། ། གང་ཞིག་
 དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། ། དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་པ་
 གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལ། བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་སྤྱིན་ཆད་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྟན་ཏུ་མེད་པ་དང་། བདེན་འཛོན་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་སྤྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་

སྟོན་པར་མཛད་ན་ཡང་གྱིས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟེས་པར་གྱུར་བ་ན་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེས་ན་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དགག་བྱའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་བཟད་རིགས་ཤེས་གྱི་ངེས་
 རོར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཅན་དང་
 ཆོས་ཉིད་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ནི་ཐ་སྤྲད་པའི་ཤེས་རོར་ཡིན་ལ། མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་རོར་དེ་འདྲའི་ཐ་སྤྲད་མི་
 བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ནི་བཞག་ཆོག་གོ། ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་རོར་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མེད་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་དོན་མེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་སྤྲུལ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་
 བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
 དམིགས་ན་གཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་གཟུགས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་དམིགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ལུགས་གཉིས་ཀས་
 བྱངས་སུ་འབྲེན་པ་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་
 འགྲེལ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 དགོས་ཞེས་འཕྲུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་འགྲེལ་བ་དང་། དངོས་སྤྱོད་བསའི་དགག་བྱའི་
 བྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྦྱར་བར་རྟེན་ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་
 བྱས་རྣམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་འགྲེལ་བས་འགྲེལ་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ།
 དེ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། བྱང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་
 རྗེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྟུན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་བདེན་
 རྟུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་པས་བདེན་པ་ལྟེ བའི་དོན་སྤོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བྱས་པ་དེ་
 ཡིན་གྱི་དགག་བྱའི་བདེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟུན་པའི་དོན་ཡང་སྤྱང་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཛིག་གི། ལས་འབྲས་མི་སྤྱོད་བདེན་རྟུན་
 ཆོག་སྤྱོད་པར་འཛིག་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་རྟུན་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་
 པོར། དེ་གཅིག་ལུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟུན་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་མི་བདེན་པ་བརྟུན་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནས་བརྟུན་པ་འཇམ་སྤྱོད་པ་ཟེར་ལ།
 ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བྱང་འདས་འགོག་བདེན་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པའི་འདིར་
 སྤོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྤྱང་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་མི་སྤྱོད་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་དང་
 བྲལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཚུལ་
 འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། །གང་དག་གིས་ནི་
 མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག།
 ལ་སོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་

རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་རྣམས། །དངོས་མཆོག་གཟུང་
 བས་གནས་པ་ནི། །ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུད་དུ་འང་མེད།
 སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྐྱབ་རྣམས། །ཚུངས་པས་དངོས་
 རྣམས་མཆོག་བཟུང་ནས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་སྤྲད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་རང་སྤེའི་ལུགས་དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་
 བས། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་
 ལུགས་དེ་ལ་གནས་ནས་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 གཞན་གྱི་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་དག་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུད་དུ་འང་མེད་ན་
 ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་ལ་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ། བཞི་ལ་གནས་ནས། ནང་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མཚན་
 ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་རྩོད་ཅིང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་མི་འོས་པར་མཛད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ལུགས་ལའད་སྤྲིང་པོར། འདིས་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་
 གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་རྟེན་འགྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་། ཅུ་ཤེལ་ས། དེ་
 སྤྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་

ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། རབ་རྒྱལ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་མོ་འདི་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ཞན་པ་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་ཀྱིས་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་
 འདིའི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་ཟབ་
 མོའི་བསྟན་པ་ལས་ཐུགས་ལོག་སྟེ། ཟབ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་འཕྲལ་དུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་
 མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལཤད་སྒྲིང་པོར། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་
 ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྒྲམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། དེས་ན་གིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོལ་འབྲེད་ཚུལ་དང་
 པོ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དཀའ་ཡང་
 དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ན། དེ་ལ་ལོག་
 པར་བཟུང་བ་ཡང་འཕྲུང་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་དག་གྱུང་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕུང་
 ཚབས་ཆེ་བ་དང་སྒྲོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་ལཤད་དོ།
 དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིའི་ཟབ་མོའི་དོན་དང་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་བའི་མེད་ལྟ་
 དེ་ཉིད་སྟོང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུལ་བར་
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས།
 འཕུང་བ་དག་ནི་འཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། ལེགས་པར་ཤེས་པས་བདེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་འཐོབ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སྟོང་བ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི།
 དོན་ཀྱན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི། ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་མཛོད་ཅིག ཅེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེ་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་

སོགས་པའི་འཕྲང་བའི་ཉེས་དམིགས་དག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་
 པས་ནི་སྤྱི་མར་བདེ་བ་དང་སྤྱི་མེད་བྱུང་རྒྱུ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་ཉུག་
 ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤོངས་ལ་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་བསྐྱབ་པ་ནན་ཉན་མཛོད་ཅེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་ཟབ་དོན་
 འགྲེལ་བའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་བཤེས་རབ་
 བའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། འབྱེད་ནས་དབུ་མའི་དོན་འདི་ལ་འབད་པ་
 ཆེན་པོས་སྤྱང་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། སྟོལ་སྟེ་བ་དང་པོ་
 ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་མི་དག་འཁོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཙམ་ལས་མི་སྟོའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ།

༥ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་

བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་རྩལ་ནི། དེ་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཙོ་བོར་ནི་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་ལ། འདིས་བཞི་བརྒྱུ་པ་
 ལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོལ་འདི་རྒྱས་པར་བཀའ་བར་མཛོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད། ཞི་བ་འཛོལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་འཕགས་པ་ལྟ་འདི་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་དང་འབྲུ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱངས་སུ་
 མཛོད་པས་ན། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་འདིར་ཡང་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུས་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་བཀའ་རྩལ་བཅོད་པར་བྱ་ལ་ཞེས་ཇི་ལྟར་
 བཀའ་བ་བཞིན་བཤད་པའི་རྩལ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་
 ལྟར་བཀའ་བའི་རྩལ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་

བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་
 བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 ཡང་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་
 བོར་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཇིགས་
 མེད་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ག་ལས་
 འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་འདིར་བྱངས་དང་
 བཅས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཇིགས་
 མེད་ལས། བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། སྤྲུལ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏུ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་
 མེད་མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་རང་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱངས་དང་བཅས་རང་འགྲེལ་ཡིན་
 པ་བཀག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་
 མི་འབྲང་བར་དེ་བཤམ་མའི་འགྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བྱེད་པར་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བར་ག་
 ལས་འཇིགས་མེད་གྱི་བཤད་པ་བྱུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ན་དེ་རང་
 འགྲེལ་མ་ཡིན་པ་གོ་རུས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་
 སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་མེད་ལ། ཕྱི་མཐའ་མེད་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ མཉན་བྱ་ངེས་
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། ཉན་པ་པོ་སློ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྲུལ་པོ་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་གསུམ་འཛོམས་པའི་ཞིང་འདི་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་རུས་སོ་
 ཞེས་བསྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 གྱིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རིམ་ལྗོངས་ལ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ལེས་ན་གསལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཡང་ལེས་རབ་སྟོན་མ་
 ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་
 པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་
 འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་འདིར་གཟུགས་ཞེས་
 བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ལ།
 དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་། སྐྱིར་མེད་
 ཅེས་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྐྱིར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 མིན་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི་ཡིད་ལ་
 བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་པས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་དམ་སྐྱེམ་ན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ།
 འདིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཀུན་
 བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པས་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཆོས་ལྷུ་མ་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་བཤད་པས་ན།

དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་མིང་ཙམ་འདྲ་
 ཡང་དོན་ནི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཤོ། །དེའི་གཞན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེད་སྐབས་འདིར་
 ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོ་དཔེ་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 ལ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཡོད་པར་འདྲ་
 ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མ་འདྲ་བས། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་ལུགས་དེ་
 སྤྱོད་པས་སྤར་སྤངས་ནས་མིང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་བ་བསྟུ་བ་དང་། དབུས་མཐའ་
 བས་བཤད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བྱུངས་གསལ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་སློབ་དཔོན་འདིས་
 ཀུན་བཏགས་ནི་དགག་བྱ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་དེ་ཞེས་སྒྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དེ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་
 མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་སྤང་པོར་གཏོགས་པས། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། འདི་དག་ཀྱང་མདོ་དཔེ་དོན་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཡོད་པར་
 བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་
 དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡ་པོ་འབྲེན་པར་
 མཛད་ནས། གུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ལྡ་པོ་དེ་གང་གིས་
 ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛོག་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱེར་
 སྒྲིད་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲིགས་སྤར་སྒྲངས་ནས་དེས་གང་བྱངས་
 སུ་མཛད་ན། བསྐྱ་བ་དང་དབུས་མཐའ་བྱངས་སུ་མཛད་པ་ནི་སྤར་གོང་དུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ཡིན་ལ། བྱང་པར་སྐབས་འདིར་མིང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་།
 རྒྱ་མཚན་གུན་བཏགས་གྱི་གངགས་གཞིར་བཤད་པ་དང་། གུན་བཏགས་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་བྱབ་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་
 འབྱེར་སྒྲིད་པ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཙམ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་བཞེད་པས་མི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་
 གུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཙམ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་བཞེད་པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱེར་སྒྲིད་པའི་ལུགས་དང་།
 དེར་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་པ་དང་།
 སྒྲི་རྒྱ་མཚན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་པ་
 ཡན་ཆད་རྣལ་འབྱེར་སྒྲིད་པ་བསྒྲིགས་སྤར་སྒྲངས་པ་དེའི་བྱངས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གུན་
 བཏགས་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན། གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལྡ་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འཛིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་འདྲ་ཡང་། ལྷ་པོ་དེར་
 མི་གཏོགས་པ་ མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་སྐབས་འདིར་འཛིན་མི་རིགས་
 འིང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་དགོས་པས་ན།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་དེ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་དེ་འཛིན་པ་ན་དེ་ལྟར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དོས་མི་འཛིན་པར་དེ་འདྲའི་ཀུན་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་བཙལ་ནས་རྗེད་པའི་བཏགས་དོན་ནི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 ཅིང་། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་མི་འཛིན་
 པར་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛིན་པ་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དང་།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལ་འཆད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེའི་དེ་བོ་ཉིད་དང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐལ་རང་
 གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་ཚུལ་མང་བས་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་བྱུང་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་
 སོའི་སྐབས་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐབས་སུ་
 དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།
 ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་
 ལ་སྐྱལ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ་ཞེན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་
 འདྲ་བས་སྒྲོ་བྱས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྐྱལ་འབྲུལ་བ་

ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དགག་བྱ་ཅི་སྟེ་སྒྲུམ་
 ན་གྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་
 བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་བཞིན་
 སྒྲོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་དབུ་མ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་འདིའི་དོན་འཛོག་
 དགོས་པས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་
 གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་སྒྱིར་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་པར་འདོད་
 པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དེར་མ་གོ་བར་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོན་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོན་བསྟན་ཚུལ་ནི་ཀུན་བཏགས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་
 འབྱུངས་སྟོ་གོས་འབྱུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱུལ་འབྱེལ་བ་
 ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་ནས་བཟུང་བའི་སྟོ་འབྱུལ་བས་གཟུང་བ་
 ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་
 སྒྲོན་གཅིག་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱུལ་འབྱེལ་བ་ལ་སྐྱུལ་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ།
 བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སྒྲིང་པོར། ཀུན་བཏགས་དེ་འདོགས་བྱེད་མིན་གྱི། གྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་
 མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་
 མེད་དེ། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་ཏོ།
 དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དེ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྒྲུམ་དུ་

བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་མེད་པར་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རེ་ལ་པོས་ཐག་
 པ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་
 བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་ཚོར་བའོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་
 ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་
 སྐྱབ་རུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་
 དེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྐྱབ་བྱེད་གྲི་རིགས་པ་ཡང་དབུ་མ་པའི་རིགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིན་ཏེ། དེའི་
 རིགས་པ་ནི་རྩ་ཤེལ་ས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་
 པས་སོ། །མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པ། ཆོས་ཉིད་ལྷ་དན་འདས་དང་མཚུངས།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གང་ལྡོག་ན་
 དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ལྡོག་པ་སྟེ། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་
 ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ།
 ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་ལྡོག་པའམ། མེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། རྒྱ་མཚན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་བ་ཙམ་
 དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ཆང་ལ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཤིག་མ་འགགས་པ་ཙམ་མིན་ཅིང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སམ་སྤྱོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 འགགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་རྣམས་
 གྱིས་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱུང་བྱས་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོ་འཇམ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེན་
 མེད་ནམ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་སློ་བྱོས་འབྱུང་ལ།
 དེའི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་བཟོས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས་རིགས་
 པ་བཞིའི་དང་པོར་བཟོས་པའི་རིགས་པ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་
 བཟོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོས་ནས་རྒྱུན་དེས་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་བཟོས་ནས་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་འཇམ་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའོ། །འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འཐད་པས་བསྐྱབ་ཕུས་པ་ལ་ནི་
 བསྐྱབ་རྒྱུའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་གང་ཡང་རུང་བས་གཞོད་པ་མི་
 འབབ་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་ན་བསམ་གྱིས་
 མི་བྲུབ་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་སྐྱེ་རང་ག་བས་རྒྱ་
 འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་འཛོག་མཚམས་མི་རྟོག་ཅིང་
 ཏུ་ཅང་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་འང་

དགག་པར་མཛད། །ཅེས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་ས་བོན་
 ལས་མུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་ཆུ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་མེ་གུན་དུ་འབར་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་
 མཚན་གཉིས་པ་དྲིས་ཀྱང་དེ་ཁ་སྟོལ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་ལཤད་དུ་མེད་པ་དང་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟེན་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བཅས་
 བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟེན་བ་དེ་བུམ་པར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་ཏེ། ལྟོ་ལྟེན་བ་བུམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མིང་བཅས་
 བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་མིང་བཅས་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་
 བལྟས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བཅའི་དངོས་ཡུལ་དང་འདྲ་བས་བུམ་
 པ་དངོས་མིན་ལ། ལྟོ་ལྟེན་བ་བུམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་པ་ནི། བུམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་
 དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལགས་ལཤད་སྟེང་པོར། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟེན་བ་ལ་
 བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བཅས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་
 དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྟབས་མིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ལྟག་པ་དང་འོན་
 པ་ལ་སོགས་པ་བཅས་མེད་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ཤིང་། བ་ལང་
 ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བུ་མེས་རུས་བས་
 མིང་གི་བཅས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་འབྱེར་སྟོད་པ་དང་
 དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་ལཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་
 དང་བཅས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟེན་བ་དེ་ནི་ལྟོ་ལྟེན་བ་བུམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 དེའི་སྒྲུང་དོར་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ལྟོ་ལྟེན་བ་དེ་མིན་པས་སྐབས་འདིའི་དངོས་

བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་བུམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་།
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་འདྲ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། ། གནས་དུ་
 བ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པས་ནི་མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་གྱི་བདུན་དངོས་ཡུལ་ལྟ་ལྟོར་བ་དེ་
 ཉིད་ནི་དངོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བུམ་པར་འཛོག་ཐུབ་ན་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་
 དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་
 དགོས་ཀྱང་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་
 པས་དེ་གཉིས་འདྲ་ཞེས་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་
 རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་དང་རྟོག་པའི་སྤང་ངོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་དང་མིང་བདུན་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་
 ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་བདུན་བཞག་པའི་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་
 བས་འཛོག་དགོས་པས་དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ན་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྟོག་
 པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་
 གཉིས་འཛོག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཐ་
 སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པས་ན། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འཛོག་གི་
 དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་པས་དེ་ནི་མདོའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་
 བེ། ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་
 ཆོས་བདག་ལ་འཛོག་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནི་མིང་བདུན་བཞག་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་སྦྱ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་སྦྱེ་བ་

སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱེར་སྟོང་པ་བ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་
 དེ་ལྟར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ཀུན་
 བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་མཛད་པས་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་
 བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་བཀག་ནས་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཏུ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་
 བྱངས་སུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་སྟོན་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེས་ན་
 འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་
 དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་
 མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་
 དམ་པར་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། དེའི་ཆོ་
 ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི།
 ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བཅས་བཞག་
 པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཉོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་
 གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་
 མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་འབྱེར་སྟོང་པ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས།
 གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་

མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ བ་སྒྲད་དུ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བ་སྒྲད་དུ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡང་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་སུ་
འཛོགས་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་སྟོགས་ཙམ་འདྲ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པ་དང་ཆེས་མི་
འདྲའོ།། དེའི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་འཛོགས་ལུགས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་
ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ནི་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྤང་བའི་ཆོ་དེ་དང་ཚོགས་པ་
གཅིག་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པར་མེད་པས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པས།
དེ་ལ་སྤང་ཞིང་དེས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་རྣམ་མེད་དུ་མི་འཛིན་པར་རྣམ་ལྡན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་
འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ནི་རྒྱ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དེའི་
འབྲས་བུར་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་སྤྱི་བར་བཞེད་དོ། །དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་། མདོ་སྤྱི་པ་དང་སྟོགས་མཐུན་ཞིང་སྤྱི་དོན་བཞེད་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
པས་སྟོབ་དཔོན་འདི་ལ་མདོ་སྤྱི་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ།། འོན་ཀྱང་ས་བརྩ་
པའི་མདོ་ལས། །ཤེས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།། ཞེས་པ་དང་། ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རྩལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་
གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་སྤང་བས་ན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནིང་སྟེ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་པ་འདི་དང་འགལ་
 ལོ་ཞིན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་
 ལས་གཞན་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བྱི་དོན་འགོག་པའི་དོན་མིན་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་བྱི་རྩོལ་བདེན་པའི་དོན་ཉིད་
 ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཀྱང་སྒྲ་
 ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡང་ས་
 བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དང་འདྲའོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལཤད་སྤྲིང་པོར།
 ས་བཅུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སེམས་
 ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྒྲ་ལྟར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་བྱི་
 དོན་མེད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་བྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་
 དོན་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་དམིགས་སྐྱེན་གཟུགས་སོགས་ལས་
 སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་སྐྱེན་གཟུགས་དེ་
 ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་འདུས་པ་
 དང་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་འདུས་པ་ཙམ་དང་རགས་པ་ཡིན་པའི་རང་ལྷོག་
 ཙམ་ནི་ཇུས་སུ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ། གཞི་ལྷོག་དམག་དང་ནགས་ཚལ་
 སོགས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་ཕྱར་བ་སྤོགས་སུ་བྱས་ནས་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཇུས་སུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་ཇུས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲ་དགེའི་ཤེས་པ་
 ཡང་རྒྱ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་བྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འདིར་བྱི་དོན་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དབུ་མ་སྤྲིང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་

རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། བདག་ནི་པེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་
 ལས་གཞན་གྱི་པེས་པེ། བཅའ་མཉམ་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་། ཞེས་གསུངས། དེ་
 རོན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་
 མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་
 པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བར། ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་
 དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཉོན་
 ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྤྱི་རྣམ་དུ་སྤང་བ་ལས་
 གཞན་པེས་འཇོག་རྣམ་སྤྱིང་བའི་དོ་བོར་སྤང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་ཅིང་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལའད་སྤྱིང་པོར། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
 འདུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཇུས་སུ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་ཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་སྤྱ་
 རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་
 དེ་ནི་ཇུས་སུ་ཡོད་དོ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱ་གཅིག་
 དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དགོས་པས་སྤྱི་རྣམ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྤྱོའོ།
 སྤྱི་རྣམ་མེད་ན་མདོ་སྤེལ་ས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྟེན་ལ་སྤྱི་བར་
 གསུངས་པ་ལ་སྤྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་
 པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཟུལ་བ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་
 འགོགས་པ་དང་། སྤྱི་རྣམ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་དོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་

བྱེད།

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་
 པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སློབ་དཔེ་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
 གཙོ་བོར་ནི་འགལ་བྱེད་མིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་གཙོ་བོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་
 ངག་ཇི་ལྟ་བུས་འགོག་ན། མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ།
 དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་།
 སའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་བའདི་འདྲའི་རིགས་
 ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་
 གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 མགོ་སློམས་ཚུལ་ནི་མིག་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ལྟ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལྟ་ན་ན་བས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ཡང་དོན་དམ་
 པར་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 དགོས་ཡིང་། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་པོར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནས་མགོ་སློམས་
 ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་
 ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་འབྱུང་ཞེས་འཛིན་ན་ནི། ཡང་ན་ནི་དུ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བལྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ནི་མེ་ལ་ཡང་མི་བལྟོས་པར་འབྱུང་དགོས་
 ཞེས་མགོ་སློམས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་

བཤད་སྒྲིང་པོར། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
 བོར་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། དགག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་བྱང་ཙམ་མ་
 གཏོགས་པ་འགལ་སྒྲེད་མིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མེ་ལ་ཡང་
 མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་འདུས་
 བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ།
 གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི། སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་ཞིག་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་
 དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འདུས་པའི་ངོ་བོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་
 རབ་དང་ཐུས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་གཞན་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་
 པར་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་
 བལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་དགོས་པ་སོགས་མགོ་སློམས་ཀྱི་སློན་ས་གཙོ་བོར་གཞོད་བྱེད་
 སློན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པས་ནི་རིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་འཕྲག་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པས་ན་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་དགོས་པར་བཞེད་
 དོ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱང་ཆ་ཆ་ཙན་དང་གཅིག་ཏུ་བྱལ་
 སོགས་ཀྱི་སློན་ས་འགོག་པ་གཙོ་མི་ཆེ་བར་མགོ་སློམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་
 བརྟེན་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ལེགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པར་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུར་རྣམས་

ནི་ཐུག་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ།
 ཞེས་པ་ནས་མགོ་སྒྲིམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ། རོན་དམ་པར་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་
 བྱེ་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 རོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
 བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་རོན་ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 མཛད་པ་བཞིན་ཞི་བ་འཆོ་ཡང་། རོན་དམ་སྦྱར་ཚུལ་དང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡང་འདྲའོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་ལུགས་རྣམས། དེ་དང་
 མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། མཚན་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྤང་བར་བཀྲལ་བཞི་བ་འཆོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་དུ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

༩ བ་སྐད་དུ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བ་སྐད་དུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མ་ལས། དང་པོ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སྤྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བར་འདོད་ན་ཡང་འདམ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲགས་ནས་འབྲུད་བ་ལས། དང་པོ་ནས་མི་རེ་ག་པར་
 ཐག་སྤང་བ་བཟང་སྟེ། སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་བྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་བཤད་ལུགས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོར་རྣམས་རིག་པའི་གྲུབ་མཐར་ཐུགས་
 ཉེ་རྣམས་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པ་དང་། སྤྱི་དོན་བཀག་ནས་སྤྱི་ཡང་དབྱུ་མ་པའི་
 ཚུལ་ལུགས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛོགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི།
 དང་པོར་འདམ་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲགས་ནས་སྤྱིས་འབྲུད་བར་བྱེད་པ་དང་འབྲུ་བས་དེ་བས་དང་
 པོ་ནས་མི་རེ་ག་པར་དེས་མ་བསྒྲོས་པ་བཟང་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་ནས་རྣམས་རིག་པའི་
 ལུགས་དེ་མ་བཟུང་བར་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་བཟུང་ན་ལེགས་སྒྲམ་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲིད་པ་པའི་གྲུབ་མཐར་འདི་ཉིད་དབྱུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མ་གོ་བར་
 དོན་མེད་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད་
 པ་འག་འཁྱིལ་གིས་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཕྱག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རྣམས་དག་གི་
 ཅིང་རྣམས་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ལ། སྤྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་
 སུ་རྣམས་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱུང་། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་
 འཆད་པ་ན། དེ་ནི་དང་པོར་རྣམས་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱིས་དེ་བདེན་པ་
 འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོན་པ་ལེགས་ཉེ། ཞེས་པ་ནས་དབྱུ་མ་པ་ཁ་
 ཅིག་ག་དུ་ལ་བྱུ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མཛོན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་གྱི་དོན་དམིགས་ཕུག་སྟེ་བཤད་ན་
 འདི་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་ནང་མཚན་འགྲེལ་ཞིག་གིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་དེར་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་ལའང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་
 རྟོག་གི་རྟོག་པས་སྦྱིབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
 འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམ་ཁེགས་པ་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་རང་
 མཚན་བརྟུང་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་པས་ཀྱང་རང་མཚན་བརྟུང་མེད་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་
 བཟུང་སྟེ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམ་ཕྱིས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དེ་ཡང་
 དགག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་དེའི་སྟངས་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
 དོན་དེ་ལ་གསལ་སྤང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྐྱེད་དེ་ཆེན་པོར་ནམ་གྱུར་པ་ན་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་ངོར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བ་སྟེ་མེད་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟེ་དེ་ནི་སྟངས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤང་ངོ་
 དང་དེས་ངོ་གཉིས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ནི་དབུ་
 མ་པ་གཉིས་དང་ཡང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྦྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དང་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྦྱང་རུས་

བར་འདོད་པ་དང་དོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་འཆད་ཚུལ་
 འདིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་སྤྱི་དོན་འགོག་པ་དང་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་ཆོས་བདག་གི་དེ་བོར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་
 ཚུལ་དང་གཅིག་ཅར་དུ་འགོག་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་
 འབྱུང་སྤྱོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་ཅེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཞིང་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ཡང་དང་བོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བདེན་པ་
 འགོག་པ་ལས་ནི་དང་བོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་དུ་རུང་བ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 སྤྱིན་དབྱུང་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ནི་སྐབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་
 ལྟར་བསྟན་རུང་གི་གང་ཟག་དེ་ནི་དང་བོར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞུགས་ནས་སྤྱིས་
 དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནམ་འདོད་པ་ན་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་དབྱུང་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་འཇུག་པར་འཛིན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་སྤྱི་དོན་བདེན་པར་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་རྣམས་སུ་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲེལ་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིའི་ཁོག་འགྲེལ་ཚུལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་
 དོན་སྤྱར་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་དབྱུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 མཇུག་ཚུལ་དང་སྤྱར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱར་ན་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་དོན་བཀའ་ནས་
 ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིས་དེ་དོར་ནས་དབྱུང་པར་ཞུགས་པ་
 ན་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དང་སྤྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་
 བཀའ་སྟོན་དང་བོར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ལས་དང་བོ་ནས་བདེན་མེད་
 དུ་སྟོན་པ་ལེགས་པའི་དཔེར་འདམ་རྒྱུས་སྤྱགས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་སོགས་

གྱིས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་འོག་
 ལ་ལུགས་དང་ལུགས་གྱི་བསམ་དོན་དང་སྤྱར་ཏེ་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོང་བ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་
 ཉིད་དབུ་མ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མ་གོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་
 མེད་དམ་སྟུམ་ཞིང་། ཡང་གང་ཟག་བྱེ་བྱག་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྤྱར་ན་ཡང་སྐབས་
 དོན་ཡིན་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དབུ་མ་པ་ཁ་གཅིག་
 གཏུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ་
 ཞེས་སྤར་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་འཆད་ཚུལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་
 པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤར་ནས་གཅིག་ཆར་དུ་སྟོམ་པ་ཡང་མེད་སྟེ་མི་དགོས་ཞེས་དེ་
 ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོང་བ་པ་ཁ་གཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་
 བཤད་མོད་ཀྱང་སྤུ་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་ལ་འདམ་ཐབས་གྱིས་སྟགས་བའི་སྟོན་ཡོད་ཚུལ་
 སྤར་དང་འདྲ་བས། དེ་བས་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོམ་ན་ལེགས་ཞེས་རྣལ་འབྱེར་
 སྦྱོང་བ་པ་ཁ་གཅིག་འདོད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོང་བ་པའི་ལུགས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བཤད་སྟོལ་དེ་འདྲའི་རིགས་བྱང་མོད་ཀྱང་། གཞུང་དངོས་གཞིའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པ་
 ནི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཟུང་
 པར་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་རྣལ་འབྱེར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལེགས་པར་
 བྱེ་བར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 དམ་བཅས་པས་རྟོག་པ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་

དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལམ་ཅི་ཕྱིད་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་
 ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེད་པོ་ཟེ་
 དགག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཇི་སྐད་བཞེད་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྩུ་དང་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་
 ཡིན་པ། འདྲི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་
 གང་དག་གིས་རྩུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྩུ་ལ་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ།
 རྟོག་པ་ངན་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་བརྟག་
 པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྩུ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 དངོས་པོ་ཞེས་སྒྲུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་རྟོག་པ་
 དེ་སྐབས་འདིར་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ། འདྲི་རྩུ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་པོ་
 ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གསུང་པ་ལ་དགོངས་གཞིར་བྲངས་ཏེ་བདག་རྟག་པ་
 འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྩུ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་ཆོག་སྲུ་གྲུབ་པའི་ཟབ་
 པོ་བཀག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བྲངས་པ་ཡིན་ནོ། རྩུ་ལ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དག་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་
 སྲས་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་བཞེད་རྩུ་ལ་ནི་རྩུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཉི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མྱོང་བའམ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། ཞེས་དབུ་མ་སྟིང་པོའི་ལུང་དངས་ནས་ཕྱི་རོལ་

བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་
 རང་གི་བཞེད་པ་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མཛད་པ་དེ་ཡང་མདོ་
 གང་ལ་བརྟེན་ཞེན། དེ་ནི་རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཞེད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས། སྤྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱི་རོལ་
 སྤར་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པར་
 གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་གཞན་དུ་ལེན་མི་དགོས་པར་སྤྱི་བཞིན་པར་བཞག་
 ཆོག་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་
 ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །རྩལ་འདིར་བརྟེན་ནས་
 དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་
 གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩལ་འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་གྱིས་སྤོང་བ་སོགས་རྟོགས་སྤྱི་
 བའི་དོན་དང་། འདི་ལ་ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། །སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་གྱི་དོན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་།
 དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་དང་།
 གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ལ་སོགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་རྟོགས་ལ་
 སྤྱི་ལེ་མཐུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་བརྟོན་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྤྱིང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་རྩལ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་གཤེགས་
 གྱི་ལུང་སྤྱི་མ་འདིའི་དོན་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་

བར་རྒྱ་དུ་བཤད་ལ། ཆོག་པ་བཅད་སྒྲུ་མས་རྣམ་པར་རིག་པ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུ་
 མེད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲུ་མེད་བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དབུ་མ་རྒྱལ་ལས། རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་རྩ་
 ཞོན་ནས་སུ། རིག་པ་བའི་སྒྲུ་གསུངས་འདྲ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཐོབ། ཅས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
 རྒྱལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་གྱི་ལུགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྩི་མ་མེད་པའི་རིག་པ་པའི་ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིར་རོལ་དོན་གྱི་
 སྟོང་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར།
 ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིར་རོལ་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་འདི་གཉིས་གྱི་སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིར་མེད་པའི་རྒྱལ་འདི་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པའི་
 རྒྱལ་ནི་དབུ་མ་རྒྱལ་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། །འདི་ལ་སྒྲུབ་ཅི་ཡང་མེད།
 འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྒྲུབ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཁོ་ན་འོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ།
 དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲེལ་འགྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་དང་
 འགག་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་འགག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་
 དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་
 དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་
 འདིས་ནི་དྲི་མ་རྣམས་ལས་འབྲེལ་རུང་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་ཤེས་
 དང་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་རྣམ་པར་
 བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྤྱིང་
 བོར། ཞེས་པ་འདི་དངས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྐྱབས་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་
 འདི་རིག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་དང་བོས་སེམས་ཙམ་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་ལམ་དང་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་རྣམ་
 ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྦྱང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ། །རྣམ་ཤེས་སམ་ཕྱི་དོན་
 ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྦྱང་བས་
 ལོག་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ནི་འཆོ་ཡབ་
 སྤུས་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོ་
 སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་བོར་འདོད་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཐ་སྟོད་དུ་འཛོག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྤྱིང་བོར། ལུགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དངོས་བོར་འདོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བས་
 ཐ་སྟོད་དུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །རང་རིག་ཐ་སྟོད་དུ་འཛོག་ལ་
 ཀུན་གཞི་འཛོག་མི་འཛོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ལམ་དང་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་
 མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་འདིའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་
 འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིན། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང་།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
 དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་
 སྤངས་པ་ལྟར་གྱི་ལེན་ལུགས་དེ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྤྱོར་དགོས་པ་ནི།
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་གཏོགས་འདྲ་བས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བསྟན་པ་འདིས་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་གཞུང་བཅུགས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྡོད་དུ་སྐྱེ་
 འགག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱུར་འདེབས་སེལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་
 སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་བཤད་
 ཚུལ་གོང་ལྟར་དང་། མཁམས་པ་དབུ་མ་པའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མ་དྲོས་པས་ཁུས་པ་

ལས། ཁྲ་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། རྟེན་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་གྱུར་བས་ནི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་
 བས་ནི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དོན་དུ་འཆད་དོ། རྟེན་སྐྱེར་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་
 ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་ནི་ལྷགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། རྟེན་
 ན་གཞན་དབང་རྒྱུ་མ་ལྟར་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 འཇོག་དགོས་པས་ན་ལྷགས་འདིའི་རྒྱུ་མ་དང་རྒྱུ་མའི་དོན་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་འབྱུར་སྟོང་
 པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ། རྟེན་ཡང་འདིའི་རྒྱུ་མ་ལྟར་དང་བརྒྱན་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་གས་རྣམས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་།
 གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོང་ལྷགས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་ནི་རྒྱན་པ་དང་སྤང་བ་རྒྱུ་མ་ལྟར་
 གྱུབ་ཆད་ལ་ཡང་བཞག་ཆོག་པས་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མའི་དོན་
 འཇོག་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། རྟེན་བཞིན་དུ། ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་དེས་ལྷགས་འདིའི་སྟོང་འདོགས་ཀྱང་སེལ་ལོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེས་ན་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་མཚན་
 ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། རྟེན་
 དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པས་
 མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དོ་བོ་ཉིད་གཞན་

གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་
 པ་ནི། དེ་ཡང་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་
 པ་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་
 པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཀྱན་
 བཏགས་དང་། དེ་འབྲའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
 པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱར་འདེབས་སྟོང་བར་གྱིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་དང་འབྲ་
 བར་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་འབྲ་
 བས་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ནི་མི་འདྲ་ལོ། །དེ་ཡང་
 འདིར་ནི་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པས་
 ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་འཇོག་པའི་སྒྲོ་ནས་

གྲུང་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ནི་འཛོ་གཉིས་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་འདྲ་ནིང་། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་
 དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོར་དེ་རྣམས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་
 སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་འདི་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ག་འདྲ་བས་ཞེན་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛོག་པར་མཚུངས་སོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགོ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་
 པ་ནས། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་པས་གྲུང་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སྐྱར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གྲུང་སྐྱས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན། དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་
 སྐྱར་ནས་དགོངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་རྣམས་གྲུང་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
 གསུམ་གསུངས་པར་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་
 དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 འཛོག་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་དག་ཅོད་པར་བྱེད་ལ།
 དེའི་ལན་དུ་སྐྱབས་འདིར་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་
 རྣམས་གྲུང་བྱང་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཇི་
 བཞིན་པར་འཛོག་པ་ནི་མིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྐྱིར་མེད་པར་བསྟན་པ་སྐྱས་ཟིན་

དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་ན་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
 གྲུས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་
 པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྲེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་འགྲེལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་མ་གྲུས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་
 བོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་གྲུས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་ཆོས་བདག་
 གི་ནང་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་
 སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་
 ལས་གཞན་དགོངས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 སྐྱེ་བ་ཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་མི་ཞེན་
 ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་
 འཛིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འགག་སོགས་ནི་ཡེ་མེད་མིན་པ་དོན་དམ་པར་
 མེད་པ་ནི་སྐྱས་ཟེན་ལ་མ་སྐྱར་བར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་བས་ན་སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་ལས་

ལེན་དུ་མི་རུང་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ནི་འཛོག་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་
 པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་
 རྒྱུ་དོན་དུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་
 སྤང་བར་དེ་འདྲའི་འགལ་བ་སྤོང་རྒྱལ་དངོས་མ་བཤད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་
 དུ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་དང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། དེའི་འབྱེད་རྒྱལ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
 འབུམ་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་སོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་དང་དོན་དུ་
 འཛོག་རྒྱལ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱས་ཟིན་གཟུགས་མེད་པ་དེ་
 ཅུམ་གྱིས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ན་སྐྱས་ཟིན་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་
 པའི་དང་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དང་ལུགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་
 ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་
 ནོ། དེ་འདྲའི་སྦྱར་རྒྱལ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་ཡང་མི་
 འདྲའོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་འདིར་དགོངས་
 དོན་སྐྱས་ཟིན་གང་ལ་ཡང་སྦྱང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་།
 གཟུགས་སྦྱང་པའོ་སྦྱང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱང་ཉིད་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་བྱུང་བྱས་
 བས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དང་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ངེས་དོན་དུ་འཛོག་པའི་
 རྒྱལ་སྐབས་འདིར་མི་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཆོས་བདག་
 མེད་པའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པ་
 དངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་
 པ་དང་བདེན་པའི་བྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་

བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་
 གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་ནོ། །འདྲེན་ལུགས་ནི་མིག་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དོན་དམ་པར་མེད་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་
 སྤྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྦྱང་
 བོ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྤྱར་བ་མིན་པས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་སྤྱིར་
 གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་མིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདི་ཐ་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་མ་
 འདས་པས་ན་བྱང་དོན་དུ་བྱང་ལུགས་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མེད་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱང་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 པས་དགོངས་གཞི་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །
 དེའི་དབང་གིས་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་
 སྤྱར་བས་སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར་དེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལུགས་སྦྱང་བོར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱང་པར་སྤྱར་བ་རྣམས་སྤྱི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་ད་
 དང་སྤྱི་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལྟར་སྤྱི་འགག་
 སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་བཀག་ཀྱང་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་
 ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་འགོག་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་འདི་དག་གི་གོང་འོག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པས་ནི་རང་གི་མཚན་ནི་དེ་གྱིས་

གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དང་སྤྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པར་འཛིན་པ་འདི་
 ཡང་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་ལྟར་མིན་གྱི་བསྟན་དོན་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྤྱེ་དགོངས་འགྲེལ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དགག་བྱ་བ་དེན་དངོས་བཀག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྤྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གནད་
 ཀྱིས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་
 པའི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་དགག་བྱ་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱར་མ་སྤྱར་གཉིས་ལས་མ་སྤྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྤྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡང་མདོ་སྤྱེ་
 དགོངས་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་འབྲུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་ཡང་བཞེད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོར། འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་
 དང་སྤྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་འོ་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པའི་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་
 པར་འཛིན་པ་བཀག་གྱུར། ཞེས་པ་ནས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་གང་གི་དོན་ཡིན་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་དབྲུམ་སྤྱང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་རྒྱལ་པོ་
 བཀོད་པ་སོགས་ལས་སྤྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་
 སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་བཀག་

ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྐབས་འགར་འབྱུང་བ་ནི་
 གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་
 རྒྱ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་གཅིག་ཕུ་
 ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛེག་ཚུལ་
 དང་སློབ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་དང་ནི་འཛོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛེག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པ་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རུས་ཤིང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་
 གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ་ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།
 དེའི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷགས་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་དུ་མི་འཛེག་པར་མཁས་པ་དབུ་མ་བའི་
 ལྷགས་སུ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་ཚུལ་ནི་བུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་
 རབ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་པས་འདིའི་ཚུལ་ལ་སློ་དུ་མ་ནས་
 འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། མདོ་དེ་དག་ལས་
 གཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་
 པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་
 རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ནི་གཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༩ རིགས་པའི་འགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

བཞི་པ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་

རྩལ་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱེད་ས་བཟུང་རྩལ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་རྩལ་
 གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱེད་གཙོ་བོ་འཛིན་རྩལ་ནི་
 རྩལ་འབྱེད་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱེད་བ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདྲ་བས་འདིའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དེས་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱེད་སྤྱི་
 ལུགས་པར་མ་ཤར་བར་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཟེར་ལོས་ཙམ་ལས་གོ་བ་ཕྱོགས་
 འགོ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་དཀའ་བས་ན་ཐོག་མར་དགག་བྱེད་ས་འཛིན་པའི་རྩལ་ལ་འཇུག་
 དགོས་སོ། ། དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའི་གཞི་གོ། ། དམ་པ་
 ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྐྱབ་ནི་དེ་དོན་
 ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་འོ། ། ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏེ། ཡང་ན་དོན་དམ་པ་
 དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་
 དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་འོ། ། ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་
 བྱི་མའོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཛིན་རྩལ་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་
 སྤྱོས་པ་མེད་པ་འོ། ། གཉིས་པ་ནི་མའོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་ལ་འཛིན་རྩལ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་
 བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱེད་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནི། འབྱུང་བའི་དོ་བོ་

ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ་འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་
 དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་ལ་འཛོགས་པས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཡང་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་གཞག་པའི་མེད་དགག་ཉིད་དོན་དམ་བ་དེན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་ཆོད་མས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
 པས་དོན་ཞེས་བྱ་ལ་དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་ན་དམ་པ་དང་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། ། འཛོགས་ཚུལ་འདི་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བ་དེན་པའི་འཛོགས་ཚུལ་ལོ། ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དོན་དམ་བྱེད་ཚུལ་ནི་གཉིས་ལས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱང་ངོ་དང་ངོ་གཉིས་ཀར་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པས་ན་
 མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་འཛོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 རིགས་ཤེས་རྣམས་ནི་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་ཀྱང་སྤྱང་ངོར་
 གཉིས་སྤྱང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་ན་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འཛོགས་གོ། དེས་ན་དགག་བྱ་ངོས་བབྱང་ནས་
 ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་སྤྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་དོན་
 དམ་སྤྱི་མ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བ་དེན་པ་དངོས་གནས་
 པར་མ་བཞག་གོ། ཞིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་འཛོགས་ཚུལ་འདི་རྣམས་
 དབུ་མ་བ་དེན་གཉིས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསལ་བར་ངོས་བབྱང་བ་མི་
 སྤྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ལས། འདིའི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྤྱང་བར། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་

བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་
 བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལའང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 པས་དེའི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་འཛིག་པས་ན་འདིའི་དོན་
 དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པས་བྱས་པ་ནི་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་འཛིག་གོ། །དེ་ཡང་འདིའི་བརྒྱད་ཚུལ་ལ་རྗེས་དཔག་རྣམས་རྟོན་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས་འདིའི་
 བརྒྱད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་འམ་བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པའི་
 དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་སྟེ་གཟིགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལའང་སྒྲིང་བོར། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 དུ་བརྟགས་ནས་ལའང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་

དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇལ་བའི་སྒྲོས་གྲུབ་དགོས་ན་
 དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་
 སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ངོས་བཟུང་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་
 ཆོག་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་གྱི་མིང་
 ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་
 པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱ་ཐུན་མོང་དང་། དེ་ཡང་སྟོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་མའི་དཔེའི་
 སྟོང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་སྐྱུལ་གཞིའི་རྟེན་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མ་
 མཁན་ལ་སྐྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱང་ཚུལ་བཞིན་འཛིན་དགོས་
 པས་དེ་ནི་སྟོང་བར་བཀར་ན་ཤེས་སྤྲོ་བས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཡང་སྟོ་ལ་
 སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེ་མའི་སྤྲུགས་ཇུས་
 ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་བཞིན་གྱི་སྐྱུལ་གཞིའི་རྟེན་ཤིང་བུ་རྟ་
 གླུང་དངོས་གནས་པར་སྐྱང་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་ཙམ་དུ་མ་
 སོང་བར་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་སྐྱང་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱུ་མའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་རྒྱས་པ་དེ་ལམ་རིམ་སྒོ་འབྲེད་དུ་གསལ་
 ཞིང་། སྤྱུ་མའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་ལག་དུ་ཚུལ་གཞན་ནི་གོང་དུ་སོང་བྱིན་པ་རྣམས་དང་འབྲ་
 ལ་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བར་འཇོག་པ་ནི་མིན་པས། དེ་ཡང་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་
 དང་འབྲེན། །དེ་ནི་མིག་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
 རང་གི་གཞུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱུལ་གཞིའི་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་བ་དང་རྟ་
 སྒྲུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི་མིག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེར་སྤྲང་རྒྱ་མ་བུར་
 བསལེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་སྒོ་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་
 མ་བཞག་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་དུ་སྤྲང་བོར། འོན་
 སྐྱེ་བའི་འབྲུག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུག་པ་ཡིན་སྟེ་ན། དཔེར་ན་སྤྱུ་མའི་རྟ་
 སྒྲུང་དུ་སྤྱུལ་བའི་གཞི་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྤྲང་
 བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་དམ་པ་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་བཞེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། སྐབས་འདིར་ཐ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤྱུ་གུ་ས་བོན་
 ལས་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བར་སྤྲང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་སྒོ་ལ་
 སྤྲང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་པས་སྤྲང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་རང་ངོས་ནས་སྤྲང་བ་
 དང་དོན་སྤྲང་ནས་སྤྲང་བ་དང་གདགས་གཞིའི་སྤྲང་ནས་སྤྲང་བ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་
 སྤྱིར་དགོས་པས་ན་སྤྱུ་མའི་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་སྤྲང་བ་ཞེས་
 པའི་དཔེ་དོན་སྤྱིར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་

སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་
 པས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་དགོངས་རྣམས་སྟོག་ཞོད་
 མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ནས་གྲུབ་པ་ནི་
 སྐབས་འདིའི་ཆོས་བདག་སྤྱོད་མེད་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མེད་འཛོག་དགོས་ལ་དེ་ནི་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ན་
 སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྟོས་པས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་
 བཞག་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི་སྟོལ་
 སྤང་བའི་དབང་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གཉེག་མ་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོད་ཅིག་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་
 ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོར་བར་མཛད་ལ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་ནས་དངོས་པོའི་
 དོན་རྣམས་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་འཇ་
 སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་དགོངས་རྣམས་
 སྟོལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཅིག་ཡོད་
 པ་ལྟར་སྤང་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཉེ་བར་བཏགས་ཏེ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 ཡོད་པ་ཞེས་སྤྱར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་དགོངས་རྣམས་ཡང་དག་
 པར་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྩུན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས་དེའི་དོར་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་དང་། ཡང་གཏི་
 མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་པས།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་
 རྟོག་སྟོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འཛོག་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྤྱིང་བོར། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་ཡང་དག་པའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེའི་རྟོག་སྟོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་
 འབྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
 འཛོག་ཚུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྲིད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་
 སྤང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ངོ་བོའི་སྤྱིར། འདི་ལ་དབྱུད་པ་མི་འཇུག་གོ།
 རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་སྒོ་གནོད་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན་
 གདགས་གཞིའི་སྟངས་སྤང་ཞིང་། སྤང་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུགས་
 འདིའི་ཐ་སྲིད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་པས་ན། ཡོད་ན་ཐ་སྲིད་དུ་ཡོད་པས་
 བྱུང་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྲིད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ཆོ་རྒྱེད་པས་བྱུང་བ་
 དང་། ཡོད་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན། །པས་བྱུང་པ་ཡང་འཛོག་དགོས་པར་

འདྲའོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པ་འམ་མ་ཆོག་
 པར་དབྱེད་པར་མི་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐལ་ནས་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པའི་དོན་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྟེ་མེད་པར་སོང་བས་ན་ཆད་མས་གཞོད་ཅེས་པའི་
 དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྐད་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤང་ཚུལ་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་
 ཡིན་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐ་སྐད་འཇལ་བའི་
 སྒོའི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རུས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 འཛོག་རུས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་རུས་པ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་
 ཆད་མ་རྣམས་ཡིན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུས་ལ། ཡིད་གྱི་ཆད་མ་ལྟན་སྟེས་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་
 པོར། བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
 ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ནི་དེ་རང་ངོས་ནས་སམ་
 གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ནང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས་པས་ཆོས་གཞན་རྣམས་
 འཛོག་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་འདྲ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཐ་སྐད་ཤེས་པའི་སྒོའི་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་སྒོ་བ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་རུས་པ་ནི་མིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་

གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོས་དངོས་
 སུ་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོས་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་དང་དེ་
 འབྲེལ་སྟོལ་སྟངས་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་གང་ཡང་མིན་པས་འཛོག་ཚུལ་བྱུང་པར་
 བ་དོན་སྟེང་ནས་སྟངས་དང་རང་དོས་ནས་སྟངས་དང་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་སྟངས་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྟངས་ཚུལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དབྱུང་
 མཚམས་སྤྱ་བས་ལེགས་པར་དབྱུང་འཚལ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་
 ཡང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ལཤད་པའི་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བདེ་ཤེས་མི་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མིང་དོན་
 སྟོར་བའི་སྟོན་སྟེང་འཛིན་ཚུལ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཅོད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པའི་ཆོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡན་ཆད་
 དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་རྩ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར།
 འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྐྱད་
 པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས། རང་སྤྱིའི་བདག་མེད་ཆད་པའི་སྐབས་
 གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༩ དེ་མི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ། དེ་མི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། དབུ་མ་རྒྱ་ལས་ནི་ཡང་གཤེགས་
 དང་ཡབ་སྐུ་མངལ་བའི་མདོ་བྲུངས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་
 གྱིས་འགོག་དགོས་པ་དང་དབུ་མ་སྒྲུབ་པར་ནི་དེ་མི་གཟིགས་མའི་གཏན་ཆོགས་སོགས་
 གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལྟེན་སྟོན་འགོག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོན་
 འགོག་པའི་ཆོན་ཡང་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་འགལ་
 བླ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ལའདེ་ཅིང་། དེ་ཡང་པ་རོལ་པོར་
 འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་སྟོན་འགོག་པར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་དུ་མ་
 དང་ལྟན་པར་སྐྱབ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ཆ་དང་བཅས་ན་ཆ་ཆ་
 ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞོན་
 བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། ཆོག་ལས་
 སོར་མོས་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་
 པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་
 འགོག་པ་སོགས་རིགས་པའི་སྟོ་མང་ཞིང་ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང་སྐད་
 ཅིག་སྒྲིའི་ཆ་སྟེན་ནས་ཆ་མེད་འགོག་པ་དང་། རུལ་ཕྱ་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་
 བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བར་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཆ་མེད་འགོག་པ་སོགས་
 གཞོན་བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ཚུལ་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་དང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་སོགས་ལས་
 འགྱུར་བ་རྣམས་སྒྲངས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལའདེ་སྒྲིང་པོར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
 གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། །ཞེས་པ་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་

པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་
 བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་སྒྲིབ་དག་འགོད་ཚུལ་དང་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་
 བློ་སྦྱང་བྱུང་སྒྲུལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ནི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས།
 དང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་དོན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལས་ཆེས་སྤྱ་
 བའི་། ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལམ་འདིར་འཇུག་འཆོལ་ལོ། །

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་འགོག་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ།

དེ་ནི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཡང་སྒྲིབ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 མཚན་གྱི་མ་མེད་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་
 པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྤྲེལ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱེད་པར་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་
 ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་

བཤེད་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཙམ་འདྲ་བས་དེའི་སྒོ་
 བས་སྒྲིན་བཤེད་ནི་མ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་ཀྱང་ཐ་
 སྟོན་དུ་སྦྱིན་པ་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་འདོད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་པ་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
 སོགས་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་བཤད་དོ། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ནི་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་
 བཀྲལ་བ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ལ་དེའི་སྦྱིར་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་སྦྱན་མོང་བ་མིན་པར་
 རང་གི་ལུགས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་ངི་མ་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་
 ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་སྦྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཤེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྟུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་
 འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་
 མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་སྦྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་
 པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
 རོན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤེད་པར་མི་རུས་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་
 འདིར་གཞན་གྱི་ལུགས་དེ་བརྟུལ་ལན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་ཞུགས་ཏེ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་

ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་དེ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མངོན་པར་མི་
 ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཁས་པ་
 དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་
 པ་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་གསུམ་བལ་
 ཡང་སྒྱུར་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུགས་འདི་ནི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་
 མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་པ་གསུག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་འཛིག་ཚུལ་དེ་
 ནི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ན་དེ་ཡང་དབུ་མ་
 ཐམ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་
 འཛིག་ཅིང་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 སྟངས་ལ་འཛིག་པས་ན་དེ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་
 མི་ཤེས་པས་ཉམས་ཤིང་དེ་ཉམས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛིག་ཚུལ་ལས་ཀྱང་
 ཉམས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པའི་དངོས་སྒྲིབ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཚུལ་ལུགས་དང་འདྲ་ལ་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པས་
 དེའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་གང་དང་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་དེ་དག་དང་

གཏན་ནས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་ཅུ་བཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ལ་ལེགས་ལྟན་
 གྱིས་སློན་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་སློན་སློན་
 མ་བཅོད་ལ། ཞེས་པ་ནས་འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པའི།
 ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡང་འཛོག་མི་རིགས་
 ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ནས་འདུག་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་
 འདིར་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཅོད་ཚུལ་དུ་
 གསུངས་པ་འདི་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་
 འཛོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
 གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །དེའི་དཔེ་ཡང་འཛོག་རྟེན་ན་མ་མི་བུ་ལ་བལྟས་ཏེ་
 མ་དང་བུ་དེའི་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་རྒྱུང་མར་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་དཔེར་མཛད་དོ། དེ་
 ལྟར་བལྟས་སྟེ་འཛོག་གི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་སུ་འཛོག་
 ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་མིན་ནོ། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་

འཛོམས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེར་གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
མེད་པར་སྤྱོད་པ་མཛོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོན་པར་བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྤྱོད་པ་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར་གསུངས་སོ།

༥ དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱད་པ།

དེས་ན་འདིར་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་
མར་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའོས་འཛིན་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་འདྲུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་དགག་ལ་རག་མེད་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་
བཟུང་བར་གཞན་ལས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་
སྟེ་བཞེད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་
རག་ལས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་རང་རྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་བདག་སྤྱོད་དང་
གཞན་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི་བདག་སྤྱོད་མི་འཛིག་ཅིང་གཞན་
ལས་སྤྱོད་པ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ནི་མི་འགོག་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་
དགག་དགོས་ཀྱི་གཞན་སྤྱོད་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་མཛོན་སུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པས་ན་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་མཛོན་
སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་བསྟོན་པ་མི་རིགས་

པས་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
གདོན་མི་བྱ་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལ་བཟོད་
རིགས་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་པས་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་པེས་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་
སྟོང་པོར། གོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བཀག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་
བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་
མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་
དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་
ཡོད་ན་ཁྱེ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་
ཅེས་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་མེད་
པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བབྱང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ལ་ཀུན་
བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བབྱང་རྒྱལ་བསྟན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་
པའི་དོན་ལག་རྒྱལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་

བར་འཛོག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་འདིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་སྐབས་འདིར་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་གནས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་
 ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐར་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོན་
 ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་
 འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོག་དགོས་ཤིང་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་
 དགོས་ལ། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་ཅེས་པའི་དོན་སྟོ་ལ་སྤང་བ་ན་ཕུང་པོ་འདི་
 གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཕུང་པོའི་ནང་ཚན་ནམ་ཆ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་གང་ཟག་འཛོག་
 གམ་སྒྲམ་པའི་བཏགས་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་པ་ནི་མ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མ་དཔྱད་
 པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མ་གྲུས་པར་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཙམ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་མ་ཆོམ་པར་ཕུང་པོ་འམ་ཕུང་པོའི་ནང་ཚན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་
 བྱུང་ན་ནི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གང་ཟག་འཛོག་པར་ཡང་མི་རུས་པ་
 ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་
 གང་ཟག་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབྲུབ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འབྲུབ་པར་
 འཛོག་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་ལུགས་
 རྣམས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། འོན་ཅི་འབྲུའི་གཏུ་
 བཟུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སོག་མར་གྲུབ་
 མཐར་སྟེ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བུ་འདི་

མྱོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་
 འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཅའ་ཏེ།
 དོན་གཅིག་པའམ་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་
 ཟག་དེ། འཛིག་ས་བྱུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་ཕུས་ལ་མ་རྟེན་ན་
 འཛིག་མི་ཕུས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པར་འཛིག་པ་ན། རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅའ་བ་ན་དེས་རྟེན་པའི་དོན་མེད་ན་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཕུས་པས་དེ་
 ལས་ཕྱོག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྤེལ་
 པའི་ལུགས་ལ་དོན་བྱེད་ཕུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛིག་པ་དང་། མདོན་པའི་
 གཞུང་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་
 བུར་ལམ་དང་ཀྱང་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྩལ་དེ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་འོ།
 །དེ་ཡང་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཡང་མི་འཛིག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་འཛིག་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
 ལས། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་བརྟགས་ན་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་གྱུ་དང་། མགོ་ཡི་རྟེན་ཅན་
 བརྟེན་པ་པོ་སྤྲུག་ཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་འདི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་
 ལས་ནི་སྤྲུག་ཅན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་གྱའི་ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ལྟར་མགོ་
 དང་ལུས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་རྩལ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བཞག་ན་
 ཡོད་ཅིང་། བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་མེད་པས་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
 བརྟགས་པར་འཛིག་པ་ནི་འཛིག་རྩལ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་རྩལ་འདི་

རི་ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་པས། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་པའི་དཔེར་སྤྱོད་གཙན་
 གྱི་མགོ་དང་མཆི་གུའི་ལུས་གཉིས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སྤྱར་བའི་དཔེ་འདི་ཉིད་འཐད་པ་
 ཡིན་ལ་དེའི་འཐད་ཚུལ་ཡང་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་ན་དཔེ་དོན་གཉིས་
 མཚུངས་པས་དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་
 གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་མཁུག་ཏུ་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 བཏགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་འཛོག་ན་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེའི་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་པ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དཔེར་སྤྱོད་གཙན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་
 གུའི་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དཔེར་མི་རུང་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་
 དང་ས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་བཙལ་ན་ནི་རྟེན་
 དགོས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པར་བཞག་
 པ་དེས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་འཛོག་དགོས་ལ་དེ་
 ལྟར་འཛོག་ན་སྤྱོད་གཙན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་གུའི་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དཔེར་མི་
 རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་
 པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པའི་ཤྱོགས་སྤྱོད་པ་པོའི་
 ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པས་
 ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འཛོག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དང་འཛོག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 སོ། །ཉན་པ་པོའི་ངོར་གཞི་ཆོས་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་དེའི་དོན་ལ་བཏགས་པ་ན་

ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གུ་དང་སྤྱ་གཙན་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་གཞི་
 ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཚུད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་
 འཛིག་པའི་ལུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་དངོས་སྤྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཛིག་ཚུལ་འདི་ལས་གཤམ་ཏེ་སྤྱ་གཙན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་གུའི་
 ལུས་དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་དོན་གཞན་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་གུ་དང་སྤྱ་གཙན་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཐ་
 དད་མེད་པའི་དཔེ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་ཞེས་དངོས་
 སྤྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ནི་དཔེ་དོན་དེ་
 ལྟར་སྤྱར་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་
 པར་དཔྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་ལ་
 འགྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མང་པོ་མགོ་རྟེན་པ་ལས་མི་འདུག་པས་ན་ཆོག་
 གསལ་གྱི་གསུང་འདི་གར་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ་འདིའི་
 མགོ་འཇུག་བསྐྱིགས་ནས་གཟིགས་ན་གོ་སྤྱ་བར་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། འདིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྤྱ་གཙན་གྱི་མགོ་
 ཞེས་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་རྩར་
 གཞི་ཆོས་རུང་བ་བཞིན་དུ་སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱ་བ་མིན་པའི་
 ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྤྱད་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་
 སྤྱ་ལས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲུས་པ་ན་བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་གི་མགོ་དང་
 གང་གི་ལུས་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལ་བརྒྱལ་ལན་མཛད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེས་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་འཛིག་ཀྱང་རང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་

བཏགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་
 པ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱུང་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་བཞག་
 ཚོག་པའི་ཆོས་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་སྐྱ་གཙན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་གྲུའི་ལུས་ཞེས་
 པའི་གཞི་ཆོས་རུང་བའི་ཐ་དད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མ་དབྱུང་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཆོག་གསལ་ལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་
 པར་བདག་མེད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱ་གཙན་དང་མཆི་གྲུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་
 པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཚུལ་གང་ཟག་ཅེས་
 པའི་མིང་རྒྱུང་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་གང་ཟག་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ས་བཏགས་སའི་ཕུང་
 པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ལྔ་ཚུལ་ལ་དབྱུང་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གདགས་
 གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་སྒྲིར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་
 རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་སོ། །
 དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་
 གང་ཟག་ཡོད་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གཙན་དང་མཆི་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་དང་ལུས་ཀྱི་
 གཞི་ཆོས་ཐ་དད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེ་འདི་གྲུབ་པ་
 དོན་མེད་དེ་ཞེས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ལྟས་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་སེམས་ཞེས་བཅོད་པའི་ཆོན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་དེ་གང་
 ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟེན་ཅིང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཛོག་
 པ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་
 པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐབས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་

གཞི་མེད་ལ་མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དང་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་གྱི་དེ་
 ལྟར་ན་འདྲ་འདྲི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་
 བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སློབ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཐ་དང་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས་པའི་མཚན་མཚན་གྱི་རྣམ་བཞག་
 ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་འཛོགས་དགོས་ཀྱི་དཔྱད་ནས་འཛོགས་པ་མིན་པས་ཕན་ཚུན་བལྟས་ནས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། ས་དང་སྤྲོད་པ་སོགས་
 མཚན་མཚན་དུ་འཛོགས་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཕན་ཚུན་བལྟས་པའི་སློབ་སྤྲོད་དེ་
 དག་ཡོད་པར་འཛོགས་གོ །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་འཛོགས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཛོགས་དགོས་པ་ནི། ལུང་དེའི་
 མཐུག་ཉིད་དུ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་བར་ཁས་སྒྲངས་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ན་མ་དེས་ན། འདི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན།
 མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྤྲོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
 སྒྲངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་འཛོགས་དགོས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲོད་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་ལ།
 དེ་རྣམས་རང་ཉིད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཐད་པ་བཅུག་པ་ན་
 བཞག་ཏུ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་འཐད་པས་རྣམ་

བར་དབྱུང་པ་ན་མི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་འཐད་པ་ཡང་དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་པའི་འཐད་པ་ཡིན་
 པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འཐད་པ་དང་རིགས་པས་མ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ནི་དགོས་
 གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། དེས་ནི་སྤར་ལྟར་དབྱུང་ནས་རྒྱུད་པའི་
 དོན་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་འཐད་པས་
 བཞག་པས་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་
 བར་དབྱུང་ནས་འཛིན་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་
 གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་འཛིན་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་དབྱུང་པར་འཛིན་
 དགོས་པ་ཡིན་པས། དབྱུང་ནས་འཛིན་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དབྱུང་ནས་འཛིན་པ་དང་མ་དབྱུང་པར་
 འཛིན་པའི་མཚམས་དེ་ཉིད་གང་ཟེ། ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྟོན་ཅག་ཅེན། དེ་ཡང་
 གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གང་ཟག་གོ་ ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་འདིས་
 ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བྱ་འདི་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་མིང་རྒྱུད་གིས་བཏགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་དོན་
 དུ་འཛིན་པ་ནི་མ་དབྱུང་པའི་དོན་དང་དེ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་དེ་
 བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་གང་གས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་
 མེད་ལ་དཔྱེད་པ་ནི་དབྱུང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་མཐར་གང་ཟག་
 སོགས་འཛིན་པ་ནི་དབྱུང་ནས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤར་གང་གས་གཞིའི་
 སྟེང་ནས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱུང་ནས་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྤར་
 བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱུང་པ་མི་འཕྱག་གོ་ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་

ལྟར།

༩ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་དབྱུང་ནས་འཛོག་ཚུལ།

རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་པའི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 སྤྱིར་དབྱུང་ནས་འཛོག་པ་དང་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་པའི་མཚམས་ནི་ལཤད་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བླ་མ་
 པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་སོགས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་གང་བཏགས་པའི་
 གདགས་གཞིའི་སྤྱིར་ནས་གང་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་དེ་ཉིད་འི་ལྟར་སྤྱང་
 བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་
 ནས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་མ་དབྱུང་པར་བཞག་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐ་
 སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པའི་དོན་ལ་འི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་པའི་
 དོན་དེས་མ་ཆོག་པར་གཏུག་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་འི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་
 དམ་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་ཆེད་ན་ནི་སྤྱོད་གནོད་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཆེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆེད་ན་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་བདེན་གྲུབ་འཛོག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་ནི་ལུགས་
 འདིའི་གནད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་
 དབྱུང་བཅོད་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་འི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་པ་འདི་ལ་དབྱུང་པ་
 མི་འདུག་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབྱུང་བཅོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་མཚན་གྱིས་དབྱུང་པ་མི་
 འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ་མི་འདུག་
 ཅེས་པའི་དོན་མིན་པས་འདིའི་དབྱུང་ནས་འཛོག་མི་འཛོག་གི་མཚམས་འདི་ལ་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དོན་བྱེད་ནས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག། དེ་ལྟར་ཡང་ལུགས་ལཤད་

སྤྱིང་པོར། དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་
 བ་སྤྱིང་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་
 དབྱུང་དོན་ལ་མི་འཛོག་པ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབྱུང་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དབྱེད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དབྱུང་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དབྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་
 སྤྱིང་ལྟར་དབྱེད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པར་བཞེད་དོ། སྤྱིང་ལྟར་
 དབྱུང་པ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བདེ་དང་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ལན་མང་པོར་ལག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་
 ལྟར་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིའི་ཙམ་སྤྱིང་
 བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟོག་པ་གཙོད་དོ། དེ་ཡང་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་
 ཡང་མིན་པས་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་
 མིང་གི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་དེའི་དོན་འཛོག་པ་མིན་པས་མིང་
 ཙམ་དང་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་དོན་
 འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་དབྱུང་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་
 འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྱིང་པོར། མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤྱིང་ལྟར་ཐ་སྟོན་
 གྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པ་འམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་
 དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འདིར་མིང་གི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་སྒྲོམ་གང་བཞག་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་སྒྲོམ་དབང་གིས་མ་
 བཞག་པའི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

༩ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་སྒྲིང་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲོལ་
སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་དེའི་བྱད་པར།

དེས་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་ན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་
པས་བྱབ་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་
ནས་ཆེད་པས་བྱབ་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་བར་བཞེད་པ་འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་
གིས་བཞག་པ་རྣམས་དང་མིང་ཙམ་སྤྱོད་པས་འགྲོ་འདྲ་ཡང་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་
འདྲ་བ་ཡང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པས་བཞེབས་པ་འདིས་རང་ཤེས་སོ།། དེ་ཡང་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུད་བཏགས་
ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་ལ་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་ལས་
དེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་ཆང་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཐམས་
ཅད་ལ་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཅའ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ཤིག་ལྟར་
པས་ན་འཛོག་ཚུལ་དེ་རྣམས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་
འདོགས་པའི་སྒྲིང་དབང་གིས་འཛོག་མི་རུས་ཤིང་གཞི་མེད་པའི་སྒྲོལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི།
དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་སྒྲིང་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་ལ་གཞི་མེད་པའི་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་སོགས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
དང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་གཉིས་ཀྱིས་

བཞག་པའི་ཡུལ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། ཡུལ་ཙན་གྱི་སློ་གཉིས་ཀྱང་
 མི་འདྲ་ཞིང་། སློ་སྤྲུལ་མས་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་
 རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་། སློ་སྤྲུལ་མས་འཛོག་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱུ་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 འདི་དག་འབྱེད་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་གནས་འབྱེད་
 ས་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་གྱིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལམ་དུ་སྒྲིང་བོར། དབུ་མ་རང་རྒྱུ་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་སྒྲིའི་དབང་གིས་
 གཞུགས་ཚེར་ལ་སོགས་པ་འཛོག་མི་རུས་ལ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་འཛོག་རུས་པར་འདོད་པས་སྒྲིའི་
 དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སློལ་ཡང་བྱུང་པར་ཆེདོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་
 གསུང་རབ་ལས་ཀུན་རྫོབ་མིང་དང་བདུན་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་
 སྒྲས་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱུང་
 པས་མ་རྟེན་ཅེས་པའི་དབྱེད་ཚུལ་ཡང་བཏགས་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་
 པའི་དབྱེད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དབྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་ལྟ་བུ་འདིར་འོངས་སམ་མ་འོངས་གང་དུ་སྒྲེས་སམ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱུང་པ་དེ་དག་ནི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་སྒྲིལ་མ་ལ་སྤྲུང་བའི་དབྱུང་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྣམས་དང་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 འཐད་ལྡན་ནི་ཡོད་ལ་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་དབྱུང་པ་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་
 ལྡན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་མིང་
 གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ་ལྡན་སྒྲེས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐ་སྐད་ཀྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་
 དེས་མ་ཆོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་མི་འཛིན་གྱི་དེ་རྣམས་ཐ་
 སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་
 བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱན་ནས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སྟིང་པོར། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མ་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་
 སོགས་དབྱུང་པ་མང་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་བདག་གཉིས་གྲང་ཤེས་པར་
 བྱེད། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་བཟུང་བ་མིན་གྱིང་། དེས་ཇི་
 ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྟེན་
 དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་འཛིན་པའི་
 དོན་ལ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཆང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 འཛིན་པ་ལྟར་མ་དབྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་བདེན་གྲུབ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པའི་ཆོན་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་
 འགྲུག་ཡིན་གྱིང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ནས་
 འཛིན་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། འདི་ལྟར་
 གཟུང་བ་དེས་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱུང་ནས་བཟུང་བ་མིན་གྱིང་འདིས་བཟུང་བ་

ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུང་པ་
 ན་དཔྱད་བྱེད་གིས་རྟེན་དགོས་སོ། ། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་རྣམས་ནས་དཔྱད་ནས་
 འགོག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་
 ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་བབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དགག་བྱུལ་སྤྱ་རགས་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་
 གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ཚུལ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 དང་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འཛིན་ཏུ་
 ཆེའོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ལ་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་ས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
 ཡིན་གྱི། མེད་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་ལ་ནི་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་
 དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་
 སྟུག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གཉིས་གསུངས་འཛིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་ཡིན་
 གྱི། དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བྱེ་བར་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་
 ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །
 དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་
 བྱའི་བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཞིག་བྱུང་ན་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱའི་བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་འདོགས་བྱེད་གི་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དོ་བོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་
 དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་
 དགག་བྱའི་བདག་དེ་ཡང་ཕུང་སོགས་གི་ཆོས་རྣམས་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་ཆོས་གི་
 བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པས་
 བདག་མེད་གཉིས་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟོང་པོར། རག་མ་ལས་གི་དོ་བོ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་
 པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོད་ལུགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་དོ་བོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན། རང་སྡེ་བྱེ་བྱག་སྐྱབ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱབ་ནས་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཏགས་དོན་
 བཙལ་ནས་རྟེན་པར་འཛོག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པས། དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་དང་རྣལ་འབྱེད་སྟོད་
 པ་པའི་སྐབས་གི་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་དེ་
 ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བས་
 འགལ་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱེད་སྟོད་པ་པའི་ལུགས་གི་དོ་བོ་
 དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མིང་རྒྱང་
 བཏགས་ཡོང་ཙམ་དུ་འཛོག་པའི་བཏགས་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་གོང་དུ་རིམ་པར་
 ལཤད་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟོང་པོར།
 གལ་ཏེ་རང་སྡེ་བྱེ་བྱག་སྐྱབ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ཅེས་པ་ནས། འདི་

པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན།

གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་
 དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 བསྟན་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འཛོག་པའི་ལུགས་འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱུར་
 སྡོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྱི་མཐུན་འཛོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བཙམ་ལུན་འདས་
 ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྤྱོད་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 སྤྲིག་སྤྱོད་དང་མི་ལམ་དང་དབུ་བ་བཅོས་པ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལིང་གི་ཕུང་པོ་དག་
 བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མཁོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་
 འདི་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ང་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྩན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྤྱོད་མ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་མ་དང་འདྲ་
 སྟེ། སྤྱོད་མ་ཁམས་གྱིས་སྤྱོད་གཞིའི་རྟུ་ལིང་བྱ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་
 ཡང་རྟུ་རྒྱུ་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་ཡང་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིརི་སྤྱི་
 མའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤང་བ་སྤྱི་མ་ལྟ་
 བུའི་དཔེ་ལོན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ལ་འབྱོར་སྟོང་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱི་མའི་དཔེ་ལོན་
 ཚུལ་དང་ནི་མི་འདྲའོ།། སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་མ་ཞོར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མ་ལྟ་
 བུར་སྟོར་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་སྤང་བ་ནི་སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་
 སྟོར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་སྟོང་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་ཙམ་
 ལ་སྤྱི་མར་བྱས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱག་ཆ་དང་གཟུགས་
 བརྒྱན་དང་མི་ལམ་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེ་
 དོན་སྟོར་ཚུལ་མཚུངས་ཤིང་བྱ་བ་བཅོས་པ་དང་ཚུ་བུར་དང་ཚུ་ཤིང་དང་སྤྱི་གཟུ་དང་སྤྱི་
 མ་དང་ལྟ་ནི། མདོ་ལས། །གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་
 བུར་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལུང་པོ་ལྟ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་བརྟན་
 པའི་དཔེར་སྤྱར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྟོས་པ་
 ཡང་ཡིན་ཟུན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མེད་
 པས་ཇོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་དོན་ལ་བྱེད་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་
 མེད་པ་དང་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར།
 རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མ་བསྟན་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས་འདུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་
 བཅོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དྲུག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཐལ་
 འགྲུར་སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་
 ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་བསྐྱེམས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་སྒྲིབ་སྤྱོད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པར་སྐྱེམ་པ་ནི་མིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བའི་མགོ་རྩམ་པ་ཙམ་
 ཡང་མེད་པས་རྟོགས་པར་མི་སྐྱེམ་ཞེས། ལཤད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་བྱང་པར་རོ་
 དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཐེག་
 དམན་ལ་གྱི་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དང་།
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉན་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིར་འདྲ་བས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མེད་ལྟ་སྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་པ་ལ་
 གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་ལཤད་དོ། ། ཡོད་ལྟ་སྟོག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་
 གཙིགས་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྤྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་རན་ལས་འདས་པའོ། ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ནི་བརྟན་པ་སྤྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་
 མེད་ལྟ་སྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་པ་ལ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་འཇུག་མཚན་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་འདིར་མི་ལཤད་ཅེས་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་པ་ལ་མེད་ལྟ་སྟོག་པའི་རྒྱལ་ནི། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་
 པས་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་པ་འདིས་མེད་ལྟ་ཁས་སྤངས་བར་སོང་ལ། དེ་སྟོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་འཇུག་མཚན་ནི་རང་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཆོད་མས་
 དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་
 བཅའ་འགོག་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་པ་ལ་གྲགས་ཤིང་

གསལ་བས་འདིར་གསལ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡོད་ལྟ་ལྟོག་ག་པ་ཡང་
 བདེན་པ་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་དེ་
 ལས་དངོས་སུ་ལྟོག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས།
 དེ་ནི་སྟོང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་མི་སྟུབ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་
 དམ་པ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་
 བའི་སྟོང་ཉིད་འདི་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པས་ན་གཅིག་སྟེ་ཞེས་སྟོས་ལ་དེ་ནི་མི་སྟུབ་པའི་ཆོས་
 ཅན་དང་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ནི་རྩལ་པ་དང་སྟུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་སྦྱར་བའི་དབེ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་དུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་དུ་མ་བྱས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་
 དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་བསྟན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་།
 དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་
 སྒྲོན་སྟོང་ཡང་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ལན་མང་དུ་དང་བར་
 མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་བར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྟུབ་ཀྱི་དེ་སྐད་
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་སྟུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩ་ཤེ་
 ལས། བཙུམ་ལྟར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ལ་ན་ཡི།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་པར་མཛད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སང་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲིག་སྐྱེས་རྒྱུ་
 སྤེང་དུ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་བསྐྱབས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་
 དུ་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པར་མཛད་དོ།
 དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་། སྤྱི་བ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས།
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཆོས། ཉེས་ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་
 ལས་ཀྱང་། ལྷ་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་
 པ། ཉེ་ཆོ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་ནི་དུས་ནམ་ཀྱི་ཆོ་གསུང་
 ན་ཡང་མི་སྤྱི་བའི་བདེན་པ་ཉིག་གཅིག་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མའམ་ལྷག་ཟླ་ནི་
 རྩུབ་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་པའི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་ཀུན་རྩོམ་བདེན་པ་བརྩུན་པར་མི་འཛོག་
 པ་ནི་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་བསྐྱེད་
 པའི་བྱུངས་སུ་ལུང་འདི་རྒྱམས་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

༥ རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་པ་
 ནས་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་པའི་འཛོག་ཚུལ་ནི།
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྤེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྱི་བ་རྒྱལ་ཀྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ

ཐུབ་པའི་ཐུགས་སྙམ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་
 བདག་འདི་ཡུང་པོའི་ཐེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཡུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོ་ལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་
 གཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སྙམ་འཛིན་པས་ཡུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 ངས་དབང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་བོ་ལ་ལྟ་བུར་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐུགས་སྙམ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པའོ། །དེ་བཞག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཡུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཅོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་རང་སྤེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བའི་ཐུགས་
 སྙམ་མེད་པ་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤང་ཡང་རང་གི་
 གོ་ཚད་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་ནི་ཡུང་པོ་འདུས་བྱས་སྙམ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་
 རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་ལྟར་སྐྱད་རེ་
 རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་ཐུགས་སྙམ་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡོད་པས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བསྟོས་ནས་ངོ་བོ་བརྟན་པ། སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་
 པའི་ཚོད་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲིར་རྟག་པ་ཡིན་པར་མི་
 འཛིན་གྱང་སྒྲོ་ངོ་དེར་ཡུང་པོ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལྟར་གང་ཟག་སྐྱད་ཅིག་
 རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པར་རིགས་འདུའི་རྒྱན་བརྟན་པ་ཞིག་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡུང་
 པོ་འདུས་བྱས་སྙམ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ལོ་སྤྲུལ་ཞིང་། གལ་

ཉེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་
 དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་
 འཛིན་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་
 བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞིའི་བདག་འདིས་
 རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་ན་གཞིའི་བདག་དེ་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པར་ཡང་སོང་ཞིང་། འདིའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 ཐུས་ཙམ་མིན་པའི་རྒྱན་བརྟན་པ། ཕུང་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཕུང་པོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་
 དུ་མེད་པའི་རང་དབང་བའི་ཐུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ན་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡི་ཐེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དང་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་སོང་བའི་དཔེ་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་དང་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་མིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱང་
 ཚུལ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་བོ་དེ་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྗེ་
 བོར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་བོ་དང་ཁོལ་པོ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་བདག་
 ཅིག་འབྲེལ་གང་ཡང་ཡིན་མི་དགོས་པས་དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཕུང་
 པོ་དང་གང་ཟག་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་ཐ་སྐྱད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་སྤང་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 ཐུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། འཛིན་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་མ་བུ་པས་ཀྱང་འཐད་ལྡན་

དུ་བཞག་སྟེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཐུང་ཡོད་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་
 མེད་པས་ཐུང་ཡོད་འཛིན་ཚུལ་འདི་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པར་
 གནས་མའི་བྱ་བས་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་ཙམ་མིན་པར་དངོས་སྤྱུ་ཁས་བླངས་པ་
 ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ། མངོན་པ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ། འགྲེལ་བཤད་
 རྒྱལ་སྤུས་མ། རྟོག་གོ་འབར་བ་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་སྤངས་བཙུན་
 པ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་མཛོད་དེ་བསྟན་བཅོས་དོན་གསང་སྤང་བ་དང་དོན་གསང་ལྟ་
 བའི་མིག་འབྱེད་སོགས་ལས་གསལ་བར་མཛོད་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
 གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་
 འཛིན་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་། གོང་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུང་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་
 ཚུལ་ལ་ཕྱང་པོ་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་སྟེ་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གང་ཟག་གི་ཐུང་
 བཙུན་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཙུག་སྟེ་གང་ཟག་དེ་རྟག་པ་དང་
 གཅིག་བྱ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུང་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 མི་འཛིན་པས་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 ཐུང་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཆང་
 བའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཁེགས་
 པས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཙོད་ལ། གང་
 ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུང་ཡོད་དུ་
 གྲུབ་པ་བཀག་པས་ནི་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་གཙོད་ཅེས་པའི་དོན་
 ནོ། །འདི་ཡང་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་གོ་འབར་

འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྤྱོད་དོས་སུ་
 འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་སྤྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྲང་ཐ་སྐད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་ནི་
 བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་
 སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཆོ་རྒྱེད་པའི་བདག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ལུས་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 ཅེས་ཉེ་བར་འདོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར།
 ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོའི་འཛོག་
 ཚུལ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ངོས་འཛིན་ལུགས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་
 རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་སྤྱི་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མས་འཐད་པ་བཅུག་སྟེ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་དང་
 རང་དབང་བ་དང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་ཆོས་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡོད་པར་བབྱུང་བའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཡོད་པ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་
 སྒྲིམ་བུ་དེ་ནི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྩ་བ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་
 ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞིར་བབྱུང་ནས་དེ་འདྲི་སྒྲིམ་བུ་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་
 དང་ཡོད་པ་བབྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་སྤྱི་རྣམས་ཀྱན་བཏགས་པའི་ནང་གི་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཏགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་འཛིན་པ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པས་དེ་ལྟར་དབྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་གནས་སུ་གསོལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོར། གཞན་ཡང་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ཕྱང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་
 བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

༥ བདག་འཛིན་སྤྱི་རགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་གཞོད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ཡང་མི་རུས་སོ།།
 དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེད་འཕུག་པ་ལས། བྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཉོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
 འཕུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། སྤྱི་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྤིད་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གནས་
 བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འགྱུར་། གང་ཆོ་
 བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྤྱལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་མཛོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟོག་
 པར་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་དང་། སྤྱིས་པ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་
 རས་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་
 པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་གཏི་ཐུག་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་
 ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་ཆེན་དེ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་། གང་གི་ཆོ་
 ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་སྤོང་བའི་རྒྱུན་དང་མ་སྤྱད་པ་བར་མར་འདུག་པའི་སྐབས་ཤིག་
 བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་སྐྱུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བས་ན།
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དན་པ་འདི་མ་ལྟོག་སྤྱིན་ཉོན་
 མོངས་པའི་འཕྲང་ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་ཐར་བ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་
 རང་སྤྱི་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། དེ་
 ཡང་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་
 ཤིང་རྟར་བཞེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤིང་རྟར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛིན་པར་
 གསུངས་པའི་བཏགས་ཡོད་སྤྱི་མོའི་འཛིན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འཛིན་རྒྱ་ནི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ནི་རུང་བམ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་

ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱིང་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
 དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། ཅེས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་
 རྒྱས་པར་བཀག་པ་བཞིན་ཞེས་པར་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་གང་ཟག་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། །མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་རྣམས་ཡིན་གསུངས་པ།
 དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་འགོག་པར་མཛད་
 རོ། །ཡང་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་གྲིས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་
 དགོས་པས་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས། དག་སྦྱང་དང་
 བམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཁོན་ལ་ལྟའོ། ཞེས་
 བྱངས་སུ་བྱངས་རྣམས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་
 བཀག་རྣམས་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་པའི་དོན་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོན་འི་སྒྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལྟ་ཆར་
 བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་
 པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་
 གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་

བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་
 ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་།
 མདོ་གཞན་ལས་ནི་གཟུགས་བདག་མིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་
 འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་འཛིག་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིག་ཚུལ་ཡང་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། འདིས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་རེས་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བཟུང་
 བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ང་
 ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟ་སྟེས་
 ཀྱི་འཛིག་ལྟས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མི་འཛིན་
 གྱང་འཛིག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་
 མི་འདའ་བས་འགོག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་རིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ནི་བདག་གི་ཉི་བར་སྒྲུང་བྱ་དང་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་
 པས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྒྲུང་བྱ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅུ་ཤེས་ལས། །གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
 གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉི་བར་སྒྲུང་བའི་

རིམ་པ་ཀུན། །བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེན་སྟེག་བྱེད་ཤིང་ནི་བསྟེག་བྱ་ཡིན་པས་བསྟེག་བྱ་སྟེག་བྱེད་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་དང་ཉེ་བར་བླང་བུའི་རིམ་པ་མ་
 ལུས་པ་ཀུན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཅུ་ཤེ་
 ལས། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
 དང་བླང་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇོག་
 དགོས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་འཇོག་པས་ན་ཉེ་བར་བླང་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
 སྐྱད་འཐད་དོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་ངས་མཐོང་
 ཟེར་བ་དང་འདི་རྒྱུ་ལག་ན་བ་དང་སོས་པ་ལ་ང་ན་བ་དང་སོས་ཟེར་བའི་ཐ་སྐྱད་བསྟོན་
 མེད་བྱེད་པ་ལྟར་འཇོག་རིགས་སོ། །ཚུལ་དེས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དོན་མཐུན་དང་བསྟུན་ནས་འཇོག་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ད་བཏགས་
 ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅུལ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱ་མོའི་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་
 ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དུ་བཀྲལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་པ་ཤད་སྟིང་པོར། འོན་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་
 གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་
 དོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་
 དངོས་གཞིར་སྤང་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༩ ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཕྱི་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་
 རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐ་སྐད་ཀྱི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་བདེན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་འཐད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཆེ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྲན་མེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 བསྐྱུད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིན་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མཛོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་
 གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མཛོན་
 ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱུན་གྱིས་འཛིན་
 རྟེན་ལ་གཟིགས་ནས་སྐྱག་པའི་གནས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 སྐྱེ་འགག་དེ་དག་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱེ་འགག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
 གནས་པ་འཇམ་སྐྱེ་འཛིན་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འཇམ་མཉམ་པ་འཇམ་བྱུང་པར་ཅན།
 སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་སྐད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།

ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཡོད་མེད་དང་། མཆོག་
 དམན་བར་མ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་གསུངས་ཀྱི། དཔེས་པོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྐྱད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་འཇིག་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལས་ནི་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་སྐྱེ་བར་འཇིག་
 པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་མི་འཇིག་པར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་དགོས་པ་
 ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལུགས་སྟོན་གྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་དབང་གིས་ཕུང་
 པོ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་འཇིག་
 པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀྱང་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཇིག་ལ། ཕུང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ཆོགས་
 ཙམ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རྗེ་ཁོ་ལ་
 གྱི་དཔེ་འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་འཛིན་རྒྱུ་གྱི་དཔེར་བཟུང་དགོས་སོ་སྐྱེ་དུ་
 འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ཁས་ལེན་དེ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲུགས་མི་འབྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། དེའི་
 དབང་གིས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡང་སྤྲུལ་འདི་དང་
 འདྲའོ།

༥ བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་ཕ་བར་བྱེད་ཚུལ།

སྐབས་འདིར་ཉན་རང་འཕགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་
 བར་འཛིན་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟེ་ལྟར་ཡང་
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་
 ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡང་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
 གྲོལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་
 འཛིན་པའི་ཡོད་ལྟས་ནི་མཐོང་ཤིང་སུ་སྟེ་བའི་གོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་མེད་ལྟས་ནི་ངན་སོང་
 དུ་ལྟར་བས་སྲིད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་
 ནོ། །རྟེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྟོན་དུ་འཛིན་དགོས་ལ།
 ཞེས་པ་ནས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྟོབ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །རྟེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བ་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡང་། རིན་ཆེན་ཐོང་
 བ་ལས། རྟེ་བཞིན་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཛིན་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། འཛིན་
 པ་དེ་ནི་ཆོངས་པ་སྟེ། །ཆོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །ཡོད་པ་བཞི་བདེ་འགྱོར་འགྲོ།
 མེད་པ་བཞི་ངན་འགྱོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡང་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་
 རྟེན་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་

འཛིན་པའི་མྱོངས་པ་དེ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་འཛིན་ཏེན་འདི་སྒྲིག་རྒྱ་དང་
 འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་
 པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་
 བཀག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་གནས་
 མེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་མི་སྟེ་བ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་འཛོག་པ་སེམས་
 ཅུམ་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འཛོག་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་
 བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པ་གཅིག་བུའི་
 ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་
 པ་ལས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་སོ། །ཡུལ་
 ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ཡང་། སྲིད་པའི་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་གཉི་མུག་
 བདེན་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་དུ་མཐོང་ན་ནི་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེས་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཉི་
 མུག་དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྷོག་པ་ལ་
 བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་
 ལ་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ སྤྱི་པའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེས་ན་གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་སྤྱིར་སྤྱི་པའི་ས་བོན་མིན་ཀྱང་། སྤྱི་པའི་རྩ་བ་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ས་བོན་དང་འདྲ་བས་ན་དེར་བཞག་དོ། ། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྤྱི་བ་
 མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྤྱོད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་
 ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
 འཁོར་བ་ལྷོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤངས་སྤྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་
 འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
 འཁོར་བར་ལྷོག་པར་བཞག་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས།
 མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་
 བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་གོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་
 སྤྱི་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་སྤྱི་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེའི་
 དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་
 འཛིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་ཡང་

གསུངས་པས་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་སྤྱོད་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་ལམོར་བའི་རྩ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ལྟ་ལྟན་
 གྱིས་ཀྱང་ལམོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དམིགས་པའི་ངན་གཞན་རྒྱུ་གྱི་
 ང་མིན་གྱི་རང་རྒྱུ་གྱི་ང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལེགས་
 བཤད་སྒྲིང་པོར། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉིད་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་གཞན་གྱི་གང་
 ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་
 འཛིན་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་རྟོགས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱང་
 འགག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
 རྒྱུ་དང་རྒྱེན་ལས་སྒྱུས་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་
 པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྤྱེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྟོན་པས་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཉི་
 ཟུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཉི་ཟུག་
 བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཉི་
 ཟུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོན་བསྐྱད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་

ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ཆགས་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱར་བར་
 བྱེད་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་གཏི་མུག་བཅོམ་པས་
 དེའི་དབང་གིས་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་པས་གཏི་མུག་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 ཉོན་པའི་གཏམ་འདི་ཁོན་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལམ་དུ་སྦྱོང་བོར། དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་
 བ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་དང་ལགས་འབྱེད་པ་
 ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན།
 དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕུང་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ལ་སྟག་ཡིན་ནིང་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྦྱོས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
 བའི་ཡུལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 གཅོད་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྦྱོས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་
 སྟངས་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པ་ལུགས་འདིའི་སུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་སྦྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྟན་སྦྱོས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་
 འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་པས་ན་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་འཛོག་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དུ་སྦྱོང་བོར། འོ་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་ལྟན་སྦྱོས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་
 ལམ་དུ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུད་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལས་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་ཚུལ་
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་
 རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་
 གསར་དུ་ལེན་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་བད་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་
 མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་མེར་མེར་པོ་དང་ཏར་ཏར་པོ་དེའི་
 རྗེས་སུ་ཡན་ལག་འབྲུས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་ན། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱང་ལག་སོགས་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་འཛིན་
 རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་འབྱུང་བ་ཅིང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱིར་གྲུབ་པས་ན་སྐྱོད་སྤོང་
 རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པར་བཞག་གྱང་ཆོག་གམ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། །གང་ཕྱིར་འཛིན་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བྱ་འདི་
 བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་རྟེན་ལས་གྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་
 འཛིན་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་བྱ་བསྐྱེད་པ་
 དང་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་ཤིང་བཙུགས་པ་ན་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ། །བདག་གིས་
 བཙུགས་པ་སོ། །སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། །ཤིང་སྤྲོང་གིས་
 བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྤྲོང་བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་
 སོ་ཞེས་ཐ་སྐད་འདོགས་པས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་
 རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཛོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་གྲུབ་
 མཐས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོགས་ཀྱས་པ་ཡང་མིན་པས་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཐུ་རགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། འདི་དག་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཅོམ་དུ་མ་ཟད་དེ་
 བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
 པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱུང་། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཛོགས་ཚུལ་ཡང་རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཆེས་མི་འདུ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོགས་དགོས་ལ། དེའི་
 རོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོན་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གནས་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སེམས་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་
 བྱེད་པའི་གནས་ངན་ལོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལུས་དག་གི་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུལ་རྟེན་
 མཚོང་བ་དང་། རག་གིས་གཞན་ལ་རྒྱངས་མེའི་སྤྲུལ་རྟེན་གི་གནས་ངན་
 ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་དེ་འདྲའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྲོ་མོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོན་ལ་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མན་ཆད་ལ་ནི་གཏན་ནས་སྤངས་པ་མེད་
 ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལུགས་སྤྲོད་པོར། འདི་ལས་གསལ་བའི་ངོས་
 འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྒྲིང་དང་། ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ་། །
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད་
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་བ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གངས་
 སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བག་ཆགས་དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྲོད་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་
 པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རོ་བོའི་རྣམ་གངས་སྤྲོད་མུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་བ་དང་།
 རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཏེ་བཞིར་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱིབ་པ་སྤྲོང་བའི་
 ལམ་དངོས་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟགས་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་གང་ནས་སྤྲོང་
 བའི་ས་མཚམས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤྲོང་བའི་མགོ་རྩུམ་ཞིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
 སྤངས་པའི་བྱེད་པར་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་མ་ཚང་དང་། དུས་རིང་པོར་
 གོམས་མ་གོམས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་མ་
 གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལྟར་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིས་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་

ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སྐབས་འདིར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་རགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་རིམ་པ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བོར། ཤེས་སྒྲིབ་འདི་སྤོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་བྱུང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ ཕྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ། ཕྱི་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་པར་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དབྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སྡེ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། དེ་ཡང་དབྱེལ་པ་གཞན་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ཞི་འཇོ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་བ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེལ་པས་ཀྱང་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་འཛིན་ཀྱང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་བྱང་པར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་རྩལ་ཕྱ་

རབ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ལ་དེ་བས་གསུང་བའི་རྒྱལ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྲིད་ཆ་མེད་འགོག་དགོས་ཀྱང་སྲིད་སྲིད་དོན་འགོག་པ་ནི་མིན་ནོ།
 དེ་ཡང་སྲིད་ཆ་བཀག་ན་ལུང་དང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་ཅིང་ཁམས་
 གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྤྱི་གཙོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྟན་དང་
 མཐུན་པས་སྲིད་ཆ་འགོག་པ་མིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་ཆ་སྤངས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ལེགས་ལྟན་ལྟར་སྲིད་ཆ་མ་བཀག་ཅེས་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྤབས་
 འདིར་མདོ་དེ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འབྲེལ་བས་སྲིད་ཆ་བཀག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།
 དེའི་སྲིད་ས་བཅུ་པའི་མདོ་བྱང་དོན་ཡིན་པར་མི་འཛིག་པས་སྲིད་ཆ་བཀག་པ་མདོ་དེའི་
 དོན་ཡང་མིན་ལ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་པས་ན་སྲིད་
 དོན་བཀག་པ་མདོ་དེའི་དོན་མིན་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོར་
 ལུང་པོ་ལྟ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་ཅིང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། །གཅིག་ཡོང་
 གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའང་མིན། དེས་ན་འདི་ཡོད་
 འདི་མེད་ཅེས། །བཞེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཤེས་
 གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་སྲིད་ཆ་མེད་ཅེས་འཛིག་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལས་
 ཀྱང་བརྒྱལ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་ཉམས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དེ་ལྟར་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཐ་སྐྱད་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བས་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། འདི་དག་ནི་འཕགས་

པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱུ་པ་ལས། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་ལག་
 པ། རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འདོགས་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུ་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པ་ཡང་ལེགས་ལག་སྟོང་པོར། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མེན་
 རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་
 ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་
 པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཆོ་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོངས་པ་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་
 ཆོ། གཟུགས་འགགས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་འགགས་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་
 ལྷ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་རུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་
 པ་ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་སྤྱི་རྣམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་གཟུགས་
 སོགས་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་མི་སྤྲང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་
 ཤེས་པ་ལ་སྤྲང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགགས་ལ་དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་དོན་སྤྲ་
 ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཁྱད་སུམ་སུ་འདྲེན་པའི་རྩ་བ་ནི་སྤྱི་དོན་
 མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་
 སྤྲང་གི་སྤྱོས་པ་དེ་དག་འགགས་པ་དང་མེད་པར་སོང་བ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་ནས་སྤྱི་
 དོན་ཡོད་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

༩ ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་གྲང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 འཛོག་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་
 ཀུན་གཞི་མེད་གྲང་འདི་རུས་ཕྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་གྲང་།
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཀུན་གཞི་མེད་གྲང་ལས་སུ་ཕྱིའི་རུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་རུས་པར་མ་
 ཟད། ལས་དེ་བསགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་གྲང་ལས་འགགས་པ་ལས་གྲང་འབྲས་
 བུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་
 སྒྲ་བ་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་གྲང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཕྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་གྲང་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྟར་འཛོག་ཤེས་པ་ནི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་
 ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སེམས་ཙམ་པ་
 འགའ་ཞིག་ལྟར་ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ཡང་མིན་ཞིང་བྱེས་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་།
 ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་འཛོག་ལ། མདོ་སྒྲེ་བ་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱས་གྲུབ་དང་། རང་
 རྒྱུད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྲང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་འཛོག་པ་མིན་པས་འདིར་ནི་ལས་གང་བསགས་གྲང་ལས་དེས་དེའི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་
 ཅིང་། དེ་འབྲའི་ཞིག་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་རང་འབྲས་

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་མིང་རྒྱང་
 བཏགས་ཡོད་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་
 ལྷན་སྒྲིབ་འཛིན་གོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འཕུག་འགེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱང་རིང་དུ་
 སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་། རྒྱང་མི་
 ཟེ་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥ ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སོགས་དུས་གསུམ་ག་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
 གིས་སྟོང་ནས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་། བུམ་པ་འདས་པ་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དུས་ཡིན་པས་
 བུམ་པ་འདས་པ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། བུམ་པ་མ་འོངས་
 པ་ནི་བུམ་པ་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་
 བྱོགས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བུམ་པ་ད་ལྟར་བཞི་བུམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པའི་དུས་སུ་འཛོག་དགོས་པས་དང་། བུམ་པ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་ལ་བལྟོས་
 རས་གྲུབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་བུམ་པའི་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་
 འཛོག་པ་དང་། དེ་ཡང་བུམ་པ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་
 གསུམ་སྐྱར་བ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་རུས་སོ།
 དེ་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་པ་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་འདུས་བུས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་སྐབས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་

བྱི་བྱུང་པ་དང་། དངོས་མེད་པའི་བྱུང་པ་ཞིག་པར་འཛོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱུང་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའོ། ཞེས་པ་ནས།
 ཕྱིར་རྩོམ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་བྱུངས་ཆོག་གསལ་
 དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོགས་
 ཚུལ་ཡང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ལྟོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་འཛོགས་ཤེས་པས་དེ་
 ཡང་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་
 བལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་། རང་དུས་ལ་བལྟོས་ཏེ་དུས་བར་བཞག་པ་ནི་བལྟོས་ས་
 བལྟོས་འཛོགས་གིས་འཛོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་
 འཛོགས་མི་རུང་བ་ཡང་དེས་ཤེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་འཛོགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 དབྱས་མཐའ་ལས། འོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི། རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད། འདེམ་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་རྣམ་རིག་རྣམས་སྤྱང་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་
 གྱིས་དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པས། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་མེད་
 ན་དེ་དག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་མེད་ན་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་ཤེས་
 བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛོགས་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་མེད་ན་དེ་སྤྱང་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་

གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟོས་གྲུབ་སྤྱོད་མེད་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་
 འགོག་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུས་མཐའི་གཞུང་འདི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དོན་མེད་དེ། ཀུན་
 གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྤོན་པ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དོན་འགོག་
 ཚུལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རྩལ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་སྤྱོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནས་འགྱུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 པས། འདི་དང་ཐམ་འགྲུལ་བའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་མེད་བྱེད་པར་རྣམས་མ་
 འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།

༥ རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེའི་སྤྱིར་སྐབས་འདིར་རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི།
 དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། དྲན་པ་
 འདི་གཞན་དུ་ཡོད་མིན་པ། དེ་སྤྱིར་དུ་ཡིས་མཐོང་སྒྲུབ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 ཡང་འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྤྱོད་འཇིག་
 ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེས་རང་གི་ཡུལ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིས་ཡུལ་
 ཅན་དྲན་པའི་དྲན་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྤྱིར་རང་གིས་ཡུལ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིས་དྲན་པ་ན་སྤྱིར་ངས་མཐོང་སྒྲུབ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་
 འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་
 པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར། རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྤྱོད་པ་

འགལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་
 བྱི་དྲན་བ་སྐྱེ་བའི་དྲན་ཚུལ་བྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུ་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་
 གོ། དེ་ཡང་སྤར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་
 བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་དྲན་པས་དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྟོ་འཛིན་རང་གིས་རང་
 མ་སྟོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་སྤུ་མ་རང་རིག་གོ་སྐྱམ་པའོ། འདི་ནི་རང་རིག་གི་
 དབང་གི་མ་བྱུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་
 གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྐྱམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ།
 དེ་ལ་སྤར་གྱི་སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དྲན་པས་མ་
 སྟོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ངེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྟོང་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་
 གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་པས་
 སྟོང་བ་ཉེར་སྐྱམ་གྱིས་དྲན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་
 རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྟོང་བ་དེ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་
 གཉིས་སུ་ངས་པར་འཛིན་ཅིང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་
 མཚོན་ན་སྤར་ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཙན་དྲན་པ་ན་སྤར་གྱི་སྟོ་འཛིན་དེ་ལ་རང་
 སྟོང་ཡོད་པ་བསྐྱབ་ཏེ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཅེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཡང་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་ཡུལ་སྟོན་པོ། མཐོང་བ་
 དྲན་པ་ན་སྟོན་པོ་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཏེ་སྟོང་བ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་
 སྟོང་གཉིས་སུ་ངས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་
 སྟོགས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལོ། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྤྱིར་སྟོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བའི་རང་
 སྟོང་ནི་ཡོད་མི་དགོས་སོ། དེ་ཡང་མར་མའི་གསལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། མར་མེ

རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེའི་གསལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་མཚུངས་སོ། ། འོ་ན་མར་མེའི་གསལ་བ་ཡོད་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་མར་མེ་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་མུན་ནང་གི་
 གཟུགས་གསལ་བའི་དབང་ཁོ་ནས་དེའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་དེས་འགྲུབ་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་གསལ་བའི་
 དབང་ཁོ་ནས་ཡུལ་ཙན་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་
 རང་སྤྱོད་བ་དང་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་དང་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བ་སོགས་ལུགས་
 འདིར་འཛིན་མི་རིགས་སོ། ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱིས་
 གཞན་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྐད་འཐད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྤྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་
 གྱིས་སྤྱོད་བའི་གཞན་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་གྲུབ་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་འགྲུལ་པ་ལས།
 དྲན་འགྲུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུས་
 སྤར་ཡུལ་སྤོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེའི་དུས་སུ་སྤོན་པོ་སྤྱོད་གི་སྤོན་པོ་དྲན་
 པའི་དྲན་ཤེས་ནི་སྤྱེས་མ་ཟིན་ལ་སྤྱིས་སྤོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ནམ་སྤྱེས་པ་ན་སྤར་
 ངས་སྤོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྤྱེས་པ་སྤྱེ་བཞི་སྤྱོད་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་
 དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྤྱེས་པའི་དྲན་པ་སྤྱེ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་སྤར་སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིས་གྱི་སྔོ་
 འཛིན་དྲན་པས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་
 བཞིན་ནས་སྤར་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་མིན་གྱི་སྤར་སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་
 དང་བཅད་པའི་དབང་ཁོ་ན་ལ་བསྟོས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ངེད་
 གྱི་ལྟར་ན་སྤྱོད་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ་ཞེས་

སའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཅ་བ་ནི་ལྟོས་གྲུབ་པ་ལོ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རང་
 རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་
 རས་བཤད་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང་ལྟོས་གྲུབ་པ་ལོ་སྐྱབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཅ་བ་དང་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཅ་བ་
 འདིར་གསལ་བ་བཞིན་མཐའ་ཚད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩོད་
 བརྒྱུག་ལས། །གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམ་ལ་མ་བལྟོས་པར།
 བྱོད་གྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་
 ཡང་རང་གི་གསལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རང་རིག་ཚད་མ་འཛོག་དགོས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་མ་
 བལྟོས་པའི་ཚད་མ་བྱོད་གྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་འདིར་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པས་དེ་ནི་མི་རིགས་སེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར། དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱིས་ལྟར་ཇུས་ཐ་
 དད་དུ་གྲུབ་ན་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་འཛོན་གྱི་ཤེས་པས་སྤོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་ངས་སྤྱར་སྤོན་པོ་མཐོང་དེ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་དེས་སྤྱོད་འཛོན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

རྩེ རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱསྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ།
 །རྩོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་། །

གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལ།
 རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས་དང་།
 རང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་

ལོག་ དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐམ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཚུལ། འདི་
 ལ་ཐམ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐམ་འགྱུར་པའི་ཕྱོགས་
 གསལ་བར་མཛད་ནས་ཐམ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་འདོད་ཚུལ་གྱི་སློན་སྒྲིལ་
 གསལ་ཁ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་
 མཛད་གོང་དུ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སློན་
 བཅོམ་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ཐམ་རང་གང་འཐད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བར་རང་
 རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སློན་བཅོམ་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ལ་སློན་དེ་དག་འཇུག་པའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་དང་
 སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཉིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་འགོག་བའི་དགག་བྱུལ་
 བྱུང་པར་མེད་པ་འོས་མེད་མཛད་དོ། དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་རྒྱུས་འདུག་པས་ཤེས་རབ་སློན་མར་
 སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཀག་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྷན་ལ་
 སློན་བཅོམ་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྤང་ཞིང་། ཞི་བ་འཆོ་
 དཔོན་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སློང་སློང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་
 ཡང་མ་མཛད་དོ། ཞེས་ལེགས་བཤད་སློང་པོར་གསལ་བ་བཞིན། རྗེ་བཙུན་པའི་སྤྱི་
 དོན་དུ་ཡང་གསལ་བས་ན། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ལ་
 རང་རྒྱུད་འཐད་མི་འཐད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་མི་འགོག་གི་གསལ་ཁ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་ནས། དངོས་སུ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་དང་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཐམ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སྒྲིལ་

བྱེ་བར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་ གསུང་རབ་གྱི་དོན་འདི་
 ལྟར་འབྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་འཁོར་ཏུ་གནས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བས་རང་
 རྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་ཡང་མ་མཛད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་གཉིས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་འགོག་པར་མཛད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 དགག་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རང་རྒྱུད་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་འཁོར་ཏུ་སྤྱོད་པར་བཞེད་པར་མཚུངས་སོ། འདི་ལ་སྤྱོགས་སྤྱོད་
 པོ་གཞན་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་འཛོག་མི་འཛོག་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པའི་བརྗེ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གི་
 ལུགས་དེ་ནི་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་ དེ་ལ་
 སྤྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་བཀག་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། རང་གིས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་
 པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་སྤྱིད་པས་སོ། །ཞེས་པ་
 ནས། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་པ་རོལ་པོས་ཁས་
 གཏུངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་གྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་འགོག་ལ་བདེན་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་
 བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་ལུགས་འདི་རྣམས་འདིར་

བཀའ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ལས་ཟུར་དུ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་མ་གྲས་སོ། ། རྟོག་པ་
གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་པ་མང་པོ་བསྐྱབ་
བྱ་གཅིག་མི་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡུ་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལུགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བྱ་བ་སྟོས་བྱ་བ་ངོས་མ་
ཟིན་པར་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མང་པོས་འཕུལ་བ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་འདོད་ཚུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འདོད་ཚུལ་ལ་སྟེར་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁ་ཅིག་སོགས་སྟོགས་
སྟེ་སྐྱབ་པོ་གོང་གི་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་ སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འདོད་རྒྱུ་
མེད་པར་སྤྱི་བྱ་བ་སྟོས་བྱ་བ་ལ་སྟེར་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱུང་བཟོད་ངོས་
བཟུང་ལུགས་ཚུལ་ལྟན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐ་སྐྱད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀའ་ནས་མ་
བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་དོན་འཛིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ངོར་
འཛིན་ཅིང་རང་ལུགས་ལ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་སྟོགས་སྟེ་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་
དབྱིས་ཕྱིན་པར་འགོག་ཚུལ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

༥ རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེད་པ།

གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
མེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྐྱབ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཛོགས། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐོབ་ཉེད་ཡང་མི་བཞེད་པས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ན་ཡང་སྤྱད་མ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་
 བཀག་ནས་སློན་དེ་པ་ལོ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་
 ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་
 རྣམ་པར་དབྱུད་པ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་
 བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སློན་དེ་འཇུག་ལ། སྐྱེ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་ལ་
 སློན་དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཕྱོགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་པོ་གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་སྤྱད་མ་སྤྱད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པའམ་སློན་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགྱུར་ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པར་དབྱུད་ནས་འཛོགས་པས་སྤྱད་
 མ་སྤྱད་ཀྱི་སློན་དེ་དག་འཇུག་ལ། སྐྱེ་མ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པར་འཛོགས་ཅིང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་སློན་དེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་པ་ལོ་པོ་ས་
 དེ་འབྲེལ་སློན་མེད་ཚུལ་སྟུན་འབྱེན་དང་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་འཛོགས་ལ། དེ་འགོག་
 པའི་ལན་དུ་འཇུག་པ་ལས། སྟུན་འབྱེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤྱད་སྟུན་ནི་འབྱེན་བྱེད་
 དམ། །འོན་ཏེ་སྤྱད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་
 ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་
 འགྱུར་པ་འདི་ནི་སྤྱད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྟུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་
 སྤྱད་མ་སྤྱད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སློན་བསྟན་པ་འདི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟུན་འབྱེན་

བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་སྤང་མ་སྤང་གི་སྤྱོད་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 གྱི། སུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 བ་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་དེ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེའི་
 སྤྱིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས། རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ། སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱུང་ནས་དྲིས་པ་
 ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཅི་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་དམ་ལེ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་གྱི་གཉིས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
 བློ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་རབ་
 འབྱོར་གཉིས་གྱིས་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་འཐོབ་མི་འཐོབ་གྱི་བརྟགས་དོན་
 བཙལ་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པ་གང་ཡང་མི་འདོད་
 ཅེས་ལན་འདེབས་པར་མཛོན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོན་ཅི་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་
 པ་མེད་དམ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་གྱི་དོན་དམ་པར་བློ་མི་མེད་དོ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། འདིར་ངེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་མ་བརྟགས་པར་འཛིན་རྟོག་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་དག་
 ཀྱང་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པར་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་སུན་འབྱེན་པས་སུན་
 དབྱུང་བ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་

གྲིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྲིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྲིས་
 སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཀག་པ་འདིན་རང་
 མཚན་གྲིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱིར་མ་བརྟགས་མ་
 དབྱུང་པར་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་མ་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་གྲང་འཐད་པར་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སུན་
 དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་གཉིས་གྲང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་སུན་དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤང་མ་སྤང་གྱི་དབྱུང་པ་བྱེད་པ་ནི་བཏགས་དོན་
 ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་སུན་འབྲིན་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་
 འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་འཐད་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་
 འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་གྲིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར། སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲིན་ཐམས་
 ཅད་གྲང་གནས་བརྟན་གཉིས་གྲིས་བྲིས་ལན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།
 ཞེས་པ་ནས། ཚུད་རྒྱུག་རང་འགྲེལ་ལས་གྲང་རང་བཞིན་མེད་གྲང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་
 པ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་
 གྲིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སུན་བྲིན་བྱ་འབྲིན་བྱེད་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་། གང་
 ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་པ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གྲིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་

འཇལ་བ་སོགས་པན་རྩོམ་སྟེ་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲི་སྟེ་སྟེ་
 གྲུ་གྲི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འཛིན་པ་ཡང་མང་ངོ་།། དེའི་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་
 འདིར་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སྟོན་བཅོལ་པ་ཡང་མི་རིགས་སེའོས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད།
 ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱིར་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་གྱི་སྟོན་སྟོན་ཡོད་མེད་སྟུབ་བྱེད་གྱི་
 ཤེས་བྱེད་ལ་འདྲན་པ་ནི་མ་བཟགས་པའི་དོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། རྩོད་རྒྱུ་གི་ལུང་དེ་
 གཉིས་གྱི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མཆོག་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ན་ནི་སྟོན་ཡོད་ལ། དེ་མ་བཞག་ན་སྟོན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ལ་ཡང་འཇུག་པར། གང་ལ་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི།
 ཞེས་པའི་སྟོགས་ཡོད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
 སྟོགས་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
 པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དམ་བཅའ་དང་སྟོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་།
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྟོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་
 རིང་པོ་ལའང་། །ཁྲུག་ཀ་བཅོལ་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་ལ་ཡོད་མེད་དུ་བྱེད་པའི་སྟོགས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་ལ་ཡོད་བ་མིན་པས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཁྲུག་ཀ་བཅོལ་ཀྱང་བཅོལ་མི་རུས་སོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བཟགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་

ལུ་སྐྱ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱེན་པ་དང་ལན་
 སྐྱ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་ཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུད་འཛོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་
 ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་སུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་གྲུག་ཀ་
 འཛོལ་བ་འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་ཆེད་དོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་དབྱུང་པར་འཛོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཐོབ་ཅེས་
 དབྱུང་ནས་སུན་འབྱེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དབྱུང་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་
 གྲུག་ཀས་རྣམ་ཡང་སྒྲགས་མི་ཆེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་མ་དབྱུང་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱངས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་ཅེས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་
 བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཛོགས་མི་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། བརྟེན་ཤིང་དབྱུང་ནས་འཛོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པ་དང་། སུན་དབྱུང་བྱ་འབྱེན་བྱེད་སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་གང་གི་སྒྲོན་སྒྲུང་སུན་
 འབྱེན་པར་མི་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུང་རང་རྒྱུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་
 གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་མེད་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟིང་པོར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ་ལྷུང་དེ་རྣམས་བླངས་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་མེད་
 པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་

ལྷར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་སྐྱབ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོགས་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེས་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་
 རུང་ཞིང་། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་པ་རྩལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ཚུལ་
 དང་། སྟོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྟོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་
 འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོར་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་
 ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྟེ་
 ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་བྱུང་པར་ལ་སྟོར་ན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་བདག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་པས་ན། རང་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱར་མི་དགོས་སོ། །
 ཞེས་འགོག་ཅིང་། གཞན་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་
 ཡིན་ན་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་
 འགོག་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་བྱུང་པར་མ་སྐྱར་བར་བཀག་ན་ལེགས་
 སོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་མཛད་ལ། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་བདག་སྟེ་འདོད་པ་ནི་
 འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་པས། དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྟོར་བ་ཡང་མི་རིགས་པས་
 བ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་དེ་ལ་རང་ག་ཞན་གང་
 ལ་བསྟོས་པའི་དོན་དང་དགོས་པ། གང་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པོར། གཤམ་ཏེ་རང་མཚན་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་རྟགས་
 དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་སྤྲོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད། རྟགས་སུ་མ་བྱེད་བྱ་
 བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། ཅེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྤྲེལ་ཞེས་མི་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་འདོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་པ་རོལ་གངས་ཙན་
 གྱིས་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན་དུ་
 བྱེད་ན་ནི། ཆོས་ཙན་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞི་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་
 སོགས་ཡོད་པས་སྒྲོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པར་སྤྲོབ་འགོག་ན། པ་རོལ་པོས་ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་མ་
 བླངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །ཡང་ཅི་སྟེ།
 སངས་རྒྱུས་པས་བྱེད་བྱག་པ་ལ་སྤྲེལ་རྟག་པར་སྤྲེལ་བ་ན་སྤྲེལ་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་
 ཡིན་གྱི་སྤྲེལ་བྱེད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེ་འཛིན་ན་སྤྲེལ་བྱེད་པར་བྱས་མི་རྟག་འཛིན་
 ཀྱང་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲོན་བཞིན་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྤྲེལ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་ན་ནི། བྱེད་བྱག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱམ་
 མ་ཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འཛིན་ན་ནི་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲོན་བཞིན་ལ།
 བྱེད་པར་དེ་དག་དང་ཡང་མ་སྤྲེལ་བའི་སྤྲེལ་བ་བཟུང་ན་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་མེད་
 ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྲོད་བར་མཛད་དོ། །སྒྲོན་སྤྲོད་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྤང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་འདྲ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲེལ་སོགས་སྤྲེལ་ཙམ་ཚུངས་པའི་བཟུང་ན་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་

སྤོང་རུས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མི་འཛོག་པས་ན། གོང་གི་སྒྲིན་སྤོང་ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིན་དེ་དག་
 སྤོང་རུས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མིག་
 སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྗེ་དོན་མིན་པར་ཁས་བླངས་ལ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་རྗེ་དོན་མིན་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མིག་
 སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་བདག་
 ལས་མི་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲིན་ཡོད་དེ།
 དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན་ལ་མ་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མ་འབྲལ་པའི་ཤེས་པ་དེའི་རྗེ་དོན་ལ་ཤེས་
 བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་རྩོན་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རེ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་འཕུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་སྒྲིན་བཟོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་བཟོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་དེའི་
 རང་མཚན་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་
 ཆད་མ་དེ་ཉིད་མིག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་འབྲལ་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་
 པས་ནི་མིག་སོགས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་
 གཉིས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མིག་སོགས་ལྟ་བུའི་སྤོང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱི་

ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་པ་དང་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། གནན་
 ཡང་པ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྟེ་བ་དགག་
 འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མར་
 སོང་ས་སྒྲུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོགས་ལྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་
 བཏགས་ཡོད་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་ཆད་
 མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་ཆད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
 པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་
 རྙེད་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཉིས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གང་ཡང་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན།
 སྒྲ་ཙམ་དང་མིག་སོགས་ཙམ་གང་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲིན་སྒྲིང་མི་རུས་པ་སོགས་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་
 བཤད་སྒྲིང་པོར། དེའི་ཆོ་ག་སྟངས་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་
 གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་ཅིག་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་རང་གི་ཁས་
 ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་སྒྲིང་མི་རུས་
 སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ལ་རྟག་མི་
 རྟག་གིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་དེ་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་ཞེས་སྒྱུར་
 བས་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྱིར་འབྲུལ་མ་

འབྲུལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་པ་ན་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་ཡང་
 རྟག་མི་རྟག་ང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་ཆོད་མས་འཇལ་བ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ལ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གིས་སུ་ངེས་ཀྱང་། དེ་
 འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་
 ཙམ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས་ན། སྤར་གོང་དུ་མིག་སོགས་སྐྱི་ཙམ་པ་དང་སྐྱི་ཙམ་
 པ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཆོད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྤང་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་ཆོད་མས་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་མིན་ནོ། དེའི་བྱིར་བྱེད་གཞན་ཏུ་སྐྱབ་ནས་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུར་
 བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དང་མིག་སོགས་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛོགས་པ་
 ལ་མི་མ་ཐུན་པ་བྱུང་པའི་དོགས་པ་སྤོང་ལུགས་མིན་གྱི། ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡོད་
 ཚུལ་ལ་མ་མ་ཐུན་པས་ན། དེའི་སྐྱོན་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་ཀྱང་
 དགག་པར་གསལ་བར་མཛད་དོ། རྟེན་ལ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། གལ་ཏེ་
 སྐྱེ་འཇལ་པའི་ཆོད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ ཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དོགས་
 པ་འདི་འདྲ་ནི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
 སྐྱེ་དོན་མེད་པས་རྒྱ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་བྱོགས་མ་མཛད་དོ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་དེ་
 འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་ན། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་བས་དེ་འདྲ་
 བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས།
 དེ་བྱེད་གཞིར་བབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་གལ་སྤིད་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས་བྱད་པར་
 དོར་བའི་སྐྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ཞེས་པ་ཡན་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་

སྐབས་དོན་སྤྲོད་པོར་བསྐྱེལ་ན། རང་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་སྤང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སློབ་སྤྲོད་མིག་སོགས་
 འཛིན་པ་ན་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པ་ནི།
 ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་སྤྱིར་སྔ་
 ཙམ་དང་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པས་ནི་ཆོས་ཙན་དེ་རྣམས་ལ་ཆད་
 མར་སོང་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མར་འགོ་དགོས་པའི་དབང་གིས་
 ཆོས་ཙན་དེ་དག་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་སྔ་ཙམ་དང་། མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་
 པ་བྱས་ཀྱང་། ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཙན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་འཛིན་ཆུ་མེད་པར་གོང་གི་
 རིགས་པ་དེ་རྣམས་སོང་བའི་དབང་གིས་སྤྱོན་བཞིན་མཛད་ནས་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། དེས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་གནད་འགག་ཤེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་། སྤང་
 དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དམ། ཁུས་པའི་བྱིར་དང་མི་ཁུས་བྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི། ཀྱུན་ཇོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཡུལ་ཙན་
 གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་
 པས་ལུང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་
 བྱད་བཞིན་གཉིས་ལ་ཇོན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་སྤང་བ་ཙམ་
 དུ་འདྲ་ཡང་། བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་
 སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ཁུས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་ཀྱུན་ཇོབ་ཏུ་
 འཛིན་ལ། བྱད་བཞིན་ནི་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་
 ཁུས་པས་ཡང་དག་ཀྱུན་ཇོབ་ཏུ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཡང་
 ལོག་གི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་དོ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་

ཤེས་པ་ནི་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་རང་
 འགའ་བས་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ནི་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྱེད་
 གྱི། ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ནས་ཡང་དག་ཀུན་ཐོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་ལའགན་སྒྲིང་
 པོར། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་ལ། རང་
 ལུགས་ལ་མི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་
 རས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ། འདི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་གྲུབ་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་དང་སྟེལ་ན་
 ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བས་འདིར་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་གཏུག་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་མ་བཀོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱིར་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ལ། ཆོག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཇིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཅིས་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
 ལ་སྦྱར་ནས་འཇིག་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཡང་སྤྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་
 ཚད་མ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤྱ་ཙམ་ལ་མི་སྤྱ་བའི་སྤོ་ནས་སྤྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

འཛོག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་ཡང་མ་སོང་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་ཡང་མི་འཛོག་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་སྤྱོད་ལ་ཚད་
 མར་འགོ་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པས་སྤྱོད་མཚན་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚན་ཅན་དུ་བཟུང་བར་སོང་བ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་
 གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་རང་མཚན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་སྤྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་པས་ན་དོན་དུ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་དེ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སློང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་རྒྱུད་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་མི་འཛོག་ཅིང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་སློང་སྤྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་དང་སྤྱོད་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་དོན་དུ་ཡང་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛོག་ཚུལ་ཡང་སློང་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སོ་
 སའི་འདོད་ཚུལ་དང་སྤྱོད་ནས་འགལ་བར་འགོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པས་
 སྤྱོད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་
 ཀྱིས་མི་རྒྱུད་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སློང་མི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་ཙམ་མིན་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་གོ་སྤྱོད་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོགས་
 གསལ་ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྱོད་ལ་བརྟུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་
 ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དོ་བོ་ཡོད་
 པར་རྒྱུད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པས་འདིར་འཛོག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱོད་ལ་མ་བརྟུགས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདིར་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དཔྱད་པ་བརྟུག་ནས་བཞག་པ་འདི་ཅི་ཞིག་བྱེད་

ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིབ་གྲགས་པ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་
 ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ཁྱིམ་གཤམ་བཞུགས་པའི་འཛིན་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་པའི་བདག་གི་དོ་བོ་སྟེ་རང་
 གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྤྱང་
 བ་ལྟར་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ནི་ཞེས་པ་ནས་བཤད་
 ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་གྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་བ་ནམས་བཀག་ནས། ད་ནི་དཔེ་
 དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏིག་པར་
 སྒྲུབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་འབྲུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲིམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཆད་མར་
 སོང་སའི་སྒྲིམ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་
 མི་སྟེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྒྲིབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་
 སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
 གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཇལ་ལོ་ཞེས་པན་རྒྱུན་
 སྟོན་པར་མི་རུས་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པོར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྒྲིབ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་
 ལ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་
 སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྟོག་བས་མིག་སོགས་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་
 མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཡང་། ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འཇལ་
 ལོ་ཞེས་པན་རྒྱུན་སྟོན་པར་མི་རུས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཆད་མས་འཇལ་རྒྱུ་མཐུན་སྤྱང་

བ་མེད་པས་མི་རྒྱུས་པ་དང་། ཡང་མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལས་བྱུང་
 མིག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པ་ཡང་མིག་སོགས་དང་དེ་རང་གིས་ངོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་འབྱུག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ཕན་
 ཚུན་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་
 སྒྲུབ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཙན་མིག་སོགས་ལ་རང་
 གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་དོར་བའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཇལ་ལོ་
 ཞེས་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་རྒྱུས་པ་ཡང་དེའི་ལྷགས་ལ་མིག་སོགས་ཆད་མས་འཇལ་
 ཚུལ་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ལས།
 གཞན་མིག་སོགས་ལ་ཆད་མས་འཇལ་ཚུལ་བྱུང་དུ་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དགག་
 བྱའི་ཆད་ལ་གཏུགས་པའི་སྟོར་ཚུལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་འབྱུར་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲུ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་
 ཀྱང་། སྒྲུའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པའི་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་འཇོག་པའི་ཆད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་
 དག་གི་གནད་ཤེས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པ་ཤེས་སྒྲིང་པོར། དེ་དག་
 གི་དོན་བཀག་ནས་དཀྱིལ་པོ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་
 གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
 དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྒྲུ་མཆད་རྣམས་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་
 དོ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བཤེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ལ།

དེ་ཉིད་ཀུན་ཚོ་བ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ནང་གི་སྒྲེ་མ་ཆེད་རྣམས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཀུན་
 ཚོ་བ་ཏུ་ཡོད་པར་དངོས་སྒྲུབ་མི་འདོད་པས་སྒྲིབ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། རོན་དམ་དུ་ཡིན་
 ན་ནི་དེད་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བཟོད་པ་འདི་
 ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྒྲིན་བཟོད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སྒྲུབ་
 ལ་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་བཟོད་རྒྱུ་ལོ། །དེས་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱེད་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བཟོད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྒྱེད་དོ་
 བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་
 བརྒྱན་པ་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་
 ཉེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དང་བརྒྱན་པའི་མཐོང་རྒྱུ་གཉིས་
 ལས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་མ་འབྲུལ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 གློ་དང་། འབྲུལ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གློ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དང་པོའི་རྒྱེད་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གཉིས་
 པའི་རྒྱེད་དོན་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དབྱེ་
 ན་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་བྲག་གཅིག་
 ལ་བཀར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་ཚོ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གློ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གློ་ལ་
 འཇོག་པས་དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ཚོ་བ་
 བདེན་པ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གློ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བརྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཆ་
 རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་སློན་མི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་ལ། སྤྱོད་
 ཉིད་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སློན་མི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གྲེ་བྲག་ལ་
 བཀར་ནས་དམིགས་སྤྱད་གི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཐལ་འབྱུར་བའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འཛོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་ཙམ་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཅི་ཚུལ་ནི་
 གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་འཛོག་དགོས་པས་དེ་ནི་གོང་དུ་
 བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པོར། ལེགས་ལྟན་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྤྱོད་མཆེད་ནམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཞེད་
 རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྱོན་
 བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟེན་ཅེས་གྲེ་བྲག་ལ་
 བརྟགས་ནས་སྤྱོན་བཅོམ་པར་རིགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་
 སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་ངོ་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༼ཐལ་འགྲུར༽

༺ སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཚུལ།

འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པས་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་
ཞེས་འདི་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་འདི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་རྒྱུའི་རྟགས་དོས་བཟུང་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ནས་དོས་འཛིན་ན་ལེགས་པས།
དེ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ཤེས་ལས། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་
མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ན་མ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀྱི་དང་། རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་དམ་པ་ལ་ནི་གངས་ཅན་
པས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་
བྱུང་རྟེན་ལེ་ཉ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཤིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། ཤིན་རྒྱ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་རོ།། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་
པ་མེད་དོ།། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ན་མ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་
བཅའ་བཞག་ནས། དེའི་ལྷོག་སྤྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འགོག་པ་ན།
དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོག་དངོས་སུ་མ་བཞག་པར་དམ་
བཅའི་ལྷོག་སྤྱོགས་ལ་གཞི་བྱེད་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཙམ་ཞིག་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྐྱེ་བ་ནས་བཞག་པར་
མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འིན་རྟ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་རྒྱས་ལའད་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་
 པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ན་མས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཞེས་
 རྒྱས་ལའད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་རྒྱས་ལའད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པར་བཞག་ནས་མདོར་བསྟན་
 དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྒྱས་ལའད་གྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་
 གྱི་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་སྦྱར། རྒྱས་ལའད་གྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ།
 མདོར་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའད་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱས་ལའད་
 གྱི་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་
 འིན་རྟ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའད་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
 ལའད་སྦྱོར་བའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ནི། རྒྱ་དུས་ན་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གུ་ཆེས་ཅན། སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་སྦྱབ་པ་ནི།
 འོན། ས་བོན་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱར་ཡང་ལྷ་བས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བཟོད་ཀྱི་
 ཐལ་འགྱུར་བཀོད་ནས་གྲངས་ཅན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་བཀག་པར་མཛད་དོ།

༩ དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སྦྱོན་བཟོད་ཚུལ།

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་བཟོད་ཚུལ་ནི། འེས་རབ་སྦྱོན་མར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་
 པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྲོས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་སྤྲོས་པའི་དོན་
 ལས་ལྡོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ལྡོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་བར་སྤྲོས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། སྤྱོད་བར་མཐའ་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་
 ཡང་དག་མ་བཟོན་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱོད་མཆོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 བདག་ལས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པའི་བདག་སྤྱོད་འགོག་ཏུ་སྤྲོས་པའི་ཉེས་
 གྲང་མ་བཏོད་ཅིང་། མཐུན་དཔེར་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཉེས་གྲང་མ་བཏོད་པར་དམ་
 བཅས་པ་ཅམ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་འདིར་
 གཞན་ནི། གྲངས་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་ཉེས་མ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གྱི་ལྷ་གྱུ་བདག་
 ལས་མི་སྤྱོད་པར་མཐུན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ལྷ་གྱུ་བདག་
 ལས་མི་སྤྱོད་པར་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲང་དེ་ལྟར་ལས་ལེན་
 པས་གྱུ་བཟུང་བའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཟོན་རང་
 ཡང་འདོད་པས་བདག་ལས་མི་སྤྱོད་པའི་ཉེས་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཆོས་པ་གཞན་
 གྱི་ཚུན་པས་སྤྲོས་པའི་ཆུལ་ནི། བྱེད་རང་གི་འགྲེལ་ངག་འདི་སྤྱོད་པར་བཞག་ན་
 འགྲེལ་མི་འདུག་པས་ལྡོག་དགོས་སོ། ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་། སྤྱོད་བཟོན་མེད་དང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པ་འདི་
 ཉིད་དངོས་ཟིན་ལ་བཏོད་འདུག་པ་ལ་དངོས་ཟིན་འདི་ལས་ལྡོག་དགོས་ལ། དེའི་ལྡོག་
 ཚུལ་སྤྱོད་བཟོན་མེད་དང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་། སྤྱོད་བཟོན་བཅས་དང་སྤྱོད་བཅས་སུ་
 འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་རྟགས་ལྡོག་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ལྡོག་གམ་སྤྲོས་

ན། དེ་ལྟར་ལྷོག་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་བསྐྱབ་བྱའམ་དམ་བཅའ་ལྷོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པར་ལྷོག་དགོས་པས་ན་མི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་ཞེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བར་འཕངས་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ་ཞེས་
 སྐུགས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རུ་འཛན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་
 གསལ་བའི་སྐྱོན་མེ་ལས། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་
 བཤད་པས་འདིར་ཡང་བདག་སྐྱེ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་
 ལ། སྐྱེར་བ་འདིའི་བསྐྱབ་བྱས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་ནས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བས།
 གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱེའི་ཞབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རྟོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེས་ན་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཡང་ལྷོག་དགོས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ལྷོག་ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་ནི།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་
 དམ་བཅའ་ཡང་ལྷོག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་རྟགས་ལྷོག་པ་ལྟར་བྱར་
 མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་ལྷོག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེས་ན་ལྷོག་ཚུལ་དེ་ནི་འགྲེལ་ངག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་འགལ་བ་བསྟན་ཏེ་ཕ་རོལ་གངས་ཅན་འདོད་པའི་
 བདག་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི་

གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་དམ་བཅའ་ལྷོག་དོན་
 ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། ལྷོག་དོན་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི། ས་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་པའདད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོར་འདི། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ལྷོག་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ལྷོག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་རྟགས་
 ལྷོག་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའི་ལྷོག་དོན་ཡང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལྷོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ས་རོལ་པོ་ཉིད་དང་
 འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འགལ་བ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདི་དང་དགོངས་ཚོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་མི་འདྲ་བས།
 དགོངས་ཚོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལྷོག་དགོས་པ་སོགས་
 རྒྱས་ཤིང་གསལ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྐྱལ་
 བཟང་མགུལ་རྒྱན་དང་། ཆོག་གསལ་ལྷེ་མིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྤྱོན་མེ་རྣམས་
 ལལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

༥ དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་གསུམ་འགོག་
ཚུལ་དང་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བཅོམ་ཚུལ་དང་བཅས་པ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེལ་རྣམས་དང་། གཙེར་
བྱ་བ་སོགས་གཞན་སྤེལ་འགའ་ཡང་འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་
གཙེར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འདོད་པས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་རིམ་བར་བཅོམ་པ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་འགོག་
པའི་ཚུལ་ནི། བྱད་རྩ་བུ་ཡི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེ་ལ་ལེགས་
ལྷན་ཀྱིས་སྒྲོན་བཅོམ་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་ཡོད་པའི་
ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་ལྡོག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་གམ། གཉིས་ཀ་འམ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་
ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲགས་སྤྲུལ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱུན་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། །སྤྲུལ་སྤེལ་ཉེས་སྐྱུ་རུ་ར་དག་རིམས་ལ་པན། །སྤྲུང་
འཛོང་རྣམས་ལ་སྤྲིང་དུ་སྐྱག་པ་འགའ་ཡང་མེད། །སྤྲིག་མའི་སྤྲིག་བདེའུ་དག་ནི་ཕྱི་

ཞིང་ཁ་བག་ཡོད། ཁྲི་བའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་ཚ་བའི་དུས་ན་བསིལ། ཁྲིའི་བྱ་བ་ལྟར་
 བྱར་འགྱུར་རོ། ཁྲིའི་གསུངས་ནས་སྒྲོན་བཟོད་མཛད་ཀྱང་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གང་
 ཡང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བུམ་ལྟ་བུ། འཛིམ་པའི་
 བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་དང་རྩ་མཐུན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བལྟོས་ཏེ་
 གཞན་སྐྱེར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱད་རྩ་
 དུ་ལི་ཏ་ལས། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིའི་པས་ཡང་དག་པར་བཀག་གོ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་
 བའི་དཔེ་ནི། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྒྲོ་ཆོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 རང་གི་རང་གིས་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། ཁྲིའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེས་
 ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱད་རྩ་པུ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིའི་པའི་སྒྲོན་ས་
 ལེགས་པར་བཀག་གོ། རྟེན་ལ་ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲོན་བཟོད་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་
 མར་དེ་ལ་ཡང་སྒྲུགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་
 སྐྱེ་བ་པ་ལྟོག་པའི་ཆོག་གི་དོན་མཛོན་པར་འདོད་པ། དེས་འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་
 ཏོ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་
 ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་སྤྲས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྟེ་གཞན་དུ་ན་
 ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤུ་མ་བཞིན་ནོ། ཁྲིའི་སྒྲོན་བཟོད་མཛད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་སྒྲོན་དེ་ལྟར་མི་འདུག་གོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྟན་རྒྱ་བས་

ཆོག་གསལ་དུ། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་འགྲེལ་དག་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་བཟོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་
སྐྱུངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་བཟོད་གསུམ་བསྟན་ནས་བཀག་པ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བྱངས་དང་བཅས་གསུངས་པ་
བཞིན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་དེ་ལྟར་མི་
འཇུག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མ་བྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་སྦྱོར་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་སྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་པའི་སྦྱོར་
བ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་བས་ཆོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱི་
ལོག་རྟོག་རྒྱུ་ལ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྦྱོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

༥ གོང་གི་སྐྱོན་བཟོད་དེ་རྣམས་རང་ལ་མི་འཇུག་པ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་
སྐྱོན་ས་བཤད་པ།

འོན་ཏེ་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱུབ་པས་མི་ཆོག་གམ་སྟམ་ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟོན་པའི་
ཚུད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཆོག་པར་གསུངས་པས། གོང་གི་སྐྱོན་བཟོད་དེ་རྣམས་
རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོན་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་། ས་རོལ་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཙམ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྐྱོན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཀ་
ལ་གྱུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱབ་པ་དང་སྦྱོར་འབྲེན་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་
གཉིས་ཀས་གྱུབ་པ་དགོས་པར་སྦྱོགས་སྒྲུང་གིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་འདོད་པར་བསྟན་
དང་། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་
མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་འཇོག་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ན་སྤྱོད་ཕྱོགས་འདྲར་པའི་ལོག་རྟོག་ཞིགས་པ་
 དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྩལ་གསུམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་
 པར་བསྟན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པ་སྤོང་པའི་རྩལ་
 དང་བརྒྱུད་ལས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། ཐལ་འགྱུར་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་
 གྲངས་ཅན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྤྱོད་དོན་
 མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཛོན་གསལ་གྱི་བུ་མ་པ་བཞི་ན། ཞེས་པ་ལྷ་
 བུ་ལོ། རྟེན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་འཛིག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་འཛིག་དགོས་པ་ལས། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཛིག་པས་ན། ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་རྩལ་མཐུན་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་། གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བཛྲོད་པ་དེས་གྲངས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྤྱོད་པར་འཛིན་
 པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་ནུས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྩོད་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གྲངས་
 ཅན་པ་གཉིས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 དཔེ་རྟགས་ནི་ཡོད་དོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་ཆོགས་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ནི་རེས་
 འགའ་དཔང་པོ་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་
 བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་
 ཆོག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། འཛིག་རྟེན་ནི་ལྟར་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྱོད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་སུ་སྐྱབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དོན་སྤྱོད་དག་ཡང་དག་དང་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་གི་རྟགས་
 རྒྱབ་རྟོག་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་རྩལ་མཐུན་སྤང་བ་སྐྱབས་འདིར་མི་
 འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་

དག་གཉིས་ཀ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་མ་
 བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་སྐྱབ་ངག་དང་སུན་འབྲེན་ཆོལ་བ་གཉིས་
 ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུས་གྱིས་
 གྲུང་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འཆད་དེ་མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ནི་
 ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་དོ། རྟེན་འབྲེན་དུ་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ།
 བརྟེན་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སུན་འབྲེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཅེས་པ་རང་དབང་
 གི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་རང་དབང་ཞེས་པར་བསྐྱར་བས་འདི་
 དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པས་ན་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ།
 ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་རྟགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་སམ་རང་དབང་གིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཅིག་ལ་རང་རྒྱུད་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་རང་རྒྱུད་
 གྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་
 རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ལྷ་པ། གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་
 ཆོགས་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གཞན་གྲགས་གྱི་
 གཏན་ཆོག་ལ་འཇོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། གཞན་
 གྲགས་གྱི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ན་སྤར་ལྷ་པ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ཚད་མས་རང་
 དབང་དུ་བསྐྱབ་སམ་བྱུང་བས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་

ལྷ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་ཀྱང་། དེའི་སློན་པ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་འཛིན་པ་མིན་གྱི་སྤྲོས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་རྟེན་འབྲུང་དེ་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྤྲོས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་ཟིན་ཀྱང་། ལྷ་གྲུང་དང་གཟུགས་བརྒྱན་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་ཙམ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་བྱེད་བཞིན་དུ་སྐྱང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བྲལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སློན་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་མཐུན་སྐྱང་དུ་གྲགས་པའི་གྲགས་ཚུལ་མིན་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲད་ཀྱི་དོན་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གྲུང་དང་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སུ་ཐ་སྲད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་སྤྲོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ངོར་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སློང་དང་འབྲེས་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་ན། སྤྲོས་ཀྱིས་སྐྱར་ནས་བྱེད་ཀྱང་འཕལ་དུ་ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེས་ན་སྤྲོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་ཁས་སྐྱངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྲད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེའོ། དེ་ལྟར་ལྷ་གྲུང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ལྷ་གྲུལ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། དེའི་ཕྱིར། དུག་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་

གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟེན་པ་ན། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆེ་དུ་
 སོང་བའི་གནད་གྱིས། སྟོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་ལྟ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བདུན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་
 བ་གཏན་ལ་འབབས་རུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་རྟེན་འབྱུང་དེས་ནི་ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱབ་རུས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཡང་ཕྱི་ཕྱོག་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི
 ལྟ་ཆོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ་དེས་མ་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་
 ཆོལ་ལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཐ་
 སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་འཇལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། །ཐ་
 སྐྱོད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཆོས་ཙན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་རྟེན་འབྱུང་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་
 བསྐྱེད་དགོས་སེཞེས་པའོ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྤྱད་ན། བརྒྱུད་པ།
 ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་དབུ་མ་པར་མི་འཛོག་གོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 རྒྱུད་པའི་མ་ཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་མ་ནས་འགོག་ཅིང་།
 བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་དུ་མ་ནས་སུན་འབྱེན་པར་
 མཛད་དེ་བདེན་མེད་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་པར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པ་འདད་སྟོང་པོར། དེ་འདྲའི་སྟོན་བརྗོད་རྣམས་རང་གི་སྟོན་

བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས། རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་སྤྱོད་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་
མ་ནས་འགོ་གཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཞལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་
ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།

གསུམ་པ་རྒྱལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་རྒྱལ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་
དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་རྒྱལ་དང་། དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་གཉིས་མི་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟེ་བ་དང་། དང་པོ་ལ་འཛིན་ཀྱིས་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
པའི་ལུགས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྱེད་རྒྱལ་མ་འདྲེས་པར། སྒོ་བ་
དཔོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
དེས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་རྒྱལ་ངོ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་ནི་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྲས་
དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་གསལ་བར་
མཛད་རྒྱལ་ནི། འབྲུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དང་དོན་
ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་དུ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་
ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་
 བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་
 ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །འདི་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། སྤན་
 པ་སྤན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅམ་
 ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་བྱང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་
 ཡང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་
 གཞན་བྱང་དོན་དུ་འབྱུག་པ་རྩ་འགྲེལ་འདིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 བཤད་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་སྟེ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀག་ནས། །འདིར་
 ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་འདི་
 དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ས་དང་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་
 ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་འཛིག་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ཡང་གོང་གི་བདག་མེད་
 སྤར་གསལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་ཤེས་རུས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤར་བ་ལས་
 ཀྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་འཛིན་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིག་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་
 རུང་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། གདུལ་བྱ་རིམ་བཞིན་བཀྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་དབང་གིས། །ཇི་ལྟར་ནད་པས་སྤན་པ་བསྟེན་ཏེ་སྤན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།
 །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་

མཚོག་འདིར་དང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་མེད་བྱེད་དང་། དང་ངེས་འཛིན་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྟར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་བ་དང་དོན་དུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་འགྲེལ་
 བའི་མདོ་གསུམ་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་
 པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་
 དུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་བྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བྱི་རོལ་སྒྲུབ་
 ཡོང་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ནི་བྱི་དོན་
 འགོག་པས་དང་དོན་དུ་ཡང་གསལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་
 ཁས་སྒྲུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་
 གསུངས་ལ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་
 དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
 སེམས་ཙམ་མེ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲུལ་བྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་པར་སེམས་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་བ་འགོག་པས་ན། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དང་དོན་དུ་འཛིན་པ་
 མིན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། དེ་ནས། ཞེས་པ་
 ནས། སྤྲིང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་
 ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྤྲིང་པོའི་
 མདོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་གཞི་

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་བསྟན་པ་སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དེའི་ཚུལ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་
 འོན་ཏེ་ལྟུང་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མེན་ནོ། དཔེར་ན། སྤྱི་གཞུག་ནི་ཆུ་མེད་པས་
 ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྲུས་པ་མཁྱེན་པར་བྱེད་གྱི་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མེན་ནོ། དེས་ན་ཁྱེད་གྱིས་དོན་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་།
 སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཛན་སོ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། རྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་
 དྲི་མ་ཅན་གྱིས་དགྱིས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་གྱི་གོས་གྱིས་དགྱིས་ཤིང་།
 དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་ཏུ་བརྗོད་ན་སླིང་པོ་སྤྱི་བ་འདི་ལུ་སྟེགས་གྱི་
 བདག་སྤྱི་བ་དང་ཐོབ་པ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། ལུ་སྟེགས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་
 ཏན་མེད་པ་བྱུང་བ་མི་འཛིགས་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྤྱོད་ཞེས་ཁུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གྲུས་པ་བདག་མེད་ལ་སྒྲུག་པ་སྤང་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་
 བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྱི་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སློང་ཉིད་མཚན་མེད་སློན་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱང་མེད་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས། ལུ་སྟེགས་གྱི་བདག་སྤྱི་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ།
 འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། བདག་
 ཏུ་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལ་གནས་པའི་
 བསམ་པ་ལྷན་ཞིང་ལྟར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་སྤྱི་བ་སྟོན་པས།

ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་སླིང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སླིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་སྟོན་པའི་
 མདོ་སྟེན་མེས་མས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་དོན་རྗེ་ལྷ་བ་
 བཞིན་མིན་པའི་འབྲུལ་བ་ལྷ་བྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བསྟན་དོན་བསྟན་པ་ལྷ་བ་གྱི་
 དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སླིང་བསྟན་ནས། དེའི་དཔེར་སྟོན་རྒྱུ་ནི་
 རྒྱུ་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་སྟུ་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་བསྟན་པའི་
 མདོ་འདི་ཡང་བྱིས་པ་མགྱ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་
 གཏམ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སྟུ་སྟེན་ལྷ་བ་ལས་ལེན་དུ་མི་རུང་པར་གསུངས་ནས། དགོངས་
 པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སྟུ་སྟེན་
 གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཙམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་བྱེད་ཆེན་པོས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སླིང་པོ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྟུ་བ་དང་རྗེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་
 ལགས་ཁྱས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་པའི་བདག་ཏུ་སྟུ་བ་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཏུ་སྟུ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁྱས་སོ། །དེ་ཡང་སླིང་པོའི་
 དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སོགས་མདོ་ལས་རྗེ་ལྷ་བ་གསལ་བ་བཞིན་ལས་
 ཟུར་དུ་གསལ་མ་དགོས་ལ་ངེ་བ་དེའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལན་མཛད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་
 འདིའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་བདག་
 མེད་སྤར་གསལ་ལ་སྟག་པ་སྟོང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྟུ་བ་རྣམས་བདག་མེད་ལ་རིམ་
 ཀྱིས་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སླིང་པོའི་མདོ་འདི་གསུངས་པ། ལུ་
 སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་བདག་རྟག་པ་སོགས་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ངེས་

བ་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ན། མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་
 དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཉིས་ནི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་
 གྲང་མི་འདྲ་ཞེས་ལན་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་ལ་གཞི་དུ་བྱེད་ཀྱང་
 སླིང་པོའི་མདོ་འདི་སྒྲིལ་བཞིན་པ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་པས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་
 མཚུངས་ཞེས་གཞི་དུ་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སླིང་པོར་མང་དུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བྱངས་སོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་
 བྱང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱའི། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་ལས་གྲང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྒོ་སྒྲུ་ཆོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྒྲུ་ཆོས་ཉིད་
 ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་དང་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 ནས་ཉེ་བར་འབྲིད་པར་མཛད་པ་ལས། འདིར་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཏེ། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།
 དེ་ལྟར་མཚམས་སྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡང་སྒྱུར་བྱངས་པའི་སླིང་པོའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་
 ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོའི་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་
 སུབ་ཞག་པ་དེ་ལ་འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་དབང་གིས། དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་ཕྱིར་
 གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བྱངས་སུ་བྱངས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
 གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྲང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོའི་མདོ་འདིའི་
 དགོངས་གཞིར་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་འདིས་གྲང་བསྟན་པས་ན། འདིས་ནི།
 གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པར་མ་བྱང་། སླིང་པོའི་མདོའི་

དགོངས་གཞིར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལགས་སྤྱིང་
 བོར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་ནས་སྒྱུར་བྱངས་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་
 འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་ནི། དེའི་གོང་ཉིད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
 མང་དུ་བྱང་ནས། ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གིས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་
 འདིས་ཀྱང་སྤྱིང་བའི་མདོའི་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་སྒྱུར་ནས། དེ་
 འགེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རྩལ་ནི་སྤྱིང་བའི་མདོ་
 དེའི་དགོངས་གཞིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་དོན་ལ་
 བཀྱི་བ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས་སྒྲུས་ཟིན་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་མཚན་དཔེ་གསལ་ཇོགས་
 ཀྱིས་སྒྲུས་བའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་
 པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲེད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་མགུ་བར་མཛད་པའི་གདམ་གྱིས་
 འབྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་བོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་སྤྱིང་བོ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཆས་
 སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་རྟག་
 པ་ཡང་དགག་བྱ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་དང་
 མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སུ་སྟེགས་གྱི་བདག་རྟག་པ་ཁས་བྲུངས་པ་དང་བྱུང་པར་
 མེད་པར་འགྱུར་བས། བདག་རྟག་པ་ནི་རང་སྤེལ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་
 ཅིང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བའི་མདོ་འདི་ནི་བདག་མེད་ལ་སྒྲག་
 པ་སྟོང་བ་དང་། བདག་རྟེན་སྒྲུབ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་ནི་དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་སྟོའོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བྱང་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ནི་གཞོད་

བྱེད་སྟོན་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པའད་སྟིང་པོར། འདུལ་
བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་པའད་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་
པ་ནས། གཞན་སྟེ་འཇིགས་ཅན་བྱང་བའི་བྱིར་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་གྱི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ ཏྲག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་
མདོ་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་
མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེའི་བྱིར་ཏྲག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། །ས་རྣམས་སྒྲུ་ཆོགས་ཀུན་གཞི་
སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་དག་བའང་དེ། སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་སྤྱུས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྟིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་།
སློབ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་
དང་བཅས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་སེམས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱུས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྟིང་པོ་
ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། བྱིས་པ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་མི་ཤེས་སེམས་པའི་དོན་དང་། སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

བསྐྱུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་བགྱངས་པས་ཚོགས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པས། སྟིང་པོ་དང་།
 ཀུན་གཞི་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་
 མིན་གྱི་གང་ལ་བསམས་ནས་སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་
 བསྟན་པས་ན། དགོངས་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་འཇོག་
 དགོས་ཀྱི། སྐྱས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ནི་སྐབས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་གཅིག་མི་ཏུ་པར་བཤད་པས། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་བྱུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་ཡང་བྱུང་དོན་དུ་འགྲུབ་
 བོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇོག་པའི་སྐབས་
 དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་འཇོག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་བའི་ཞབས་
 ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་གཞིར་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་
 དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་མི་འདྲ་
 སྟེ། ཀུན་གཞི་ལས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་འཇོག་ཅིང་།
 སྟིང་པའི་དོན་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུར་པ་འཇོག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་

ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་
 ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དང་
 དོན་གྱི་མདོ་འདི་རྣམས་གང་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་
 སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞར་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་སྒྲིམ་སྟོང་ཉིད་ཁོན་བསྟན་པར་རྒྱ་བས་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་སྟོས་སོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལགས་སྒྲིང་པོར། འདུག་འགྲེལ་ལས་སྟར་ལྟར་དང་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་དངས་པའི་འོག་ཉིད་དུ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་དང་མི་
 གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེ་ནང་
 དུ་རྒྱུད་པ་འདི། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་
 སྟོན་དུ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་བཟུང་ནས། དེའི་འོག་
 ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་སོགས་བཞེད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་སྟེ་དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
 སྟེ་ནང་དུ་འཛོག་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་སྟེ་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་དང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་གང་གི་
 བཞེད་བྱར་དངོས་སུ་ཡོད་ན་དེ་ནི། སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་དེ་ཡང་དང་དོན་དུ་
 སྟོན་པའི་བྱུངས་སུ་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལགས་སྒྲིང་པོར། ཞེས་དངས་
 པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་དང་
 དོན་དུ་སྟོན་པའི་བྱུངས་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་བར་

སྤར་བཞིན་གསུངས་ནས་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྡེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ངོས་འཛིན།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས། ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་
ན། དེ་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་འདིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་
སྤྱབས་པས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཡང་འདི་ལ་གང་
ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་བཤད་པར།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྟེ་
མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་
སྟེ་དང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་དང་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་
ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་འཛིན་ཅིང་། དགོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་
པ་དངོས་སྤྱབས་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ། རགས་པའི་
བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྤྱབ་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་
པའོ། །སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱུང་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པ་
ཡིན་ལ། གཤུལ་བྱ་ཡང་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་སྤྱིང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགག་བྱུལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་མ་སྤྱར་ཡང་། སྤང་པོ་

ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་འོ་ཞེས་
 མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་
 འདི་ཉིད། རྒྱུ་ལག་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པས་ན་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པ་
 ཡིན་གྱི། ཡང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་ན་དེ་དང་རིགས་
 མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་བར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།
 འཁོར་ལོ་ཐམ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལ། ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་
 མེད་པར་འགོ་བའི་རིགས་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པས། བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན། ཆད་
 ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་དེ་སྟོང་པའི་ཆེད་དང་། རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་
 རྒྱུ་སྦྱངས་ཏེ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ། རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་
 དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་འདོད་པ་ལྟར་དང་པོ་མིང་བརྒྱས་བཞག་ཙམ་
 དང་སྤྱི་མ་གཉིས་མིང་བརྒྱས་མ་བཞག་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་ནས་གསུངས་པས་ན་དྲུང་དོན་དུ་ཡང་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་བའི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
 རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་རུང་པར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཞོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྟོང་པོར།

༥ ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲུང་ལོ་འཛིན་ཚུལ།

འོན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲུང་ལོ་འཛིན་ཚུལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་
 འདྲ་བའི་དྲུང་ལོ་འཛིན་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་

ཡང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་སྒོ་གྲོས་མི་བདེ་པས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ།། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དྲང་དེས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱེར་སྤྱོད་པ་
 པས་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་དྲང་དེས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཛིན་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་དགོངས་དོན་སྒྲངས་ནས་དྲང་དེས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་འབྱེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འབྱེད་
 རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་པར་དྲང་དེས་ཀྱི་བྱུང་པར་འཛིན་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྒྱལ་ཡང་རྣལ་འབྱེར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ་སོའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་འདིར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་བ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་ཡང་
 གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོལ་བལྟོས་པའི་བཀྱི་རྒྱལ་ཡིན་པས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་བའི་དབང་
 གིས་བསྟན་བ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འགལ་བ་མི་མང་འ་
 བར་མ་བད། གདུལ་བྱ་འབྲིད་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་དེས་པ་རྟེན་པའི་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་ནི། འདི་རང་དུ་འདུག་སྟུམ་པའི་ཡིད་ཆེས་
 གཏིང་ནས་བསྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་བད་གསུང་རེ་མེད་བྱུང་པར་ལ་ཡང་། གདུལ་
 བྱ་སོ་སོལ་བལྟོས་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་ན། བདེན་པ་པོའི་
 ལེའུ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་བས་ན་འདྲན་པ་འཛིན་རྟེན་ན། །ཆངས་པའི་སྤྱོད་བྱུངས་
 གསུང་སྒྲོགས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེས་ནི་ལྷ་མིའི་སྤྱག་བསུལ་མཐར་འབྲིན་པའི་
 །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་
 དུ་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཐེག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལ། རིམ་གྱིས་བཀྱི་རྒྱལ་ནི། དེ་

ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ལུས་པ་ལས། ཝེར་བུ་མཁན་གྱིས་བཀྲ་བ་
 གསུམ་དང་ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས། ཝེར་བུ་སྤྱང་བའི་དཔེར། རྒྱལ་བས་ཀྱང་།
 མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལམས་མཐུན་ནས་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་མེད་མི་སྤྱག་
 པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་
 འདུལ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྟོན་མེད་
 ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་གཏམ་
 གྱིས། སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་
 རྒྱུད་དང་། རང་བཞིན། ལྷ་ཆོག་ས། དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ནི་སྤྱོད་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཝེར་བུ་མཁན་གྱིས་ཝེར་བུ་སྤྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྤྱང་བ་
 དཔེར་མཛད་དེ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཝེར་བུ་མཁན་མཁས་པས། ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པའི་
 ཝེར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་དང་པོར་རྒྱ་རྒྱུ་ཁྲི་བས་བཀྲས་ཏེ་སྤྱིའི་རེ་བས་ཕྱིས་ནས་སྤྱང་
 བ་དང་། དེ་རྗེས། ཉ་ཁུས་བཀྲས་ཏེ་བལ་གྱི་ལ་བས་ཕྱིས་ཏེ་སྤྱང་བ་དང་དེ་རྗེས་
 དཔུལ་རྒྱས་བཀྲས་ཏེ་རས་སྤྱབ་མོས་ཕྱིས་ཏེ་བཀྲ་བ་གསུམ་དང་། ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་
 རིམ་པར་སྤྱངས་པའི། ཝེར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལས། དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་མཛད་དེ།
 གང་ཟག་གཅིག་དང་བོར་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་མེད། སྟོན་
 མེད་སོགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ནས་ཐེག་ཆེན་
 དུ་བརྟུང་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལས་མི་

འདྲར་བར་འཛད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་
 འགྲུང་བའི་དཔེ་དོན་མཆུངས་པར་སྦྱང་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱང་ཚུལ་གསུམ་པོ་
 འདི་ཉིད་གྱིས་གང་ཟག་ཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་ནས་དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྲིད་
 ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་བཟང་
 ངན་སྣ་ཚོ་གསལ་པ་དེ་དག་གི་རིགས་རྒྱུ་ལམ་ལ་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ལ། སྦྱོར་གནས་བླ་ན་མེད་པར་
 འགྲུང་བ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ན་རྒྱུ་ལམ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་དང་། སྦྱིར་ཆོས་འཁོར་གསུམ་
 གྱིས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་
 འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག། ཚུལ་བསྟན་ཅིང་
 ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་རིམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ།
 མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 ལ་རིམ་གྱིས་བ་གྱི་བའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་བདག་མེད་ནི། སྦྱང་ཉིད་སྦྱོན་པའི་སྤྲོ་ལ་
 ཏུ་རྒྱུད་སྦྱང་བྱེད་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་འདྲ་
 བར་གསུངས་པས་ན་ཐུན་མོང་གི་བདག་མེད་གཙོ་ཆེནོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་ཐེག་པ་
 དེར་ཞུགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ན་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པ་

བློ་མཉམ་པ་ལྟར་གསུང་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཕྱི་མེད་པ་ལས་བཀའ་པ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
 དབྱུང་པ་ལས་བཀའ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་མདོ་དོན་དུ་འཛོགས་པ་འཛོགས་ཚུལ་དེ་
 དག་མི་མཐུན་པས་ན། གསུང་བ་པོ་བཙུགས་པ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་གསུང་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ལུགས་ཡིན་པས་གསུང་བ་
 པོ་ལ་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱུན་ལ་བལྟས་
 བས་ཀྱང་སྟོག་གཅིང་ལ་གནད་བཅེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དང་། རྒྱུན་ལ་
 བལྟས་ནས་དེ་ལྟར་གནད་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པས།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ནང་
 འགལ་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་
 བལྟས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལྟོགས་
 པར་གོ་བའི་སྟོང་དུ། རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་པ་དང་མ་ནི་བཤད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་སྐབས་སྟོང་རྗེ་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་པ་མ། བསའ་བྱུར་
 བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་བཞིན་པའི་དོན་ལ་
 གཞོད་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་མིན་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལྟར་
 བྱུང་གོས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ནི་རྩེ་མི་འདྲའོ། །དེའི་སྤྱིར་
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་

པ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིག་དང་། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་མིན་གྱང་
 གསུང་རབ་ཀྱི་བཅོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་
 པོར། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱ་
 མ་པས་བཀྲལ་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་
 བཅོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བ་
 པོའི་དགོངས་པ་མིན་གྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

༥ བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མི་མཚན་སྐུ་ལ།

གཉིས་པ་དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚན་སྐུ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པོའི་ལུགས་སུ་
 མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པས། དེའི་སྐུ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱམས་པ་གང་
 གྲུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་ཇས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཇས་སུ་ཡོད་པར་
 བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་དེ་ནི་ཇས་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན། ཇས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་
 པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ལེའུ་འདི་ཡང་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་གྱི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ཞེས་འབོད་པར་

མཛད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞུགས་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་
 ཀུན་བཏགས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་གཞུགས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པས་ན། དེ་ནི་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཇུས་སུ་མེད་པར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཇུས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིར་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བྲལ། དེ་ནི་རྟོག་པས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 ན་འདིར་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
 གཞན་དབང་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེས་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་
 གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་གཞན་དབང་
 དེ་ནི་རང་དབང་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐ་སྐད་
 འཇལ་བའི་རྟོག་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅན་
 རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཇུས་སུ་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་བདེན་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་མེད་པས། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་

མའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛོག་ལུགས་གོང་དུ་རྒྱས་
པར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སློ་མེད་ཕྱིར་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པའི་འགྲེལ་
ཚུལ་དང་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་དེ་ཡང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློང་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློང་པ་ལ་སློབ་འདོད་པས།
གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་
མིང་ཙམ་མེ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
མིང་རྣམ་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན། གཟུགས་ཞེས་
སོགས་ནི་མིང་ཙམ་དུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་སོགས་མིང་ཙམ་མེ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་
པར་བྱ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་ཞེས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ཏེ་དོན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་
པའི་ཆོ་ན་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་བཟུང་གོས་པར་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་མིང་ཙམ་དུ་བཟུང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་
སོགས་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་
དམིགས་ན་ནི། མིང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །མིང་བརྗོད་པའི་
གཞིའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་ནི་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་མེ་ཞེས་སྐྱར་མི་
རུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་དྲིས་པ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དོ་ཞེ་ན་ནི་ཙམ་གྱི་སྐྱས་བཅད་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་
པས་མིང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་གྲོ་བྱུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི།
 གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་གོང་གི་
 དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་
 མི་འབྲ་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ནི་གཞུགས་སོགས་མིང་བཏགས་པའི་གཞིར་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་ཙམ་སྒྲིམ་གཅིང་
 ཚུལ་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། གལ་ཏེ་
 དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་
 འཆད་ན། ཞེས་པ་ནས། འདོགས་པའི་གཞི་གཞུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན།
 གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། འོན་ཏེ་འོག་ཏུ། གཞུགས་
 སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ང་མི་
 སྤྱོདོ། །ཞེས་ལན་མཛད་ལ། འོན་ཏེ་ལྟར་མཆིས། ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཡང་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་བཟང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་
 འདེབས་པ་མཛད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་དོན་
 དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྣམ་
 རིག་པའི་སྐབས་སུ་ལེའུ་འདིས་སྤར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅིང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་བཀའ་
 ལོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཙོས་མ་
 ཡིན་པས་ན། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་
 མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་མིང་འཇུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ནི་

ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་
 འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར།
 གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡི་མིང་གི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་འོ། ཞེས་ཇི་
 ལྟར་རིགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་དེ་སྟོ་ཡལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་ལ་བཏེན་ནས། འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་དུ་འཛོན་པ་ནི་མྱོང་བས་འགྲུབ་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་
 གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སྟོ་
 བུར་དུ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སྟོ་
 བུར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་སྤར་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་
 ལ་སྤྱིས་མིང་བཏགས་པ་ན་སྟོ་བུར་དུ་བཏགས་པར་ཡང་མི་འཛོག་ཅིང་། གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྩད་བཅད་ནས་འཛོག་པ་དང་། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཆོན་བཟོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གཏུགས་ནས་འཛོག་པ་
 རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 སྤར་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་སྟུབ་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་
 བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤར་རྒྱས་པར་བཀོད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ལས་
 ལེན་རིགས་བམ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྐབས་འདིའི་སྟོ་བུར་དུ་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 གཟུགས་དེ་སྟོ་ཡལ་དུ་འཆར་བས་ཆོག་གི། །དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཟུགས་ཀྱི་

མིང་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། སྤྱིར་
 གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་ཡོད་དམ་མིང་བཏགས་པའི་
 བཏགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུའདྲེན་པ་ལ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དུའདྲེན་
 གྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་པར་འཇོག་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱུང་ཙམ་དུ་
 འཇོག་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །སློ་བུར་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་སློ་ཡུལ་དུ་
 འཆར་བ་དེ་ཉིད་གཟུགས་མིང་གི་ཐ་སྐད་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་འཇོག་རྟེན་པའི་
 མ་བཏགས་མ་དཔུང་པའི་སློའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་
 མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཟུགས་སོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་སློར་
 འཇོག་དགོས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་
 བའི་དབང་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་སློར་བཞག་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉུག་
 མའི་སྤྱོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཙན་འགྲུབ་ཚུལ་
 ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པར་འབྱེད་པ་ལ་
 ནི་འདིར་ལའདྲེན་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྲེར་ཤེས་པ་ངས་
 བར་དགོས་སོ། །དེས་ན་སློ་བུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་བཏགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་
 འཇོག་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སློ་བུར་བ་ནི།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེགས་ལའདྲེན་སྤྱིར་
 བོར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐད་
 དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན།
 ལྷུང་གུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཕེན་པ་དང་འདྲའོ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་ལུ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་
 ཚེས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་མིང་ཚན་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲེབ་ཙམ་ཞིག་
 སྐབས་འདིར་ཡང་འཛོག་དགོས་མོད་ཀྱི་འདི་དང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་
 རིགས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་མིང་རྒྱུ་
 ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱུ་ལ་རིགས་པ་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་བས་འདིར་བྱུང་དུ་རྒྱས་པར་མ་བཞག་
 ཅིང་། མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་རིག་པ་དང་མིང་འདྲ་
 ཡང་དོན་གྱི་འཛོག་རྒྱུ་ལ་ནི་ཆེས་མི་འདྲོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་མིང་གི་འདོགས་རྒྱུ་
 བ་སྒྲིད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སློབ་ལུ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལག་སྟག་ཡིན་པས་
 རྟོ། །རང་བཞིན་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་མིང་གི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ནི་རང་
 མཚན་གྱིས་དབང་གིས་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་
 ཟེར་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་འཕུལ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་
 འཇུག་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སོང་བ་ལག་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རྗེད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗེད་པར་བྱུང་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་སྒྲིན་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་
 ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་དངོས་ཟིན་ལྟར་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་
 ལ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་གཟིགས་ནས་ཐེག་བསྟུས་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་
 དེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སོ། །འོ་ན།
 ལེན་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་

བར་དུ་དངོས་པོ་གང་ཉི་བར་བཟུང་ནས། མིང་དང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་
 སྐྱད་འདོགས་པའི་ཆོ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་འཕྲུལ་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་
 དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 རྣམས་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་དེ་དག་
 གི་དོ་བོ་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ལན་གྱི་དེ་བ་མཛད་དོ། དེ་ལ་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ལན་ཞུས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་། འོ་ན་དེ་བ་སྤྲུལ་སེམས་པ་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དེ་བ་དེ་ལན་དེ་རྣམས་སྐབས་དོན་སྤྲིང་པོར་
 བསྐྱེལ་བའི་དོན་ནི། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་མིང་གི་
 གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།
 གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆོ། འོ་ན་དེ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དང་།
 གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྐྱད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དམིགས་
 པར་འགྱུར་རམ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ན་དོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ།
 མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཛིན་དང་ཀུན་གྲུང་ཡོད་དམ། བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
 བ་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དེ་བ་དང་ལན་གྱི་དབྱེ་
 བ་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་མི་དགོས་པས་

ན་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ།
 དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཡང་འདྲ་བས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་
 སྐྱེ་འཛིག་དང་ཀུན་བྱང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མི་དགོས་པ་ཡང་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོར། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་
 དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་
 མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྐད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་
 མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་ཚུལ་ག་ལ་
 མཐུན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིར་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མིང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་རྣམས་དེ་བ་དེ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་
 གཙོ་བོར་སྡེ་ནས་བཤད་པས་བཤད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་ལེའུ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་ཐུག་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཀྱང་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལེའུ་འདི་དང་ཡུམ་གྱི་
 མདོ་གཉིས་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འདྲའོ་སྟམ་དུ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པས་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་
 འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཇུས་ཡོད་དུ་
 གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར། བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུས་

མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་ན། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་
 འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་
 དང་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་སོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི།
 ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་བར་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་གྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
 སོ་སྟུམ་དུ་རྟོག་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་གྱི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་
 བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དབང་ཙམ་
 གྱིས་བཞག་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་འདུའི་
 གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟེ་གཟུགས་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་བར་
 ལ་ཡང་རིགས་འགྲོའོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་ལག་ད་སྟོང་པོར། སྟོབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་གྱིས་ཀྱང་ལེན་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་
 དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པ་འོ། །གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་
 རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །རྣམ་བརྟོགས་གཞན་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་
 དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མདོན་པར་བརྟེན་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོར་བའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྱི་མིང་དང་འདུལེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་
 པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་བར་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
 དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་བྱ་
 དགོས་པ་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པར་རྟོག་
 པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་ཆོར་བའི་ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་རྒྱུ་ཙམ་དང་། འདུལེས་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་
 ཙམ་ལས་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་
 ཆོས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་དག་འཛོག་བྱེད་མིང་
 དང་འདུལེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་འཛོག་པས་ན། འདི་ནི་གཞན་དབང་དོས་འཛོལ་རྒྱུ་
 ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བ་ཤད་སྒྲིང་པོར། དེ་ལ་དངོས་པོ་
 དེ་ཞེས་པ་ནི་བཟོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ནི་གཟུགས་ཞེས་
 སོགས་སོ། ། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པས་ནི་སྤར་
 བསྟན་པའི་བཟོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པར་བཟུང་སྟེ། འདིས་
 རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་གཉིས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་
 དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་
 དུས་སུ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོན་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 རྒྱུ་འཛིན་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཞན་དབང་དང་། གཞན་
 དབང་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དང་།
 དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་
 དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཁོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་
 འདྲའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་
 ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ།
 ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུའི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། རྟག་པ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་དཔེའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་སོགས་རྒྱུ་འཛིན་
 ཚུལ་ནི། འཇུག་འབྲེལ་ལས། སྤྱུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དང་།
 སྤྱུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུག་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀུན་རྩམ་བཏགས་པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
 རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྩམ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་
 པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛོད་པས་སངས་རྒྱུས་
 ཞེས་བཛོད་དོ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་

བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐག་ཁྲལ་སྐྱལ་དུ་བཏགས་པ་ན་སྐྱལ་དེ་ཐག་
 བ་ལ་མེད་པས། དེ་ལ་བཏགས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པས་ན་ཀུན་བཏགས་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། སྐྱལ་དེ་སྐྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྐྱལ་རང་ཡིན་པས་
 གཞན་དབང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་
 ཅན་ནམས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་རང་བཞིན་དེས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་བཞིན་ནི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཏྲོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་
 བ། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནམས་ནི་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་བཏྲོས་པ་ཁོན་ཡིན་
 པས་སོ། །ཡང་རང་བཞིན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་དངོས་ཡིན་
 པས་ཀུན་རྩ་མ་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཀུན་རྩ་མ་བཏགས་ཚུལ་ནི་རང་
 བཞིན་དེ་ལ་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོ་མ་བཏགས་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་
 སངས་རྒྱལ་ལ་སྒྲུབ་པས་དེའི་དབང་གིས་བཞག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་
 ལ་མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཞིགས་པའི་གཞིགས་
 དོར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་མ་གཞིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་
 དེས་སངས་རྒྱལ་སུ་འཛོག་དགོས་ཞེས་པའོ། དེས་ན་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་
 དང་། རང་བཞིན་ལྟོས་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱབས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དགག་བྱལ་བྱ་དགོས་
 པས། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་མིང་བཛྲེད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་ཏུ་མི་
 འདྲ་བའི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དབུ་
 མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འབྲེལ་ལས་
 བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་བདན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་འགལ་བའི་ལྟར་ཡང་བཤད་དོ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་ཡང་མིང་གི་བརྗོད་ལུགས་ཉི་མེད་བྱམས་ཁུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གཞན་དབང་ལ་ནི་རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་
 གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཉི་མེད་བྱམས་ཁུས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཅི་ནས་བྱུང་། དེའི་ཕྱིར་
 འབྱུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་
 གཞན་དབང་ལ་གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་བསམ་པར་བྱུང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཟུང་བ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་འཛིན་པ་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་པར་མཚུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་
 རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱབས་
 འདིའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་ཚུལ་བསམ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྐྱོད་པོར། སྤྱི་རྣམས་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་མེད་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་
 གཉིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 ཀུན་བཏགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱམས་ཁུས་ལས།
 རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྣམས་ནི། བསྐྱབས་པ་སོགས་ལས་རྣམས་བཏགས་གཉིས་སུ་
 ལམ་དང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་མིན་ལ། དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་རྣམས་ཡོད་དུ་ལམ་དང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་མིན་པས། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྣམས་

ཡོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇུས་ཡོད་དུ་
 འཛོག་པའི་ཇུས་ཡོད་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་ཇུས་ཡོད་ལ། སྐྱུ་སྐྱུ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
 རྒྱུ་བཞིན་ཕྱེ་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཀྱུ་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཀྱུ་བཏགས་ནི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཀྱུ་བཏགས་དེ་ནི་
 ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་འདིའི་ ཇུས་སུ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་དབང་གིས་
 གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བཞུགས་ན་གཞན་དབང་གཞིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་
 པས། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱུ་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
 ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་ཇུས་སུ་ཡོད་མེད་
 གསུངས་པའི་ཇུས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་ཇུས་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཇུས་ཀྱང་
 མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཇུས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་
 པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱུ་བཏགས་ཇུས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་
 ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིང་དང་བདེའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱུ་
 བཏགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཏགས་ཇུས་
 སུ་ཡོད་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་
 རྒྱལ་ནི་གོང་དུ་མདོའི་འབྲུ་བཤད་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་གསལ་བར་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 འདིའི་རང་དབང་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྤྱི་དགོངས་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་ནི་མི་
 འདྲའོ། རྟེན་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་ཇུས་སུ་ཡོད་པས་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛོག་རྒྱུ་དང་།
 རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་འབྲུ་
 བཤད་སྐབས་རྒྱས་པར་བཀོད་ཟིན་ཏོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། རྣམ་

བཏགས་ཐུགས་སྤྲོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟེན་གྱི་ཐུགས་སྤྲོད་པས་ཐུགས་སྤྲོད་དུ་བཞག་
 གི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ཐུགས་སྤྲོད་མིན་པར་གསུངས་པས། རང་དབང་
 བའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་
 དེ་ཡིན་པས། མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིས་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། རྣམ་རྟེན་གྱི་ཐུགས་སྤྲོད་པས་ཐུགས་སྤྲོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་
 རྟེན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། རྣམ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱེ་བས་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་རྣམ་རྟེན་གྱིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་མཚན་ཉིད་ཐུགས་སྤྲོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མིན་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་ཡང་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ནི། བཏགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བལྟོས་ནས་
 བཞག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་དེ་བོར་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་ཐུགས་སྤྲོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་རང་
 བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པས་ན། ཐུགས་སྤྲོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་དགོས་སོ། རྟེན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ལེན་གཞན་
 རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ནོར་ས་དང་།
 ལུགས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་འབྲུལ་ས་ཐམས་ཅད་བཟུལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་
 བབ་སྟེ། མིང་ཙམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་། གསལ་བར་སྤྱེ་ནས་སྤྱར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་གྱི་
 དོན་དཔྱིས་སྤྱོད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོར། ཆོས་ཉིད་ཐུགས་སྤྲོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱར་
 ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་གྱི་དེ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཞག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་སོ།། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་
 ཀྱང་ལེགས་པར་སྒྲེན་ས་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། གོ་འཕང་དེར་བགྲོད་པའི་ཐབས་སམ་སྒྲོ་
 གཅིག་བྱ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བརྗོད་
 བྱར་བྱེད་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྒྲེ་དགོངས་
 འགྲེལ་བཞིན། བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་འདུག་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་ལྡན་
 མཁས་པ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་མང་
 ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་འདིར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསུངས་སོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་
 བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་སྤང་བས་
 ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ལམ་མཆོག་ཞིབ་
 ཅིང་སྤྲ་བའི་གནས། །མ་འདྲེས་ཇི་བཞིན་བྱམས་ཞུས་ལེའུ་འདིར་གསལ། །དེ་དོན་
 བདག་གིས་བཀྲལ་བའི་དགོ་ཆོགས་དེས། ཀུན་ཀྱང་བྱམས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག་
 ཅེས་པ་ནི་སྒྲོན་ཆོག་གོ།

༥ འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་དངོས་པའི་འཛིག་རྒྱ་ཐལ་བ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 ལ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའི་རྒྱལ་དང་། དེས་རང་མཚན་འགོག་རྒྱལ་

བསྟན་པ་དང་། བཀའ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟུན་པ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཅོད་ལ་ཆགས་
 པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དབྱེད་
 མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་
 པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད། ཅོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་པར་རྣམ་གྲོལ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར། དབྱེད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པར་བསྟུས་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མཉམ་ཉིད་བཅུས་ས་
 དུག་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་གཅིག་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་རྣམ་གྲོལ་སྟུན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པས་ན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 རེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་ཤེལ་ས། བདག་ལས་
 མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 བསྟན་ནས་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། །གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕུག་གི། །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་
 རས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་

བ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་
 རན་ཏུ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་
 རྒྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་ཕུག་གི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་རྒྱ་ལས་རྒྱེ་བ་
 འདོད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱེ་བ་འདོད་པ་ལ། སྐབས་
 འདིར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་སོགས་དེ་དག་ལས་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པས།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། གང་གི་ཕྱིར་
 རྟོག་པ་རན་པ་རྒྱ་མེད་སོགས་ལས་རྒྱེ་བ་འདི་དག་གི་སྟོན་པ་བརྟག་པར་བྱ་མི་རུས་པ་
 རྟོག་པ་ལྟར་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་
 འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་ལྟ་རན་གྱི་ཏུ་བ་མ་ལུས་
 བར་གཅོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལཡན་སྤྲིང་བོར།
 ལུགས་འདིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་
 བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་
 གཏུགས་ནས་འཛིག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོར་མཐའ་བཞིའི་རྒྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་
 པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇ་
 འཛིག་རྟེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་དཔེ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་ནས་འཛོག་པ་མིན་མོད་གྱི། འོན་
 གུང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི་ཤིང་རྩ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་
 བར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱོད་རྩུལ་ནི་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་
 ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྷན་པ་དང་པན་རྩུན་བརྟེན་པའི་རྩུལ་གཉིས་དང་
 དབྱིབས་ཙམ་དང་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཏེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མི་རྟོག་གྱང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོག་པའི་དཔེ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་
 འདིའི་ཡོད་མི་རྟོག་། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་བས། འདིར་དེའི་
 གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཤིང་རྩ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱུང་པའི་མཐར་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་
 བུར་གང་ཟག་གྱང་ཡོད་ཅེས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་རྩུལ་ནི་བརྟགས་ཤིང་
 དབྱུང་ན་མི་རྟོག་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་འང་ལས་འབྲས་སོགས་གྱི་རྣམ་བཞག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ན། དབྱ་
 མ་པའི་ལུག་ལ་མཆོག་འདིར་གང་ཟག་དེའི་ཡོད་རྩུལ་ལམ་གྲུབ་རྩུལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་སྤྲོད་པོར། ཐོག་མར་
 གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་འདི་གོ་སྤྱོད་པས་འབྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས།
 གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་
 རྣམས་གྱི་དོན་པོར་བྱངས་ཤིག་ཅེག་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་རང་མཆོན་

འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟེན་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ཉིད།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་འགྲེལ་བའི་བྱང་
 ཚོས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་
 རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བཀག་ཟིན་མེད་ཀྱང་། ད་དུང་འདི་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ལ། འབྲུག་པ་རྩ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་། འགྲེལ་བར་གསུངས་
 པའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། བཞི་པོ་དེའི་སྟོན་པ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གཟིགས་པས་
 ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་བྱངས་ནས་འཕུལ་
 འཚམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཐ་སྟོན་བཀགས་པའི་བཀགས་དོན་བཅུལ་བའི་ཆོ་རྒྱེད་དགོས་པ་འདོད་ལ།
 དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་རྒྱེད་དགོས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ།
 རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱེད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེས་
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཆོ་མ་གཟིགས་ན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་སོང་བས་ན།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་འདི་ཡང་

ཕྱོགས་སུ་འོ་འཛིན་རྒྱུ་ཐལ་ཞེས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་
 གྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དང་མི་འདྲ་བས།
 དེའི་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
 ཟེན་ནས། སྤྱིར་ཡང་འཕྲག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་བཞི་པོ་འདིས། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་། འདིའི་རིགས་པའི་འཕུལ་
 མཚམས་བསྟན་པས་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་འདིའི་འཕུལ་མཚམས་ཀྱི་
 བཀག་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ནི་གང་གི་སློན་སྒྲུབ་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་པར་མི་རིགས་ཏེ། འཕྲག་པ་ལས། གལ་ཏེ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་ན། །དེ་ལ་སྤྱིར་བས་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་སྤྱིར། །སྟོང་
 ཉིད་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འབྱུང་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་སྤྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དོན་ནི་དུང་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འཛིན་ན་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་བ་ཆེན་པོ་འདེབས་དགོས་པས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུ་ཐལ་བའི་སློན་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འབྱུང་བས་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་ལགས་བཤད་སྟོང་པོར། འོ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་
 རྟགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་
 ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྤང་ན་དེ་ལ་དམིགས་
 བས་ལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་
 བྱའོ། ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སློན་སྟོང་དངོས་བཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་མི་རུས་ཏེ་
 རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

༥ ཐ་སྐད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དབྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ།

དེ་ནས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ཐ་སྐད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དུ་
 ཐལ་བ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་ན། དཔེར་ན།
 སྤྱི་བའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་བའི་ཆོན་དབྱེད་བྱེད་གི་སྒྲོས་ཆེད་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟར་མ་ཆེད་ན་ནི་ཐ་སྐད་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ན། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུལ་རྩལ་ཏུ།
 གནས་ཆེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གི། །ཐ་སྐད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་མི་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་
 པར་དབྱད་ནས་འཇོག་ན་འཇོག་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གི་དངོས་པོའི་
 འཇོག་ཚུལ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཚུལ་རྩལ་ཏུ་སྟེ་རང་བཞིན་གིས་སྤྱི་བའི་གནས་ནི་
 ཆེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གི་ཐ་སྐད་གི་དོན་ལ་རྣམ་
 པར་དབྱད་ནས་འཇོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་
 པོར། ཐ་སྐད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་
 རྩལ་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དབྱད་པས་ཆེད་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་པ་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབྱད་པར་མི་རིགས་པའི་དོན་དེ་ལ།
 གཏན་ནས་མི་དབྱེད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་དབྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་དབྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱད་པ་
 མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྐད་གི་དོན་ལ་དབྱད་པ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་
 མིན་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སོང་བའི་ཐལ་སྤྱོད་ཤིང་། དེ་ལྟར་དབྱད་

བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྤོང་བའི་སྤྱད་པ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་
 མཚམས་ལ་བྱུང་བར་ཆེ་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་མཚམས་དང་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེད་
 སྤོང་ལུགས་དང་བཅས་པ་ལག་དཔར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱབས་འདིར་
 གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་མིང་རྒྱུད་དེས་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་
 དེས་མཆོག་པར་ཕུང་པོའི་སྤྱང་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་སྟམ་དུ་དབྱེད་པ་ལ་ནམ་
 ལུགས་པ་ནས་དོན་དམ་ལ་དབྱུང་བ་ཡིན་པས་དབྱེད་ཚུལ་དེས་དབྱུང་ནས་འཛོག་པ་ནི་
 མི་རིགས་སོ། །རང་རྒྱུད་པས་ནི་དེ་ལྟར་དབྱུང་བ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་ལ་དབྱུང་བར་མི་
 འཛོག་པས། དེའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱེད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་མིང་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་ཙམ་དེས་མཆོག་པར་ཕུང་པོའི་སྤྱང་ནས་འཛོག་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ན་བཏགས་པའི་མིང་རྒྱུད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་མ་ཆོད་པར་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་
 གཞི་ཕུང་པོའི་སྤྱང་ནས་འཛོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཙལ་པ་ན་ཕུང་པོའི་སྤྱང་ནས་
 སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡང་སློ་
 གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་ཙམ་ཁོ་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས། དེའི་གཉུག་མའི་
 སྤྱོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐ་སྤྱད་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པའི་པ་རྟེན་མི་བཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཐལ་
 རང་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དབྱུང་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཡང་དེ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་
 ལུགས་འདི་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་དབྱུང་བཟོད་
 དུ་མི་འཛོག་པས། གོང་གི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་དམ་གྱི་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་འཛོག་
 པའི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱུས་ཀྱང་། དེས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱོད་སྤོང་

མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དོན་ཉིད་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་དོན་དམ་པར་དབྱུང་པའི་དབྱེད་ཚུལ་དངོས་ཡིན་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་
 བྱེད་ལྟར་དབྱུང་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ་ཉིད། རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་དང་ཐ་སྐྱད་གྱི་
 དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དོན་དངོས་རང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ན།
 རང་རྒྱུད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིང་རུས་ཟེར་ཡང་ཁོ་རང་ལ་སྒྲིན་སོན་གནས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྤིང་པོར། འདི་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 དབྱེད་ལུགས་ཇི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་ས་
 མཚམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་གྱིས་འདིར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་དབྱེད་ལུགས་གྱི་དབྱུང་
 བཟོད་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་མི་འདོད་
 པས་མི་གཞོད་པར་སྤྱོད་སྒྲིང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་སྒྲིང་སྤུལ་དང་གནད་
 གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་
 དབྱུང་བཟོད་དང་དོན་དམ་མཛོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་དགོས་སོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འཛོག་ཚུལ་ནི་གོང་
 ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་
 གནས་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ན།
 ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྗེད་པས་དོན་དམ་པར་འཛོག་པ་མིན་ནོ་
 སྟམ་ན། འོ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འཛོག་ཚུལ་དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་དེ་མིན་ཡང་འཛོག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་འདུག་པས་ན་འཛོག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ གྱིས་ཆོག་གི་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་
 དོན་ལ་དབྱུང་ནས་མི་འཛོག་པས་འཛོག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་

བ་འདི་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཙམ་གྱི་
 སྒྲུབ་གཙོད་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མིང་དང་བརྟུན་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྟུན་དང་
 ཐ་སྐད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན་
 ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་པ་ཤད་
 སྟོང་པོར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། ཞེས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དབྱུང་པ་ན། རྟེན་པའི་
 གང་ཟག་ཅིག་བཞག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་རྩ་མ་པ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་མི་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་སོ། འོ་ན། ཤིང་རྩ་མ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་མི་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་
 བཏགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་རྩ་མ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པའི་
 མཐར་རྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཤིང་རྩ་གཉིས་ཀ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་པོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་
 ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཐ་
 སྐད་དུ་གཞན་སྒྲུབ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་དག་འགོག་གྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་དང་ངས་མཐོང་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་

སྐད་དང་རྣམ་བཞག་ཡོད་ལ། ཡང་མྱ་གུ་དེ་ས་བོན་ཇུས་གཞན་ལས་སྐྱོའོ་ཞེས་པ་
 དང་། ཇུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དང་རྣམ་
 གཞག་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པས་ན། འཛིག་ཚུལ་སྤྲུལ་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
 པས་ཚད་མས་མི་གཞོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པས་ཚད་མས་ཀྱང་
 གཞོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པའི་
 བྱད་པར་གཞན་ཡང་མང་ཞིང་། སྐབས་དོན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་དབྱུང་མི་
 བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཆོས་ནི། གང་
 ཡང་མི་འཛིག་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ཡིན་པས་སྤྱིར་འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྤྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ། བྱད་པར་གཅིག་ལ་སྤྱོར་
 བ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་པ་ན་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་མི་རྙེད་
 པ་དང་། དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མི་འགོག་པར་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་དེས་གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་ལ་མི་གཞོད་པ་ཞིག་ནི་
 དེས་པར་དགོས་སོ། དེ་དུང་རིགས་ཤེས་དེས་གང་ཟག་ལ་གཞོད་པར་སོང་བ་དེ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཐབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་ཡང་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
 འདི་དག་གི་བྱད་པར་ལེགས་པར་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་དབྱུང་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནས་
 ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དབྱུང་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ལྟར་སྤྱང་དེས་ཆོམས་ནས་ང་རྒྱལ་
 ཏེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་། དེས་པ་དོན་གྱི་དགག་བྱའི་ཆ་
 ཅོམ་ཡང་འགོག་རྒྱས་པ་མི་ཡོང་བས་ན་དབྱུང་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་

འདུག་པ་རྒྱས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་
 ཡང་དག་གིས་དཔྱད་པའི་རྩལ་རྣམས་དོར་ཏེ་དཔྱད་པར་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་རྩོམ་སེམས་བྱས་ཀྱང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་འཛིག་པའི་ཆོ་འཁྱུལ་ཤེས་
 ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་བཅད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྱུལ་ངོ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པས་གཟིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡང་འབྱུང་ཏེ་
 བསམ་ན། འདིའི་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་མཚམས་ཟིན་པ་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ལོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། གང་ཟག་གི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་
 པས་རྟེན་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། དེའི་དོན་ནི་འཁྱུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་
 བ་ནི། དབང་ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་ལྷག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་
 ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་། མི་འཐད་ན་འང་མི་འཐད་
 མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྤར་བཞིན་དཔྱད་ན་ནི་དཔྱད་བྱེད་གྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྟེན་ལ།
 འཁྱུལ་ངོར་ནི་སྤུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
 གང་ཟག་སོགས་དོན་དམ་པར་དཔྱད་ནས་འཛིག་པ་ཙམ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་
 ཅིང་། ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བས་རྟེན་པར་བཞག་པ་འདིས་དོན་
 དམ་པར་དཔྱད་ནས་རྟེན་པར་སོང་འདུག་པས་ན། ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འགལ་བས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་དམིགས་ཡུལ་གང་
 དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ནི། འདུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་
 དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅས་དང་། མི་ཤེས་
 གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཐུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཏགས་པ་
 དང་། སྐྱུ་མ་སྟེག་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་

ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཀུན་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་
 མུ་སྟེགས་གྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱང་དང་སྟོན་སྐྱུའི་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་དང་རྟ་སྐྱང་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་དངོས་གནས་
 ལ་སྐྱང་ཡང་དེ་སྐྱང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་པ་ན། དངོས་གནས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཐ་སྐྱོད་
 དུ་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྐྱང་སོགས་མེད་
 དམ། འདིའི་དཔེར་ལེན་ལུགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྐྱང་
 སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་རྟ་སྐྱང་སོགས་དངོས་གནས་པར་སྐྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་
 འཛིག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུར་མའི་རྟ་སྐྱང་དངོས་གནས་སུ་འཛིན་པ་
 ཡང་སྟགས་ཐུས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྟོས་བབུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ས་མ་བསྐྱད་པའི་
 སྟོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མིན་པས་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་གནས་སུ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་
 འཛིག་གོ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིག་མིན་
 རུས་ན། འོན་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་
 རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་འགོག་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཡང་
 རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་
 ཡང་འབྲུལ་པའི་སྟོས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་འབྲུལ་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོ་ནི་མིན་པས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཞག་པ་དེ་དག་ནི་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་
 ཐོབ་ཀུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་སྟོན་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་ཕྱིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་བས་བཏགས་པ་རྣམས་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྐྱོད་དུ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་
 བ་རིགས་ཤེས་གྱིས་བཙལ་ནས་མི་རྒྱུད་ཀྱང་དེས་མི་གཞོད་པ་ཅིག་དེས་པར་དགོས་པ་
 དང་། ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་མི་གཞོད་པ་
 ཅིག་དེས་པར་དགོས་པ་ནི་དོན་དེ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐ་
 སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་ཡིན་
 དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཙམ་སྤྱོད་ཀྱང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་མ་
 བཞག་པ་གཅོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་པས་ན། ལུགས་འདི་ལ་
 ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་ཕྱིན་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་བོ། དེའི་ཕྱིར་
 མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གང་གཅོད་ན། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། འོན་དེ་གཅོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་
 པས་། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཙན་ཐ་སྐྱོད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བཞིག་དགོས་པས་
 ན། དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་རིག་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་ཁེགས་སོ། འོ་ན།
 མཚན་སྤྱོད་གྱིས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་གཞོད་པར་
 འགྱུར་རམ་སྐྱུ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་ཚད་

མས་གྲུབ་པོ། དེས་ན་དོན་དང་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་
 ཕྱིན་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་མི་རུས་ལ། དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་འོས་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པར། དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་
 ན་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བས་རྟེན་པ་འགལ་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས།
 དོན་དང་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་
 སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི།
 ཆོས་རྒྱམས་དང་འདྲ་བར་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྟེན་ཅིང་།
 ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་ལ་རིག་
 ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་མ་རྟེན་པར་བཞག་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གཙོ་བོ་མིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་རྟེན་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པས་དེའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བལྟས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེནོ། དེའི་ཕྱིར་ལྷུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་གསུང་
 དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ལྷུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ལྷུ་གུ་བདེན་མེད་
 ཡོད་པ་དངོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་གསུངས་པ་ཡང་གནད་འདི་དག་ལ་ཐུག་
 པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་རིམ་འཛིན་དགོས་

བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་མེབས་པའི་དུས་སུ་ནི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་
 རིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ཡང་མེད་པས་ན། རོན་དམ་བཤེན་པ་རིག་
 ཤེས་དེས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་རིག་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་རོན་དམ་བཤེན་
 བ་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲིམ་
 པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་རུས་པས། རོན་
 དམ་བཤེན་པ་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རོན་དེའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པའི་རོན་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་མིང་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་པར་དེའི་རོན་དམ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དབྱེད་ན་
 མི་རྟོག་པ་ནི་བཤེན་པ་གཉིས་ལ་འདྲ་བས་འདིའི་དབྱེད་ཚམས་ཟིན་པ་གནད་ཆེ་ལོ།
 དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ།།

རྩེ་ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་
 རོས་འཛིན།

འོ་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ནི་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་རོན་དུ་འཛིན་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རྣམས་
 སྐྱང་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོན་ལ་
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི་སྐྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བས་
 རོན་འཛིན་རུས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 ལུ་ལ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་

ཚུལ་དང་། གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།
 དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་
 པ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། འདིའི་
 བཏགས་ཡོད་དེ་ཡང་ཆོས་དེ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་
 འཛོགས་པ་གཏན་མིན་པས། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་བའི་བཏགས་ཡོད་འདི་ལ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཁིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི་གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྣམ་
 གཞག་དེ་དག་ཡེ་མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བཀལ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཛོགས་མ་
 བྱུང་ན། རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་ཤིང་ལྟ་བུ་འདུག་པས། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
 གོམས་པ་ཆེ་བས་ལན་འདུག་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བར་བྱས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་དེ་དོར་ལ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ཉིད་བབྱུང་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་ལཤད་སྟོང་པོར། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་དུ་བྱུང་པ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། དུ་དྲུང་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་གོལ་ས་ཆེན་
 པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ།

ཅུ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་

དབྱུང་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཀྱས་ཏེ། འཇུག་པ་
ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་
གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་ཡིན་པས།
དེའི་ཆོ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་ནི་
མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྐད་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མིན་པ་སྟེ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་
ཉིད་དེ་གང་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟོན་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་དང་
སྒྲིང་པོར། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁག་ས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དབྱུང་ནས་འགོག་པས་མི་
ཁག་ས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་
ཀྱས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཀྱས་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་
ལེན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པས་ནི་མ་ཁྲབ་བོ། ། དེས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དེ་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་
རིགས་པ་འཇུག་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ།

༩ འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྒྲུར་ཏེ་གསུངས་པའི་རིགས་པ།

དེ་ལ་འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྒྲུར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།

འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི།
 གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚད་མ་མེད་པ་དང་གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་
 གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་
 རྣམས་། མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་
 རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་
 ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དངས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་སོ།
 དེའི་དོན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོད་སྤངས་ཞེས་བོས་ནས། དབྱུ་མའི་ལམ་རྟོག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་གནས་པ་ན། དེ་ལས་
 ཐབས་ཀྱི་སྟོ་གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པར་བྱེད་ཅིང་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཆོས་གང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་
 སེམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གང་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བས་ན། ཆོས་
 རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་
 མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི། དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་

མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན། ཆོས་རྒྱལ་སྙིང་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་
 ཆོས་རྒྱལ་སྙིང་མ་བྱུང་བའི་བར་གྱི་དོན་རྒྱལ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ལུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་དུ་བྱངས་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པས་ན། རང་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལག་དཔྱད་པོར། ལུང་དེས་རྒྱལ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་བསྟན་པར་ལག་དོ། ཆོས་རྒྱལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་
 བ་ཆོས་དེ་རྒྱལ་རང་ངོས་ནས་སྟོང་བར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྒྱལ་སྙིང་སྟོང་པ་དང་ཞེས་
 པ་མི་འཐད་ལ་ཞེས་པ་ནས། བྱི་མ་རྒྱལ་སྙིང་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
 ཀྱང་གྲུབ་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ལུང་དེས་ཞེས་པའི་ལུང་ནི་བྱངས་མ་ཐག་པའི་
 འོད་སྤངས་ཀྱིས་ལུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་
 ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་བའི་མིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 རྒྱལ་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་
 ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་ཞེས་
 འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
 འཇོག་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འཇོག་དགོས་པས་མདོའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་
 ཚུལ་མི་ཤེས་ན། རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། ཁོ་

རང་མ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྟོང་ལས་མ་འདས་པས། དགག་བྱའི་སྟོང་
 ཚུལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་གཞན་དབང་གཟུངས་
 འཛིན་ཆས་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་
 བཞག་ན་ཡང་དེའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་ཤེས་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཁ་གཏོང་གི་
 ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འཛིན་གྱུ་བ་པ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགག་བྱའི་སྟོང་གི་འཛིན་
 ཚུལ་དང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་
 རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཆང་སྤྱན་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 སྟོང་ཚུལ་འོང་བས་ན། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མེད་སྟོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
 དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་མིན་པས་དེ་འདྲའི་མཚམས་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་མཛོན་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་
 གྲུབ་མཐས་འཐད་པ་བཅུག་པའི་པདྨ་འཛིན་དང་སྟོ་འདོགས་མཛོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་བ་ནི་མི་
 སྤྲོད་དོ། །གཟུངས་འཛིན་ཆས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་
 པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོ་འདོགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ བཀག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་
 པ་ན། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གི་སྟོང་དུ་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་དུ་འཛིན་གམ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་ལུལ་དུ་ཆོས་
 གཞན་ཀྱན་ཇོ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་འཕངས་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ལྟ་བ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འཛོལ་ལུགས་ཡིན་པས།

༥ དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།

འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ།
 དེ་ཡང་མེད་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མ་ཡིན་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ།
 དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ནི་
 མེད་དགག་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འཛིག་པ་ནི་མི་
 རིགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཐོག་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཆོར་། ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱ་བས་ཀྱང་
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དམ་བཅའ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ལ་མེད་དགག་དགོས་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་
 ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་
 དངོས་སུ་བཅད་ནས་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་བདེན་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་
 མ་ཟིན་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བདེན་
 པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཞི་
 གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་མ་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་
 འཛིག་པ་ལ་ནི་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀག་པའམ་བཅད་པ་ལྟ་བུས་

བེ་སྐྱབས་འདིའི་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་བཅད་པར་མི་འགྱེའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
 ལགད་སྒྲིང་པོར། འོན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་གྲིས་བཀག་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱབས་ཞེས་སྐྱབ་ལྟར་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་ཆོག་གིས་ཟིན་
 པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆར་བ་ན་སྒྲིས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འཆར་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་
 དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་མེད་དགག་དང་འདྲ་ཡང་དེ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་ཚུལ་ཡང་། རྟོག་གོ་འབར་བར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་
 གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་
 རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་པ་སྐྱངས་སོ། དེས་ན་མེད་དགག་འཛོག་
 ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པ་ནི། རྟོག་གོ་འབར་བར། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་མི་
 བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་ཆང་བརྟུང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་
 འགོག་པར་ཟད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྟུང་བ་བརྟུང་ངོ་ཞེ་འམ་མི་བརྟུང་ངོ་།
 ཞེས་མི་བརྟུང་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བེ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་
 འཕེན་མི་འཕེན་ཞེས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིས་པ་སོགས་
 སྐྱབ་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འཕེན་པར་འཛོག་གོ། འདིའི་འཕེན་མི་
 འཕེན་ཀྱང་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཡིན་
 པས་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཤུལ་དུ་འཕེན་མི་འཕེན་བརྟེན་ནི་མིན་

རོ།། དེ་ཡང་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུ་ལ་ནི། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སོགས་དང་བྲམ་ཟེ་ཆང་བརྟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་མི་འཕེན་པའི་ཚུ་ལ་བཤད་པ་
 བཞིན་རོ།། དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་
 མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་བྱུང་པ་འཛོག་ལུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་
 མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡིན་གྲང་རང་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 སྐྱེས་དགག་བྱ་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་
 སྒྲིང་པོར། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་
 ལས། ཞེས་པ་ནས། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྒོས་
 དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤྱིར་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྲང་གང་
 ཟག་གི་སྟེང་དུ་དེ་བཀག་པ་ན་དགག་བྱ་བདག་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་སྐྱབ་པ་འཕེན་པར་
 འདོད་པས་ན་མེད་དགག་ཏུ་མ་བསྐྱད་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། གཞི་
 གཞན་དང་ཆོ་ཀས་ན་ཡང་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས་མེད་དགག་མིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་
 ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་གཉིས་གྲང་འབྲ་བས་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་
 གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འོན་བྲམ་
 ཟེས་ཆང་མི་བརྟུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོགས་གྲང་མ་ཡིན་དགག་
 ཏུ་མི་འཛོག་པར་མེད་དགག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་དེ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩི་བའི་གཞི་

ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མིན་པས་ན་སྤྱོད་གས་སུ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ལམ་དང་སྤྱིང་པོ། །ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་
 བུ་མེད་དག་གི་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ཡིན་དག་གི་ལ་རང་གི་དག་གི་བྱ་བ་ཀ་ག་ལུ་
 དུ་ཆོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འབྲེལ་ལམ་དང་དུ་
 བངས་པ་ལས། དག་གི་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། །དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྒྲོན་པར། མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་ལེགས་ལམ་དང་སྤྱིང་པོར། དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི།
 མ་ཆོད་སྒྲིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཆོག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་
 པ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་
 འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་གཅིག་གིས་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ནི་དངོས་ལུགས་ལ་ཆོས་
 གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆོག་སྟེ། མ་ཆོད་སྒྲིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བྱ་
 བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། རང་གི་ཆོག་གིས་མི་སྒྲོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་
 གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་བེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་བྱུང་པར་མ་ངེས་པའི་
 སྐབས་སུ་འདི་བྲམ་བེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་བྱུང་ཡང་
 མ་ཡིན་དག་གི་ཡིན་ལ། དེ་ལས་པ་ཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 དག་གི་ལས་གཞན་མེད་དག་གི་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོས་ནི་
 ལུགས་ལ་འཕངས་པ་དང་། གཉིས་པས་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། གསུམ་པས་
 དངོས་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕངས་པ་དང་། བཞི་པས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འཕངས་པ་
 དང་བཅས་པའི་འབྲེན་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་
 མ་ཐམ་འགྱུར་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་

མེད་པ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ།
 དེས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
 བཞག་པས་དེ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་
 འདྲའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་དེ་མེད་དེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
 ཆོག་གསལ་ལས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་
 གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་
 ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཀོད་ཀྱང་འདིའི་དོན་ནི་པ་རོལ་པའི་འདོད་པ་
 ལྟར་མིན་གྱི། རང་ལུགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐད་སྟེད་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོ་སྐྱར་གྱི་
 མཐའ་གཉིས་སེལ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་མེད་པར་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་དངོས་སུ་འགོད་པ་མི་མཛད་པར། པ་རོལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་
 བརྟགས་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟོ་ནས་འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འདུག་པར། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
 འབྲས་བུར་མ་ཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཙན་
 དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་བྱུངས་སུ་
 བྱངས་པར། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་
 པ་ཙན་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་གྱི། གཞན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུངས་སུ་འདྲེན་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་དགག་བྱ་

དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ
 མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བ་རོལ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་
 བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ལ་
 འབྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཇེ་ཡལ་སྤྱད་ནམས་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བཀག་ནས་དེ་དག་ལྟ་བའི་ལམ་སྟོལ་དང་པོར་བཀོད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་
 པར་མ་སྟོས་སོ། །

༥ དེས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
 མེད་པར་གསར་དུ་གཏན་ལ་འབབ་པའི་སྟོང་དེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་
 ལུགས་ལ་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་
 གསུངས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་དེས་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་ལུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་ནི།
 དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དྲོགས་པ་སྟེ་བ་མི་རིགས་སམ་སྟམ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལས་དེའི་
 ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བཅིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བཅིབ་མིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་
 གང་ཟག་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཕངས་མ་འཕངས་བཅིས་འི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 དངོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ལུགས་རྟོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་བས། དེ་ཡང་ལེགས་
 བཤད་སྟིང་པོ་འདིར་མེད་དགག་གི་འཛོག་རྩལ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་།
 ཟུང་པར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པོ་གཞན་གྱིས་གཞི་སྐྱབ་པ་གཞན་དང་འཛོགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཞེས་སྤྱོད་སྟེང་རྩལ་

གྱི་སྐབས་སུ། དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་
 འཕེན་པ་མིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་མེད་བཅིང་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་
 ཡང་། དེ་འདྲའི་སློང་ཆོས་ཅན་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པས་བསྐྱབ་བྱམ་ཡིན་དགག་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ་སྐྱེམ་པས། རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སློང་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་འོང་བར་
 གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལྷགས་རྟོགས་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་
 བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་ལྷགས་དེ་གཙོ་བོར་འཛིན་པར་མཛད་
 པས་ན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་ལྷགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ལྷགས་འཛིན་པ་ཡིན་
 བོ།

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་
 རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ།

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་རྣམས།
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་རིམ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིན་པའི་སླིང་པོའི་དོན་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་ཆུ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་པ་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་། རང་རིག་
 མེད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་ཆུ་ཤེའི་དགོངས་
 པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 མེད་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་

དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པ་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་
གཞི་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བརྟན་པར་དེ་འདྲ་མི་འཛོག་པར། ང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་འཛིན་པ་དང་། ལས་འགགས་མ་ཐག་པ་དེས་རྒྱང་བག་ཆགས་འཛིན་རུས་པའི་
གནད་གྱིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་མེད་པར་
འཛོག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ན་ལྷགས་མཆོག་འདིའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
ཆོས་སྤྱུག་སྤྱུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རྒྱང་
རང་གི་ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འཛོག་གི། །དེ་ལས་ཤེས་པ་ལ་
གསལ་བ་གཞན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་པའི་གནད་གྱིས་རང་རིག་མེད་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་
པར་ཡང་བཞག་ལ། དེའི་གནད་གྱིས་སྤྱི་རྣམས་ཡུལ་དང་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཕན་
ཚུན་བསྟོལ་པའི་དབང་ཁོན་ས་བཞག་པས་ན་རྒྱུ་མཚན་དེས་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་འཛོག་པ་འདི་ཡང་ལྷགས་མཆོག་འདིའི་སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི།
འོག་མ་གཞན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་རུས་སོ། དེ་དང་འདྲ་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
མེད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་
རུས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
བདག་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་བདག་མེད་རྒྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཉན་རང་པ་མེད་པའི་
གནད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

ནོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་རྟེན་གྱི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་
 འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས།
 རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་
 དོ། དེ་གང་ཞེན་ཅེ་ཤིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བཟོད་ན། ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལྷགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཕྱི་རྟོག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་
 གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྟོག་ལ་ཁས་སྤྱང་དགོས་པ་
 དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥ བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དབུ་མ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་
 འདི་ཉིད་ལུང་རིགས་ཀཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་
 པོ་སྤྱོད་ཀས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དོན་རྣམས་འབྲིང་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
 མཐུན་པར། གཞུང་ཆེན་མོའི་བྱངས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་སྦྱར་ཡང་
 དམིགས་སྒྲོར་སྒྲོང་ཚུལ་རྒྱས་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབང་
 པོ་རྣམས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་སྦྱོས་པ་ལ་ཏ་ཅང་མི་གཡེལ་བར་གཞུང་དོན་སྤྱིང་པོར་
 བསྐྱེལ་ཏེ་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་བཀོད་པ་ནི་འདི་ལྟར།

དེ་ཡང་། སྐྱོན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་
 སུལ་ལོན་པར་བྱེད་ཚུལ་དངོས་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་
 བློ། འཁོར་བ་སྦྱོར་དང་བྱེད་ཐུག་གི་སྦྱག་བསུལ་ཅི་རིགས་བསམས་པའི་མཐར། སྦྱག་
 བསུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱག་བསུལ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་
 བས། དེའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལྷགས་
 ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་རང་ནས། མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁར་སངས་ཁྱི་
 བད་ཆུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་དུ། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོར་བརྒྱད། ཟུང་མོ་ལྟ་བརྒྱད།
 ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་ས་བརྒྱད་དང་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་སོགས་སྦྱབས་
 གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཇེ་བཅུན་ཅོད་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གསལ་བཏབ་སྟེ།
 དག་འཕྲན་ལྟ་བརྒྱུ་མའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་དངས་ཏེ་བརྟན་པར་
 བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆོག་དམིགས་བསྐྱེད་ནས་
 བྱས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། བདག་དང་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བར་མཆོམས་སྐྱད་ཅིག་གྲུང་མེད་པར་སྦྱག་བསུལ་
 མི་ཟད་པ་འདིས་མནར་མནར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་བདག་འཛིན་འདི་རང་ལ་ཐུག་
 འདུག་པས། དེས་ན། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཛོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཇེ་བཅུན་བཅོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཉིད་བྱོན་ནས། བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྱིང་པོ་འདི་
 གཅིག་ཕུས་གྲུང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསུལ་རྒྱ་བཅས་ལས་ལྷོག་པར་མཛད་པ་
 གདོན་མི་ཟུང་བཞིན། བདག་གྲུང་བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྱིང་པོར་
 འདིར་ཐོས་བསམ་སྦྱོམ་པས་ཞུགས་ཏེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྦྱོམ་པའི་གདུང་ལྷགས་དག་པོའི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཉི་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
 དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱངས་ཏེ་རང་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བསམས་པ་ནི་

སྒྲིབ་བའོ།

༩ སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲིབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལྟ་འཁྲིད་སྒྲིབ་ཚུལ་དངོས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་གས་
 དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་གས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་གས་བཙས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྒྲོན་ས་ལྟ་བ་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་
 ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འབྱུག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དེར་བ་
 དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་
 མཚོག་གྱུར་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོན་ས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཀུན་
 གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ལའད་ཀྱང་། འདིར་བསམ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་
 དང་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བརྟན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེས་ལས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་ཚུལ་
 གཙོ་བོར་བསམ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་གས་ལ་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་གི་ས་བོན་སྤྲིན་ཚུལ་ལ་རག་ལུས་པས་ན།
 ཀུན་གཞི་དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལྟ་གས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། རྣལ་

འབྱོར་གྱིས་བཞི་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་འཇུག་དགོས་པས་
 བཞི་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་ཅེས་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་འཛིན་ལུགས་དགོངས་
 འགེལ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མ་བུ་ལ་བར་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདི་ནི་
 གཟུགས་སོ།། །དེའི་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་
 ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ན། གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཤར་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་།
 གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་དེ་ནི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་
 དང་། དེ་འབྱའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་མངོན་
 པར་བརྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་འབྱའི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་
 བོན་ཀུན་གཞིས་འཛིན་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་
 གནད་ཞེས་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེས་ཅོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་
 བསྐྱེདོ།།

༩ རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞིའི་ངོས་འཛིན།

དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་རིམ་
 གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་ནི། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།
 སྤྱོད་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སྤྱང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་དང་བཞིའོ། དེ་དག་གྱང་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ།
 དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་བའི་
 སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བྱོད་ཀྱི་
 ཆོ་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས། དབྱུང་པ་རང་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་གནས་པ་དྲངས་པའི་
 ཤིན་སྤྱང་གིས་ཐེན་པའི་དོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ངེས་དོར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ངེས་པའི་
 ངེས་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཀ་
 སྤྱོད་པས་མཚུངས། དམ་སྤྱིང་དེ་བ་ཡོད་ལ། སྤྱང་དོར་ངེས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་
 པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྤྱང་བ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་ན།
 བྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཅེ་
 མའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་
 དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་པོ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། དེ་ལ་སྤྱང་བ་
 མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། བྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ནི་སེམས་
 ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ར་གསུངས་སོ། དེ་ནས་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་པའི་
 ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱུབ་ཅིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་
 ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྤྱང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་

ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤང་བ་རྒྱུ་པར་མ་ཟད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་སོང་ནི་དེ་མཐོང་ལམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་
 ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
 དེའི་མཉམ་གཞག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་དོར་ནི་ཕྱི་དོན་དང་ཆོས་ཙན་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་བའི་
 སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་མེས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་གཉིས་མཛོན་སྤྱུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་མེད་ལ་གནས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་པོ་དེའི་སྒྲོན་ས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དང་པོ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ས་དེ་
 འདིར་དངོས་སྤྱུམ་བསྟན་ལ། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ས་བྱོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་སྤང་བ་དང་བཅས་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གི་ཆོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་
 བ། གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སྤྱུམ་
 དུ་ཉོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་པོ་འདི་ལ་ས་བཅུ་འདྲེ་དབྱེ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་བཅུ་དང་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
 བེ་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་པས་ བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཆོགས་སྤྱོད་དང་། ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་རང་
 དོན་སྤངས་ཉོགས་སུན་སྤྱུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་སྐྱེམ་པོ་དེ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་བྲངས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་དོ་སྐྱེམ་པའི་སྒྲོན་བརྒྱན་ཆགས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་འགོ་བ་རྣམས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་མཚོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དང་། བཛྲེད་བྱ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་སྟོན་ཚུལ་དང་།
 འཁོར་གྱི་འདུ་ཐབས་སོགས་ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས།

༥ རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་ཚུལ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་
 ཡིས་བོན་ཡོད། ཅས་གསུངས་པའི་རིགས་དེ་ལྟན་གྱི་སྒྲོན་པ་འབྲིང་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་
 པར་བཀོད་པ་ལྟར་འབྲིང་དེ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞིའི་དང་པོ་ཚོགས་རྒྱན་གང་
 ལ་ཡང་རག་མ་ལས་པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤོངས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཕྱ་མེད་དབུ་མའི་ལམ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབུས་དེར་
གནས་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྒྲོང་དགོས་པས། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲོང་ཚུལ་
ནི། གང་ཟག་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་
སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་དེ་དོན་ལྟར་གྱི་ཁས་ལེན་ནི། ཉན་
ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་སྒྲོང་བས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་གང་
ཟག་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས། དེ་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་གྱི་
རིམ་པ་རྣམས་ཁུངས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རྩ་བར་བྱས་ནས་ཐུག་འབྲལ་གི་གཞུང་
རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཀྱི་བར་བྱེད་
དོ། ། དེ་ལྟར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་དང་།
གནས་མ་བུལ་པའི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བཟོད་མེད་ཀྱི་བདག་གིས་
སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བྱབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་
བའི་སྒྲོང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་
རྣམས་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་ཆད་མཐའ་སྒྲོང་ཚུལ་
གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྒྲིས་ལ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མའི་ལྟ་བུ་ལྟར་ཉམས་
སྦྱངས་ན་བྱེན་རྒྱབས་གཞན་ལས་ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བས་ན། དེའི་ལྟགས་ཀྱི་འབྲིད་དམིགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་

བྱི་སྤར་ནས་ཇེ་བཙུན་བཙེད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 མོས་བཞིན་པ་དེ་ལ། ད་དུང་ཡང་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ་ལེགས་
 བར་གསལ་བཏབ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཐུལ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་
 རིགས་སུ་ལ་བའི་མཐར། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དེ་བོ་སྒྲ་
 མ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོགས་དམིགས་སུ་ག་གི་གསོལ་
 འདེབས་གནད་དུ་བསྟུན་པ་མན་ངག་བཞིན་བྱས་ཇེས་འདི་ལྟར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་
 ལྟ་བུར་བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་སོགས་དང་ནང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྟུས་པ་སེམས་ལ་སོགས་པ་རང་བབས་ཀྱིས་འཆར་དུ་བཙུག་པ་ན། བྱི་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ནི་ནང་སེམས་ལས་བྱི་རོལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་ཞིང་།
 སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལས་དེ་བོ་གཞན་དུ་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་སྤང་བ་འཆར་བ་ནི།
 ཅུ་བའི་ཆོས་ཅན་གཟུང་བ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤང་
 རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་བས་བསྐྱད་ནས་སེམས་
 ལས་རྒྱངས་ཆད་དུ་བྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ནི། སེམས་
 ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་རྒྱུ་ཞི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བྱཅད་དེ། སྤང་
 རྒྱུ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་གྱི་སྤང་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་དངས་ལ།
 བྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཅད་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་
 བ་དེ་ཡང་གོང་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་དང་། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་དང་། དུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གོ་བ་བཙུལ་བའི་མཐུ་
 ལ་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བྱི་རོལ་དོན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཅུ་བ་ནས་

གཙོད་ནུས་པ་ནི་ངེས་པར་གདོན་མི་བ་བའོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱང་ད་དུང་གཉིས་སྒྲུང་
 འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་ཤེས་ཆེས་པའི་དབང་གི་ས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཅ་བ་ནས་མ་ཆོད་པར་འཇུག་ན་དེ་ཐེ་ལྟར་བྱེད་སྒྲུལ་ན། དེ་ལ་ནི་
 ངེས་པར་ཐེ་བཅུན་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ་
 གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་འདིའི་རྟོགས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ར་དམིགས་ཕྱག་གི་གསོལ་
 བ་བཏབ་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་འདིའི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཡང་གདོན་མི་བ་ལ།
 དེ་ལྟ་མིན་པར་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲོར་སྒྲུངས་རང་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཙམ་བོག་མི་ཆེ་
 བས། འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་
 ལ། དེ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མོད་དུ་བྱས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་འདི་རང་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་དེ་ཡང་བདག་
 ཅག་ཡོངས་ཀྱི་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲུ་མ་ཐེ་བྱལ་ས་པའི་མཚན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་
 ཡང་ཡང་བྱོན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཁ་ཙམ་མིན་པ་རྟེན་པ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་རིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོའི་ཆོ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་
 འདེབས་ཆིག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཞུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་འདྲ་བ་གཞན་སུ་
 ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདིར་ཡང་ཁྱུངས་སུ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ལུས་
 ར་ཤེགས་པས་སྤྱི་གཟུང་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་
 དུ་སྒྲུང་ལ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོལ་རང་བབས་སུ་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ན་སྒྲུབ་
 འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྒྲུད་ཀྱི་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཆར་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་སྒྲུང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་འགོག་པ་ན། མ་སྒྲུས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དབྱོད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་འདི་ཉིད་དང་པོ་གང་ནས་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ན། སྤྱི་གཟུང་བའི་

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེད་བྱེད་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བཅས་
 ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་གང་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་སྐྱེས་དུ་བརྟགས་པ་ན་དེ་གང་དུ་
 ཡང་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད་མི་རུས་མོད། དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་དེ་ཡང་སྤར་གོང་དུ་སྤྱོར་ལ་
 དོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ངེས་པའི་རྩི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། ངེས་པ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོག་སྐྱེས་ལས་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། དེ་ཡང་དེ་འབྱུང་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་ནི་སྤར་དེ་རྣམས། ངོ་བོ་
 གཅིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་
 དབྱུང་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དགར་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མ་ཡིན་
 པ་ནི་སྤུས་ཀྱང་ཤེས་རུས་བས་ཁ་དོག་ཙམ་ལ་དབྱུང་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་
 དང་ཁ་དོག་སོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ན་ཁ་དོག་སོགས་དང་དེ་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན། གང་དུ་
 ཡང་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ། སྤྱི་དང་ནང་གང་དུ་གནས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་མི་རུས་པའི་ཉམས་སྤང་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་
 བ་དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འབྲེས་པའི་རང་མདངས་དེ་
 ཉིད་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ནང་གང་ལ་ཡང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཡོད་པས་ན། སྤྱི་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་བ་དང་
 གནས་པ་མེད་པའི་རྩི་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །འགག་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་རུས་པ་ཉམས་
 པའི་དབང་གིས་རིགས་འབྲས་སྤྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར།
 དེ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་འཛིན་ཇུས་གཞན་

གྲིས་སྟོང་བ་དང་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་། དེ་
 དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་རང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིས་ཀྱི་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོར་མེད་པའི་སྟོན་སྟེ་རང་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ངང་ལ་བཞག་
 སྟེ་སྟོང་པའི་གཤེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ངོ་
 བོར་འཛིན་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་འཛིན་གོ། །དེ་ཡང་།
 ཕྱི་རོལ་དོན་གྲིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི་མཁས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་ཁའི་
 འཁྲིད་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དང་། འདིར་ནི་མཁས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ཆེར་མ་
 གྲགས་པ་ཐ་སྐད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་
 བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་བའི་མན་ངག་ཏུ་མཛད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་གོང་གི་ངེས་པ་དེ་རྣམས་བྱངས་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་པ་ན།
 དེའི་ཆོ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ཕྱིན་རོལ་དོན་གྲིས་སྟོང་པར་ངེས་ཤིང་དེ་ལྟར་
 ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐྱུངས་པ་ན་ཡང་ངེས་ངོར་དེ་སྟོང་པའོ་སྟམ་པའི་གཉེན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་པས་ན། གཉེན་པོ་ཉིད་
 ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོ་
 དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་དགག་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་རྩལ་བྱན་པར་བྱས་ནས་
 དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་གོ། དེའི་འཛིན་རྩལ་གང་ལ་འཛིན་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་

ངང་ལ་བཞག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གོང་གི་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་ངེས་པའི་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟངས་པའི་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངང་
 ལ་འཛིག་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་པར་མཛོན་
 གུར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྟོས་པ་
 དང་བཅས་ཉེ་སྟངས་ལ། དེ་ལྟར་སྟངས་བ་དེས་ནི་སྤྱི་རྩལ་དོན་སྟངས་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 འགོག་པ་ལ་ཐོག་མའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པས་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་འདུན་གྱི་སྟོ་
 བསྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་དང་དམིགས་རྣམ་འབྲ་
 བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འབྲ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྷ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡུལ་ངེས་ལྷ་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་འབྲེན་མི་རུས་པར་
 དགག་བྱ་རྣམས་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྟོ་བསྐྱ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྟོང་
 སང་ངེ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་འདིའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ངེས་པའི་གསལ་
 རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྟོ་བསྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྱེད་པར་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་གང་ཡང་མི་སྟངས་བར་བྱས་ཉེ། དགག་བྱ་སྤྱི་རྩལ་དོན་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་
 སང་ངེ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་
 སྤྱིས་ཐོགས་མེད་བཟུང་བོ་པས། གཤེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་ཅིར་ཡང་མི་
 འཛིན་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གསལ་མིང་ངེ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱིན་
 རྒྱལ་སེམས་ཉུ་ཆེ་ལ། འདིའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གཞན་ནི་སྤྱི་མའི་ཞལ་
 ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་
 པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་བཅུག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནས་འབྲས་བུའི་སའི་
 བར་ལ་རིམ་བཞིན་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྟུལ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ནི་བའི་དམན་པའི་མུང་འདས་

ལ་འགོད་དགོས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཤོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དོན་འདོད་པ་རྒྱ་དང་བྱང་ཚུབ་
 འདོད་པ་གྲོགས་སུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ལག་རྩེས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྟོན་
 ཡོན་བཤད་གྱི་སྐབས་ལྟར་གྱི་ལམ་སྟོམ་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་
 རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདིར་སྟོན་པ་ནས་བྱང་ཆེན་གྱི་
 བར་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་ཚུལ་
 སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་འདུག་པས།
 དེའི་དོན་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་འདིའི་ལྟ་བུ་སྟོང་ཚུལ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་སུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཅིག་
 གིས་བྱེད་ན། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་ལུགས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ཕབ་ནས་
 ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་པའི་ཀུན་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་དུ་གསལ་བ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་
 བོ་འདིར་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་ན་ཀུན་
 གཞིའི་སྐྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐལ་འགྲུར་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་
 ཀུན་གཞིའི་སྐྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ལུགས་མཚོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པའི་མན་ངག་གི་སྟིང་པོས་བརྒྱན་ཏེ་བཀོད་པའོ།

༥ རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ།

གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལྟ་བ་སྟོང་

ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་གཏན་ལ་པབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་
 འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞིའི་ལྟ་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་སུ་
 བྱས་ཏེ་སྦྱོང་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ནི་སྦྱར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི།
 ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཕྱིན་པ་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བབས་སུ་སྦྱོལ་འཆར་དུ་
 བཅུག་པ་ན། དེ་ཡང་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ནི་དགག་
 བྱའི་སྦྱང་ཚུལ་ངེས་པའི་གནད་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་ལ་ཡུལ་རང་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དུ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེ་འགོག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
 མེད་དགག་དེ་ཉིད་སྦྱར་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན།
 སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཕྱིན་པ་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གདགས་
 གཞི་གཞན་དབང་དང་དེ་རྣམས་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རྣམས་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོན་ས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཐོགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་ཚུལ་དང་། དེའི་སྟོན་ས་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་སྟོ་
 བྱ་ལེགས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཕྱིན་པ་གི་ཆོས་རྣམས་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་

སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་གཞུག་མའི་སྤྲོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་
གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་ལ་འཆར་མི་བདེ་བ་འབྱུང་ཆོ་སྤྱོད་མའི་
དཔེའི་སྤྲོད་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འགག་དགོས་སོ། ། མཇུག་ཏུ་དགོ་བ་ཚྲོགས་བྱུང་ལ་
བསྤྲོད་དགོས་པ་ནི་གོང་འོག་གཉིས་དང་། གསུམ་ག་མཚུངས་སོ། །

༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྲོད་ཚུལ།

གསུམ་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་བ་
སྤྲོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉི་
ཐེ་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེན་ལྟར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་བྱུངས་ལ། སྐབས་དོན་སྤྲོད་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།
ཐེ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་དང་། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཀུན་བཏགས། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེས་སྤྲོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་
ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་
སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པས་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་།
བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་དག་
ཏུ་བསྐྱེད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཙན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་དབྱུང་པའི་ཆོ་རྣམ་
པ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་བ་དང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་
 ཚན་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ན་དེའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་
 ས་སྒྲོག་རི་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་བདག་དང་། སྤྱད་བ་པས་སེམས་གཅིག་ཕུ་བདག་རྒྱ་
 འདོད་ཅིང་། གནས་མ་བྱ་བས་ནི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་
 དུ་མེད་ཅིང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་
 ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། གཤམ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཁང་བས་བདག་དེ་
 དག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར། བདག་ནི་ཐུས་སྤྱུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། ཐུས་ལ་
 འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། བྱུང་ན་འདས་ཆོ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
 བྱུང་ན་འདས་སྟོན་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
 གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་
 པོ་ལྔ་ཆར་བདག་ཡིན་ན། བདག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མང་པོར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེ་འོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་གཅིག་ཕུ་བདག་ཡིན་ན།
 སེམས་ཐུས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་བདག་གྲང་ཐུས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་
 བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཕྱི་ཅི་ལོག་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཐུས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སོ།
 གཤམ་ཏེ་ཕུང་པོ་དེ་བདག་ཡིན་ན། ལྷག་མེད་བྱུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་ཆད་མཐར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྒྲ་སྒྲོ་དེ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དེ་པོ་ཉིད་ནས་བདག་རྒྱ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདག་སྒྲ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་སྐྱེ་མས་

མྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ས་བྱིན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བུ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པ་སོགས་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 བས་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་མོ། །ཡང་གནས་མ་བུ་པས་འདོད་པའི་བཅོམ་མེད་གྱི་
 བདག་འདོད་པའི་རྩལ་དང་དེ་ཉིད་འགོག་རྩལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་
 གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག། ལ་སོགས་བཅོམ་མེད་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་འདོད། རྣམ་
 ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན།
 གང་སྤྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བཅོམ་མེད་མི་རྟོགས། དངོས་ཡོད་བཅོམ་མེད་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ཉིད། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་གྲུབ་
 དངོས་བཅོམ་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། གནས་མ་བུ་པས་བྱེ་སྦྱོར་
 གཞན་དང་འདོད་རྩལ་མི་འབྲས་བུ་བཅོམ་མེད་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་
 ཡང་འདོད་ཅིང་། དེའི་སྒྲོན་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་འདོད་ལ།
 དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན་བཅོམ་མེད་ལ་ཇུས་ཡོད་འགོག་རྩལ་གང་སྤྱིར་གཟུགས་ལས་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བཀག་པའི་རྩལ་རྒྱས་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསལ་ལོ། །དེས་
 བྱུང་བོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་
 རྩ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་བོ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། ཕུང་བོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། ཕུང་བོ་དེ་
 རྣམས་ཡོད་མིན་གང་སྤྱིར་འདིར། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།
 གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་སྤྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་སྤྱིར་
 བདག་ཡོད་མིན་དེ་སྤྱིར་ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། གཞན་ན་གཞན་ལྡན་གཞན་མིན་

གཟུགས་ལྡན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ཅེས་དང་།
 གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་རྟེན་འགྱུར་ན་ནི། །སིལ་བུར་གནས་ལ་གྱིང་རྟེན་ཡོད་
 འགྱུར། ཞེས་དང་། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཙན་ལ་ཡོད་ཤིང་། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་
 ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།
 གང་གིས་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ནི་
 སུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་
 རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གི་དབང་དུ་གྲུས་ཀྱང་གཏན་
 རས་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
 རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པའི་
 རྒྱལ་པོ་རྟོན་འགྱུར་གི་རིགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། རྩ་ཤེར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ན། འཇུག་འབྲེལ་ལས།
 དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོད་པ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་གུ་ཚོས་ཙན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གོང་ནས་
 ལེན་ཞིང་། འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འགྱུར་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།
 ལྷ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྤིང་མཐའ་ཐུག་
 པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་ལྷ་གུའི་
 དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རྩུས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 དང་། གང་གིས་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཅིག་པ་

ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་གསལ་
 བའི་རིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གྲངས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཅི་འདྲོངས་བྱའོ།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ཙུ་བ་དང་སྦྱར་ན། དེ་ཡང་འདུག་པ་ལས། ལྷ་གུ་
 ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་
 ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས། ཞེས་པ་ནས། ཤིང་ཡང་
 བཅུག་ས་སོ་སྐྱེ་འདྲིལ་དེས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་
 བའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །ཁམས་ཐོན་ཉེས་པ་དེ་
 དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་དོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདྲོང་
 མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་
 བར་ལྷ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་འགྱུར་
 ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་
 དག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཤུད་པ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།
 སིན་ཏུ་ཆེས་བཀྱའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པ་འང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་ཇི་བཞིན་འཇིག་
 རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་པ་གི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་ལས་
 ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩི་ལམ་བཞིན། ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེས་བ་ཐུན་
 མོང་དུ་བཀག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་དང་

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱལ་མ་བཞུས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
 བྲལ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ནི།
 སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་གོ། དེ་ལྟར་བཀག་ཟེན་ཀྱང་གནད་ཆེ་
 བའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་།
 ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དོན་
 དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཀག་
 རྒྱལ་བསམ་མོ། དེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུང་གསལ་བྱ་གང་འགོག་
 ཀྱང་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ན། དེ་ཡང་ཤིང་རྩ་
 ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བདུན་གྱིས་དབྱུང་བ་ན་བདུན་པོ་གང་ཡང་ཤིང་རྩར་མི་འཛིག་པ་ཙམ་ནི་
 བཏགས་ཡོད་རགས་པའི་འཛོལ་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། སྐབས་འདིའི་བདག་
 མེད་སྤྱི་མོའི་གྲུབ་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ལ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དེས་མ་ཆོས་པར་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་བའི་མཐར་མ་རྟེན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་འཛིག་རྒྱལ་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་བཅས་སྐྱེ་དགུ་
 ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་མཆོག་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོན་
 བཅོམ་པར་དཀའ་བ་སྒོ་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐེབས་པ་བཞིན་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་དོན་ལ་གཉིས་སྤྱི་གི་སྒྲིབ་པ་རྩེད་ཟད་
 ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་སྤོང་བའི་ངང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་རྟོག་
 པར་ཕྱེ་གཅིག་རྩུ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་། ཞི་སྐྱེད་པག་བསམ་
 ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་སྐྱེས་པའི་
 མོས་པ་བྱའོ། དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་སྒོར་པའི་
 དབང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡངས་པ་ན། ཐུན་མཚམས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བྱར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བྱིན་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་རྒྱལ་ལ་
 ཡང་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲོང་བ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་རྒྱལ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་གོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབྱུང་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དབྱུ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཁྲིད་སྤྱོད་རྒྱལ་རྣམས་གནད་ཆེ་བ་བསྐྱེས་ནས་བཤད་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་གཏོང་ཁར། འགྲོ་སྒྲོལ་བར་
 དུ་འཛིན་རྟེན་འབྱོར་སྤྱད་ཏུག་ འདི་ནི་སྒྲོལ་དང་བྲལ་ལ་འང་སྒྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མོས་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱབ་ལ་འཇུག་
 ཅིང་། བྱབ་དངོས་གཞིའི་ཆེ་ཡང་། སྒྲོར་བ་བཞི་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཁེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་དོན་ཐུན་མཚམས་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པ་ལོན་འོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཅི་ཞུས་སྐྱེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་རྒྱལ་བཞིན་བྱས་པའི་སྐྱེས་ལྟན་གྱི་
 སྒྲོལ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ལ། རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་ཆེན་པོས་དེ་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
 དྲི་བ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དྲི་བ་མཛད་པའི་རྒྱལ་ནི། ཅི་ཞིང་རྟེན་པོའི་རྒྱལ་གཉིས་
 ཀྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་མཁའ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་སྒྲོ་མང་དུ་སྒྲུང་ན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་འོང་
 རྟེན་པོ་སྐྱེས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་སྟེ་རྒྱལ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་རྗེ་ལྟར་སྟེ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་

བར་འགོད་པར་མཛད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་ལ། ད་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱེད་
 ཅག་རྣམས་ཀྱིས། དགོངས་འགེལ་མཁན་པོ་གང་གི་ཆེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེས་
 བའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་བཤེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 འདྲི་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་སྐལ་ལྷན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དྲི་བ་མཛད་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར་རོ། དེ་
 ལ་ལན་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་། ཆེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཉིད་
 གང་གི་ཆེས་སུ་འབྲང་བ་དེའི་ཆེས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འབྲངས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་
 བ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བྱའོ་སྒྲུབ་པའི་སློན་ནས་འདི་ལྟར། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་
 རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སླིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང་། འཁོར་
 འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྤྱིའི་གཏན་ཆོག་སྤྱིས། མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་བྱེད་པ། ཁྲི་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། ཁྲོ་མིག་
 ཀུན་ཏའི་ཆལ་རབ་སྤེལ་བའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས།
 ལྷ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འཛམ་
 བུའི་གླིང་འདིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་དུ་
 གྱུར་བའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅམ་མིན་པའི་གུས་པ་སླིང་
 བས་འཁོར་བ་བཞིན་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་བའི་མཆོག་ཏུ་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྱུང་མི་སྤྱི་བའི་
 གཏན་ཆོག་སྤྱིས་སྤུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་
 ཐམས་ཅད་བཞིག་ནས་མཛོད་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་དག་གསལ་བར་

མཛད་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་ལེགས་
 བཤད་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོས་ནས་སྒོ་
 གྲོས་ཀྱི་ཀུན་ཏའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་མཛད་པའི་ཆོ། །ཇེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་
 གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་མཐའ་དག་
 །མགོན་པོ་ཁྱེ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན། དེས་པ་གཉིད་ནས་
 འདྲོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོངས་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་སང་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལེགས་མཆོག་
 འདི་ཉིད་སྒོ་བ་དཔོན་ཁྱེ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་ཐུག་ཏུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དོ་སྤྱད་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱེ་བར་མཛད་པ་དེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། མགོན་པོ་ཁྱེ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཇེ་བཙུན་བཙོང་། བཟ་ཆེན་པོའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ལན་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤར་
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱེ་ཚུལ་ནི་བསྟན་བཅོས་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་ཐོག་མར་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱེ་དེ་ནས་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐལ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་སྤྱེ་ཞིང་། ལྷག་པར་ཉི་མེད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་མིང་
 རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་མཐའ་བཅད་དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པར་
 མཛད་པའི་བྱུངས་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལམ་སྒོ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འབྲིད་དམིགས་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
 བསྟན་ནས་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་
 ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིང་པོའི་དོན་དུ་བཟུང་

ནས་སྐྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཐུན་མོང་བ་པར་སྒྲིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
 རྩེབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྐྱོ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་སྤངས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
 ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་དེ་དག་ལ་སྤངས་པའི་
 འོག་ཏུ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ཆོ་འདི་རང་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོང་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་པ་སྤྲུགས་ལ་འཕྱག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིང་པོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་པ་རྩེལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་
 གྲང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་པཎྜི་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་
 གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྤྲུགས་མཐའ་དག་གི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་རྩེ་
 སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ནས་དཔལ་དེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུའི་དབང་
 བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྤངས་ལ། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་
 སྡོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མཐི་སྤྱི་
 བརྟེན་བྱུང་འཕྱག་དེ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་ཞུགས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་བཞིག་ཅིས་གྲང་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་བུའི་མིག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་
 རིགས་པའི་གནད་སྤྲ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
 གིས་སྐྱོང་པའི་བར། བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལྟ་

བའི་ཡས་འདེད་མས་འདེད་ཀྱི་རིམ་པས་སྤངས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་ཟབ་
 པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་པོ་
 བྱི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱི་མ་བྱི་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུར་བའི་ལྟ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བརྩོན་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱན་བཞིན་འབད་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ།
 རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྲལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་
 རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་
 ཟབ་མའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རབ་ལྟ་བའི་མིག་
 ཏུ་བྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས།
 གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་
 རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱན་ལྟར་ཚོམ་ཞིང་། རིམ་ལྟར་ཤེས་པ་
 དེ་ཙམ་དུ་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་གཏམ་དུ་
 བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བརྩན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་རྣམས་
 ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མོས་ནས་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་བྱའོ།

༩ མཚུག་ཏུ་རིམ་ལྟར་བྱ་བ།

གསུམ་པ། མཚུག་ཏུ་རིམ་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་བྱི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མའི་མདོ་
 ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འདིན། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཆོག་
 གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །དེ་དོན་རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་

འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་
 གྲགས་པའི་འཕྲེང་བས་ཀུན་ཁྱབ་ཁྱབ་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། །ཤུགས་དག་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སླིང་གི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་གྱུས་བསྟེན་པས། །གསུང་རབ་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྤྱེད་ས། །མྱེད་བྱེད་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་འདི་བྱས་སོ། ། ཞེས་
 སོགས་རིམ་པ་བཞིན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །གངས་ཙན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་
 གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཆེ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནང་བགྲོས་སུ་བཀོད་པའི་མདུན་ལེགས་མའི་
 ནང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་བཏང་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པའི་དོན་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
 འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སླིང་པོ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་ཆེ་
 ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྟགས་བཅོད་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། ཉིད་ཀྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིགས་རྣམས་འདིར་སློན་ལམ་གྱི་སློན་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། བདག་ཅག་ཕྱིར་
 རབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མཛད་པ་ཡང་གདོན་མི་བླ་བས།
 ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། ཟབ་མོའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོས་བྱེད་ནས་ཇི་
 ལྟར་བསྟན་པའི་སླིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་འཛིན་པར་མཛད་པའི་སློན་པུབ་པའི་
 ལུགས་བཟང་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་དང་པོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཐོས་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ལེགས་པར་
 དབྱུང་དེ་བསམ་བྱུང་གི་པེས་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་ཆེ་

བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་བརྩུང་བར་མཛད་པའི་མཛད་པ་དེས་བྱབ་པར་མཛད་པས་ན།
 དེ་ལྟར་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ལ་བྱབ་བདག་ཅེས་སྟོས་ནས་
 དེའི་སྒྲིའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་སྒྲིབ་སྟེང་བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དང་
 པ་ལུགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས། སྤྲུགས་ཀའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་སེང་བྲི་པད་ཆེན་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་
 སྒྱན་དང་ནས་བཞུགས་པ་ལ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་ལ་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ།
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཟིགས་པའི་པ་རྗེ་བཅུན་སྟོན་བཟང་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་རྣམས་རིགས་པ་དེ་མ་མེད་
 པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་བདག་ཅག་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་
 འགོད་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་ཆད་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་འདི་བྱས་སོ། ། ཞེས་བསྐྱགས་
 བཅོད་དུ་འོས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་བཞེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། །སྤྱི་བའི་བྱ་མཚན་གྱི་སྤྱི་བ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས། རི་བཞེན་བཀའ་བའི་རྩལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན། རྗེ་བཞེན་འཆད་
 པའང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་འདིར་གྱི་སྤྱི་བ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བ་བཞེན་བོད་
 སྤྱི་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་བཀའ་བར་མ་རུས་པ་དེ་ཉིད། ཁོ་ཁོ་
 སྟོན་བཟང་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལས་ལྟག་པ་ལྟོངས་འདིའི་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་གང་ནའང་མེད་
 ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་། རྒྱལ་ཆེན་སྟོན་པ་རིང་ནས་
 ཞུགས་པ་ཡི། རྒྱལ་སྤྱི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་
 དཀའ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། རི་བཞེན་རྗེ་དཔལ་རྩལ་བཞེན་འདིས་བྱས་པས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཞུགས་ཤིང་
 རིགས་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ཞིན་
 ཏུ་དཔག་པར་དགའ་བར་གསུང་ཤིང་། དེ་ལ་ཁོ་བོ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པས་ཟབ་པ་དང་
 རྒྱུ་ཆེ་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟེན་ནས་རྩལ་བཞིན་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ན། རྒྱུ་
 མཚན་དེས་ལེགས་བཤད་ཀྱན་གྱི་གཏེར་ཆེན་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཤིང་ཏུ་
 ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་བཀྲལ་ལོ་གསུངས། དེ་ལྟར་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་
 མཐུ་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་ཉམས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུངས་པའི་རྩལ་ནི། ཁྱིང་འཛིན་ཤེས་
 རབ་རྩལ་བྱིམས་ཡོངས་དག་པའི། དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཚེས་གྱུར་ནས།
 རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས། སྐྱབས་འགར་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བྱིན་
 ནོ། ཞུམ་ཆེ་མཁས་པའི་བཤེས་ལ་གུས་པ་དང་། ཉམས་རྒྱུང་འགྲོ་ལ་སྤྱིང་ནས་
 བརྩེ་བ་དང་། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། འདི་དག་པན་རྩལ་
 འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་འགྱུར། དེ་ཆོ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྟོགས་དཀའི་གནས།
 གང་གིས་བཙལ་བས་རྟེན་པའི་རིགས་པའི་ལམ། དེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་མའོ་ངོ་མཚར་
 ཞེས། ཞུམ་ཐུར་གནས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འཆོར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ནས་བཟུང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་
 བར་རྒྱན་པར་ཐུགས་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་འགྲན་པའི་རྩལ་
 གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོ་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལམ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་མི་རུས་པར་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཞེས་གཅིག་ཐུར་བཞུགས་
 པའི་ཆོ་ཡང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོ་གྱུར་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བའི་རྗེ་བཙུན་
 བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྲགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ནི།

དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིས། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ། རྩལ་
 བྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདུག་པ་པོ། རྩལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དེས་དོན་རྒྱུད་པ་ཞེས།
 བསྟོད་པའི་འབྲེང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩལ་བའི་
 རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་
 རྒྱུ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་དང་། སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་བའི་གདུང་འཛོལ་ཏུ་
 འཛོག་བྱེད་ཡིན་པས་ན། རྩལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དེས་ཆུ་ལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དེས་
 དོན་རྒྱུད་པ་ཞེས་བསྟོད་པའི་བྲེང་བས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་པ་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་ཡང་རྩལ་བས་བསྒྲགས་པར་འདོད་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་རྩལ་བས་བསྒྲགས་པ་གང་གིས་འདོད། །སྟོ་ལྟར་དེ་ཡིས་རྣམ་པའི་འདིར་
 རྟགས་ནས། །སྟོ་མིག་རིགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་དག་པར་གྱིས། །ཞེས་རྩལ་བས་
 བསྒྲགས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་རྩལ་བས་བསྒྲགས་
 པར་འོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲགས་པའི་གནས་སུ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ནི་སྟོ་དང་ལྟར་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་འདྲའི་སྟོ་དང་ལྟར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པའི་འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནང་ནས་
 ཀྱང་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
 སྟོང་པོ་འདིར་རྩལ་བཞུགས་ལྟགས་ནས། །སྟོ་མིག་མ་རིག་པས་སྒྲགས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་
 པའི་ལམ་ཀྱིས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟར་བཞུགས་
 རས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐར་དག་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་
 དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་རྩལ་བྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་རྩལ་ནི། རྩལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་
 སྟོལ་འབྲེད་འདིར་འབད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསམ་གསལ་པ་དེས།
 །ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཇི་བཞུགས་རྩལ་བ་ཡིས། །དམ་ཆོས་མཐར་དག་ཡུན་རིང་འཛིན་

པར་ཤོག། རྩེ་ལ་དེས་རྒྱལ་བ་དགེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་སྤྱུ་འཕགས་པ་ཀུན་
 བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་། རྒྱབས་ཆེན་
 སྤྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་
 ལཡན་པའི་སློང་པོ་འདིར་ཤིང་རྩེ་སྤྱོད་ལ་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན་ལྟར་ལེགས་
 པར་བྱེ་བ་འདིས་མཆོན་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཇི་སྤྱོད་ཅིག་བསགས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
 སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱད་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱུ་ལ་ལུན་གྱི་འགོ་
 བ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱུ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པར་ཤོག། ཅེས་བསྟོ་བར་
 མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དབུ་སེམས་ཀྱིས་ཤིང་
 རྩེ་སྤྱོད་ལེགས་པར་བྱེན་ས་དྲང་པེས་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་
 ལཡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཐར་འདོད་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཕུར་གྱུར་པ་ལ་ལེགས་
 ལཡན་སློང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འདི་མཛད་པ་པོ་ཡང་ཇེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཡང་། སྤྱུ་ཀྱི་དགོ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་
 རིགས་པ་སྤྱབ། ཤར་བཙོང་ཁ་པ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྤྱུར་བའི་ཡི་གེ་
 པ་ནི་དགོ་སློང་སྤྱུ་བ་ཚོན་བསོད་ནམས་སློབ་གྲོས་སོ། ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་ཇི་ལྟར་སྤྱུ་གས་ལ་སློན་པ་
 བཞིན་མདོ་སྤྱུ་གས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྩེ་ལ་ལ་པེས་པ་རྩེ་ལ་བཞིན་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་གསང་སྤྱུ་གས་ཀྱི་ཡང་
 རྩེ་འོང་གསལ་དང་སྤྱུ་ཡུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱུ་བརྟེན་པ་ཡང་མང་བས་ན། སྤྱུ་གས་
 སློན་ཇི་ལྟར་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། ། ཇེ་བཙུན་སྤྱུ་

མས་འབྲལ་མེད་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་རམ་གྱིང་པའི་
 ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། རྩོམ་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འབྲེལ་མཆོག་གིས་བཀྲལ་བའི་སྟོ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟེ།
 རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་ཨ་ཏི་ཤ་དང་འབྲོམ་སྟོན་
 ཀྱིས། རབ་ཤང་དང་སྐྱབ་པའི་རྩྭ་ལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་སྟེ། བཀའ་གདམས་བསྟན་
 པས་སྟོགས་ཀུན་གསལ་བར་མཛད། དེ་ཡང་སྟོགས་མའི་དང་རྩྭ་ལ་བརྟེན་ནས།
 སྟོགས་ལྷུང་མཆོན་འཛིན་དམ་པོས་རྒྱུད་བཅིངས་ཏེ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རྩྭ་ལ་ལུགས་
 ཀུན་བཞིག་ལ། མི་ཤེས་སྟུན་པོའི་དང་རྩྭ་ལ་འཛིན་པ་ན། དེ་ཆོ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་
 ཞེས་གྲགས་པ། དངོས་སུ་སྟོན་ནས་མཛོགས་ལོག་ཏོག་སོགས། ཐེ་ཆོ་མ་དུ་བ་
 མཐའ་དག་ཀུན་གཅོད་པའི། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིན།
 དེ་ཉིད་འཆད་དང་འཛིན་དང་སྟེལ་མཛད་པའི། གཞུང་བཤད་ལུང་དང་འབྲིད་རྒྱུད་མ་
 ཉམས་པ། རྩྭ་ལ་བཞིན་འཛིན་ནུས་སུ་སྟོབ་སྐར་ཆོགས་བཞིན། ཤིན་རྩ་མང་བའི་
 དབུས་ན་ལྷ་མ་མེར་བཞུགས། རྒྱུད་པར་ཐུགས་སྦྱས་གཅིག་སུ་རྣམ་གཉིས་དང་།
 པཎ་ཆེན་དགོ་འདུན་གྲུབ་སོགས་པཎ་གྲུབ་བདུན། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དམ་པ་དུ་མ་
 ཡིས། ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་སྟོགས་བརྒྱུར་བསྐྱེད་སྟེ། ལུ་མེད་སྤྱིད་པར་འབྲུམས་
 པའི་བདག་སོགས་ཀུན། ཀུན་ནས་སྟོབ་མཛད་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས། བཤད་
 ལུང་རྩྭ་ལ་བཞིན་ཐོབ་པའི་རིགས་ལམ་ནས། ལེགས་པར་འོངས་པའི་སྐལ་བཟང་
 དགའ་སྟོན་མཆོག རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་མཆོན་ཅན་གྱིས། དཀའ་གནད་མ་ལུས་
 གསལ་བའི་དཔལ་བསྐྱལ་ཏེ། ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྲེད་པའི་མཐུ་རྟེན་ནས།
 ཉམས་ལེན་ཀུན་འདུས་རྣམ་བཤད་འདི་བཅུམས་སོ། དེ་ལ་མི་ཤེས་གྱིས་པའི་སྟོན་
 མཆིས་ན། དེ་ནི་སྤྱིང་ནས་བཤགས་ཤིང་དག་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་

དགོ་བའི་ཆ་མཆིས་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆིས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། སློབ་བཟང་
 སློག་སལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་ག་གཅིག་ལ། བཟང་པོའི་རྒྱལ་བྱིས་མཆོག་གིས་རབ་མཛེས་
 པས། སྐྱལ་བཟང་སྟོང་གི་དགོ་མཆོན་ལེགས་ཕྱིན་ནས། ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པ་ཁ་ཀུན་
 དང་མཚུངས་གྱུར་ཅིག དེ་ཕྱིར་སློབ་ལྟན་མཁས་པ་བྱེད་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་། རིགས་ལམ་
 འདིར་ལུགས་རྒྱལ་སྤྱུ་སྟོང་ལ་བཅོན། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་
 བས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པར་མཛོད། བདག་ཀྱང་དེད་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་མ་ཐོབ་པར། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱུ་མཆོད་སྟེང་པོའི་དོན། བཤད་སྐབས་གཉིས་
 གྱིས་འཛིན་དང་སྟེལ་བ་ལ། འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཅིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག བྱང་
 པར་བདག་དང་སློབ་མའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་། རྒྱལ་འདི་བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་
 འཛིན་པ་ན། འགལ་རྒྱུ་ཀུན་ནི་མཐུན་རྒྱུ་ཀུན་ཆོད་ནས། སྐུན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག ཅེས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟེང་
 པོའི་འགྲེལ་བ་འདི་ཡང་སྟོན་ནས། གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་བྱང་ནས་རྒྱས་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་སྤུལ་དགོས་ཞེས་
 ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་སྟོན་སྟོན་གསོལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ནས་སྟོན་བསྐྱུལ་
 ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཡོང་གསུང་བ་ལས་དངོས་སུ། བཀའ་རྩོམ་གནང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་
 བྱུང་བར་ལུས་པ་དང་། དེའི་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དགོ་སྟོང་དགོ་འདུན་འགྱུར་མེད་
 ལགས་ནས་ཀྱང་དྲོགས་གནས་རྒྱུ་མཁས་ལ་དམིགས་སྤྲུག་གིས་འདི་དང་འདི་ཞིབ་རྒྱས་
 ཐེབས་དགོས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་བསྐྱུལ་ཤོག་བསྐྱེལ་དང་བཅས་པ་གསོལ་དཔོན་གྲགས་པ་
 མཐའ་ལས་ལགས་བརྒྱུད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པར། དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པར་མཛོད་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་དགོ་སྟོང་འགྱུར་མེད་ལགས་ལ་ཡང་མཇུག་
 ཁར་ཐེབས་པེས་བཞིན་སྤྲུགས་དམ་འཕེལ་པོ་ཨོ་བྱང་གསུང་བའི་བཀའ་འདི་དངོས་སུ་

ཐེགས་ནས་རྗེས་འཛིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་གནང་ཞིང་། དེ་ལྟར་གནང་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་དཔལ་འདིར་ཡང་དགེ་སློང་འགྱུར་མེད་ལགས་ནས་སྐྱལ་བ་པོ་
 མཛད་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པ། རྟེན་
 འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
 སློང་པོའི་འབྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། སྒྲ་མ་དམ་པ་དུས་གསུམ་
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བཀའ་འདིན་ལྟག་པ་དེ་ལྟ་བུས་དབྱེས་བཞིན་དུ་འདིའི་
 འབྲེལ་བ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ཁོ་ནར་གོ་ཞིང་། དེ་
 ཡང་། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཚིག་བསྒྲིལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ལ་བཤད་
 ལུང་བྲིད་སོགས་དང་། དམིགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དཀའ་
 གནད་རྣམས་ལ་མཐའ་བཅད་བྱལ་གྱི་དགའ་བ་དང་སྟོབས་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་ཁར།
 དཔལ་འདི་རྩོམ་སྐབས་སྤར་གྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་གསལ་ཤིང་
 སྤྱར་བ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱང་རང་བབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་རྣམས་སུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གང་གི་མཐུས་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་
 ལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྟེས་ནས། རང་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཚོད་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ན།
 དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས་དེ་ནི་སྤར། ཡོངས་སྐབས་མགོན་མཆོག་ལ་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱལ་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་
 གྱིས་གསོལ་བར་དབྱེས་བཞིན་དུ་ཡོང་གསུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོང་
 གསུང་བ་ལས་བཀའ་རྩོམ་དངོས་སུ་མ་གནང་བར་དབར་ལུས་པ་འདི་ལ་དཔེས་དགེ་
 སྟོང་འགྱུར་མེད་ལགས་ནས་སྐྱལ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དང་དུ་
 སྒྲངས་ནས་རྩོམ་པ་འདི་ལ་སྤར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་མཐུས།

གོང་ས་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་རང་ལོས་ཡིན་སྐྱེས་པའི་མོས་གུས་
 ལྷག་པར་ཆེ་བ་བྱུང་བས་ན། འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་ཁོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིན་
 རླབས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་མཆོག་གི་ཡིན་པར་ཐག་དེས་པར་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པས།
 གོགས་མཆོག་གློ་ལྷན་རྣམས་ལ་ནང་ལུགས་སྤིང་གཏམ་ཁོ་ནར་ཞུས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་
 ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་ནས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་
 སྤིང་པོར་བྱ་བ་རིགས་སོ།། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤིང་པོ་
 འདིའི་དོན་ལ་རྒྱན་དུ་འབྲིས་པ་དང་དོ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བ།
 བསྐྱབ་དོན་སྤིང་པོར་འབྲིལ་བ། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་སྤོང་འགྱུར་མེད་ལགས་ཀྱི་
 གཙོ་བོར་མཛད། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་།
 བཀྲ་ཤིས་དགོན་གསར་བའི་གནས་སྒྲུ་མ་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་རིན་ཆེན་དང་། དག་སྤོང་
 གློ་གོས་དཔལ་འབར། བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་སྤོང་སྤེལ་གསུམ་རུས་
 པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་འཆེན་སྤོང་བཟང་དགོན་མཆོག་གིས། སྐུ་ལ་བ་
 པོ་དང་ཡི་གའི་ཆ་རྒྱན་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་། བསམ་ཡས་རབ་བྱུང་བའི་གནས་སྒྲུ་
 མའི་ཆར་གཏོགས་དག་སྤོང་སྤོང་བཟང་དག་ལེགས་སོགས། ཐམས་ཅད་ནས་མགྱིན་
 གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བའི་དོར། སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ཡུ་ཀྱའི་
 བསྟན་ལ་དག་སྤོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་པའི་སེར་བྱེས་རབ་
 འབྱམས་སྐྱབ་སྤོང་བཟང་དག་ལེགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་མཆོག་དཔལ་ཀྱི་རྟེན་ཆར་
 རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱར་བའོ།། ལྷ་སྟེ། ཞེ་མ་ལེགས་བཤད་སྤིང་པོའི་དཀར་འགྲེལ་འདི།
 བསྟན་པ་འཛིན་སྤོང་སྤེལ་བུ་དམ་པ་དང་། །སྐུ་ལ་ལྷན་སྤོང་གསལ་རྣམས་ལ་ཕན་བྱིར་དུ།
 དབུས་སྤྲད་ཟལ་མོ་སྤང་གི་ས་ཡི་ཆ། །རྩ་རྒྱུད་བཀྲ་ཤིས་བསམ་འགྱུར་དགོན་ཆེན་ཀྱི།
 སྤྱི་བླ་མ་ལ་བྱུར་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ནས། །རྩ་ལོ་སྐུ་ལ་མིང་སྤོང་བཟང་དཔལ་ལྷན་པ།

རྣམ་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་དོན་མཁའ་གིས་གཙོས། །དག་དབང་སློབ་བཟང་བྱམས་པ་བསྟན་
 འཕེལ་དང་། །མཛོད་པ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལ་སོགས་པ། །བདག་ཅག་ལྟོས་པར་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དལ་བ་ཆེན་པོའི་དཔར་འདི་བསྟན་པའི་དགོས། །བདེ་
 སྲིད་ཉི་ཤར་རྒྱལ་ཁམས་བདེར་རྒྱུར་ཅིག །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྟེགས་བམ་
 གྱིས། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟེགས་བམ་འདི་བཞེངས་པའི། །མཐོང་ཐོས་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་ཤོག །ཡི་
 གོ་གཅིག་ལས་བརྒྱ་སྟོང་བྲི་འབུམ་སོགས། །དཀར་ཆོག་མེད་པར་མང་པོར་འཕེལ་
 བྱེད་པ། །དཔེ་འདི་གང་གིས་པར་ཤིང་འདོན་པ་དང་། །ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ལན་རེ་
 ཐོས་པས་གྲང་། །མི་དགོ་སྤྲིག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཤུགས་ཀྱི་འགགས། །རྣམ་དཀར་
 དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་ཤོག །སྟེགས་བམ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་སྟོགས་སུ།
 བྱང་མུག་འབྲུག་ཚོད་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །ལོ་ལོགས་མོར་འབྱུ་ལོངས་སྟོང་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །བརྒྱའིས་བདེ་ལོགས་གཡང་ཀུན་འབྲིལ་བར་ཤོག །ཅེས་བྱང་བ་
 དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལོགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོའི་
 དགོངས་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱས་བསྟུས་འཛམ་ཞིང་།
 རང་རེའི་ཡིག་ཆ་དང་ཤོག་གཅིག་པར་སྤང་བ་དང་། །གཞུང་སྤྱིའི་རིག་ལམ་འཛོལ་བ་
 ལ་ལོགས་བཤད་མཛད་བྱུང་བར་བརྟེན། །སྟོགས་ལ་དོན་གཉིར་ཙན་རྣམས་ལ་ཕན་བ་
 རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བདེ་ལོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་པའི་
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་ས། །དབུ་མཛོད་མགོན་པོ་བསམ་འགྲུབ་ནས་དཔར་
 གསར་བསྟན་ཐོག །ཤིང་ཡོས་ལོ་རྒྱལ་ཡེ་ཨེར་ཉེ་མེར་གན་རྟོ་ཐོག་ཐུགས་སློབ་བཟང་དཔལ་
 ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་དོན་མཁའ་། །མཁས་མང་བྱེད་པའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་
 གི་ཆོས་གྲུར་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་སྟོར་མིང་བཏགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་དམ་

བཅའ་འཛིན་སྐབས་རྟེན་འབྲུང་ལེགས་ཆ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱར་འཛིན་བགྱིས་པའི་པར་
བྱང་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་བསྟེན་གནས་སུ་སྦྱར་བའོ། འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག སུ་མཛུ་ལོ།

༥ རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱལ་ཆོར་རོག་ཅིག་ཏུ། །གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
རྒྱལ་དལ་འབབ་ཀྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་
ཡོངས་འབྲུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་
པའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་
བམ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་འཛམ་
གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ནི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤུགས་སྒྲེའི་རིང་
ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་སུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། རང་བསྟན་གྱུ་བམཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྟན་དང་
བསྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ །

གངས་ཅན་བྱང་ལོ་ར་ལེ་ཚོགས། བོད་ཐེང་དོན་གསུམ་པ།

